

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

Pillar of the Kingdom

ร้อยโทดนัย ดวงกุมเมตร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF A PHYSICAL EDUCATION INSTRUCTIONAL MODEL
TO DEVELOP CRITICAL THINKING PROCESSES AND SPORTSMANSHIP OF
ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS
Pillar of the Kingdom

Lt. Danai Duangphummes

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Physical Education
Department of Curriculum, Instruction and Educational Technology
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2009
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

สาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

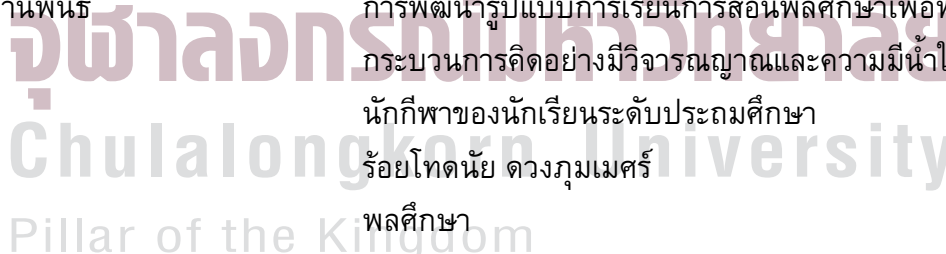
การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนา
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจ
นักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ร้อยโทดนัย ดวงกุมเมศร์

พลศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชมา วัฒนบูรานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิม ชัยวัชราภรณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชมา วัฒนบูรานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ)

4884610527 : MAJOR PHYSICAL EDUCATION

KEYWORDS : PHYSICAL EDUCATION INSTRUCTIONAL MODEL / CRITICAL THINKING PROCESSES / SPORTSMANSHIP / ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS

DANAI DUANGPHUMMES : DEVELOPMENT OF A PHYSICAL EDUCATION INSTRUCTIONAL MODEL TO DEVELOP CRITICAL THINKING PROCESSES AND SPORTSMANSHIP OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR AIMUTCHA WATTANABURANON, Ed.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR RAJANEE QUANBOONCHAN, Ph.D., 543 pp.

The purpose of this research was to develop a physical education instructional model to develop critical thinking processes and sportsmanship of elementary school students. The fourth grade students were selected by purposive selection from Watbangpakok School in Rajburana District, Bangkok. They were divided into 4 groups (each group consisted of 40 students): group 1 used the physical education instruction to develop critical thinking processes, group 2 used the physical education instruction to develop sportsmanship, group 3 used the physical education instruction to develop critical thinking processes and sportsmanship and group 4 used the physical education conventional instruction. The research instruments with 0.8 - 1.0 index of item objective congruence value were composed of lesson plans, critical thinking processes test with 0.75 reliability and sportsmanship test with 0.91 reliability. All subjects in each group were taught by the researcher for 16 weeks. The data were then analyzed in terms of means, standard deviation, t-test for dependent sample, one-way analysis of variance and Tukey's test.

The findings of this research were as follows:

1. The physical education instructional model to develop critical thinking processes and sportsmanship of elementary school students included 7 steps which were: 1) Introduction 2) Explanation and Demonstration 3) Practices 4) Discussion 5) Application 6) Assessment and 7) Conclusion. The index of item objective congruence (IOC) was equal to 1.0 which showed its quality and appropriateness for application.

2. The followings showed the results of physical education instructions:

2.1 The critical thinking processes scores of students in group 1 and group 3 were higher than before instruction at .05 level of significance. Students in group 1 and group 3 had higher critical thinking processes scores than students in group 2 and group 4 at .05 level of significance.

2.2 The sportsmanship scores of students in group 1, group 2, group 3 and group 4 were all higher than before instruction at .05 level of significance. Students in group 2 had higher sportsmanship scores than students in group 1 and group 4 at .05 level of significance while the students in group 3 had higher sportsmanship scores than students in group 4 at .05 level of significance.

Department : Curriculum, Instruction and Educational Technology

Field of Study : Physical Education

Academic Year : 2009

Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

Co-Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รศ.ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ และ รศ.ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัย ตรวจสอบผลการวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ รวมถึงพี่และน้อง ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาของผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านการศึกษาและการดำเนินชีวิตของผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนครุอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนวัดบางปะกอก ที่มีส่วนช่วยให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.4 คำจำกัดความในการวิจัย.....	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.2 แนวคิดทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ.....	23
2.3 แนวคิดทางด้านจริยธรรมและความมีน้ำใจนักกีฬา.....	33
2.4 แนวคิดทางการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษา.....	47
2.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	65
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	68
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	81
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
3.1 การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	82
3.2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา.....	83
3.3 การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข.....	99
3.4 การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา.....	101
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย.....	105

บทที่	ช หน้า
	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	120
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	122
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	128
5.4 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.....	128
รายการอ้างอิง.....	130
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	142
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา.....	150
ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา.....	514
ภาคผนวก ง แบบทดสอบ.....	517
ภาคผนวก จ ตารางวิเคราะห์ข้อสอบ.....	538
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	543

สารบัญญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โครงสร้างแบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาน.....	96
2 โครงสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา.....	98
3 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 4 กลุ่มทดสอบก่อนและหลังการทดลอง.....	102
4 คะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณ์ญานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลัง การเรียนการสอนพลศึกษา.....	107
5 คะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความมีน้ำใจ นักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียน การสอนพลศึกษา.....	109
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ (t-test) ของผลการทดสอบ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อน และหลังการเรียนการสอนพลศึกษา.....	111
7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ (t-test) ของผลการ ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและ หลังการเรียนการสอนพลศึกษา.....	112
8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดี่ยว (ANOVA) คะแนนการทดสอบ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา.....	113
9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ คะแนนการทดสอบกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณ์ญาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนการสอน พลศึกษา โดยวิธีของ ตุกี (Tukey).....	114
10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดี่ยว (ANOVA) คะแนนการทดสอบ ความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลัง การเรียนการสอนพลศึกษา.....	115
11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ คะแนนการทดสอบความมีน้ำใจ นักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา หลังการเรียนการสอนพลศึกษา โดยวิธีของ ตุกี (Tukey).....	116

สารบัญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา.....	501

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ.....	85
2 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา.....	88
3 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา.....	92
4 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ.....	94
5 แสดงขั้นตอนการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93
6 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง.....	101
7 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104
8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา.....	117
9 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา.....	118
10 แสดงรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา.....	121

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม วัฒนธรรม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและความหลากหลายในการปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการศึกษาสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เกิดการพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด และจากการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการเรียนต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ โดยสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วย

หลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีในด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน นอกจากครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ครูผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะกระบวนการคิดและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กันไป เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องพยายามคิดค้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทางด้านทักษะกระบวนการคิด จึงเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานทักษะการคิดหลายๆ ด้านในการแก้ปัญหา หาคำตอบ หรือข้อสรุปของความคิด เป็นการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง ที่ต้องมีการฝึกฝนให้เด็กตั้งแต่วัยเรียน สอดคล้องดังที่ อุษณีย์ โพธิสุข (2545) ได้กล่าวว่า การใช้ความคิดเป็นสิ่งสำคัญ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก มนุษย์ควรต้องได้รับการฝึกฝนและการเรียนรู้เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณภาพของสมมอมนั้น มีใช้อยู่ที่การมีสมมอมนั้น แต่จะอยู่ที่การใช้สมมอมนั้นเป็นสำคัญ การฝึกทักษะกระบวนการคิดจึง

เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก เพื่อที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้เด็กได้มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะการคิดในรูปแบบต่างๆ เนื่องจากสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมที่เกิดขึ้น ทั้งสภาวะการแข่งขันทางสังคมที่ทำให้เด็กจะต้องมีทักษะกระบวนการคิดระดับสูง เพื่อที่จะใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางความคิดจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ที่โรงเรียนควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดสำหรับเด็ก ด้วยการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กทั้งในและนอกหลักสูตร ดังที่ นิคเคอร์สัน (Nickerson, 1984) ได้กล่าวว่า แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด มีดังนี้

1. การสอนการคิดโดยตรง เป็นการใช้โปรแกรมการสอน สื่อการสอน แบบฝึกหัดหรือบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดโดยตรง เนื้อหาของโปรแกรมการสอนดังกล่าวจะไม่เน้นเนื้อหาในวิชาที่เรียนตามหลักสูตร และไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชานั้นๆ เนื้อหาที่ใช้ส่วนมากเป็นเนื้อหาที่สร้างขึ้นเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดโดยเฉพาะ

2. การสอนการคิดโดยผ่านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เป็นการสอนที่สอดแทรกการฝึกทักษะการคิดหรือการบูรณาการทักษะการคิดกับเนื้อหาวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน โดยที่ครูจะใช้กระบวนการและวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดลักษณะต่างๆ ในขั้นตอนของการสอนวิชาต่างๆ เหล่านั้น ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างแผนการสอน และมีเทคนิคการสอนที่ดี จึงจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาวิชานั้น

จากการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดนั้น พบว่าขอบข่ายของการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดจะครอบคลุมถึงการใช้ทักษะการคิดในหลายๆ ด้านผสมผสานกัน เพื่อใช้ในการพิจารณาข้อมูล แก้ไขปัญหา หรือตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2541) จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการคิดเป็นเรื่องของการใช้ทักษะความคิดระดับสูงนั่นเอง

การคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ (Critical Thinking) เป็นกระบวนการคิดอย่างหนึ่งที่ได้รับ การสนับสนุนจากนักวิชาการและนักการศึกษาในการปฏิรูปการศึกษาของชาติ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ทั้งนี้เพราะการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ เป็นการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับข้อมูลที่คลุมเครือ โดยหาหลักฐานนำไปสู่การตัดสินใจว่าควรเชื่อหรือควรทำตามสิ่งใดหรือไม่ ซึ่งตรงกับมาตรฐานคุณภาพ

การศึกษาในการประเมินภายนอก มาตรฐานที่ 4 ข้อ 2 ที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถประเมินค่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ความถูกต้อง ระบุเหตุผล ค้นหาคำตอบ เลือกรูปแบบการแก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนานาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูผู้สอนต้องจัด ประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ออร์ลิส และคณะ (Orlich and others, 2010) ได้กล่าวว่า ควรสอนการคิดทั้งในเรื่องความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ จึงจะ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการที่อาศัยทักษะการคิดขั้นพื้นฐานใน การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจความหมายและตีความนำไปสู่การเชื่อมโยงเหตุผลต่าง ๆ จนได้ข้อสรุป ดังที่ นวลลออ ทินานนท์ (2545) กล่าวว่า การคิดในลักษณะนี้เป็นการนำความคิด หรือข้อมูลไปประเมินความเป็นจริง ประเมินคุณค่า และประเมินความถูกต้องของความคิดหรือ ข้อมูล ก่อนนำไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจและเรียนรู้โน้ตศน์ใหม่ นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ทำการศึกษาระบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของเด็กระดับประถมศึกษา ผลการศึกษา อย่างต่อเนื่องสามารถสรุปได้ว่า เด็กวัยเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีพัฒนาการทางความคิดและ การใช้เหตุผล ซึ่งเป็นลักษณะของความคิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว (อุษณีย์ โปธิสุข, 2545) ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ นักเรียนในระดับประถมศึกษา จึงควรเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดทักษะการคิดที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนด ปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งสมมุติฐาน และการสรุปอย่างสมเหตุผล ซึ่งจากการศึกษา ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นวิธีการ จัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างชัดเจน ดังที่ คาริน และซันด์ (Carin and Sund, 1975) ได้อธิบายว่า วิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา ความรู้ เป็นกระบวนการทางสมองในการแก้ปัญหา โดยการตั้งสมมุติฐาน ค้นหาคำตอบของ ปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เป็นการเรียนรู้จากการค้นพบ ซึ่งเป็นกระบวนการ ที่เหมาะสมสำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา เช่นเดียวกับที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้อธิบายว่า วิธีการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นวิธีการสอนที่เน้นการพัฒนาความสามารถ ในการแก้ปัญหา ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ โดยใช้กระบวนการคิดหาเหตุผล จนค้นพบความรู้หรือแนวทางการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง

การพัฒนาทางด้านทักษะกระบวนการคิด ยังเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งต่อการ พัฒนาทางจริยธรรมของบุคคล ซึ่งพฤติกรรมทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลจะแสดงออก โดยใช้ สติปัญญาทางสมองในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ พิจารณาไตร่ตรอง และตัดสินใจอย่างสม เหตุผล เป็นกระบวนการที่เกิดจากประสบการณ์ของการเรียนรู้ จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่

แสดงออกทางสังคมเป็นกระบวนการเรียนรู้และเป็นสิ่งที่แสดงถึงการพัฒนาทางจริยธรรมของบุคคลนั้นๆ สอดคล้องกับที่ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1969) ได้กล่าวว่า จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านต่างๆ ของบุคคล โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ เช่นเดียวกับที่ ริวทอง ล้อทอง (2535) ได้อธิบายว่าจริยธรรมเป็นหลักในการประพฤติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ การพิจารณา และการตัดสินใจด้วยความคิดและสติปัญญาตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคมนั้น นอกจากนี้ผลจากการศึกษาวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าพัฒนาทางจริยธรรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยกระบวนการคิด ดังที่ ทอมลินสัน และเคียเซย์ (Tomlinson and Keasey, 1974) ได้ทำการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้ที่มีความสามารถทางการคิดแบบระบบมากเท่าใด จะมีการพัฒนาทางจริยธรรมมากขึ้นเท่านั้น สอดคล้องกับที่ ดุจเดือน พันธุมนาวิณ (2550) ได้อธิบายว่า จริยธรรมของเด็กพัฒนามาจากการรับรู้และการนำมาคิด กลายเป็นการรู้จักคิดหรือความฉลาด การพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดของเด็ก จึงเป็นแนวทางในการนำความคิดไปสู่การปฏิบัติและการแสดงออกทางพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ซึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้กำหนดให้จริยธรรมทางการกีฬาหรือการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ตรงกับสาระที่ 3 มาตรฐานการเรียนรู้ พ 3.2 คือ รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ความมีน้ำใจนักกีฬา (Sportsmanship) เป็นจริยธรรมทางการกีฬา ที่ถือได้ว่าเป็นอุดมคติของการกีฬา ดังที่ วรรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ มิตรภาพ และความสนุกสนานบนพื้นฐานของความเข้าใจกัน ร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา จึงได้กำหนดให้การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมทางการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นหน้าที่สำคัญที่ครูผู้สอนพลศึกษาจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยจัดกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีการสอดแทรกพฤติกรรมการมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในการเรียนการสอนทุกๆ ชั่วโมง ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการมีน้ำใจนักกีฬา แสดงให้เห็นว่าการมีน้ำใจนักกีฬาเป็นคุณลักษณะที่ควรปลูกฝังให้เกิดในตัวบุคคล ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการแข่งขันกีฬาแล้ว ยังเป็นพื้นฐานในการประพฤติปฏิบัติโดยทั่วไปในชีวิตประจำวันของแต่ละ

บุคคล เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุขอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผลการวิจัยของ โบว์เยอร์ (Bovyer, 1963) และแมสเซนเกล (Massengale, 1969) แสดงให้เห็นว่าการปลูกฝัง ความมีน้ำใจนักกีฬาด้วยวิธีการบอก หรือ การอธิบายเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียน มีพฤติกรรมการมีน้ำใจนักกีฬาเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ฮอรร็อค (Horrock, 1977) ได้กล่าว ว่า วิธีการที่ช่วยปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาที่ดีที่สุดก็คือ การฝึกให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการมี น้ำใจนักกีฬาในขณะที่ทำการเล่นกีฬาหรือในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อ พัฒนาทางด้านการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนในระดับประถมศึกษาจึงควรเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนร่วมมือกันในการเรียนรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแสดงคุณลักษณะของการมีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งจากการศึกษา ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณลักษณะทางด้านความมีน้ำใจ นักกีฬา เพราะเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านความมี น้ำใจนักกีฬาจากการทำงานเป็นกลุ่ม รับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม และทำตามกฎเกณฑ์ของ สังคม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และแสดงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ดังที่ อัญชลี เครือคำขาว (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัยพบว่า วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ช่วยให้การใช้ เหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้เรียนมีนิสัยที่ดีหลายประการ เช่นความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีความเหมาะสมต่อการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของ นักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้และ แบบร่วมมือกันเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้บรรยากาศใน การเรียนรู้มีความเหมาะสมต่อการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทั้ง ทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาชาติ และเป็นทรัพยากร บุคคลที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีคุณภาพเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
2. หลังได้รับการเรียนการสอนพลศึกษา นักเรียนมีการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาสูงขึ้น
3. หลังได้รับการเรียนการสอนพลศึกษา นักเรียนมีการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา
 - กลุ่มที่ 3 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา
 - กลุ่มที่ 4 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ
3. ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ
 - 3.2.1 รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา
 - 3.2.2 ผลการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 3.2.3 ผลการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

คำจำกัดความในการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา
3. การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
4. การนำไปใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ นำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ 1) การตั้งคำถาม 2) การสืบค้น 3) การสร้างความรู้ 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ 5) การทบทวน

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ นำมาใช้ในการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม 4) ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ 5) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

การเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นอธิบายและสาธิต 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นอภิปราย 5) ขั้นนำไปใช้ 6) ขั้นสรุป

การเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นอธิบายและสาธิต 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นนำไปใช้ 5) ขั้นประเมิน 6) ขั้นสรุป

การเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ ความมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้และแบบร่วมมือกันเรียนรู้ มาปรับปรุงพัฒนาให้ เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นอธิบายและสาธิต 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นอภิปราย 5) ขั้นนำไปใช้ 6) ขั้นประเมิน 7) ขั้นสรุป

การเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านพลศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอน การสอน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นอธิบายและสาธิต 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นนำไปใช้ 5) ขั้นสรุป

กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ทักษะกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ ประกอบด้วย

1. การกำหนดปัญหา คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของ ปัญหา การรวบรวมประเด็นปัญหา การแยกประเด็นปัญหา และการระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา

2. การพิจารณาข้อมูล คือ การพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล การประเมิน ความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูลเพื่อนำไปสู่การอ้างอิง โดยอาศัยทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. การตั้งสมมุติฐาน คือ การนำข้อมูลที่พิจารณาแล้วมากำหนดหาทางเลือกหรือ แนวทางในการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ โดยการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของ ปัญหามากที่สุด เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุผล โดยอาศัยทักษะการตั้ง สมมุติฐานจากการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ

4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล คือ การตัดสินใจลงข้อสรุปของการคิดหรือการเลือก แนวทางที่สมเหตุผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เป็นทักษะที่สำคัญของกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ เพราะความเป็นไปได้ของข้อสรุปขึ้นอยู่กับเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุน ข้อสรุปนั้นๆ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะในการสรุปอ้างอิงตามหลักตรรกศาสตร์และ การใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน

การมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง จริยธรรมที่เป็นองค์ประกอบของการมีน้ำใจนักกีฬา ประกอบด้วย

1. ด้านการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขัน โดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อ ความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ด้านความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหมา ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

3. ด้านความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

4. ด้านความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะรับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

5. ด้านความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6. ด้านความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

7. ด้านความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

นักเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. ครูผู้สอนพลศึกษาสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้

3. ทำให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ตรงตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำราวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์
 - 1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก
 - 1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญาของบันดูรา
2. แนวคิดทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.1 กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.2 การพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3. แนวคิดทางด้านจริยธรรมและความมีน้ำใจนักกีฬา
 - 3.1 การพัฒนาทางจริยธรรม
 - 3.2 ความมีน้ำใจนักกีฬา
4. แนวคิดทางการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษา
 - 4.1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
 - 4.2 การเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้
 - 4.3 การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้
 - 4.4 การเรียนการสอนพลศึกษา
5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - 5.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 5.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการเรียนการสอนพลศึกษา
 - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจริยธรรมและการมีน้ำใจนักกีฬา
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางปัญญาและจริยธรรมดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์

แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์เป็นผลมาจากการวิเคราะห์พัฒนาการทางชีววิทยา ซึ่ง ประสาท อิศปรีดา (2549) กล่าวว่า การเจริญทางปัญญา คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความรู้ความคิด (Cognitive Structure) โครงสร้างความรู้ความคิดก็เปรียบได้กับโครงสร้างทางชีววิทยา (Biological Structure) ซึ่งจะพัฒนาขึ้นหลังจากมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

เพียเจต์ (Piaget, 1964) แบ่งโครงสร้างความรู้ความคิดออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทโครงสร้างความรู้ความคิดในรูปของการกระทำหรือพฤติกรรม (Operative Knowledge) และประเภทโครงสร้างความรู้ความคิดในรูปข้อเท็จจริงหรือภาพลักษณ์ (Fact or Figurative Knowledge) ซึ่ง เพียเจต์ ใช้คำว่า สกีม (Scheme) และสกีมา (Schema) แทนโครงสร้างความรู้ความคิดทั้งสองประเภท โดย สกีม และสกีมา ของเด็กเล็กๆ จะเป็นโครงสร้างความรู้ความคิดที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) เท่านั้น เมื่อมีพัฒนาการสูงขึ้นโครงสร้างความรู้ความคิดจะพัฒนาในลักษณะที่ซับซ้อนมากขึ้น โดย เพียเจต์ ได้แบ่งขั้นของการพัฒนาทางปัญญาออกเป็น 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส (Sensorimotor Stage)

ขั้นนี้เริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุประมาณ 2 ปี เด็กจะเรียนรู้สิ่งรอบตัวจากการสัมผัสและการกระทำเท่านั้น ซึ่งแบ่งพัฒนาการทางปัญญาของเด็กในวัยนี้ได้เป็น 6 ขั้นย่อย คือ

ขั้นย่อยที่ 1 ขั้นปฏิกิริยาสะท้อน (อายุ 0-1 เดือน) ปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) ที่เกิดขึ้นในวัยนี้ จะเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสิ่งเร้าภายนอกมากกว่าที่จะเกิดขึ้นเอง พฤติกรรมนี้จะพัฒนาขึ้นในลักษณะที่เด็กเริ่มทำด้วยตนเอง (Self-initiated Activity) โดยไม่ได้คิดหรือไตร่ตรองไว้ก่อน

ขั้นย่อยที่ 2 ขั้นปฏิกิริยาเวียนซ้ำขั้นปฐม (อายุ 1-4 เดือน) ปฏิกิริยาเวียนซ้ำขั้นปฐม (Primary Circular Reactions) เป็นพฤติกรรมที่เด็กกระทำกิจกรรมบางอย่างซ้ำๆ โดยไม่ตั้งใจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้นของเด็ก เพราะพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นการจัดระเบียบหรือประสานกลุ่มการกระทำ (Scheme) ตั้งแต่ 2 อย่างเข้าด้วยกัน

ชั้นย่อยที่ 3 ชั้นปฏิบัติการเวียนซ้ำขั้นที่สอง (อายุ 4-10 เดือน) ปฏิบัติการเวียนซ้ำขั้นที่สอง (Secondary Circular Reactions) เป็นพฤติกรรมกระทำซ้ำๆ ในรูปของการค้นหาหรือทำสิ่งที่ตนสนใจ ในระยะนี้เด็กจะสนใจสิ่งรอบตัวมาก เริ่มเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น

ชั้นย่อยที่ 4 ชั้นการประสานกลุ่มพฤติกรรมเข้าด้วยกันเป็นพฤติกรรมใหม่แบบจงใจ (อายุ 10-12 เดือน) ในระยะนี้เด็กจะมีการประสานกลุ่มพฤติกรรมเข้าด้วยกันเป็นพฤติกรรมใหม่แบบจงใจ (Coordination of Secondary Schemes) ซึ่งเป็นพฤติกรรมแบบจงใจตั้งแต่ 2 พฤติกรรมขึ้นไป เด็กจึงมีพฤติกรรมที่ซับซ้อนมากขึ้นและมีวัตถุประสงค์หรือจุดหมายที่ชัดเจน

ชั้นย่อยที่ 5 ชั้นปฏิบัติการเวียนซ้ำขั้นที่สาม (อายุ 12-18 เดือน) ปฏิบัติการเวียนซ้ำขั้นที่สาม (Tertiary Circular Reactions) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันหลายอย่าง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นการลองผิดลองถูกเพื่อศึกษาสิ่งต่างๆ รอบตัว เป็นการเริ่มต้นของการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะเด็กจะเริ่มทดลองหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อดูผลที่จะเกิดขึ้น เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็นภายในตัวของเด็กเอง

ชั้นย่อยที่ 6 ชั้นการเริ่มต้นการคิด (อายุ 18-24 เดือน) การเริ่มต้นการคิด (The beginnings of Thoughts) เป็นพฤติกรรมของเด็กที่แสดงว่าเริ่มใช้ความคิดแก้ปัญหา เด็กจะสามารถอนุมานการแก้ปัญหาก่อนที่จะลงมือทำจริง ในขั้นนี้เด็กยังสามารถเลียนแบบโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีแม่แบบปรากฏให้เห็นในขณะนั้น แสดงให้เห็นว่าเด็กมีพัฒนาการทางด้านความจำเพิ่มมากขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นก่อนการคิดแบบเหตุผล (Preoperational Stage)

ขั้นนี้เด็กจะมีอายุระหว่าง 2-7 ปี ซึ่งส่วนใหญ่มีอยู่ในระดับอนุบาลและมีพัฒนาการทางภาษาและการใช้สัญลักษณ์มากขึ้น ดังนั้นลักษณะสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางการคิดของเด็กในขั้นนี้ก็ คือ การเลียนแบบได้โดยไม่ปรากฏแม่แบบในขณะนั้น (Deferred Imitation) การเล่นสมมุติ (Symbolic Play or Pretending) การวาดรูป (Drawing) การจินตนาการ (Mental Image) และภาษาพูด (Spoken Language) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เด็กในวัยนี้จะมีลักษณะบางประการที่เป็นข้อจำกัด คือ

1. การยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentrism) ในขั้นนี้เด็กจะไม่เข้าใจความคิดของผู้อื่น และเชื่อว่าสิ่งที่ตนเองคิดเหมือนกับที่ผู้อื่นคิด จึงมักคิดว่าความคิดของตนเองถูกต้องเสมอ

2. การรับรู้แบบมุ่งสู่ศูนย์กลาง (Centration) เป็นลักษณะที่เด็กจะเพ่งความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ครั้งละลักษณะเดียวหรือมิติเดียวเท่านั้น เช่น เมื่อพิจารณาความสูงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็ไม่สามารถพิจารณาความกว้างในเวลาเดียวกันได้

3. การใส่ใจเฉพาะสถานะที่ปรากฏ (States) แต่ไม่ใส่ใจกระบวนการแปลงสภาพ (Transformation) ในขั้นนี้เด็กจะไม่ใส่ใจการเปลี่ยนแปลงกระบวนการที่ได้มาของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่จะสนใจเฉพาะผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการรับรู้เฉพาะการเริ่มต้นและการสิ้นสุด ซึ่งในด้านการคิดเด็กจะไม่เข้าใจการให้เหตุผลแบบอุปมาน (Inductive) และอนุมาน (Deductive)

4. การคิดย้อนกลับไม่ได้ (Irreversibility) ในขั้นนี้เด็กจะไม่สามารถคิดถึงผลที่ปรากฏย้อนไปสู่การเริ่มต้นได้ ทำให้เด็กไม่สามารถเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ปริมาณ (Conservation of Quantity) นั่นคือ เด็กไม่สามารถเข้าใจได้ว่าสิ่งที่เท่ากันแม้จะเปลี่ยนรูปร่างก็ยังคงเท่ากันอยู่

ขั้นที่ 3 ขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operational Stage)

ขั้นนี้เด็กจะมีอายุระหว่าง 7-11 ปี เป็นระยะที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา เด็กในขั้นนี้จะสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลตามหลักตรรกศาสตร์ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ความสามารถในการคิดย้อนกลับ (Reversibility) ในขั้นนี้เด็กจะสามารถคิดกลับไปสู่จุดเดิมหรือตำแหน่งเดิมหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วได้

2. ความสามารถในการเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ (Conservation) ในขั้นนี้เด็กจะสามารถคิดแบบเหตุผลเชิงรูปธรรม และสามารถเข้าใจคุณสมบัติทางปริมาณของวัตถุแม้จะมีการเปลี่ยนรูปร่างไป

3. ความสามารถในการจัดกลุ่มหรือแบ่งหมู่ (Classification) ในขั้นนี้เด็กจะสามารถจัดกลุ่มหรือแบ่งประเภทของสิ่งของออกเป็นหมวดหมู่หรือเป็นพวกได้ โดยคำนึงถึงคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน

4. ความสามารถในการจัดลำดับของสิ่งของ (Seriation) ในขั้นนี้เด็กจะสามารถคิดแบบเหตุผลเชิงรูปธรรมในการจัดลำดับสิ่งต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบคุณสมบัติเชิงปริมาณของสิ่งนั้น ๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Stage)

ขั้นนี้เด็กจะมีอายุ 11 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่เด็กจะมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหรือสรุปเหตุผลอย่างเป็นระบบแม้ว่าข้อมูลที่มีอยู่จะไม่ครบ จึงมีความสามารถในการคาดคะเนความเป็นไปได้ (Possibility) ของเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือสามารถตั้งสมมุติฐานและสรุปกฎเกณฑ์จากการตรวจสอบสมมุติฐานที่กำหนดขึ้นได้

ฮันท์และซุลลิแวน (Hunt and Sullivan, 1974) ได้ศึกษาแนวความคิดการพัฒนาทางปัญญาของเพียเจต์ พบว่าลำดับขั้นของการพัฒนาทางปัญญาตามแนวคิดของเพียเจต์นั้น มีลักษณะที่สำคัญในการพัฒนาการทางปัญญา 4 ประการ คือ

1. ขั้นการพัฒนาการทางปัญญาแต่ละขั้น จะเป็นช่วงระยะเวลาของการสร้างความรู้ความคิด และจัดระเบียบความรู้ความคิดที่มีลักษณะแตกต่างกันไป

2. เมื่อบรรลุถึงขั้นพัฒนาการทางปัญญาขั้นหนึ่ง ก็จะเริ่มพัฒนาการทางปัญญาในขั้นที่สูงขึ้นต่อเนื่องกัน

3. พัฒนาการทางปัญญาในแต่ละขั้นจะเป็นไปตามลำดับก่อน - หลัง ไม่มีการกระโดดข้ามขั้น อย่างไรก็ตามเด็กแต่ละคนอาจมีระดับขั้นของพัฒนาการทางปัญญาแตกต่างกันได้

4. กระบวนการพัฒนาการทางปัญญาจะอยู่ในรูปของการบูรณาการ โดยโครงสร้างทางความคิดในการพัฒนาขั้นต้นจะปรับเปลี่ยนเป็นโครงสร้างทางความคิดใหม่ที่ซับซ้อนมากขึ้นในการพัฒนาขั้นสูงขึ้นไป

นอกจากนั้น เพียเจต์ (Piaget, 1964) ได้อธิบายถึงกระบวนการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างความรู้ความคิดในสมอง ได้แก่

1. กระบวนการจัดระเบียบภายใน (Organization) เป็นพฤติกรรมที่เด็กมีการรวบรวมและจัดระเบียบทางร่างกายและจิตใจให้เป็นระบบต่อเนื่องกัน โดยกระบวนการจัดระเบียบภายในของเด็กจะมีเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. กระบวนการปรับ (Adaptation) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นควบคู่กับการจัดระเบียบภายใน ซึ่งแยกเป็นกระบวนการย่อย 2 กระบวนการ คือ

2.1 กระบวนการปรับเข้าโครงสร้าง (Assimilation) เป็นกระบวนการที่เด็กซึมซับ (Assimilates) สิ่งที่พบเห็นใหม่ๆ ภายนอกเข้าไปอยู่ในกลุ่มโครงสร้างความรู้เดิมหรือสกีมาที่มีอยู่แล้วในสมอง

2.2 กระบวนการปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) เป็นกระบวนการที่เด็กไม่สามารถจัดสิ่งที่พบเห็นให้เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมได้ จึงมีการเปลี่ยนแปลงหรือขยายโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่ใหม่เพื่อให้เกิดภาวะสมดุล (Equilibrium)

ดังนั้น การสอนคิดตามกระบวนการพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ จึงเป็นการเรียนการสอน ซึ่ง สมบัติ การจนาร์กพงศ์ (2545) กล่าวว่า ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

1. จัดประสบการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดการคิด เนื่องจากผู้เรียนจะปรับโครงสร้างทางปัญญาของตนเองจากการร่วมทำกิจกรรม โดยนำประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเองในการคิดให้มากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ควรเน้นเฉพาะการจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพบกับความแปลกใหม่ เช่น กำหนดปัญหาที่เกินขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนเล็กน้อย เพื่อให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพในการคิดหาหนทางหรือวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างเต็มที่

4. เน้นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยกิจกรรมการค้นพบ เพราะนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการกระทำทางสมองต่อสิ่งที่กำลังค้นพบ การสืบเสาะและความคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการดีขึ้น

5. เน้นกิจกรรมการสำรวจ และการเพิ่มขยายความคิด ในระหว่างการเรียนการสอน แทนที่จะให้นักเรียนนั่งฟังเฉยๆ ผู้สอนควรออกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมหรือทดลองสิ่งใหม่ๆ

6. ใช้กิจกรรมการขัดแย้ง (Cognitive conflict activities) เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาสติปัญญาของตนเอง นักเรียนจะร่วมมือกันแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มโดยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนอกเหนือจากความคิดเห็นของตนเอง

7. ใช้การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาทางปัญญาของเพียเจต์ จะมีพัฒนาการอยู่ในขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Operational Stage) ซึ่งจะสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลตามหลักตรรกศาสตร์ได้

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ประสาธ อิศรปริดา (2549) อธิบายทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก โดยอธิบายว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กจะพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับพัฒนาการทางปัญญาตามทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ เพราะการที่เด็กจะวินิจฉัยจริยธรรม (Moral Judgment) ว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี สิ่งใดควรหรือไม่ควรนั้น ต้องอาศัยการใช้เหตุผลเชิงตรรกวิทยา และความคิดเชิงนามธรรม ฉะนั้นเด็กที่มีพัฒนาการทางปัญญาในขั้นก่อนการคิดแบบเหตุผล (Preoperational Stage) จะมีพัฒนาการด้านจริยธรรมในระดับต้น ส่วนเด็กที่มีพัฒนาการทางปัญญาในขั้นการคิดแบบเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Stage) จะมีพัฒนาการด้านจริยธรรมในระดับสูงสุด

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre-conventional Level) เป็นพัฒนาการของเด็กวัย 2-10 ขวบ เด็กวัยนี้จะใช้การลงโทษและรางวัลเป็นการตัดสินความถูกความผิด เป็นวัยเชื่อถือผู้ใหญ่ ความสนใจจะอยู่ที่ตนเอง ไม่เข้าใจในระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ทางสังคม พัฒนาการของเด็กวัยนี้มี 2 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นการใช้การลงโทษเป็นเหตุผลของการตัดสินใจ เป็นวัยที่มีอายุระหว่าง 2-7 ปี เป็นขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์ หรือคำสั่งของผู้ใหญ่ เพราะกลัวการลงโทษ

ขั้นที่ 2 เป็นขั้นใช้การตอบสนองความต้องการของตนเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ เป็นวัยที่มีอายุระหว่าง 7-10 ปี เป็นขั้นการแสวงหารางวัล ขั้นนี้เด็กจะทำดีตามคำสั่งและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนต้องการ จึงเป็นขั้นที่ต้องการรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนมาตัดสินใจในการประพฤติปฏิบัติ เช่น เด็กทำดีเพราะต้องการได้รับคำชมเชย หรือได้รับรางวัลอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการตอบแทน

2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) เป็นพัฒนาการของเด็กวัย 10-16 ขวบ พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้จะยึดถือกฎเกณฑ์ของสังคมหรือของกลุ่ม ไม่อยากทำความผิด เพราะต้องการให้กลุ่มหรือสังคมยอมรับตน หรือต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม และเด็กในวัยนี้ยังเป็นวัยที่ยึดบุคคลที่ตนรักเป็นแบบฉบับ และยึดระเบียบของกลุ่มเป็นเกณฑ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ต่อเนื่องจาก 2 ขั้นแรก คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นใช้การยอมรับของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ ขั้นนี้เด็กจะทำตามความเห็นชอบของกลุ่ม ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม หรือตามแบบฉบับของสังคม เพื่อต้องการการยอมรับของกลุ่มหรือสังคม ระยะเวลาเด็กจะมีอายุระหว่าง 10-13 ปี เป็นขั้นการทำตามผู้อื่นที่เห็นชอบ

ขั้นที่ 4 ขั้นใช้ระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ ระยะเวลาเด็กจะมีอายุระหว่าง 13-16 ปี เป็นขั้นทำตามหน้าที่ของสังคม เด็กจะใช้กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคมมาเป็นเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต และจะปฏิบัติหน้าที่ตามค่านิยมและกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือของสังคม เพื่อความเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือของสังคมนั้น เด็กวัยนี้จะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post-conventional Level) เป็นระยะที่เด็กมีอายุ 16 ปีขึ้นไป ระดับนี้บุคคลจะเข้าใจค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม และหลักเกณฑ์ที่นำไปใช้ในสังคม จะนำความเข้าใจเหล่านี้ไปใช้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง การพิจารณาความดีความชั่ว จะพิจารณาได้อย่างลุ่มลึก และมีเหตุผล ไม่ยึดหลักเกณฑ์ตายตัว และไม่ยึดตัวบุคคลหรือค่านิยมเฉพาะกลุ่ม จริยธรรมระดับนี้จึงเป็นจริยธรรมที่แยกออกจากกฎเกณฑ์ และการคาดหวังจากคนอื่น แต่จะใช้ความคิดตรรกะตรองซังใจ เป็นแนวทางการเลือกการประพฤติปฏิบัติแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้น ต่อเนื่องจาก 4 ขั้นแรก ตามลำดับ ดังนี้คือ

ขั้นที่ 5 ขั้นใช้สัญญาสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ เป็นขั้นที่เลือกการกระทำโดยมีเหตุผล นำค่านิยมของสังคม สภาพการณ์สิทธิและหน้าที่ ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจการกระทำ โดยไม่ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้คนหรือหมู่มาก และสามารถควบคุมบังคับใจเองได้ พัฒนาการทางจริยธรรมขั้นนี้จะเป็นวัยรุ่นตอนปลายอายุ 16 ปีขึ้นไป จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการกระทำจะคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นขั้นเอกการกระทำ โดยไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น

ขั้นที่ 6 ขั้นใช้หลักการจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ พัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นนี้จะพบในผู้ใหญ่ที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในสังคมมีวัฒนธรรมอันดีงาม และมีความเจริญทางสติปัญญา ขั้นใช้หลักการทางจริยธรรมสากลเป็นเหตุผลในการตัดสินใจเป็นขั้นสูงสุดของเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็นขั้นนำความรู้สากลที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์คำนึงถึงความถูกต้องมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสงบสุขของส่วนรวม บุคคลที่พัฒนาจริยธรรมถึงขั้นนี้จะมีอุดมคติเป็นคุณธรรมประจำใจ มีความละเอียดต่อการทำชั่ว คือ มีธรรม ได้แก่ หิริโอตตปปะ แม้ว่าไม่มีใครเห็นก็ไม่ทำผิด คือไม่ทำผิดทั้งที่ลับและที่แจ้ง หรือแม้แต่มีโอกาสก็ไม่ทำผิด เป็นขั้นการยอมรับคุณค่าของมนุษย์ไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่น

โคลเบอร์ก (อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุมนาวิณ และเพ็ญแข ประจวบจันทึก, 2520) เชื่อว่าการพัฒนาทางจริยธรรมเป็นไปตามขั้นจากขั้นที่ 1 จนถึงขั้นที่ 6 จะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการพัฒนาทางจริยธรรมขั้นสูงจะเกิดขึ้นด้วยการใช้เหตุผลทางจริยธรรมขั้นต่ำกว่าก่อน เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือเข้าใจความหมายของประสบการณ์เดิมดีขึ้น จะเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูงขึ้น อย่างไรก็ตามแต่ละบุคคลอาจไม่สามารถบรรลุพัฒนาการทางจริยธรรมจนถึงขั้นสุดท้ายได้ ซึ่งโคลเบอร์ก พบว่าบุคคลส่วนมากจะมีพัฒนาการถึงขั้นที่ 4 เท่านั้น

นอกจากนั้น โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1969) ได้แบ่งลักษณะจริยธรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าการกระทำชนิดใดดีควรทำและการกระทำชนิดใดไม่ดีไม่ควรทำ พฤติกรรมชนิดใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ซึ่งความรู้เชิงจริยธรรมจะเพิ่มขึ้นตามอายุ ระดับการศึกษาของแต่ละบุคคล

2. ทักษะคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับความรู้เชิงจริยธรรมต่างๆ ว่ามีความพึงพอใจหรือไม่เพียงใด ซึ่งมักจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น ทักษะคติเชิงจริยธรรมจะเป็นพัฒนาการทางจริยธรรมที่สูงขึ้นจากระดับความรู้เชิงจริยธรรม จึงสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้อย่างแม่นยำ แต่ทักษะคติเชิงจริยธรรมอาจสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งแสดงให้เห็นเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลอาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับของพัฒนาการทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมยอมรับหรือไม่แสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าด้านอื่นๆ เพราะจะส่งผลถึงความสงบสุขของสังคมนั้น

สรุปได้ว่าการพัฒนาทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามแนวคิดของโคลเบอร์ก จะอยู่ในขั้นที่ 2 เป็นขั้นใช้การตอบสนองความต้องการของตนเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ เป็นขั้นการแสวงหารางวัล เป็นขั้นที่ต้องการรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนมาตัดสินใจในการประพฤติปฏิบัติ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญาของบันดูรา

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) เป็นทฤษฎีของศาสตราจารย์บันดูรา (Bandura, 1986) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ จึงเรียกการเรียนรู้จากการสังเกตว่า “การเรียนรู้โดยการสังเกต” หรือ “การเลียนแบบ” และเนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ และได้อธิบายว่าการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน จึงเรียกว่า การเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และต่อมาได้เปลี่ยนเป็น การเรียนรู้ทางสังคมปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) เนื่องจากผลการทดลองพบว่า สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตคือ ผู้เรียนจะเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ มีการเข้ารหัส (Encoding) ในความทรงจำระยะยาว มีการประเมินและควบคุมพฤติกรรมของตนเอง จึงสรุปว่า การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบเป็นกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes)

บันดูรา (Bandura, 1977) มีความเห็นว่าการเรียนรู้เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเรา ส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นในโทรทัศน์ ภาพยนตร์หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูนหนังสือก็ได้ นอกจากนี้ คำบอกเล่าด้วยคำพูดหรือข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นตัวแบบได้ อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้โดยการสังเกตไม่ใช่การลอกแบบจากสิ่งที่สังเกตโดยผู้เรียนไม่คิด ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถที่จะรับรู้สิ่งเร้า สามารถสร้างรหัสหรือกำหนดสัญลักษณ์ของสิ่งที่สังเกตเก็บไว้ในความจำระยะยาว และสามารถเรียกใช้เมื่อต้องการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

นอกจากนั้น บันดูรา (Bandura, 1986) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกระบวนการในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบ ได้แก่

กระบวนการความใส่ใจ (Attention) ความใส่ใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจในการเรียนรู้ โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น การเรียนรู้แบบนี้อุณหภูมิใส่ใจจึงเป็นสิ่งแรกๆ ที่ผู้เรียนจะต้องมี บันดูรากล่าวว่าผู้เรียนจะต้องรับรู้ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบ องค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความใส่ใจของผู้เรียนมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้ที่มีเกียรติสูง (High Status) มีความสามารถสูง (High Competence) รวมทั้งการมีหน้าตาดี มีการแต่งตัวดี และการมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือลงโทษ คุณลักษณะต่างๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์กับกระบวนการใส่ใจของผู้เรียน นอกจากนี้ วัยของผู้เรียน ความสามารถทางด้านปัญญา ทักษะทางการใช้มือและส่วนต่างๆ ของร่างกาย รวมทั้งตัวแปรทางบุคลิกภาพของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกว่าตนนั้นมีค่า (Self-Esteem) ความต้องการ และทัศนคติของผู้เรียน ตัวแปรเหล่านี้มักจะเป็นสิ่งจำกัดขอบเขตของการเรียนรู้โดยการสังเกต และความใส่ใจของผู้เรียน เช่น ถ้าครูต้องการให้เด็กวัยอนุบาลเขียนพยัญชนะที่ยากๆ โดยพยายามแสดงการเขียนให้ดูเป็นตัวอย่าง แต่ทักษะการใช้กล้ามเนื้อในการเคลื่อนไหวของเด็กวัยอนุบาลยังไม่พร้อม ทำให้เด็กวัยอนุบาลเขียนหนังสือตามที่ครูคาดหวังไม่ได้

กระบวนการจดจำ (Retention Process) การที่ผู้เรียนหรือผู้สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ก็เป็นเพราะผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบไว้ในความจำระยะยาว บันดูรา พบว่าผู้สังเกตที่สามารถอธิบายพฤติกรรม หรือการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูด หรือสามารถมีภาพพจน์สิ่งที่ตนสังเกตเห็นในใจจะเป็นผู้ที่สามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้โดยการสังเกตได้ดีกว่าผู้ที่เพียงแต่ดูเฉยๆ หรือทำงานอื่นในขณะที่ดูตัวแบบไปด้วยสรุปแล้วผู้สังเกตที่สามารถระลึกถึงสิ่งที่สังเกตเป็นภาพพจน์ในใจ (Visual Imagery) และสามารถเข้ารหัสด้วยคำพูดหรือถ้อยคำ (Verbal Coding) จะเป็นผู้ที่สามารถแสดงพฤติกรรม

เลียนแบบจากตัวแบบได้แม้ว่าเวลาจะผ่านไปนานๆ และนอกจากนี้ถ้าผู้สังเกตหรือผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้เห็นตัวแบบแสดงสิ่งที่จะต้องเรียนรู้อีกก็จะเป็นการช่วยความจำให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบเป็นกระบวนการที่ผู้เรียน แปรสภาพ (Transform) ภาพพจน์ (Visual Image) หรือสิ่งที่จำไว้เป็นการเข้ารหัสเป็นถ้อยคำ (Verbal Coding) ในที่สุดแสดงออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ ปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการนี้คือ ความพร้อมทางด้านร่างกายและทักษะที่จำเป็นจะต้องใช้ในการเลียนแบบของผู้เรียน ถ้าหากผู้เรียนไม่มีความพร้อมก็จะไม่สามารถที่จะแสดงพฤติกรรมเลียนแบบได้ การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบไม่ใช่เป็นพฤติกรรมที่ลอกแบบอย่างตรงไปตรงมา การเรียนรู้โดยการสังเกตประกอบด้วยกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) และความพร้อมทางด้านร่างกายของผู้เรียน ฉะนั้นในขั้นการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ(Reproduction) ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันไปผู้เรียนบางคนก็อาจจะทำได้ดีกว่าตัวแบบที่ตนสังเกตหรือบางคนก็สามารถเลียนแบบได้เหมือนมาก บางคนก็อาจจะทำได้ไม่เหมือนกับตัวแบบเพียงแต่คล้ายคลึงกับตัวแบบมีบางส่วนเหมือนบางส่วนไม่เหมือนกับตัวแบบ และผู้เรียนบางคนจะไม่สามารถแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ ฉะนั้น บันดูราจึงให้คำแนะนำแก่ผู้ที่มีหน้าที่เป็นตัวแบบ เช่น ผู้ปกครองหรือครูควรใช้ผลย้อนกลับที่ต้องตรวจสอบแก้ไข (Correcting Feedback) เพราะจะเป็นการช่วยเหลือให้ผู้เรียนหรือผู้สังเกตมีโอกาสทบทวนในใจว่าการแสดงพฤติกรรมของตัวแบบมีอะไรบ้าง และพยายามแก้ไขให้ถูกต้อง

กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) เป็นแรงจูงใจของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกต เนื่องมาจากความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้ เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัล การนำผลประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้ รวมทั้งการคิดว่าการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้ตนหลีกเลี่ยงปัญหาได้ เช่น ในห้องเรียนเวลาครูให้รางวัลหรือลงโทษพฤติกรรมของนักเรียนคนใดคนหนึ่ง นักเรียนทั้งห้องก็จะเรียนรู้โดยการสังเกตและเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม

การควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง (Self-Regulation) เป็นความสามารถที่จะควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง โดยการที่เข้าใจถึงผลที่เกิดตามมาของพฤติกรรม (Consequences) มีความสำคัญมาก ถ้าผลที่เกิดตามมาของพฤติกรรมของผู้เรียนคือรางวัล ผู้เรียนก็จะมีใจพอใจในพฤติกรรมของตนเอง แต่ถ้าผลที่ตามมาเป็นการลงโทษก็จะก่อให้เกิดความไม่พอใจ ทั้งความพอใจหรือไม่พอใจมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับมาตรฐานของพฤติกรรมที่ผู้แสดงพฤติกรรมได้ตั้งไว้ ซึ่ง บันดูรา (Bandura, 1982) กล่าวว่า ผลของการวิจัยเกี่ยวกับการตั้งมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่จะประเมินพฤติกรรมของตนเอง พบว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีตัวแบบ ซึ่งตั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานของพฤติกรรมที่ต่ำจะเป็นเด็กที่ไม่พยายามที่จะทำให้ดีขึ้น เพียงแต่ทำพอ

ไปได้ตามที่ตัวแบบได้กำหนดไว้เท่านั้น ส่วนเด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีตัวแบบที่ตั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานของพฤติกรรมไว้สูงจะมีความพยายามเพื่อจะพิสูจน์ว่าตนเองทำได้ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการตั้งเกณฑ์ของพฤติกรรมไว้สูงจะเป็นสิ่งที่ดีก็ตาม ผู้ตั้งเกณฑ์จะต้องคำนึงว่าจะต้องเป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนจะสามารถจะทำได้เหมือนจริง (Realistic) เพราะถ้าตั้งเกณฑ์สูงเกินไป เด็กก็จะประสบความสำเร็จ มีความท้อแท้ใจ ไม่พยายามที่จะประกอบพฤติกรรม ในกรณีที่เกณฑ์ที่ตั้งไว้สูงพอที่จะทำให้ผู้เรียนพยายามประกอบพฤติกรรมถ้าผู้เรียนทำได้ก็จะเกิดความพอใจ เป็นแรงเสริมด้วยตนเอง (Self-Reinforcement) และทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้

แรงจูงใจของผู้เรียนในการเรียนรู้โดยการสังเกต เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตเกิดขึ้นในชั้นการจดจำ ในชั้นการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ ผู้เรียนอาจจะไม่แสดงพฤติกรรมหรือแสดงพฤติกรรมเพียงบางส่วนของกรเรียนรู้ในชั้นการเก็บจำก็ได้ ฉะนั้น ครูที่ทราบความสำคัญของแรงจูงใจของผู้เรียนก็ควรจะสร้างสถานการณ์ในห้องเรียนที่นักเรียนสามารถจะประเมินพฤติกรรมของตนเองได้ โดยใช้เกณฑ์ของสัมฤทธิ์ผลสูงแต่อยู่ในขอบเขตความสามารถของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้ประสบความสำเร็จและมีความพอใจซึ่งเป็นแรงเสริมด้วยตนเองและมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ต่อไป

การรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นการรับรู้ระดับความสามารถของตนเอง ซึ่งมีผลต่อการกระทำของบุคคล เพราะบุคคลอาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้ามีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน ดังนั้น ความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก จึงขึ้นอยู่กับกรรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพการณ์นั้นๆนั่นเอง นั่นคือ ถ้าเรามีความเชื่อว่าเรามีความสามารถ เราก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด

สรุปได้ว่าพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญาของบันดูรา นั่นคือการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling)

ดังนั้นจากทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญาของบันดูรา แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวุฒิภาวะทางการเรียนรู้ พัฒนาการทางจริยธรรม และพฤติกรรมกรเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความเกี่ยวข้องกัน ดังนั้นการพัฒนาทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ จึงเป็น

ส่วนสำคัญในการแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็ก นอกจากนั้นปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคม ยังเป็นส่วนสำคัญต่อกระบวนการเรียนรู้และการแสดงพฤติกรรมของเด็กอีกด้วย

แนวคิดทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทิตานา แชมมณี และคณะ (2544) กล่าวว่า กระบวนการคิดเป็นกลไกตอบสนองตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล รวมถึงการสรุปอ้างอิงด้วยการ จำแนกรายละเอียด และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลกับประสบการณ์จากการเรียนรู้ ซึ่งมีขอบข่ายของกระบวนการคิดครอบคลุมกลุ่มของความคิดในด้านต่างๆ คือ

1. ทักษะการคิด หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกหรือแสดงพฤติกรรมของการ ใช้ความคิดอย่างชำนาญ ซึ่งคนแต่ละคนจะมีทักษะการคิดแตกต่างกัน บางคนสามารถคิดได้เร็ว ถูกต้องเป็นขั้นเป็นตอน บางคนคิดได้ช้า ผิดพลาด สับสน แต่อย่างไรก็ตามทักษะการคิดเป็นสิ่ง ที่สามารถพัฒนาและฝึกฝนได้ บุคคลใดได้รับการพัฒนาและฝึกอย่างชำนาญก็จะมีทักษะการคิด เพิ่มมากขึ้น ทักษะการคิดที่เป็นส่วนสำคัญของการตัดสินใจ คือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก การแยกแยะ การแปลความ และการสรุปความ เป็นต้น

2. ลักษณะการคิด หมายถึง ประเภทหรือรูปแบบของการคิด ซึ่งมีหลากหลายแตกต่างกันออกไป โดยสามารถแบ่งลักษณะการคิดออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

2.1 การคิดอย่างไม่มีเป้าหมาย เป็นการคิดโดยไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการคิด

2.2 การคิดอย่างมีเป้าหมาย เป็นการคิดที่มีประโยชน์และมีคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อวางแผน แก้ปัญหา และหาแนวทางในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลสำเร็จ ลักษณะการคิด มีความสำคัญมาก เพราะหากใช้ไปในทางที่ผิดจะก่อให้เกิดความเสียหายเดือดร้อนต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และต่อตัวผู้คิดเองในภายหลัง การพัฒนาการคิดจึงมีเป้าหมายที่สำคัญคือมุ่งให้เป็น คนคิดดี คิดชอบ

3. กระบวนการคิด เป็นการคิดที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งต้องมีพื้นฐานทางด้านทักษะ การคิดหลายๆ ด้านเข้ามาผสมผสานกัน กระบวนการคิดจึงต้องมีขั้นตอนในการแก้ปัญหาหรือ การหาข้อสรุปของความคิดแต่ละครั้ง จึงกล่าวได้ว่า กระบวนการคิดเป็นเรื่องของการใช้ทักษะ การคิดระดับสูงนั่นเอง

การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการคิดที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการ แก้ปัญหาด้วยความถูกต้อง โดยมีการหาข้อมูล หลักฐานในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ เพื่อหาข้อสรุปที่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งบรรดานักการศึกษาได้ให้ความหมายของ การคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้สอดคล้องกัน เช่น

วัตสัน และกลาเซอร์ (Watson and Glaser, 1964) ได้ให้ความหมายของการคิด วิจัยว่า เป็นรูปแบบของการคิดที่ประกอบด้วย ทักษะ ความรู้ และทักษะ โดยที่ ทักษะ หมายถึง ทักษะที่มีต่อการแสวงหาความรู้ และยอมรับการแสวงหาหลักฐานมา สนับสนุนสิ่งที่อ้างอิงว่าเป็นจริง และใช้ความรู้ด้านการอนุมานสรุปใจความสำคัญและการสรุป เป็นกรณีทั่วไป โดยตัดสินจากหลักฐานอย่างสมเหตุสมผล สอดคล้องกับหลักตรรกวิทยา ตลอดจนทักษะในการใช้ทักษะและความรู้ดังกล่าวมาประเมินผลความถูกต้องของข้อความ

กู๊ด (Good, 1973) ให้ความหมายการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าหมายถึง การคิดอย่าง รอบคอบตามหลักของการประเมินและมีหลักฐานอ้างอิง เพื่อหาข้อมูลสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล

ดิวอี้ (Dewey, 1997) ได้ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าหมายถึง การ คิดอย่างใคร่ครวญไตร่ตรอง และอธิบายขอบเขตของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นการคิดที่ เริ่มต้นจากสถานการณ์ที่มีความยุ่งยากและสิ้นสุดลงด้วยสถานการณ์ที่มีความชัดเจน

เอนนิส (Ennis, 1985) ได้ให้ความหมายการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าหมายถึง การคิด พิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อ หรือสิ่งใดควร ทำ ช่วยให้ตัดสินใจสภาพการณ์ได้ถูกต้อง

มูเร และพาร์คเกอร์ (Moore and Parker, 1986) อธิบายว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับทักษะที่เกิดขึ้นจากการฟังและการอ่านอย่างไตร่ตรองรวมถึงการมองหา ข้อสรุปและผลที่ตามมาซึ่งสามารถฝึกปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ไม่เพียงเฉพาะการ เรียนในห้องเรียนเท่านั้น

เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์ (2537) ได้สรุปความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับ ข้อมูล หรือ สภาพการณ์ที่ปรากฏ โดยใช้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของตนเองในการ สืบหาหลักฐานอย่างรอบคอบ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่สมเหตุสมผล

อุษณีย์ โพธิสุข (2544) ให้ความหมายของการคิดอย่างมีวิจารณญาณว่า การคิดอย่างมี วิจารณญาณ หมายถึง วิธีคิดอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ มีหลักฐาน และมีประสิทธิภาพ ก่อน ตัดสินใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่ออะไร หรือก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร

นवलลอ ทินานนท์ (2545) ได้อธิบายว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นกระบวนการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบเกี่ยวกับข้อมูลที่คลุมเครือ โดยการหา หลักฐานนำไปสู่การตัดสินใจว่าควรเชื่อหรือควรทำตามสิ่งใดหรือไม่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ต้องอาศัยทักษะกระบวนการคิดพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจความหมาย และตีความ นำไปสู่การเชื่อมโยงเหตุผลต่างๆ จนได้ข้อสรุป การคิดในลักษณะนี้เป็นการประเมิน

ความเป็นจริง ประเมินคุณค่า และประเมินความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ จึงจะสามารถนำไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจและการเรียนรู้ใหม่

สรุปได้ว่า การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ เป็นการทำงานของสมองที่ต้องใช้โครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) และกิจกรรมทางสมอง (Activities of the mind) เป็นกลไกทางปัญญาของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ด้วยการจัดเนื้อหาและกลไกที่เหมาะสม การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณจึงเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้หากได้มีการจัดสภาพการณ์และกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสม

กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ

จากการพิจารณาความหมายของการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณแล้วจะเห็นได้ว่า การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณประกอบด้วยกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันทักษะการคิดขั้นสูงที่จะนำไปสู่การค้นหาข้อสรุป และการตัดสินใจอย่างสมเหตุผล กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณจึงเป็นกระบวนการในการหาข้อสรุปที่เกี่ยวข้องกันทักษะการคิดหลายๆ ด้านประกอบกัน

วัตสัน และกลาเซอร์ (Watson and Glaser, 1964) ได้อธิบายว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณประกอบด้วย ทศนคติ ความรู้ และทักษะในเรื่องต่อไปนี้

1. การอุปนัย
2. การระบุมสมมติฐาน
3. การอุปมาน
4. การตีความ
5. การประเมินการอ้างเหตุผล

เดคารอยล์ (Decaroil, 1973) ได้อธิบายว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณประกอบด้วย

1. การนิยาม เป็นการกำหนดปัญหา ทำความตกลงเกี่ยวกับความหมายของคำและข้อความ และการกำหนดเกณฑ์
2. การกำหนดสมมติฐาน การคิดถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หาทางเลือก และการพยากรณ์
3. การประมวลผลข่าวสาร เป็นการระบุข้อมูลที่จำเป็น รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องหาหลักฐานและจัดระบบข้อมูล
4. การตีความข้อเท็จจริง และการสรุปอ้างอิงจากหลักฐาน
5. การใช้เหตุผล โดยระบุเหตุ และผลความสัมพันธ์เชิงตรรกศาสตร์
6. การประเมินผล โดยอาศัยเกณฑ์ความสมเหตุผล
7. การประยุกต์ใช้ หรือนำไปปฏิบัติ

เดรสเซล (Dressel, 1957) อธิบายว่า กระบวนการในการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้น ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับดังนี้ คือ

1. การนิยามปัญหา เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ข้อความหรือสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นปัญหาแล้วสามารถบอกลักษณะของปัญหาและนิยามปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งมีความสำคัญมากสำหรับการอ่านและการฟังเรื่องราวต่างๆ

2. การเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เป็นความสามารถในการพิจารณาและเลือกข้อมูลเพื่อนำมาแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และความสามารถนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความคิดที่จะใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ และมีผลกับความสามารถในการมองเห็นว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง

3. การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น เป็นความสามารถในการพิจารณาแยกแยะว่า ข้อความใดเป็นข้อตกลงเบื้องต้นและข้อความใดไม่ใช่ข้อตกลงเบื้องต้นของข้อความหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ ความสามารถนี้มีความสำคัญ เพราะว่าทำให้เห็นความแตกต่างของข้อมูล เพื่อลงความเห็นว่าควรยอมรับหรือไม่

4. การกำหนดและเลือกสมมติฐาน เป็นความสามารถในการกำหนดหรือเลือกสมมติฐานจากข้อความ หรือสถานการณ์ ให้ตรงกับปัญหาในข้อความ หรือสถานการณ์นั้น ความสามารถนี้มีความสำคัญเพราะทำให้มีความรอบคอบละมีความพยายามในการคิดถึงความเป็นไปได้ของการแก้ปัญหา หรือความเป็นไปได้ของสมมติฐาน

5. การสรุปอย่างสมเหตุสมผล เป็นความสามารถในการพิจารณาข้อความเกี่ยวกับเหตุ และผลโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุ ความสามารถนี้มีความสำคัญเพราะทำให้สามารถลงความเห็นได้ตามความจริงจากหลักฐานหรือข้อมูลที่มีอยู่

วูล์ฟอล์ก (Woolfolk, 1995) ได้กำหนดรายการของทักษะการคิดที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. การนิยามและการทำความเข้าใจปัญหา
2. การพิจารณาตัดสินข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา
3. การแก้ปัญหาหรือการลงสรุป

ควอลล์มอลซ์ (Quellmalz, 1985) ได้สรุปทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตาม ทฤษฎีของนักจิตวิทยาและนักปรัชญาการศึกษาไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการนิยามปัญหา ตามทฤษฎีของนักจิตวิทยาเป็นการค้นหาคำประกอบที่สำคัญของปัญหา ตรงกับขั้นการทำความเข้าใจตามทฤษฎีของนักปรัชญา ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดคำถามการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัญหาและการนิยามคำ

2. ขั้นการระบุข้อมูล เนื้อหา และกระบวนการที่จำเป็นในการแก้ปัญหา ตามทฤษฎีของนักจิตวิทยา ตรงกับขั้นการตัดสินความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่นำมาสนับสนุน แหล่งข้อมูล ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ตามทฤษฎีของนักปรัชญา

3. ขั้นการนำข้อมูลมาใช้ประกอบเพื่อการแก้ ปัญหาตามทฤษฎีทางจิตวิทยา ตรงกับขั้น การคิดหาเหตุผล ตามทฤษฎีของนักปรัชญา ซึ่งประกอบด้วยการคิดหาเหตุผลเชิงอนุมานและ การคิดหาเหตุผลเชิงอุปมาน

4. ขั้นการประเมินความสำเร็จของคำตอบ ตามทฤษฎีของนักจิตวิทยา ตรงกับขั้นการใช้ เกณฑ์ในการตัดสินความเพียงพอของคำตอบตามทฤษฎีของนักปรัชญา

เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์ (2537) ได้ทำการสรุปแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการคิดอย่าง มีวิจารณญาณจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาโดยสรุปได้ว่ากระบวนการ คิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบด้วย

1. การระบุหรือทำความเข้าใจกับประเด็นปัญหา ข้อความ ข้ออ้าง หรือข้อโต้แย้ง
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับประเด็นที่พิจารณาจากแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่
3. การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลและการระบุความเพียงพอของข้อมูล
4. การระบุลักษณะของข้อมูลแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อมูล
5. การตั้งสมมุติฐานโดยอาศัยความสามารถ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และการตั้ง

สมมุติฐาน

6. การลงสรุปโดยการพิจารณาเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับข้อมูลที่ปรากฏ โดยการใช้ เหตุผลทั้งแบบอุปนัยและนิรนัย

7. การประเมินข้อสรุป ประเมินความสมเหตุสมผลของข้อมูล

ชำนาญ เอี่ยมสำอาง (2539) ได้สรุปกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. การนิยามปัญหาและทำความเข้าใจปัญหาความหมายของคำและข้อความ
2. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลที่คลุมเครือ
3. การจัดระบบข้อมูลพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ความเพียงพอของข้อมูล
4. การตั้งสมมุติฐานพิจารณาข้อสรุปอ้างอิงจากปัญหาและข้อโต้แย้ง
5. การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ เลือกแนวทางที่สมเหตุสมผลจากข้อมูล

หลักฐานที่มีอยู่

6. การประเมินสรุปอ้างอิงเพื่อความสมเหตุสมผลหลังจากการตัดสินใจสรุป โดยใช้หลัก ตรรกศาสตร์

อุษณีย์ โพธิสุข (2544) ได้ทำการวิเคราะห์แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาโดย มีวิจารณญาณ และเสนอว่ากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณควรประกอบด้วย การนิยาม ปัญหา การรวบรวมข้อมูล การจัดระบบข้อมูล การตั้งสมมุติฐาน การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลัก ตรรกศาสตร์ และการประเมินการสรุปอ้างอิง แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดปัญหา หมายถึง ทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง ข้อโต้แย้งหรือข้อมูลที่คลุมเครือ การหา การรวบรวมประเด็นปัญหา ทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นตัวปัญหาที่แท้จริง การจัดลำดับปัญหา การกำจัดปัญหาที่อาจไม่ใช่ปัญหาที่แท้จริงออกไป การแยกประเด็นปัญหา รวมทั้งการนิยามความหมายของคำหรือข้อความ การนิยามปัญหาเป็นกระบวนการที่เป็นจุดเริ่มต้นของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการกระตุ้นให้บุคคลเริ่มต้นคิดเมื่อตระหนักว่ามีปัญหาหรือข้อโต้แย้งหรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่คลุมเครือ จะพยายามหาคำตอบที่เหมาะสมเหตุผลเพื่อทำความเข้าใจกับปัญหานั้น ปัญหาจึงเป็นสิ่งที่เร้าที่เป็นจุดเริ่มต้นของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. การรวบรวมข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลที่คลุมเครือจากแหล่งต่าง ๆ การพิจารณาหาข้อมูลที่จะเกี่ยวข้องกับปัญหา รวมทั้งการดึงข้อมูลหรือความรู้จากประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาใช้ เมื่อบุคคลพบกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือความสงสัย จะแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นจากแหล่งต่าง ๆ ให้มากที่สุดเพื่อให้ครอบคลุมปัญหา ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จำเป็นต้องใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นส่วนมากเป็นข้อมูลที่เป็นปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลที่คลุมเครือ ดังนั้นวิธีการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้แก่ การสังเกต ทั้งการสังเกตด้วยตนเองและการรวบรวมข้อมูลจากการรายงานผลการสังเกตของผู้อื่น

3. การจัดระบบข้อมูล หมายถึง การพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล พิจารณาความเพียงพอของข้อมูล และการจัดระบบของข้อมูล ภายหลังจากได้รวบรวมข้อมูลจะต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มาของข้อมูล เพราะข้อมูลที่ได้อาจมาจากแหล่งที่ขาดความน่าเชื่อถือก็จะต้องตัดทิ้ง ส่วนข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือก็จะเก็บไว้ใช้ต่อไป ขณะเดียวกันก็ต้องประเมินความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูลที่รวบรวมได้ว่าจะนำไปสู่การอ้างอิงได้หรือไม่ ในการสรุปอ้างอิงถ้าข้อมูลไม่เพียงพอจะต้องรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมอีกเมื่อรวบรวมมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ข้อมูลถูกต้องและเพียงพอแล้ว จะต้องมีการจัดระบบข้อมูลที่รวบรวมได้โดยแยกแยะความแตกต่างของข้อมูลคือ จำแนกความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ชัดเจนกับข้อมูลที่คลุมเครือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับปัญหา การระบุข้อตกลงเบื้องต้น เพื่อนำมาจัดกลุ่ม และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐาน

4. การตั้งสมมติฐาน หมายถึง การพิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงของปัญหา หรือข้อมูลที่คลุมเครือ โดยการนำข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยง หาความสัมพันธ์เพื่อกำหนดแนวทางการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ โดยพิจารณาเลือกแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด หรือการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลในการอ้างอิงต่อไป

5. การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักเหตุผลหรือหลักตรรกศาสตร์ หมายถึง การพิจารณาเลือกแนวทางที่สมเหตุสมผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ หลังจากกำหนดแนวทางเลือกที่อาจจะเป็นไปได้ก็จะพยายามเลือกวิธีการ หรือแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุดที่จะนำไปสู่การสรุปที่สมเหตุสมผล การใช้เหตุผลเป็นทักษะวิธีการคิดที่จำเป็นต่อการตัดสินใจสรุป และเป็นทักษะการคิดที่สำคัญของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพราะการคิดที่ดีขึ้นอยู่กับการใช้เหตุผลที่ดี และการสรุปที่ดีที่สุดจะต้องได้รับการสนับสนุนจากเหตุผลที่ดีด้วย ดังนั้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงจำเป็นต้องใช้เหตุผลที่ดีเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผลและคุณลักษณะของการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลแบบตรรกศาสตร์หรือใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน เพราะฉะนั้นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยให้การสรุปอ้างอิงเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล คือ การใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน หรือการสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

6. การประเมินและสรุป หมายถึง การประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิง หลังจากการตัดสินใจสรุปโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ จะต้องประเมินข้อสรุปอ้างอิงว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ รวมทั้งพิจารณาว่าข้อสรุปนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ถ้าข้อมูลที่ได้รับมีการเปลี่ยนแปลงและค้นพบข้อมูลเพิ่มเติมต้องกลับไปรวบรวม ข้อมูลที่มีอยู่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อตั้งสมมติฐานและข้อสรุปอ้างอิงใหม่

นอกจากนั้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดที่อาศัยทักษะการคิดหลายๆ ด้านเข้ามาผสมผสานกัน เพื่อค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหา คำตอบ หรือข้อสรุปของความคิดแต่ละครั้ง ซึ่งนักการศึกษาได้ระบุทักษะการคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้ เช่น

วัตสัน และกลาเซอร์ (Watson and Glaser, 1964) ได้อธิบายทักษะการคิด 5 ประการ สำหรับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ

1. การวินิจฉัย (Inference)
2. การคาดการณ์ (Assumptions)
3. การอนุมาน (Deductions)
4. การตีความ (Interpretations)
5. การประเมินผล (Evaluation)

สเติร์นเบิร์ก และบารอน (Sternberg and Baron, 1985) ได้กำหนดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. การนิยามและทำความเข้าใจ กำหนดประเด็นและปัญหา กำหนดข้อสรุป กำหนดเหตุผล และกำหนดข้อคำถามให้เหมาะสม

2. การเลือกสรรข้อมูล เลือกข้อมูล และสังเกตได้ถูกต้อง เชื่อถือได้ หาความสัมพันธ์ของข้อมูล จำได้แม่นยำ

3. วินิจฉัย แก้ปัญหา และสรุปเหตุผล วินิจฉัยและตัดสินใจสรุปเชิงอนุมาน ทบทวนและตัดสินใจการอนุมานอย่างถูกต้อง ทำนายความน่าจะเป็นอย่างมีเหตุผล

ทิตนา แชมมณี (2550) อธิบายว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นความสามารถทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ ความจำ ความเข้าใจ จนถึงขั้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดต่างๆ ดังนี้

1. สังเกต คือการเกิดความเข้าใจได้ ความคิดรวบยอดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ สรุปเป็นใจความสำคัญครบถ้วนตรงตามหลักฐานข้อมูล

2. อธิบาย คือการแสดงความคิดเห็นเชิงเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่กำหนด เน้นการใช้เหตุผลด้วยหลักการ กฎเกณฑ์ และอ้างหลักฐานข้อมูลประกอบให้น่าเชื่อถือ

3. รับฟัง คือการรับฟังความคิดเห็น คำวิพากษ์วิจารณ์ที่มีต่อความคิดของตน เพื่อให้สามารถโต้ตอบ แสดงความคิดเห็น และปรับเปลี่ยนความคิดของตนตามเหตุผลหรือข้อมูลที่ดี

4. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ คือการเปรียบเทียบความแตกต่าง และความคล้ายคลึงของสิ่งต่างๆ เชื่อมโยงเหตุการณ์เชิงสาเหตุและผล หากกฎเกณฑ์การเชื่อมโยงในลักษณะอุปมาอุปไมย

5. วิเคราะห์ คือการวิเคราะห์เหตุการณ์ แนวคิด หรือการกระทำ และจำแนกจุดสำคัญจากสิ่งนั้นด้วยการยกเหตุผลหลักการมาประกอบการวิเคราะห์

6. สรุป คือการพิจารณาส่วนประกอบของการกระทำหรือข้อมูลต่างๆ ที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน แล้วสรุปผลอย่างตรงและถูกต้องตามหลักฐานข้อมูล

นवलลอ ทินานนท์ (2545) ได้อธิบายว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณประกอบด้วย ทักษะคิด ความรู้ และทักษะในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ทักษะคิดในการสืบเสาะซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการเห็นปัญหาและความต้องการที่จะสืบเสาะค้นหาข้อมูลหลักฐานมาพิสูจน์เพื่อหาข้อเท็จจริง

2. ความรู้ในการหาแหล่งข้อมูลอ้างอิงและการใช้ข้อมูลอ้างอิงอย่างมีเหตุผล

3. ทักษะในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะคิดดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์

การพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

นิคเคอร์สัน (Nickerson, 1984) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการคิด จะมีแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์เฉพาะของการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดนั้นๆ โดยทั่วไปสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 แนวทาง ดังนี้

1. การสอนการคิดโดยตรง เป็นการใช้โปรแกรมการสอน สื่อการสอน แบบฝึกหัดหรือบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดโดยตรง เนื้อหาของโปรแกรมการสอนดังกล่าวจะไม่เน้นเนื้อหาในวิชาที่เรียนตามหลักสูตร และไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชานั้นๆ เนื้อหาที่ใช้ส่วนมากเป็นเนื้อหาที่สร้างขึ้นเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาทักษะและกระบวนการคิดโดยเฉพาะ

2. การสอนการคิดโดยผ่านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เป็นการสอนที่สอดแทรกการฝึกทักษะการคิดหรือการบูรณาการทักษะการคิดกับเนื้อหาวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน โดยที่ครูจะใช้กระบวนการและวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดลักษณะต่างๆ ในขั้นตอนของการสอนวิชาต่างๆ เหล่านั้น ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างแผนการสอน และมีเทคนิคการสอนที่ดี จึงจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาวิชานั้น

เอนนิส (Ennis, 1990) อธิบายว่า การสอนเพื่อพัฒนาความคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นเป็นการสอนแบบกว้างโดยสอนแยกจากเนื้อหาวิชาตามปกติ อาจใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่น ปัญหาต่างๆ หรือเนื้อหาวิชาที่เรียนมาแล้ว เน้นที่เป็นบริบทนอกโรงเรียน ไม่จำเป็นต้องใช้เนื้อหาสาระประกอบเสมอไป

คราเมอร์ (Kramer, 1993) อธิบายว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นโดยทั่วไปจะเน้นที่กิจกรรมและการปฏิบัติในการช่วยผู้เรียนให้เข้าใจในสภาพการณ์ที่มีความหมายต่อเขา ผู้เรียนจะแสวงหาสภาพการณ์ คำถามหรือปัญหาที่จะนำไปสู่ข้อสรุปที่มีเหตุผลที่สามารถตัดสินใจได้

เบรลล์ (Brell, 1990) อธิบายว่า การส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในห้องเรียน คือ การส่งเสริมนิสัยการสืบสอบแก่ผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทางสติปัญญา จริยธรรม และการบูรณาการทางสังคม (Social Integration)

ทิสนา แชมมณี (2537) อธิบายว่า การสอนกระบวนการคิดหรือการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็นนั้นเป็นเรื่องที่มีความคลุมเครืออยู่มาก เนื่องจากกระบวนการคิดนั้นไม่มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ครูจะสามารถเห็นได้ง่ายและสามารถนำไปสอนได้ง่าย การคิดมีลักษณะเป็นกระบวนการ ดังนั้นการสอนจึงต้องเป็นการสอนกระบวนการด้วย รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดนั้นได้มีการศึกษาค้นคว้าทดลองพบว่า สามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. จัดเป็นโปรแกรมเฉพาะวิชาที่เน้นการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยตรง

2. ใช้สอดแทรกโดยเน้นที่กระบวนการสอนในแต่ละเนื้อหาวิชาในเรื่องนี้

รัจจีโร (Ruggiero, 1988) ได้สรุปกลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังต่อไปนี้

1. เน้นความมีเหตุผล คือการสร้างให้เด็กรู้จักคิดก่อนทำและสามารถอธิบายการกระทำที่เกิดขึ้นว่ามีเหตุผลอย่างไร ครูต้องการฝึกฝนให้เด็กมีเหตุผลโดยต้องตั้งคำถามว่า “ทำไม” และให้เด็กได้ตอบซึ่งต้องมีหลักฐานรองรับอยู่เสมอ

2. ส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจด้วยตนเอง คือเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าการพัฒนาทักษะการคิด ความเชื่อมั่นในตัวเองและความรู้สึกที่เป็นอิสระ เด็กที่มีพื้นฐานการตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติมด้วยกิจกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น เด็กจะพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างรวดเร็ว

ฮัดกินส์ (Hudkins, 1977) เสนอแนวคิดการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยอาศัยแหล่งที่มาของความคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ ผู้เรียนต้องสร้างเครื่องมือภายในใจตนเองให้เป็นคนมีเหตุผลเสียก่อน เครื่องมือนั้นคือ ข้อโต้แย้ง (Argument) หรือการอ้างเหตุผล

ฟิชเชอร์ (Fisher, 2001) ได้เสนอว่า การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณควรมุ่งเน้นไปในแนวทางเดียวกับการพัฒนาการรู้คิด (Cognitive Development) ซึ่งประกอบด้วย 5 แนวทางคือ

1. ช่วยให้ได้รู้จักการมอง ที่เป็นการมองรอบๆ ตัว อย่างชัดเจนและเป็นไปได้

2. ช่วยให้ได้รู้จักเลือกในขณะที่มีสิ่งเร้ามากระทบมากมาย เด็กอาจอาศัยตัวแบบจากผู้ใหญ่ ประสพการณ์กับหลักฐานการมองโดยส่วนตัวเป็นเกณฑ์ในการเลือก

3. ช่วยให้ได้รู้จักวางแผน พฤติกรรมการวางแผนเป็นลักษณะที่พบได้จากเด็กทั่วไป การช่วยให้เด็กรู้จักวางแผนอยู่ที่การแนะนำให้เด็กวางแผนเป้าหมาย ตรวจสอบแผน และแก้ปัญหา

4. ช่วยพัฒนาการควบคุมตนเอง โดยการควบคุมตนเองนี้มาจากการยอมรับและใช้เหตุผลที่เหมาะสมเป็นหลัก

5. ช่วยพัฒนาความเที่ยงตรง ความเที่ยงตรงในที่นี้เป็นความเที่ยงตรงในการคิด และการรับรู้สถานการณ์ กิจกรรมและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของเด็ก มีส่วนช่วยพัฒนาความเที่ยงตรงอย่างมาก

โดยสรุปกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ด้วยประสบการณ์ที่เป็นการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน การฟังอย่างละเอียด คิด ไตร่ตรองในเหตุการณ์และสถานการณ์รอบตัว นำไปสู่การประเมินและตัดสินใจสรุปอย่างมีเหตุผล ซึ่งจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยสรุปกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหา การรวบรวมประเด็นปัญหา การแยกประเด็นปัญหา และการระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา

2. การพิจารณาข้อมูล คือ การพิจารณาความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูล เพื่อนำไปสู่การอ้างอิง โดยอาศัยทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. การตั้งสมมุติฐาน คือ การนำข้อมูลที่พิจารณาแล้วมากำหนดหาทางเลือกหรือแนวทางในการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ โดยการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของปัญหามากที่สุด เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุผล โดยอาศัยทักษะการตั้งสมมุติฐานจากการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ

4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล คือ การตัดสินใจลงข้อสรุปของการคิดหรือการเลือกแนวทางที่สมเหตุผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เป็นทักษะที่สำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพราะความเป็นไปได้ของข้อสรุปขึ้นอยู่กับเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุนข้อสรุปนั้นๆ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะในการสรุปอ้างอิงตามหลักตรรกศาสตร์และการใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน

แนวคิดทางด้านจริยธรรมและความมีน้ำใจนักกีฬา

ทิสนา แชมมณี (2546) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นการแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เห็นเป็นรูปธรรม เป็นการปรับพฤติกรรมของบุคคลให้เข้ากับเกณฑ์หรือมาตรฐานของความประพฤติที่ถูกต้องหรือดีงาม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522) ได้อธิบายว่า จริยธรรม หมายถึง ระบบการทำความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นระบบที่ครอบคลุมทั้งสาเหตุที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำ และผลของการกระทำหรือไม่กระทำ ตลอดจนกระบวนการเกิดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) ได้อธิบายว่า จริยธรรมมีพื้นฐานของความยุติธรรมซึ่งเป็นการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกฎเกณฑ์ที่เป็นสากลที่คนส่วนใหญ่ยอมรับตามเงื่อนไข ไม่มีความขัดแย้งกัน มีความเป็นอุดมคติทางจริยธรรม จึงเคารพต่อสิทธิของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน

บราวน์ (Brown, 1968) ได้อธิบายว่า จริยธรรมเป็นระบบกฎเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์การกระทำผิดหรือถูกของบุคคล ซึ่งเปลี่ยนแปลงและมีวิวัฒนาการจากประสบการณ์ของบุคคล

สรุปได้ว่า จริยธรรม คือ พฤติกรรมการแสดงออกหรือวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีงามของบุคคลโดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

นอกจากนั้น จริยธรรมของแต่ละบุคคลยังมีความแตกต่างกัน ซึ่ง ดวงเดือน พันธุนาวิ
(2522) ได้แบ่งจริยธรรมออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การบอกได้ว่าการกระทำใดดีควรทำและการกระทำใด
เลว ควรดเว้น ความรู้เชิงจริยธรรมของคนเราจะมีมากขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และ
สติปัญญา

2. ทศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิง จริยธรรม ว่าชอบ
หรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงไป

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การยกเหตุผลมาอ้างถึงการตัดสินใจที่จะกระทำหรือ
ไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ
หรือดเว้นไม่แสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนค่านิยมหรือกฎเกณฑ์ในสังคมนั้น ๆ

วัลลภา จันท์เพ็ญ (2544) สรุปองค์ประกอบของจริยธรรมว่า จริยธรรมแบ่งเป็น 2
ประเภท คือ ทางด้านความรู้ความคิด ซึ่งได้นำความรู้ เจตคติและเหตุผลเชิงจริยธรรม สิ่งเหล่านี้
เป็นสิ่งที่อยู่ในตัวของบุคคลไม่สามารถมองเห็นต้องใช้เครื่องมือวัด ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็น
พฤติกรรมซึ่งสามารถสังเกตเห็นการกระทำเหล่านั้นได้โดยตรง และลักษณะต่างๆ ของมนุษย์ที่
เกี่ยวข้องกับจริยธรรมนั้นมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านปัญญา องค์ประกอบด้าน
อารมณ์ ความรู้สึกและองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ
ของจริยธรรม องค์ประกอบด้านพฤติกรรมจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิต
ร่วมกันของคนในสังคม โดยสังคมมุ่งหวังให้บุคคลมีพฤติกรรมจริยธรรมที่ดี

บราวน์ (Brown, 1968) ได้อธิบายว่าจริยธรรมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้
(Knowledge) ความรู้สึก (Feeling) และความประพฤติ (Conduct) ซึ่งสอดคล้องกระบวนการซึม
ซาบทางจริยธรรม (Moral Internalization) มี 3 กระบวนการที่เป็นอิสระจากกัน คือ ความคิด
ทางจริยธรรม (Moral Thought) ความรู้สึกทางจริยธรรม (Moral Feeling) และพฤติกรรมทาง
จริยธรรม (Moral Behavior)

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของจริยธรรมครอบคลุมถึงองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ
ในเหตุผลของความถูกต้อง องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นความพึงพอใจ ศรัทธา
เลื่อมใสในการนำแนวคิดเชิงจริยธรรมไปสู่การปฏิบัติ และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม ซึ่งเป็น
พฤติกรรมการแสดงออกที่บุคคลตัดสินใจกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์ต่างๆ

การพัฒนาทางจริยธรรม

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2527) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาทางจริยธรรมเป็น 2 แนวคิด คือ

1. พัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Development) บุคคลที่มีแนวคิดทางด้านนี้ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) และโคลเบอร์ก (Kohlberg) หลักสำคัญของแนวคิดนี้ คือ

1.1 การพัฒนาจริยธรรมมีพื้นฐานจากองค์ประกอบโครงสร้างทางปัญญา และเหตุผลเชิงจริยธรรม

1.2 การจูงใจเบื้องต้นในการพัฒนาจริยธรรม ได้แก่ การจูงใจเกี่ยวกับการยอมรับความสามารถ ความนับถือตนเอง หรือความสำนึกในตนเองมากกว่าความต้องการทางชีววิทยา หรือความปลดปล่อยความวิตกกังวล หรือความหวาดกลัว

1.3 การพัฒนาทางจริยธรรมเป็นวัฒนธรรมสากล เพราะการไปมีบทบาทและความขัดแย้งทางสังคม จะเป็นการกำหนดจริยธรรมโดยส่วนรวมขึ้น

1.4 หลักการของการพัฒนาจริยธรรม ได้แก่ โครงสร้างที่เกิดขึ้นโดยผ่านประสบการณ์จากปฏิสัมพันธ์ในสังคม ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น

1.5 อิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรม ได้แก่ คุณภาพและขอบเขตของความรู้ และ สิ่งเร้าจากสังคม มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของเด็กตลอดเวลา

2. การเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning) แนวคิดนี้ก็คือ กระบวนการทางสังคมประกิต (Socialization) หรือการขัดเกลาทางสังคมนั่นเอง ทฤษฎีนี้ถือว่า อิทธิพลทางสังคมทำให้บุคคลเกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะและจริยธรรมของตน แนวคิดการพัฒนาจริยธรรม แนวคิดนี้มีนักจิตวิทยาสังคมหลายท่าน เช่น แบนดูรา (Bandura) สกินเนอร์ (Skinner) โดยมีแนวคิดดังนี้ คือ

2.1 การพัฒนาจริยธรรม เป็นความเจริญเชิงพฤติกรรมและอารมณ์ที่เป็นไปตามกฎของจริยธรรมมากกว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางปัญญา

2.2 การจูงใจเบื้องต้นในการพัฒนาจริยธรรมมีรากฐานจากความต้องการทางจิตวิทยา คือ การแสวงหารางวัลในสังคม และการหลีกเลี่ยงการลงโทษจากสังคม

2.3 พัฒนาการทางจริยธรรม มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของสังคม

2.4 หลักการของการพัฒนาจริยธรรม ได้แก่ การตอบสนองของบุคคลต่อกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ภายนอก

2.5 อิทธิพลต่อการพัฒนาจริยธรรม ได้แก่ ปริมาณของการให้รางวัล การลงโทษ ข้อห้ามต่างๆ แบบอย่างของพฤติกรรมที่ได้จากบิดามารดา และแหล่งของการให้การอบรมกล่อมเกลาจิตใจ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2542) ได้รวบรวมเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดในการปลูกฝัง จริยธรรมไว้ดังนี้

1. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการกระจ่างนิยาม (Value Clarification : VC) คือ การทำ ค่านิยมให้กระจ่าง ซึ่งถือว่าค่านิยมเป็นหลักการประพฤติปฏิบัติตนต่อสิ่งต่างๆ ที่บุคคลถือว่าดี งามถูกต้องและควรแก่การยึดถือ ดังนั้นกระบวนการการทำค่านิยมให้กระจ่าง จึงมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองว่า หลักการประพฤติปฏิบัติของตนเองต่อสิ่งต่างๆ เป็นอย่างไร และ หลักการที่ดีที่ถูกที่ควรตามธรรมชาติของตนเองเป็นอย่างไรในธรรมชาติของนักทฤษฎีการทำค่านิยม ให้กระจ่าง ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล และจะแสดงออกมาในรูปของความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรม และความรู้สึกของแต่ละบุคคล

วิธีการปลูกฝังจริยธรรมตามแนวความคิดพื้นฐานของนักทฤษฎีการทำค่านิยมให้ กระจ่าง คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระจ่างในความเชื่อ ในทศนคติ ในพฤติกรรมและใน ความรู้สึกของตนเอง หน้าที่ของครูในการปลูกฝังค่านิยม คือ การชี้แนะหรือการจัดการให้ผู้เรียน จดจิดขึ้นมาว่า ความเชื่อ ทศนคติ พฤติกรรม และความรู้สึกของตนที่มีต่อสิ่งหนึ่งๆ นั้น เป็นไป ตามกฎเกณฑ์ของสังคมหรือไม่

2. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยเหตุผล (Moral Reasoning : MR) ที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) แนวความคิดพื้นฐาน ในธรรมชาติของโคลเบอร์ก จริยธรรม หมายถึง เกณฑ์ในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์นี้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางปัญญา โคลเบอร์ก มีความเชื่อว่า กฎเกณฑ์ที่คนเราใช้ตัดสินความถูกต้องของ การกระทำจะพัฒนาเป็นขั้นๆ จากขั้นต่ำไปสู่ขั้นที่สูงกว่าที่ละ 1 ขั้น ไม่มีการย้อนขั้น ไม่มีการ ข้ามขั้นและไม่มีการแบ่งขั้น ตามทศนคติของโคลเบอร์ก จริยธรรมแต่ละขั้นเป็นผลของการคิด ไตรตรอง ในการคิดไตรตรอง จำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ข้อมูลที่นำมาพิจารณาส่วนหนึ่งเป็นความ เข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมที่ได้รับใหม่ โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้รับจากการรับฟังทศนคติของผู้อื่น ซึ่งอยู่สูงกว่าระดับพัฒนาการของตน สูงกว่า 1 ขั้น หากข้อมูลต่างๆ เหล่านี้มีความขัดแย้งไม่ลงรอยกัน ความรู้สึกไม่สมดุลก็จะเกิดขึ้น ทำให้ผู้ตกอยู่ในสภาพที่ไม่สมดุลนี้ต้องปรับตนเอง โดยการสำรวจและจัดระเบียบความคิดความ เข้าใจของตนใหม่ มีการจำแนกประเด็นปัญหาต่างๆ ให้มีความชัดเจนและละเอียดมากขึ้น และมีการบูรณะประเด็นต่างๆ เข้าด้วยกันเป็นความเข้าใจใหม่ที่สามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น ความเข้าใจใหม่เกิดจากการจัดระเบียบทาง ความคิด เป็นโครงสร้างทางความคิดใหม่ซึ่ง แตกต่างจากเดิม กระบวนการจำแนกและบูรณาการ จึงเป็นกลไกของการพัฒนาจริยธรรม ผล ของกระบวนการนี้ทำให้เกิดความเข้าใจใหม่มาแทนที่ ความเข้าใจเก่า ทำให้เกิดจริยธรรมใหม่ เข้ามาแทนที่จริยธรรมเก่า จริยธรรมใหม่นี้จัดอยู่ในขั้นสูงกว่าจริยธรรมเก่า และแตกต่างจาก จริยธรรมเก่าในเชิงคุณภาพโดยสิ้นเชิง

วิธีปลูกฝังจริยธรรมตามทฤษฎีการปลูกฝังจริยธรรมด้วยเหตุผล คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีกฎเกณฑ์การตัดสินใจความถูกต้องด้วยเหตุผลในระดับสูง และอย่างน้อยควรอยู่ในระดับกฎเกณฑ์ทางสังคม ตามทฤษฎีนี้การพัฒนาจริยธรรมเป็นการพัฒนาด้วยกระบวนการคิดของแต่ละบุคคลตามลำดับขั้น ไม่สามารถทำการสอนให้ข้ามขั้นได้

3. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification : BM) เป็นการประยุกต์การเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล แนวความคิดพื้นฐาน วิธีการของการปลูกฝังจริยธรรมด้วยการปรับพฤติกรรม ตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อว่า พฤติกรรมของคนเรา ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขการเสริมแรงและเงื่อนไขการลงโทษ ดังที่ สกินเนอร์ (Skinner, 1953) กล่าวว่า หากกำหนดให้พฤติกรรมหนึ่งๆ เช่น กล้าแสดงออก สัมพันธ์กับการได้รับสิ่งที่ผู้กระทำการเป็นเงื่อนไขการเสริมแรง พฤติกรรมกล้าแสดงออกก็จะเกิดด้วยความถี่สูงขึ้นในทางกลับกันหากกำหนดให้พฤติกรรมดังกล่าวนี้สัมพันธ์กับการได้รับสิ่งที่ไม่ต้องการเป็นเงื่อนไขการลงโทษ พฤติกรรมก็จะค่อยๆ ลดหายไป

วิธีการปลูกฝังจริยธรรมตามแนวคิดนี้ หากต้องการปลูกฝังพฤติกรรมใด ก็ต้องจัดเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้ผู้กระทำนั้นได้รับการเสริมแรง และถ้าหากต้องการลดพฤติกรรมใด ก็ต้องจัดเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ผู้กระทำนั้นได้รับการเสริมแรง หรืออาจได้รับการลงโทษด้วยก็ได้ แต่นักทฤษฎีกลุ่มนี้เสนอว่าควรใช้เงื่อนไขการเสริมแรงมากกว่าการลงโทษ เพราะการลงโทษอาจทำให้เกิดผลเสีย เช่น การลักลอบ การหลีกหนี ตลอดจนการต่อต้าน

4. การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning : SL) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ถือว่า จริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์สำหรับการประเมินความถูกต้องของพฤติกรรม ซึ่ง บันดูรา (Bandura, 1977) อธิบายว่า กฎเกณฑ์เหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้แนวคิดพื้นฐาน การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ตรงของตนเอง ส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นเป็นการเรียนด้วยการสังเกต และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการฟังคำบอกเล่าและการอ่านสารบันทึกของ ผู้อื่น การเรียนรู้ประเภทหลังนี้ช่วยให้มนุษย์รู้ว่าอะไรคืออะไรอย่างกว้างขวางและอย่างรวดเร็ว ผลของการเรียนรู้อยู่ในรูปของความเชื่อว่าอะไร สัมพันธ์กับอะไร อย่างไร โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรม ความเชื่อนี้ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความจริง ทั้งนี้เป็นเพราะความสามารถในการสังเกตและในการคิดของมนุษย์ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลกรรมที่เกิดขึ้นจริงก็มีความซับซ้อน นอกจากนี้ยังมีความเชื่ออีกหลายอย่างที่เกิดจากคำบอกเล่าของผู้อื่น โดยเฉพาะคำบอกเล่าที่โน้มน้าวใจ และมีความน่าเชื่อถือสูง คำบอกเล่าเหล่านี้จำนวนไม่น้อยทดสอบกับความจริงไม่ได้ คำสอนของศาสนาส่วนใหญ่อยู่ในประเภทนี้

วิธีการปลูกฝังจริยธรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม คือ การจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม ซึ่งได้แก่ตัวอย่างและคำบอกให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อว่า พฤติกรรมอะไรนำไปสู่ผลกรรมอะไร และผลกรรมนั้นน่าปรารถนาเพียงไร การจัดเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมทางสังคมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จริยธรรมนี้จะต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับประสบการณ์ตรง ตัวอย่างและคำบอก และถ้าหาก คำบอกมีลักษณะเป็นการชี้แนะให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆ จากประสบการณ์ตรงและจากตัวประสบการณ์ที่ประสบด้วยแล้ว การเรียนรู้ก็จะเกิดในลักษณะที่ตรงเป้าและมีประสิทธิผลมากขึ้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2522) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมว่าสามารถทำได้หลายวิธี เช่น

1. การให้ความรู้ขั้นสูงขึ้น วิธีการฝึกฝนเด็กซึ่งใช้หลักเหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นต่ำให้สามารถใช้เหตุผลในขั้นสูงขึ้นไปนั้น เริ่มจากการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กตามทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) นักจิตวิทยาได้ใช้วิธีการให้เหตุผลที่เหนือกว่าที่เด็กใช้เพื่อให้เด็กได้ความรู้ขั้นสูงขึ้นกว่าที่ตนมีอยู่ เมื่อเด็กได้รับเหตุผลอันใหม่ เด็กจะนำความคิดเปรียบเทียบกับเหตุผลเดิมของตน ซึ่งจากการเปรียบเทียบนี้เด็กจะเกิดความรู้ที่ขัดแย้งกันหรือเกิดการไม่สมดุลทางความคิดขึ้น ความไม่สมดุลนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กมีการปรับปรุงโครงสร้างทางความคิดของตนเพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจและยอมรับเหตุผลในขั้นสูงกว่าขั้นของตนได้

2. ให้แสดงบทบาท การให้แสดงบทบาทเป็นตัวละครสำคัญในเรื่องที่มีปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรม จะเป็นเครื่องช่วยให้เด็กมีความผูกพันใกล้ชิดกับปัญหาของตัวเองในเรื่องเหมือนกับเป็นปัญหาของตนเอง ซึ่งจะทำให้เด็กมีความคิดกว้างขวางและเกิดความคิดความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิมไม่ยึดอยู่แต่ตนเอง

3. การใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนให้เกิดการคล้อยตาม การใช้อิทธิพลของเพื่อนที่แสดงออกทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่างและคล้อยตามลักษณะของเพื่อนๆ ไปได้โดยง่าย

4. การให้เลียนแบบจากตัวแบบ การใช้แบบแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ถูกทดลองเห็นจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ถูกทดลองทำพฤติกรรมนั้น ๆ ตามตัวแบบได้การจัดตัวแบบนี้เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ถูกทดลองได้วิธีหนึ่งนอกเหนือจากการให้แสดงบทบาทเพื่อรักษาคำแนะนำจากเพื่อนหรือการให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันเป็นเอกฉันท์อันทำให้ผู้ถูกทดลองคล้อยตามกลุ่มเพื่อนได้มาก การจัดตัวแบบเพื่อให้เกิดการเลียนแบบเป็นวิธีที่นักจิตวิทยาเชื่อว่าเด็กจะเรียนรู้จากสังคมได้มากที่สุดและวิธีการที่เด็กอยากทำโดยไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูกชักจูงผลที่เกิดขึ้นกับตัวแบบและลักษณะของตัวแบบเป็นสาเหตุสำคัญที่จะทำให้บุคคลกระทำพฤติกรรมผิดหรือไม่ ตัวแบบมีอิทธิพลทำให้เด็กคล้อยตามได้มากก็คือตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่กว่าตนและเป็น

ตัวแบบที่น่าสนใจและน่าเลื่อมใสและเป็นตัวแบบที่ได้กระทำพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณสมบัตินของผู้เรียนแบบด้วยการเรียนแบบนั้นสามารถจะใช้ในการส่งเสริมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทัศนคติเชิงจริยธรรมได้

สงบ ลักษณะ (2523) ได้ให้แนวทางในการสร้างเสริมจริยธรรมไว้ว่าต้องประกอบด้วย

1. การให้ความรู้ความเข้าใจโดยเหตุผล ไม่ใช่เป็นเพียงการบอกหรือเล่า แต่อาจจะต้องชี้แนะแยกประเด็นของปัญหาให้เห็น วิเคราะห์ให้ดูเป็นตัวอย่างแล้วให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ค้นหาจนจบ สรุปให้เห็นกฎเกณฑ์ด้วยตัวของเขาเอง

2. การให้เห็นตัวแบบและเลียนแบบมีอิทธิพลมาก นักจิตวิทยาวิจัยพบว่าถ้าต้นแบบเป็นผู้มีชื่อเสียง เป็นคนเก่ง และอยู่ในวัยเดียวกับนักเรียนจะเรียนแบบได้ดี

3. การได้รับประสบการณ์โดยตรงในการคิดค้นและค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติได้แสดงบทบาทเน้นการปฏิบัติ

4. การใช้ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ คือการใช้อิทธิพลของการปะทะสัมพันธ์ในกลุ่ม เพื่อทำให้เกิดการคล้อยตาม

โกเศศ ดั่งอินทร์ (2528) กล่าวว่า วิธีการปลูกฝังจริยธรรมที่โรงเรียนปฏิบัติกัน คือ

1. การบอกแนะนำ อบรมและสั่งสอน
2. การชี้แนะเสนอแนวทางให้ตัดสินใจ
3. การยกย่องชมเชยและการลงโทษ
4. การให้ดูตัวแบบที่ดี
5. การให้แสดงทัศนะ อภิปรายให้เห็นผล

ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ซึ่ง ทิศนา ขัมมณี (2546) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่นิยมใช้ในการพัฒนาผู้เรียนทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ได้แก่

1. การเล่านิทาน เป็นการสอนที่ใช้นิทานเป็นสื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่ต้องการ ซึ่งครูอาจใช้สื่ออื่นๆ ประกอบได้ เช่น หุ่น ภาพ การ์ตูน เป็นต้น นิทานใช้ได้ดีกับเด็กเล็กและเด็กระดับประถมศึกษา

2. การเล่นเกม เกมเป็นการเล่นภายใต้กติกาที่กำหนด โดยมีจุดมุ่งหมายของการเล่นเกมเพื่อให้เกิดความสนุกสนานตื่นเต้น การเล่นเกมสามารถใช้ในการสอนและฝึกคุณธรรมและจริยธรรมต่างๆ ได้ดี เช่น การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละ ความอดทน การมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย การทำงานเป็นทีมและการเคารพสิทธิ์ผู้อื่น เป็นต้น

3. การใช้กรณีตัวอย่าง เป็นการสอนโดยใช้เรื่องที่คัดสรรหรือเขียนขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยมีประเด็นคำถามให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา การที่ผู้เรียนได้อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้คิดพิจารณาและวิเคราะห์หาคำตอบที่เหมาะสม การสอนแบบนี้ใช้ได้ดีในการสอนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม โดยครูอาจนำประเด็นปัญหาทางสังคมในด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือค่านิยม มาใช้เป็นกรณีตัวอย่าง

4. การใช้บทบาทสมมติ เป็นการสอนโดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทเป็นตัวละครในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของตัวละคร เกิดความเข้าใจในความคิด ความรู้สึก และอคติต่างๆ จึงสามารถใช้สอนคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมได้ดี เพราะมีความเกี่ยวข้องกับจิตใจและความรู้สึกโดยตรง

5. การใช้สถานการณ์จำลอง เป็นการสอนโดยการให้ผู้เรียนเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กันในสถานการณ์ที่จำลองจากสถานการณ์จริง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความจริงของสถานการณ์นั้น สถานการณ์จำลองสามารถใช้เกมการแข่งขันที่สนุกสนานพร้อมๆ กับการเรียนรู้ความจริงของสถานการณ์นั้น

6. การสอนโดยใช้กระบวนการและกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เป็นการสอนที่มุ่งใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด รวมทั้งได้เรียนรู้ในเรื่องการทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์อันดีและได้ผลงานที่ดีควบคู่ไปด้วย การสอนแบบนี้มักมีการจัดเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสรวมกิจกรรมอย่างทั่วถึง

ความมีน้ำใจนักกีฬา

ความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นจริยธรรมที่ควรปลูกฝังให้เกิดกับทุกๆ คนไม่เฉพาะนักกีฬาเท่านั้น ดังนั้นนักการศึกษาและนักพลศึกษาได้ให้ความหมายความมีน้ำใจนักกีฬา ดังนี้

แบร์โรว์ (Barrow, 1977) ได้อธิบายว่า น้ำใจนักกีฬา คือ ค่านิยมที่สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬาหรือเล่นเกม

แมคคาร์ธี (McCarthy, 1978) ได้อธิบายว่า การมีน้ำใจนักกีฬา เป็นลักษณะของการเล่นที่ซื่อตรงไม่คดโกงและยอมรับในผลที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันไม่ว่าจะแพ้หรือชนะโดยไม่ท้วงติงหรือโวยวายแต่อย่างใด

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2514) ได้อธิบายว่า การเล่นกีฬานอกจากจะมีความมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะความชำนาญในกีฬาประเภทนั้นๆ และเพื่อความ สุขสมบูรณ์ ร่างกายมีสมรรถภาพแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเล่นกีฬาก็คือการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของการกีฬา ความมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง การที่ผู้เล่นกีฬาหรือนักกีฬาเล่นกีฬาเพื่ออุดมการณ์ทางกีฬาอย่างแท้จริง ไม่หวังแต่ความแพ้ชนะเป็นสำคัญ ไม่เอารัดเอา

เปรียบคู่ต่อสู้แบบผิดกฎกติกา รู้จักเสียสละ รู้จักแพ้รู้จักชนะและรู้จักให้อภัยคู่แข่งชั้น ตลอดจน การแสดงออกซึ่งมารยาทที่สุภาพอ่อนน้อม เป็นต้น

ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ (2521) ได้อธิบายว่า หัวใจนักกีฬา คือ คุณธรรมข้อหนึ่งที่ควร จะส่งเสริมให้มีการปลูกฝังขึ้นในตัวบุคคล ได้แก่ การรู้แพ้ การรู้ชนะ การรู้ภัย เคารพกติกา และยอมรับคำตัดสินโดยไม่มีข้อโต้แย้งและมีใต้อยู่ในวงจำกัดเฉพาะการแข่งขันกีฬาเท่านั้น แต่ยังคงรวมไปถึงการนำเอาคุณธรรมข้อนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันในสังคมด้วย ซึ่งหัวใจนักกีฬา แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ ความรับผิดชอบ (Responsibility) กริยาท่าทาง (Manners) และค่านิยมทางด้านจิตใจ (Moral Values)

กรมพลศึกษา (2522) ได้ให้ความหมายว่า การนำใจนักกีฬา คือ รู้จักแพ้รู้จักชนะ รู้จัก การให้อภัยซึ่งกันและกัน รู้จักการเสียสละ ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น รักความยุติธรรม เป็นผู้ให้ และผู้รับที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณา มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือ เกื้อกูลกันและกัน ไม่คิดอาฆาต มีความโอบอ้อมอารี ไม่เป็นผู้มีอคติ มีความอดทนอดกลั้น มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนน้อมและถ่อมตนเสมอ ให้เกียรติผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามอัธยาศัย เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสำนึกในหน้าที่

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) กล่าวว่า หัวใจนักกีฬา เป็นหัวใจที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมที่ สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งอย่างหนึ่งที่เป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้บุคคลสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมได้อย่างปกติสุข เป็นหลักหรือคุณธรรมที่ยึดถือปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ยินดีที่จะ ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับ มีความรักความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เล่นด้วยชั้นเชิงของการกีฬาเต็มกำลังความสามารถ ให้อภัยซึ่งกันและกันในความพลาดพลั้งที่ เกิดขึ้น เล่นด้วยความสุภาพเรียบร้อย ไม่เย่อหยิ่งจองหอง หรือโอ้อวด พยายามควบคุมอารมณ์ ของตนเองให้เป็นผู้มีน้ำใจหนักแน่น อดกลั้นและยับยั้งใจ ให้เกียรติยอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสิน ถ้าแพ้หรือชนะก็ไม่แสดงออกนอกหน้ามากเกินไป เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่าง แท้จริง โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างอื่นนอกจากความสนุกสนานและสุขภาพอนามัยที่เกิดขึ้น จากการการเล่นกีฬาเป็นที่ตั้งเท่านั้น

กนกวลี เองฉ้วน (2529) ได้อธิบายว่า หัวใจนักกีฬา หมายถึง ลักษณะของการมีจิตใจที่ เต็มไปด้วยคุณธรรม ตลอดจนการมีมารยาทที่ดี ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการอยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุขในสังคม

อร่าม เสียนขุนทด (2533) ได้อธิบายว่า หัวใจนักกีฬา หมายถึง คุณธรรมประการหนึ่ง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการที่จะช่วยให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

กิตติพงษ์ อยู่พงษ์พิทักษ์ (2533) ได้อธิบายว่า หัวใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมที่นักกีฬาพึง ยึดถือ ทั้งนี้เพราะจะทำให้บุคคลที่ยึดถือ เป็นผู้ที่มีนิสัยรักความยุติธรรม เสียสละ สามารถชนะใจ คนทั่วไปและเป็นคุณธรรมที่ก่อให้เกิดความสามัคคี

สรุปได้ว่าการมีน้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่ดีของแต่ละบุคคลที่ยึดถือและปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมเป็นที่สังคมยอมรับ โดยเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งในการแข่งขันกีฬาและในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุข

ลักษณะสำคัญของความมีน้ำใจนักกีฬา ได้มีนักพลศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

เปป และมีนส์ (Pape and Means, 1963) ได้อธิบายว่า ลักษณะของความมีน้ำใจนักกีฬา ประกอบด้วย การเล่นด้วยความยุติธรรม การให้ความร่วมมือ ความจงรักภักดีต่อหมู่คณะ ความซื่อสัตย์ และความเมตตากรุณา

พัร์ดี (Purdy, 1973) ได้อธิบายว่า น้ำใจนักกีฬา คือ การแสดงการยอมรับคู่แข่งชั้นตลอดเวลา ยอมรับเจ้าหน้าที่และผู้ตัดสิน มีความรู้ความเข้าใจกฎกติกาการแข่งขันเป็นอย่างดี คุมตนเองได้ ยอมรับทักษะการเล่นของเพื่อนร่วมทีม

แบร์โรว์ (Barrow, 1977) ได้อธิบายว่า ความมีน้ำใจนักกีฬาประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ การเล่นด้วยความยุติธรรม การไม่โอ้อวดหรือไม่ยกตนข่มท่านเมื่อได้รับชัยชนะ การยอมรับและควบคุมตนเองได้เมื่อแพ้ และยังประกอบด้วยลักษณะย่อยๆ อีกหลายประการ เช่น ความซื่อสัตย์ การเล่นอย่างสุภาพ การควบคุมตนเอง เป็นต้น

กรมพลศึกษา (2522) ได้อธิบายถึงลักษณะที่สำคัญของผู้มีน้ำใจนักกีฬาไว้ดังนี้ คือ

1. ลักษณะของนักกีฬาที่มีน้ำใจนักกีฬา

1.1 มีความโอบอ้อมอารี

1.2 ไม่เอาการแพ้นชนะมาเป็นอารมณ์มากจนทำให้ตนเองแสดงท่าที่ไม่เหมาะสม ออกมาในลักษณะก้าวร้าว เมื่อแพ้ก้แพ้อย่างสมศักดิ์ศรีแสดงความยินดีและเห็นใจซึ่งกันและกัน

1.3 มีความสำนึกในหน้าที่ เช่น การฝึกซ้อม การเข้าแข่งขัน

1.4 เป็นผู้ที่ยอมรับ

1.4.1 ในฝีมือของผู้ร่วมทีมในกรณีที่มีการแข่งขันเป็นทีม

1.4.2 ในสภาพของความเป็นจริงที่ผู้อื่นมีความสามารถแทนตน

1.5 ต้องเข้าใจในกฎกติกาอย่างแท้จริงและเคารพในคำตัดสินของกรรมการ

1.6 เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

1.7 ไม่เป็นผู้มีอคติ

1.8 เป็นผู้ที่เสียสละเปิดโอกาสให้นักกีฬาตัวสำรองได้เล่นเพื่อสร้างประสบการณ์

1.9 ให้เกียรติผู้อื่น

1.10 มีขันติโสร็จจะ คือ มีความอดกลั้นและสงบเสงี่ยม

2. ลักษณะของผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา

2.1 พึงปรบมือแสดงความยินดีต่อรับผู้แข่งขันทุกฝ่าย

2.2 ไม่เหยียดหยันผู้แข่งขัน

2.3 ไม่บังคับรวบรวมคู่แข่งหรือ เจ้าหน้าที่และไม่ทำให้เกิดการแตกสามัคคีระหว่างคู่แข่งด้วยกันหรือกับผู้ดู

2.4 พึงยอมรับคำตัดสินของเจ้าหน้าที่อย่างเด็ดขาด เคารพกฎข้อบังคับและกติกาที่โปร่ง

2.5 ไม่บังคับเปล่งวาจาสนับสนุนผู้เล่นไปในทางที่ผิด

2.6 เป็นผู้รู้แพ้รู้ชนะ

2.7 เป็นผู้ที่เคารพและเชื่อฟังคำตัดสินของกรรมการ

2.8 ให้กำลังใจผู้เล่นทั้งสองฝ่าย แสดงความยินดีต่อผู้ชนะและแสดงความเห็นใจต่อผู้แพ้ เมื่อจบการแข่งขัน

3. ลักษณะของบุคคลทั่วไปที่แสดงออกซึ่งการมีน้ำใจนักกีฬา

3.1 เป็นผู้มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ทำงานเพื่อส่วนรวม

3.2 มีความเห็นใจซึ่งกันและกันในการทำงานต่าง ๆ

3.3 เป็นผู้มีใจกว้างยอมรับในความจริง

3.4 เป็นผู้ไม่มีอคติ ควรมีความยุติธรรมเสมอ

เสถียร สมัตตภาพวงศ์ (2527) สรุปคุณลักษณะของผู้มีน้ำใจนักกีฬาไว้ 10 ประการ คือ

1. เป็นผู้มีความรับผิดชอบและสำนึกในหน้าที่

2. มีความโอบอ้อมอารี

3. รักความเป็นธรรมและความเสมอภาค

4. มีความเสียสละ อดทน ไม่เอาเปรียบคนอื่น

5. เคารพและปฏิบัติตามระเบียบกติกาอย่างเคร่งครัด เปิดเผยและจริงใจ

6. มีความอดทน อดกลั้น ช่มอารมณ์ และมีขันติโสร็จจะ

7. ให้เกียรติยอมรับในบทบาทหน้าที่และความสามารถของคนอื่น

8. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

9. รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย

10. เป็นผู้มีอารมณ์ร่าเริงและมีมนุษยสัมพันธ์ดี

จากคุณลักษณะของน้ำใจนักกีฬาดังกล่าวมาแล้วข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าคุณลักษณะของความมีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง บุคคลที่มีจิตใจบริสุทธิ์โอบอ้อมอารี ใจกว้างที่จะยอมรับในสิ่งที่เป็นจริง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เคารพในกฎ กติกา ถึงคราวแพ้ก็ยอมรับ ถึงคราวชนะก็ไม่เยาะเย้ย ฝ่ายตรงข้ามมีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ระลึกอยู่เสมอว่าการเล่นกีฬาเพื่อความสามัคคี สุขภาพและพละนาถมัยที่ดี มีความสำคัญมากกว่าการมุ่งหวังเพื่อชัยชนะอย่างเดียว ซึ่งในบรรดาคุณธรรมที่ได้จากการเล่นกีฬานั้น การมีน้ำใจนักกีฬา เป็นคุณธรรมในภาพรวมที่เป็นจุดเด่น

ที่สุดที่ควรมุ่งเน้นเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ซึ่ง จรรยาพร ธรณินทร์ (2534) อธิบายว่า แนวทางการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาสำหรับเด็กควรเป็นไปดังนี้

1. ควรปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาจากชั่วโมงพลศึกษาและในการเรียนการสอนวิชาต่างๆ เมื่อมีโอกาสหรือจังหวะที่เหมาะสม
2. ควรปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้กับเด็กทุกคน ไม่เลือกเฉพาะบางคนแต่ควรเป็นไปอย่างถ้วนหน้า
3. กีฬาที่จะช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาได้ดีที่สุด คือ กีฬาประเภททีม เนื่องจากเป็นการฝึกการทำงานและรับผิดชอบร่วมกัน
4. กีฬาประเภทศิลปะการต่อสู้ จะเน้นความสนุกสนาน อ่อนน้อม การเคารพครูอาจารย์ การนำศิลปะการต่อสู้ไปใช้ในทางที่ดีงาม
5. การมีน้ำใจนักกีฬาควรปลูกฝังทุกครั้งที่มีการฝึกกีฬา ทุกวัน ทุกเวลา ทุกสถานที่ ไม่เฉพาะในเกมกีฬาเท่านั้น
6. ครู อาจารย์ และพ่อแม่ผู้ปกครอง มีส่วนช่วยปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เด็กได้ เพราะในชีวิตจริงเด็กจะต้องเรียนรู้ความมีน้ำใจนักกีฬาจากผู้ใกล้ชิดและผู้ใหญ่ ไม่เฉพาะแต่ในชั่วโมงพลศึกษาเท่านั้น
7. การให้เด็กได้มีโอกาสเข้าร่วมแข่งขันกีฬาย่อยๆ เป็นหนทางหนึ่งที่จะสอนความมีน้ำใจนักกีฬาให้กับเด็กได้ ทั้งนี้ครูและผู้ฝึกสอนประจำทีมจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เล่นกีฬาเพื่อความมีน้ำใจนักกีฬาและมิตรภาพ
8. ควรปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้กับเด็กตั้งแต่เยาว์ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมไทยปัจจุบันได้อย่างราบรื่น
9. เด็กที่มีน้ำใจนักกีฬามักสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้อื่นได้ดีมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
10. เด็กควรได้รับการฝึกฝนการมีน้ำใจนักกีฬาทั้งจากประสบการณ์ตรงและโดยอ้อมหรือเลียนแบบจากตัวอย่างที่ดีในสังคม

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2506) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนหรือการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาไม่ควรจัดสอนเป็นการเฉพาะ แต่ควรแฝงอยู่อย่างเหมาะสมในกิจกรรมทุกอย่างของวิชาพลศึกษา โดยจัดให้เป็นประสบการณ์จริง ซึ่งนักเรียนไม่รู้เลยว่ากำลังถูกสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาหรือเรียกว่า การสอดซึมทางวัฒนธรรมตามธรรมชาติ

ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ (2521) ได้กล่าวถึงน้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรม เป็นพฤติกรรม ที่ถูกต้อง เหมาะสมที่แสดงออกให้เห็นได้ อีกทั้งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นน้ำใจนักกีฬาควรจะเป็นหลักในการดำเนินชีวิตในสังคมได้ เพราะมีแนวทางปฏิบัติที่ดีมากมายทางด้านร่างกายและจิตใจ อันได้แก่ ความรับผิดชอบ กริยา ท่าทาง และค่านิยมทางจิตใจ

กอง วิสุทธารมณ (2523) ได้เสนอแนวความคิดและแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ นักกีฬาไว้ว่า การกีฬาจะพัฒนาคุณธรรมให้แก่ผู้เล่นทางด้านทางกาย ทางใจ ทางด้านความ ประพฤติ ความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือผู้อื่น การที่จะปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ผู้เล่นกีฬาเป็น ประจำ ครูหรือผู้ฝึกสอนกีฬาอบรมสั่งสอนสิ่งที่ดีและถูกต้อง ทำตัวอย่างดีให้เด็กเห็น ไม่ยุ่งยงให้ เล่นผิดกติกาหรือให้เด็กเล่นกีฬาเพื่อชัยชนะอย่างเดียว แต่ควรเน้นให้เล่นกีฬาอย่างถูกต้องตาม กติกาด้วย

พยุงศักดิ์ สนเทศ (2530) ได้กล่าวถึงการปลูกฝังจริยธรรมด้านความมีน้ำใจนักกีฬาใน ชั่วโมงสอนวิชาพลศึกษาว่าครูผู้สอนสามารถดำเนินการได้หลายด้าน ซึ่งพอสรุปเป็นด้านใหญ่ได้ 3 ด้าน ดังนี้คือ

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสม กับจรรยา มารยาท ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรม ครูพลศึกษาจะต้องปลูกฝังให้ นักเรียนตั้งแต่การแต่งกายอย่างเป็นระเบียบ ถูกต้องที่โรงเรียนกำหนด รักษาความสะอาดของ สถานที่เรียน อุปกรณ์และสนามกีฬาเชื้อฟังคำสั่ง ระเบียบที่ครูกำหนด ปฏิบัติตามกฎกติกา กีฬา ที่เล่น รู้จักการเข้าแถว การเดิน การวิ่ง อย่างเป็นระบบหมู่พวก ใช้วาจาอย่างสุภาพเรียบร้อยทั้ง ในและนอกสนามกีฬา รู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์ให้อยู่ในกรอบที่ติงาม ถึงแม้จะได้รับการยั่ว ยุจากสิ่งเร้าภายนอกต่างๆ นานาก็ตาม

ความเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยนั้น ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับ นักเรียนเป็นอันดับแรกในการเรียนการสอน เพราะวาระเบียบวินัยนี้จะมีผลต่อการปลูกฝังด้าน อื่นๆ ต่อไป ดังนั้นก่อนที่จะสอนในเนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ครูผู้สอนต้องฝึกระเบียบ ต่างๆ เช่น การเข้าแถว ระเบียบแถว การเบิก การเก็บอุปกรณ์พลศึกษา การจัดแบ่งกลุ่ม นักเรียน และการตรงต่อเวลา เป็นต้น

2. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันด้วย ความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการกระทำการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่องานที่ได้รับ มอบหมายโดยเน้นที่ความเอาใจใส่ต่อการเรียน มีความเคารพต่อกฎกติกาการแข่งขัน มีอารมณ์ หนักแน่นเมื่อ เผชิญกับภาวะความกดดันขณะเล่นกีฬาหรือแข่งขัน รู้จักปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ที่ตนได้รับมอบหมายในการเล่นหรือแข่งขันกีฬาให้ดีที่สุด มีความเพียรพยายามในการฝึกซ้อม ตรงต่อเวลาที่ครูหรือผู้ฝึกสอนกีฬากำหนด และต้องการให้นักเรียนยอมรับในความสามารถของ ตนเอง

ความรับผิดชอบ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนโดย การมอบหมายงานให้นักเรียนเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลรับผิดชอบต่างๆ เช่น การเตรียมอุปกรณ์ การเก็บอุปกรณ์ การทำความสะอาดสนามกีฬาหรือห้องเรียนพลศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ต้องการให้

นักเรียนเหล่านั้นเกิดความรับผิดชอบขึ้นกับตัวเอง นอกจากนั้นในด้านการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ครูผู้สอนจะต้องให้นักเรียนมุ่งมั่นเอาจริงกับเกม ไม่มีการผ่อนฝีมือหรือทอดยเมื่อทำการแข่งขัน ซึ่งการที่ครูสามารถจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม การเรียนทักษะกีฬา เป็นกลุ่มให้มีความเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน จะทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทางทักษะกีฬา และปลูกฝังความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี

3. ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัวการให้แก่บุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังความคิด รวมทั้งการรู้จักสละทั้งอารมณ์ร้ายในตนเองด้วย โดยที่จะต้องให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ทำกิจการงานเท่าที่จะทำได้ไม่หนึ่งดูตาย ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหา ช่วยเพิ่มพูนความรู้ตามกำลังสติปัญญา และมีความยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุขให้อภัยอยู่เสมอ

การสอนวิชาพลศึกษานั้น ครูผู้สอนสามารถนำกิจกรรมในชั้นเรียนเป็นตัวอย่างหรือเป็นต้นแบบพฤติกรรมนำมาซึ่งความเสียสละให้นักเรียนได้ในหลายกรณี เช่น การเสียสละยอมให้ผู้อื่นหรือผู้อ่อนแอเข้าร่วมกิจกรรมก่อนการช่วยให้กำลังใจเพื่อน ช่วยคิดหาแนวทางให้กิจกรรมสนุกสนานมีเพื่อนๆ เข้าร่วมทุกคน เสียสละเวลาช่วยฝึกซ้อมให้กับบุคคลที่มีทักษะด้อยกว่า ให้อภัยเพื่อนที่เล่นรุนแรงอย่างไม่ได้ตั้งใจ เป็นต้น

ดุษฎี จารุประสิทธิ์ (2533) ได้อธิบายว่า การตระหนักถึงความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นคุณธรรมเบื้องต้นของการกีฬา ซึ่งครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะช่วยปลูกฝังให้เกิดมีขึ้นในตัวของเด็ก โดยพยายามให้เด็กได้ยึดมั่นในเรื่องของชัยชนะ หรือแพ้ ไม่ใช่สาระสำคัญของชีวิตแต่ควรมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล รู้จักควบคุมอารมณ์ รู้จักเสียสละ รักพวกรักพ้อง เป็นลักษณะสำคัญที่เกิดจากการเล่นกีฬาที่น่าจะส่งผลให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างดี ตลอดจนสามารถสร้างสรรค์คุณธรรมประจำใจ และสังคมให้ก้าวหน้าสืบไป

สรุปได้ว่าความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคลที่แสดงออกในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปองค์ประกอบของความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ 7 ประการดังนี้

1. ด้านการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขันโดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ด้านความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหมา ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

3. ด้านความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันเพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

4. ด้านความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะรับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

5. ด้านความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6. ด้านความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

7. ด้านความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

แนวคิดทางด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอน เป็นลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดต่าง ๆ ในการกำหนดขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาและเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับ รูปแบบการเรียนการสอนจึงมีความหมายครอบคลุมองค์ประกอบต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

เซย์เลอร์และคณะ (Saylor and others, 1981) สรุปว่า รูปแบบการเรียนการสอน คือ แบบ (Plan) หรือ แผน (Pattern) ของการสอนที่มีการจัดทำขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายหรือจุดเน้นที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

จอยซ์ และ เวล (Joyce and Weil, 1992) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน คือ แบบแผนที่ใช้เพื่อการสอนโดยตรงในห้องเรียน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน

ศิริพร ทวีชาติ (2545) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง สภาพ ลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่แสดงการจัดโครงสร้างขององค์ประกอบที่สำคัญ ที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญาหรือหลักการพื้นฐาน และได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ทิสนา แคมมณี (2545) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการแนวคิด หรือความเชื่อต่างๆ โดยมีการจัดกระบวนการหรือขั้นตอนในการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ เข้าไปช่วยทำให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่

ยึดถือ โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลและได้รับการพิสูจน์แล้วว่ามีประสิทธิภาพ สามารถจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ได้เป็น 5 หมวด ดังนี้ คือ

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย
3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย
4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักในการดำเนินการเรียนการสอนที่ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการสอนของครู ช่วยให้การสอนของครูเป็นระบบ มีความถูกต้อง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีการกำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามหลักการ ปรัชญา ทฤษฎี และแนวความคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเรียนการสอนตรงตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละวิชา

องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนคือสภาพลักษณะการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญตามหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ช่วยให้สภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จอยล์ และ เวล (Joyce and Weil, 1992) อธิบายว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ

1. หลักการของการจัดการเรียนการสอน เป็นการกล่าวถึงความเชื่อและแนวคิดของทฤษฎีที่รองรับการเรียนการสอน หลักการของการจัดการเรียนการสอนจะเป็นตัวชี้้นำกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินการ และการวัดและประเมินผล
2. จุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน
3. เนื้อหา เป็นส่วนที่ระบุถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน
4. ขั้นตอนการดำเนินการ เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติเมื่อนำเนื้อหา กิจกรรมไปใช้
5. การวัดและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน

เช่นเดียวกับที่ ทิศนา แคมมณี (2545) อธิบายว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการเรียนการสอนนั้นๆ
2. การบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. การจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบหรือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ
4. การอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ หลักการและทฤษฎีพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน วัตถุประสงค์หรือจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ขั้นตอนการดำเนินการหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลของการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน

มอร์ริสัน, โรส และ เคมป์ (Morrison, Ross and Kemp, 2001) ได้กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเป็นการวางแผนพัฒนา ประเมิน และบริหารจัดการกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

ซิลส์ และ กลาสโกว์ (Seels and Glasgow, 1990) อธิบายว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เป็นกระบวนการแก้ปัญหาในการเรียนการสอน โดยการวิเคราะห์เงื่อนไขในการเรียนรู้ (Condition of Learning)

นิลวรรณ วานิชสุขสมบัติ (2547) อธิบายว่า กระบวนการที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎี และการวิเคราะห์องค์ประกอบที่จำเป็นของกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เป็นแนวทางที่แสดงถึงกระบวนการขั้นตอน องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจึงต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษา สาระการเรียนรู้ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมากำหนดกรอบของการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ริชเชย์ (Richey, 1986) ได้อธิบายขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน

2. การออกแบบ (Design) เป็นการกำหนดวิธีการ ขั้นตอน กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้

3. การพัฒนา (Development) เป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

4. การนำไปประยุกต์ใช้ (Implementation) คือการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

5. การประเมิน (Evaluation) เป็นการสรุปผลการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้
2. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้
3. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างไปจากวิธีการสอนโดยมีครูเป็นผู้บอกเนื้อหาวิชาให้กับผู้เรียน คือ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการทำให้ข้อมูลต่างๆ มีความหมายขึ้น “Inquiry” แปลว่า “การสอนแบบสืบสวนสอบสวน” “การสอนแบบสืบสวน” “การสอนแบบสอบสวนหาความจริง” “การสอนแบบพัฒนาความคิด” ซึ่งสถาบันการส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แปลว่า “การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้” การสอนแบบนี้จะทำให้นักเรียนได้ความรู้มาด้วยการสืบสวนสอบสวนจนแน่ใจเสียก่อน จึงจะยอมรับว่าเป็นความจริง

รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นการค้นหาความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการค้นคว้า ดังนั้น การสอนแบบนี้จึงเป็นการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนดวิธีการค้นคว้าหาความรู้เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง บางครั้งจึงเรียกว่า การสอนแบบค้นพบ (Discovery Method) เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริงและกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครู

หรือของผู้อื่น นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการตั้งสมมติฐาน การแปลผลของข้อมูล และการสรุปลงข้อยุติ

การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้มีรากฐานมาจากทฤษฎีทางจิตวิทยาของ เพียเจท์ ซึ่งนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้คิดค้นขึ้นเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับทักษะในการเรียนรู้ รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เกิดการถ่ายโยงความรู้ (Transfer of Learning) ซึ่งการถ่ายโยงความรู้ หมายถึง การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วในอดีตมาใช้แก้ปัญหาหรือนำมาสัมพันธ์กับสถานการณ์ใหม่ๆ ในปัจจุบันหรือในอนาคต การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้นี้将有ความสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้พื้นฐาน 3 ข้อ

1. นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นก็ต่อเมื่อนักเรียนได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้นหาความรู้ นั้น มากกว่าการบอกให้รู้
2. การเรียนรู้จะเกิดได้ดีที่สุด เมื่อสถานการณ์แวดล้อมในการเรียนรู้นั้นช่วยผู้เรียนให้อยากเรียน ไม่ใช่บีบบังคับผู้เรียน และครูจะต้องจัดกิจกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในการค้นคว้า
3. การจัดการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความคิดตนเองให้มากที่สุด

คาริน และซันด์ (Carin and Sund, 1975) ได้ให้ความหมาย ของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ว่าเป็นกระบวนการที่เมื่อพบปัญหาแล้ว มีการตั้งสมมติฐานหรือหาคำตอบที่เป็นไปได้ ทดสอบสมมติฐานนั้นด้วยข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วพยายามที่จะประยุกต์ข้อสรุปนั้นมาเป็นความรู้ใหม่

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ให้ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ว่าเป็นกระบวนการสอนที่มุ่งถึงวิธีการแก้ปัญหาด้วยการค้นหาข้อมูลจากการไต่ถาม และสอบสวนเพื่อค้นหาคำตอบ ทดสอบ และรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนหาข้อสรุปที่เป็นความรู้ มี 3 วิธี คือ

1. สอบสวนโดยผู้เรียน (Active inquiry) ครูจะเป็นผู้ทำให้ผู้เรียนตั้งคำถามไปเรื่อยๆ จนผู้เรียนสามารถสรุปความรู้จากการถามและคำตอบของครูได้ด้วยตนเอง
2. สอบสวนโดยครู (Passive inquiry) ครูจะเป็นผู้ตั้งคำถาม ส่วนผู้เรียนจะตอบคำถามครู พร้อมคิดไตร่ตรองจนสามารถสรุปเป็นความรู้ได้
3. สอบสวนโดยครูและผู้เรียน (Combined inquiry) เป็นการถามตอบร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้สรุปความรู้

กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

ครูมีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ คือทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ ช่วยเหลือนักเรียน และสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และควรมีบทบาทดังนี้

1. ป้อนคำถามแก่นักเรียนเพื่อนำไปสู่การค้นคว้า ครูจะต้องรู้จักป้อนคำถาม มีทักษะในการถาม จะต้องรู้ว่าจะถามอย่างไรนักเรียนจะเกิดความคิด ถามอย่างไรนักเรียนจะเกิดความจำ และถามอย่างไรนักเรียนจะเกิดความเข้าใจ

2. เมื่อได้ตัวปัญหาแล้ว ให้นักเรียนทั้งชั้นอภิปรายเพื่อวางแผนแก้ปัญหา กำหนดวิธีการแก้ปัญหาเอง เมื่อตกลงกันได้แล้วก็ให้แต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติการต่อไป และถ้านักเรียนยังมีวิธีการไม่ได้ ครูอาจจะยกตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้เรียน

3. ถ้าปัญหาไต่ยากเกินไป นักเรียนไม่สามารถวางแผนแก้ปัญหาและกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้ ครูกับนักเรียนอาจร่วมกันหาทางแก้ปัญหาต่อไป

คาลลาฮาน และคณะ (Callahan and others, 1998) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำกับนักเรียนมากกว่าบอกให้นักเรียนทำตาม

2. ครูตั้งคำถาม เลือกประเด็นที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดและพยายามค้นหาคำตอบ

3. ในขณะที่นักเรียนค้นหาคำตอบ ครูควรแนะนำในการค้นหาคำตอบ ครูควรแนะนำในการค้นหาคำตอบโดยให้ความชัดเจนกับปัญหา

4. ครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งเสริมการสร้างข้อคาดเดา การตั้งข้อสงสัย และการคิดแก้ปัญหา

5. สนับสนุนให้นักเรียนตั้งสมมติฐานและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจสอบสมมติฐานด้วยตนเอง

6. ช่วยนักเรียนในการวิเคราะห์และประเมินความคิดของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายเปิดในชั้นเรียน และพยายามกระตุ้นให้นักเรียนพยายามคิด โดยไม่มีการข่มขู่ เมื่อคำตอบไม่เป็นตามที่คาดหวัง

ข้อเสนอแนะสำหรับครูที่จะดำเนินการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

1. ควรมีการเตรียมล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูได้มีความมั่นใจต่อเนื้อหาของบทเรียนเรื่องนั้นได้มากขึ้น ครูควรจะได้ทดลองปฏิบัติก่อนจะเข้าไปสอนในชั้น เพื่อดูผลหรือปัญหาที่จะเกิดว่าเป็นอย่างไร ควรสำรวจอุปกรณ์และวัสดุที่จะต้องใช้ว่ามีพร้อมและครบสำหรับนักเรียนหรือไม่ ตลอดจนการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่ข้อสรุปโดยใช้เวลาไม่นานเกินไป

2. ควรให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของการเรียนการสอนตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรที่จะกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิด ทำการทดลอง และร่วมอภิปรายทุกคน โดยนำเอาเทคนิคต่างๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม ตลอดจนการเสริมแรงมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจ

3. ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่าย ให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถสูง ให้ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่และในขณะเดียวกัน ก็จะไม่ทำให้นักเรียนที่ด้อยความสามารถเสียกำลังใจ

4. เมื่อนักเรียนถาม อย่างบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุกๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียน กลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

อัญชลี ไสยวรรณ (2548) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ พบว่า กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตั้งคำถาม คำถามในการแสวงหาความรู้เป็นคำถามเพื่อต้องการการค้นพบความรู้คำถามนำไปสู่การกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงคำถามหรือปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 การสืบค้น ความอยากรู้อยากเห็นเป็นแรงผลักดันไปสู่การลงมือปฏิบัติการสืบค้น

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความรู้ นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการสืบค้นมาดำเนินการสร้างความรู้ใหม่ โดยเริ่มต้นเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมมา

ขั้นตอนที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ โดยการร่วมกันอภิปราย (Discuss) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน เป็นการมองย้อนกลับไปคำถาม กระบวนการสืบค้นและการสรุป เป็นการทบทวนขั้นตอนต่างๆ ที่ปฏิบัติผ่านมาแล้วทำการประเมินค้นหาข้อสังเกต

ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ คือ การฝึกให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ ดังนี้

1. เป็นคนช่างคิดช่างสังเกต
2. รู้จักคิดหาเหตุผล เพื่อตอบปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง
3. มีทักษะต่างๆ ทางด้านกระบวนการคิด
4. มีบทบาทในการเรียนมากขึ้น
5. รู้จักสืบเสาะหาความรู้ใหม่

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะการสังเกต และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นพื้นฐานในการค้นหาคำตอบปัญหา หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) เป็นยุทธวิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยทั่วไปจะจัดกลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำคละอยู่ในกลุ่มเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมีความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ (Slavin, 1983) การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าและเสนอแนวคิดที่คิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ดังนี้

สลาวิน (Slavin, 1983) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถภูมิใจในตนเอง กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสุขและพัฒนาสติปัญญาของตนอย่างเต็มที่พร้อมๆกับเกิดความรู้สึกที่ดีงามทางสังคมจากกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

อาทซ์ท์และนิวแมน (Artzt and Newman, 1990) ได้กล่าวถึงการจัดเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ว่าเป็นแนวทางการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยที่สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องระลึกร่วมกันว่าตนเองมีความสำคัญ และมีภารกิจที่จะช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว ดังนั้นสมาชิกในกลุ่มต้องช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะแหล่งข้อมูล และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

อาโจสและจอยเนอร์ (AJose and Joyner, 1990) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สมาชิกซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้มีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันโดยที่มีสมาชิกที่มีความสามารถสูงช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถต่ำกว่า
2. สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
3. มีการฝึกทักษะทางสังคม

4. สมาชิกในกลุ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม

5. สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการจัดได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกันเป็นกลุ่มย่อยๆ สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกันในการปฏิบัติงานของตนเองหรือกลุ่มด้วยการแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน และช่วยกันทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ โดยที่สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสประสบความสำเร็จเท่ากัน

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991) ได้กำหนดลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ดังนี้

1. การสร้างความรู้สึกพึ่งพากันทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียน (Positive Interdependence) วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกพึ่งพากันจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีการพึ่งพากันในด้านการได้รับประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน เช่น รางวัลหรือคะแนน และพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายโดยมีการกำหนดบทบาทของแต่ละคนที่เท่าเทียมกันและสัมพันธ์ต่อกันจึงจะทำให้งานสำเร็จ และการแบ่งงานให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มให้มีลักษณะที่ต่อเนื่องกัน ถ้าขาดสมาชิกคนใดจะทำให้งานดำเนินต่อไปไม่ได้

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างนักเรียน (Face-to-face Interaction) คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีการอภิปราย อธิบาย ชักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และการเรียนรู้เหตุผลซึ่งกันและกัน ให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการทำงานของตน สมาชิกในกลุ่มมีการช่วยเหลือ สนับสนุน กระตุ้น ส่งเสริม และให้กำลังใจกันและกันในการทำงาน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) คือ ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคนโดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบในผลการเรียนของตนเองและของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนในกลุ่มจะรู้ว่าใครต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องใด มีการกระตุ้นกันและกันให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สมบูรณ์ มีการตรวจสอบ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือไม่โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกันกับกลุ่ม

4. ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) การทำงานกลุ่มย่อยจะต้องได้รับการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นนักเรียนควรจะต้องทำความรู้จักกัน เรียนรู้ลักษณะนิสัยและสร้างความไว้วางใจต่อกันและกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนหรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้ โดยสมาชิกกลุ่มต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน วางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนร่วมกัน และที่สำคัญจะต้องมีการประเมินผลงานของกลุ่ม ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม ประเมินบทบาทของสมาชิกว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นได้อย่างไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจว่าควรมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไร ดังนั้นกระบวนการกลุ่มจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่ม

พรรณรัตน์ เก้าธรรมสาร (2533) อธิบายถึง การจัดการแบบเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ดังนี้

1. การร่วมมือเรียนรู้มุ่งเน้นให้สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ไม่ใช่วิธีการแบ่งงานให้ต่างคนต่างทำแล้วนำงานมารวมกัน

2. มีหลักในการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มโดยที่ให้สมาชิกที่มีความสามารถสูง ปานกลางและต่ำ เพื่อให้มีการช่วยเหลือกัน สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายโดยมีการให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน

3. มีการแลกเปลี่ยนบทบาทของผู้นำในกลุ่มการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

4. สมาชิกกลุ่มช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจในการทำงานกลุ่ม ทั้งนี้เพราะความสำเร็จของทุกคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

5. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ คือ การให้สมาชิกทุกคนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่ม โดยยังคงรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มจะได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคม (Social Skills) ที่จำเป็นต้องใช้ในขณะทำงานกลุ่มด้วย

6. บทบาทของครูผู้สอนในการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้จะเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำงานกลุ่ม ครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดวิธีการในการทำงานกลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย (Johnson and Johnson, 1991) จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ 4 ประการ ดังนี้

1. สมาชิกทุกคนต้องสำนึกเสมอว่าความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสำเร็จของสมาชิกทุกคนในกลุ่มดังนั้น สมาชิกทุกคนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดและสมาชิกที่มีความสามารถสูงจะต้องช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถต่ำ
3. สมาชิกแต่ละคนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของงานที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริงเพื่อจะได้มีโอกาสบรรลุถึงทักษะและความรู้ให้ได้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้จะสามารถพัฒนาทักษะความรู้ได้ดีกว่าการเรียนแบบต่างคนต่างเรียน
4. สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องสามารถแสดงทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

คาแกน (Kagan, 1990) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือว่ามีองค์ประกอบสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่ม (Team) ซึ่งเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ประมาณ 2-6 คน เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมมืออย่างเท่าเทียมกัน ภายในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่แตกต่างกัน
2. ความตั้งใจ (Willing) เป็นความตั้งใจที่ร่วมมือในการเรียนและทำงาน โดยช่วยเหลือกันและกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน
3. การจัดการ (Management) การจัดการเพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
4. ทักษะ (Skills) เป็นทักษะทางสังคมรวมทั้งทักษะการสื่อความหมาย การช่วยสอน และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
5. หลักการ (Basic principles) เป็นตัวบ่งชี้ว่าเป็นการเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งมีหลักการพิจารณา 4 ประการ ดังนี้

5.1 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependence) คือ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อสู่ความสำเร็จและตระหนักว่าความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม

5.2 ความรับผิดชอบรายบุคคล (Individual Accountability) คือ ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการค้นคว้าทำงาน สมาชิกทุกคนต้องเรียนรู้ในสิ่งที่เรียน เหมือนกันจึงถือว่าเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

5.3 ความเท่าเทียมกันในการมีส่วนร่วม (Equal Participation) คือ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่งทำได้โดยกำหนดบทบาทของแต่ละคน

5.4 การมีปฏิสัมพันธ์ไปพร้อมๆ กัน (Simultaneous Interaction) คือ สมาชิกทุกคนจะทำงาน คิด อ่าน ฟัง ฯลฯ ไปพร้อมๆ กัน

6. เทคนิคหรือรูปแบบการจัดกิจกรรม (Structures) รูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือเป็นสิ่งที่ใช้เป็นคำสั่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน เทคนิคต่างๆ จะต้องเลือกใช้ให้ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการแต่ละเทคนิคนั้นออกแบบได้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต่างกัน

ปราณี จงศรี (2545) ได้อธิบายถึงหลักสำคัญ 3 ประการในการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ คือ

1. รางวัลของกลุ่ม (Group Reward) หมายถึง สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีโอกาสเท่ากันในการประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลหรือการประกาศเกียรติคุณ

2. ความรับผิดชอบต่อผลงานของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) หมายถึง ผลงานของสมาชิกแต่ละคนเมื่อนำมารวมกันเป็นผลงานของกลุ่มจะมีผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. การมีโอกาสประสบความสำเร็จเท่าเทียมกัน (Equal Opportunities for Success) หมายถึง สมาชิกทุกคนไม่ว่าจะมีความสามารถในระดับสูง หรือปานกลาง หรือต่ำ มีภารกิจในการสร้างผลงานให้กลุ่มด้วยการพัฒนาระดับสัมฤทธิ์ของตน และนำมารวมกันเป็นผลสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991) กล่าวว่า การนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในทางปฏิบัตินั้น จะใช้เทคนิคตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ให้คำปรึกษา แนะนำบทบาทของผู้เรียน และแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละบทเรียน รวมทั้งฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

2. ขั้นสอน การแนะนำเนื้อหา แหล่งข้อมูล และมอบหมายงานให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะได้รับใบงานเป็นชุดเพื่อแจกจ่ายให้กับสมาชิกและฝึกความรับผิดชอบ

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้เรียนแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ปฏิบัติกิจกรรมตามที่กลุ่มได้รับมอบหมายโดยช่วยเหลือกัน ซึ่งทำให้เกิดการเสริมแรงและการสนับสนุน

4. ชั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นการตรวจสอบและทดสอบผลงานกลุ่มและผลงานรายบุคคล

5. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยกันสรุปบทเรียนและช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม หากจุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุง ในชั้นนี้ผู้สอนจะอธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

นอกจากนั้น สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้มีประโยชน์และมีความสำคัญดังนี้

1. สมาชิกที่มีความสามารถสูงจะเปลี่ยนคำพูดของผู้สอนให้เป็นภาษาของตนเองเพื่ออธิบายให้เพื่อนฟังได้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. สมาชิกที่ทำหน้าที่อธิบายบทเรียนให้เพื่อนฟังจะเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. การสอนเพื่อนเป็นการสอนแบบตัวต่อตัวทำให้ได้รับความเอาใจใส่ และได้รับความสนใจมากขึ้น

4. สมาชิกทุกคนต่างก็พยายามช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

5. สมาชิกทุกคนเข้าใจดีว่าตนมีส่วนช่วยเพิ่มหรือลดค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนั้น จึงต้องพยายามอย่างเต็มที่ในการทำหน้าที่ให้กลุ่มของตนมีคะแนนสูง

6. สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสได้รับการฝึกทักษะทางสังคม มีหัวหน้ากลุ่ม มีผู้ช่วย มีเพื่อนร่วมกลุ่ม เป็นการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นที่งานซึ่งจะเป็นประโยชน์มากต่อการปฏิบัติงานอันแท้จริงในชีวิตประจำวัน

7. สมาชิกได้มีโอกาสเรียนรู้กระบวนการกลุ่ม เพราะในการปฏิบัติงานร่วมกันต้องมีการทบทวนกระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือให้คะแนนของกลุ่มดีขึ้น

8. สมาชิกที่มีความสามารถสูงจะมีบทบาททางสังคมมากขึ้น เช่น ไม่หวงความรู้ไว้เพียงคนเดียว

9. สมาชิกจะช่วยเหลือกันเพราะถ้าเกิดการผิดพลาด ถือว่าเป็นความผิดพลาดของกลุ่ม

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการทางสังคมในการสร้างแรงจูงใจ สร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้กลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ชาร์แมน (Sharman, 1934) ได้ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาคือการศึกษาแขนงหนึ่งโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้การเคลื่อนไหวทางกลไกของร่างกาย และเป็นการศึกษาที่ให้ผลทางพฤติกรรมที่พึงประสงค์

กู๊ด (Good, 1959) ได้ให้ความหมายพลศึกษาว่าหมายถึง โครงการเรียนการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมประเภทต้องใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ๆทั้งหลาย ซึ่งจัดไว้เพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาการของร่างกาย ทักษะการเคลื่อนไหวทางกลไก เจตคติต่างๆและนิสัยแห่งความประพฤติอันดีงามที่พึงประสงค์ทั้งหลาย

คามิล และ โรซาลิน (Camille & Rosalind, 1963) ให้ความหมายว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์ในการเคลื่อนไหวของมนุษย์ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตสำหรับโลกปัจจุบัน หรือการพัฒนาการเคลื่อนไหวและพฤติกรรมของมนุษย์ โดยใช้กิจกรรมการออกกำลังกายเป็นสื่อและการกระทำนั้นจะเป็นข้อกำหนด เป็นเกณฑ์แสดงออกอย่างชัดเจนหรือแสดงโดยใช้หลักความจริงตามธรรมชาติ

บุชเชอร์ (Bucher, 1975) ให้ความหมายว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งในกระบวนการศึกษาทั้งหมด ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการทางกาย จิตใจอารมณ์ และสังคม โดยใช้กิจกรรมต่างๆ ที่เลือกแล้วเป็นสื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้

กอง วิสุทธารมณ (2523) ให้ความหมายของพลศึกษาไว้ว่า พลศึกษาเป็นกระบวนการฝึกฝนร่างกายให้มีสมรรถภาพดีขึ้น โดยใช้กิจกรรมของการเคลื่อนไหวเป็นเครื่องมือประกอบการพลศึกษา ช่วยส่งเสริมให้ร่างกายเจริญงอกงาม เติบโตแข็งแรง ว่องไวช่วยส่งเสริมอบรมจิตใจให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย หนักแน่น อดทน รู้แพ้รู้ชนะมีจิตใจสูงสร้างสรรค์สามัคคี และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมทางพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา และด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆ ด้วยตนเอง

เอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ (2551) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะเฉพาะสาขาวิชา หรือมีความรู้ความสามารถใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน
2. ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
3. ด้านการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน
4. ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ
5. ด้านการจัดกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

สรุปได้ว่า พลศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนที่ใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย เป็นสื่อในการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนพลศึกษา

ฟอง เกิดแก้ว (2526) กล่าวว่า การสอนพลศึกษานั้นมีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่สามารถมองเห็นได้เด่นชัด ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีสมรรถภาพและสุขภาพของร่างกายดีขึ้น รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งสุขภาพ (Maintain Health) ที่ดีให้คงสภาพอยู่ต่อไป ความมุ่งหมายข้อนี้ถือว่าสำคัญ และเป็นหัวใจของการสอนพลศึกษา เพราะการศึกษาแขนงอื่นมีส่วนบกพร่องทางด้านนี้ การสอนพลศึกษาเท่านั้น มีบทบาทที่จะเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านร่างกายได้อย่างแท้จริง ถ้าการสอนไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายนี้ย่อมหมายถึงความล้มเหลวของการสอน ในสภาพความเป็นอยู่ของบุคคลทุกเพศทุกวัยถือว่า สมรรถภาพของร่างกายเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งที่จะสร้างความสำเร็จในการดำรงชีวิตและการประกอบ การกิจต่าง ๆ ในวัยเรียนเป็นช่วงระยะที่จะต้องสร้างสมให้เกิดขึ้น และหาทางรักษาไว้ต่อไป ฉะนั้นวิธีสอนจำเป็นจะต้องมุ่งไปสู่สภาวะการมีสมรรถภาพ และสุขภาพเป็นสำคัญ

2. เพื่อให้มีทักษะในกิจกรรมทางพลศึกษา และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในโอกาสต่อไป เนื่องจากการเรียนการสอนพลศึกษาอาศัยกิจกรรมต่างๆ ทางกาย เป็นสื่อ ฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องสร้างทักษะเสียก่อนให้เพียงพอ เพื่อจะได้นำทักษะอันเป็นพื้นฐานของกิจกรรมไปใช้ถ้าขาดทักษะย่อมเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการเข้าร่วมในกิจกรรม ฉะนั้นการสอนส่วนใหญ่จึงเป็นการสร้างทักษะด้านต่างๆ ให้นักเรียน วิธีการสอนที่ดีก็คือวิธีการใดก็ตามที่สามารถให้ผู้เรียนมีทักษะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเป็นทักษะที่ถูกต้อง ทักษะที่ได้ฝึกได้เรียน นอกจากจะใช้ประโยชน์ในขณะที่เป็นนักเรียนและอยู่ในโรงเรียนแล้วควรจะเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ในโอกาสอื่นคือ นอกบริเวณโรงเรียนและภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วด้วย เพราะถือว่ากิจกรรมทางพลศึกษามีความสำคัญตลอดชีวิต

3. ให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ เป็นต้นว่า ความรู้ด้านคุณค่าของวิชาพลศึกษา ประโยชน์ของกิจกรรมประเภทต่างๆ ประวัติความเป็นมาของกีฬา กฎกติกา วิธีการเล่นมารยาท หลักเกี่ยวกับความปลอดภัย ประโยชน์ของการออกกำลังกาย เพราะความเข้าใจเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษา ถ้าขาดความรู้เสียแล้ว การประกอบกิจกรรมพลศึกษาย่อมจะไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ทั้งยังจะเกิดผลเสียขึ้นด้วย

4. เพื่อให้มีคุณลักษณะต่างๆ ประจำตัว คุณลักษณะดังกล่าวนี้ครอบคลุมไป ทุกๆ ด้าน ซึ่งเชื่อว่ากิจกรรมทางพลศึกษาจะมีส่วนช่วยและส่งเสริมได้ แม้ว่าคุณธรรมเหล่านี้จะไม่สามารถ

สร้างได้ ในระยะสั้น แต่ในการสอนพลศึกษาทุกครั้งจำเป็นจะต้องสร้างทางใดทางหนึ่งได้ โดยที่ เราเชื่อว่า ผู้เรียนจะต้องค่อยๆ เพิ่มลักษณะของคุณธรรมขึ้นเรื่อยๆ จนถึงจุดมุ่งหมายอันสูงสุด คุณธรรมเหล่านี้ ได้แก่ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความรักหมั่นคณะความเป็นผู้มีระเบียบวินัย มารยาทในการเล่นและการดูกีฬา การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

5. เพื่อให้มีสุขนิสัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยทั่วไปแล้วถือว่าวิชา พลศึกษา เป็นวิชาสุขศึกษาภาคปฏิบัติ เพราะในการเรียนวิชาพลศึกษาต้องอาศัยการปฏิบัติเป็นหลักดังนี้ คือ มีสุขภาพดี มีความรู้ดี มีทักษะดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2537) กล่าวว่า พลศึกษาเป็นเครื่องช่วยพัฒนาลักษณะนิสัยและความสามารถต่างๆ ของเด็กแต่ละคนระหว่างผู้เรียนฝึกพลศึกษาและเล่นกีฬาต่างๆ ครูย่อมมีโอกาสศึกษาและรู้ถึงนิสัยใจคอพฤติกรรมของเด็ก และความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดี การได้สังเกตเห็นพฤติกรรมจะทำให้รู้ว่าเด็กบกพร่องเรื่องใด สนใจเรื่องอะไร และมีความสามารถ ความถนัดทางด้านใด ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ครูได้หาทางแก้ไขได้ถูกต้อง และเด็กจะได้ปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับสังคมและเข้ากับเพื่อนฝูงได้ กิจกรรมพลศึกษาส่วนใหญ่ให้มีการเล่นเป็นกลุ่มเป็นทีม ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้รู้จักวิธีเล่นรวมกัน เล่นเพื่อส่วนรวม เกิดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การเรียนการสอนพลศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตามหลักการและปรัชญาของการพลศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเองเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ

1. กระบวนการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นกระบวนการเตรียมร่างกายและจิตใจของผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มเรียนพลศึกษา ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นในการเรียนพลศึกษาเป็นอันมาก เนื่องจากกระบวนการสร้างความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความตื่นตัว พร้อมทั้งจะเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายด้วยความปลอดภัย และทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกายได้รับการกระตุ้นให้ตื่นตัวและพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้โดยไม่เกิดการบาดเจ็บ

2. กระบวนการสร้างความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่ครูช่วยให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในสิ่งที่เรียน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของกีฬาหรือกิจกรรมที่จะสอน รวมทั้งกำหนดระเบียบ กติกาการเล่น หรือข้อตกลงอื่นๆ ที่จะช่วยให้การเล่นกีฬาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. กระบวนการปฏิบัติจริงเพื่อความสนุกสนาน เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ในสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตามที่จุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

4. กระบวนการสรุป ประเมินผล และสุขปฏิบัติ เป็นกระบวนการสุดท้ายของการเรียนการสอนพลศึกษา เพราะเป็นการสรุปและประเมินผลของการเรียนการสอนที่ผ่านมาให้ผู้เรียนทราบเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น สิ่งที่ครูควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบจะมีทั้งในด้านการเล่น และพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนเกี่ยวกับระเบียบ กติกา การมีน้ำใจนักกีฬา และอื่นๆ ที่ควรส่งเสริมให้ดีขึ้น ผู้เรียนจะได้มีเวลาพักก่อนที่จะทำความสะอาดร่างกายและเข้าเรียนในวิชาอื่นๆ ต่อไป

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ จึงให้ความสำคัญกับเรื่องทักษะกระบวนการ โดยผสมผสานเข้ากับเรื่องของความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้ จะเห็นได้จากผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ สามารถปฏิบัติได้ หรือปฏิบัติเป็นประจำ สม่่าเสมอในการดำเนินชีวิตประจำวัน จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ คือ กระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเกิดความชำนาญจากการที่ให้ผู้เรียนศึกษาตนเอง โดยการสังเกต และได้เห็นตัวอย่างจากของจริงหรือการสาธิต ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ เกิดผลดีในการเรียนอย่างยิ่ง ขั้นตอนการปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

1. สังเกตรับรู้ หมายถึง ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายจากรูปภาพ วีดิทัศน์ การสาธิตของจริง จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และผู้เรียนสามารถสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้

2. ทำตามแบบ หมายถึง ให้ผู้เรียนตามแบบอย่าง หรือตัวอย่างที่แสดงให้เห็นทีละขั้นตอน โดยลำดับจากง่ายไปหายาก

3. ทำเองโดยไม่มีแบบ หมายถึง ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเองโดยลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นไปสู่ผลสำเร็จจากประสบการณ์ที่เคยเห็นได้ศึกษาด้วยตนเอง

4. ฝึกให้ชำนาญ หมายถึง ให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความชำนาญหรือทำได้โดยอัตโนมัติ ซึ่งอาจจะเป็นผลงานชิ้นเดิมหรือผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

จุดเด่นของการสอนแบบกระบวนการปฏิบัติ คือ การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ฝึกปฏิบัติจากของจริงจนเกิดความชำนาญ และมีข้อจำกัดในการฝึกปฏิบัติที่จะต้องใช้เวลามากในบางกิจกรรมกว่าผู้เรียนจะชำนาญ

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

วาสนา คุณาภภิลิทธิ (2539) กล่าวว่า การนำรูปแบบและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อมาใช้ในการสอนพลศึกษา มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมหรือขั้นอบอุ่นร่างกาย (Introductory Phase) ใช้เวลาประมาณ 3 – 5 นาที เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนทักษะหรือเรื่องต่างๆ มีการบริหารร่างกายให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหว เตรียมจิตใจให้พร้อมที่จะเรียน สร้างแรงจูงใจในการเรียน และสร้างสมรรถภาพให้แก่ระบบอวัยวะต่างๆ

2. ขั้นสอนหรือขั้นอธิบายและสาธิต (Teaching Skill Phase) ใช้เวลาประมาณ 5 – 8 นาที เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญสูงสุดสำหรับการสอนพลศึกษาโดยเฉพาะการสอนทักษะ และเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยการใช้ความรู้และเทคนิคของครูเป็นอย่างมาก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเล่น กติกาท่าทางที่ถูกต้องของการปฏิบัติทักษะต่างๆ

3. ขั้นฝึกหัดหรือขั้นปฏิบัติ (Practice Phase) ใช้เวลาประมาณ 20 – 25 นาที เป็นขั้นตอนที่มีความสอดคล้องกับขั้นการสอน เพราะผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาฝึกปฏิบัติให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

4. ขั้นนำไปใช้หรือขั้นประเมินผล (Skill Laboratory) ใช้เวลาประมาณ 5 – 7 นาที มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้นำทักษะที่เรียนไปแล้วมาทดลองใช้ในสภาพการณ์ต่างๆ เกิดความสนุกสนานร่วมกันกับเพื่อนคนอื่นๆ และเกิดการสร้างคุณลักษณะที่ดีแก่ผู้เรียน เช่น การมีน้ำใจนักกีฬา การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การมีศีลธรรม และจริยธรรม ฯลฯ

5. ขั้นสรุปหรือสรุปปฏิบัติ (Closing Phase) ใช้เวลาประมาณ 10 นาที เป็นการสรุปเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อสร้างมโนทัศน์ให้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติสุกนิตย์

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนพลศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย และเกิดการเรียนรู้ทางสังคมจากการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ดังนั้นการเรียนการสอนพลศึกษา จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกต การเลียนแบบ และการฝึกปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน

จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยได้ทำการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา 4 แบบ คือ

1. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบสืบเสาะหาความรู้

2. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบร่วมมือกันเรียนรู้

3. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบสืบเสาะหาความรู้และแบบร่วมมือกันเรียนรู้

4. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้จัดทำสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และอธิบายตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้

สุขภาพ หรือ สุขภาวะ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญาหรือจิตวิญญาณ สุขภาพหรือสุขภาวะจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ

สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน

พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม และกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย

1. การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่างๆของร่างกาย รวมถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่อให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย

2. ชีวิตและครอบครัว ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต

3. การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ และข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา

4. การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ

5. ความปลอดภัยในชีวิต ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยาและสารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

ตารางที่ 1 มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหว ในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานทั้งแบบอยู่กับที่ เช่น กระโดดหมุนตัว กระโดดเหยียดตัว แบบเคลื่อนที่ เช่น ชิกแซ็ก วิ่งเปลี่ยนทิศทาง คอชม้า และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่นบอล เชือก
2. ฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ	2.1 กายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ
3. เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด	3.1 เกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด
4. เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด	4.1 กีฬาพื้นฐาน เช่น แฮร์บอล แอนด์บอล ห่วงข้ามตาข่าย

ตารางที่ 2 มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น	1.1 การออกกำลังกาย เล่นเกมตามความชอบของตนเองและเล่นกีฬาพื้นฐานร่วมกับผู้อื่น 1.2 การวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองในการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น 1.3 คุณค่าของการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาที่มีต่อสุขภาพ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น	2.1 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทางด้านจริยธรรมและการมีน้ำใจนักกีฬา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางการเรียนการสอนพลศึกษา

โอลิเวอร์ (Oliver, 1958) ได้ทำการศึกษาเด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าเด็กทั่วไปในประเทศอังกฤษ โดยจัดให้เข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา พบว่า การพัฒนาด้านสังคมกับความสามารถทางกายในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาของเด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าปกติ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ฮอจจาติ (Hojjati, 1980) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียนมัธยมศึกษาหลังจากเรียนกิจกรรมพลศึกษา โดยทำการวัดเจตคตินักเรียนเกรด 12 กับนักเรียนเกรด 10 ใช้แบบสอบถามซึ่งมีเรื่องสรีรวิทยา และคุณค่าของวิชาพลศึกษา โดยใช้แบบวัดเจตคติทางพลศึกษาของแวย์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนมีเจตคติในทางบวกต่อวิชาพลศึกษา
2. มีความแตกต่างกันของเจตคติเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่แตกต่างกัน
3. นักเรียนเกรด 12 มีเจตคติที่ดีกว่านักเรียนเกรด 10
4. นักเรียนผิวขาวมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนผิวดำและผิวน้ำตาล
5. นักเรียนชายมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนหญิง
6. นักเรียนชายชายซึ่งต่อคุณค่า ต่อร่างกายของวิชาพลศึกษา

สโคลนิก (Skolnick, 1981) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีต่อการเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยทำการศึกษาผลของการเข้าร่วมเกมพลศึกษาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า การเข้าร่วมเกมพลศึกษาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายขั้นพื้นฐานช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาสูงขึ้น

ฟิลลิปป์ (Phillips, 1993) ได้ทำการวิเคราะห์การตอบสนองของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา โดยแบ่งพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย พบว่า ทักษะที่ดีต่อกิจกรรมทางพลศึกษาและความสามารถทางด้านทักษะกีฬามีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา

คมกฤษ รัตตะมณี (2543) ได้ศึกษาผลของการฝึกเกมเสริมกิจกรรมพลศึกษาที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 สอนเกมเสริมกิจกรรมทางพลศึกษา กลุ่มทดลองที่ 2 สอนกิจกรรมทางพลศึกษา และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมเรียนพลศึกษาตามปกติ ทำการสำรวจปัญหาการปรับตัวทางสังคม พบว่า การสอนเกมเสริมกิจกรรมทางพลศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวทางสังคมสูงขึ้น และมีการปรับตัวทางสังคมดีกว่าการสอนพลศึกษาตามปกติ

โกวิทย์ บุญเพ็ง (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวธานี ปีการศึกษา 2549 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูพลศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมการศึกษามีผลต่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูพลศึกษาไม่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านประสบการณ์การเป็นครูมีผลต่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูพลศึกษาไม่แตกต่างกัน และปัจจัยด้านขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูพลศึกษาไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านพลศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนพลศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยพบว่าการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทางด้านการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษา ซึ่งกิจกรรมทางพลศึกษาที่เป็นกิจกรรมประเภททีม จะมีผลต่อการปรับตัวทางสังคมของผู้เรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาจึงควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางสังคมได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

เอเดิลแมน (Edelman, 1986) ได้ทำการศึกษาผลของการทดลองใช้รูปแบบการอภิปรายที่มีต่อทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการอภิปรายกลุ่มโดยใช้เนื้อหาการสอนที่เน้นการใช้และการถ่ายโอนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับกลาง (Middle Grade) พบว่า การใช้โปรแกรมการสอนส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูและผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยความถี่ในการพูดของครูลดลง และความถี่ในการพูดของผู้เรียนเพิ่มขึ้น จำนวนหลักฐานที่ผู้เรียนใช้เพื่อสนับสนุนข้อสรุปของตนเพิ่มขึ้น การใช้คำถามของครูเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไม่เปลี่ยนแปลง และหลังเรียนพบว่า การถ่ายโอนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนไม่เปลี่ยนแปลง

ฮัดกินส์ และ เอดเดลแมน (Hudgins and Edelman, 1988) ได้ศึกษาการสอนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณการนำตนเอง (Self-directed Critical Thinking Skills) กับนักเรียนเกรด 4-5 โดยกลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะการนำตนเอง ประกอบด้วยกระบวนการเกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการนำทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้ข้อมูลให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และมีคุณภาพของคำตอบสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ทาร์คิงตัน (Tarkington, 1989) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเกรด 7 โดยใช้วิธีการสัมมนา ซึ่งประกอบด้วย การอภิปราย และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนกับครู และทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบการคิดของ คอร์เนลล์ (Cornell Critical Thinking Test, Level X) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถต่ำมีการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถปานกลางและสูง และนักเรียนหญิงมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญ ผลการสัมภาษณ์พบว่าทั้งครูทั้งนักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อวิธีการสัมมนาโดยที่ครูได้เรียนรู้วิธีการอำนวยความสะดวกในการสัมมนา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการสัมมนาแต่ละครั้งก็ยังช่วยให้ครูมีทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะการวัดการประเมินผล ทักษะการจัดระบบ และทักษะการตั้งคำถาม ส่วนนักเรียนที่ได้เข้าร่วมการสัมมนาจะได้ประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านและการอภิปราย ซึ่งจะช่วยให้อ่านเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มขึ้น ช่วยให้มีผลการเรียนในเรื่องการเขียนดีขึ้น ช่วยให้มีนิสัยการเรียนและการทำงานที่ดีขึ้น และยังช่วยเพิ่มความตั้งใจที่จะยอมรับข้อคิดเห็นจากนักเรียนคนอื่นๆ ด้วย

เฟอร์เรลล์ (Ferrell, 1992) ได้ศึกษาผลของคำถามของครูและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคำถามประเภทการคิดอย่างมีวิจารณญาณของครู และปริมาณคำตอบประเภทการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามคำตอบของครูกับนักเรียนกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยครูใช้คำถามหลังจากการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างปริมาณคำถามประเภทการคิดวิจาร์ณญาณของครูและปริมาณคำถามคำตอบประเภทการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนความสัมพันธ์ระหว่างคำถามคำตอบของครูกับนักเรียนกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน

กิบสัน (Gibson, 1998) ได้ทำการศึกษารูปแบบการสื่อสารโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาว่าการสอนในโรงเรียนจะส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างไร เป็นการวิจัยเพื่อทดสอบคุณภาพของแบบการสอน วิธีการศึกษากระทำใน 2 ลักษณะ คือ 1) พัฒนาการอบข้อมูลเชิงเหตุผลจากวรรณคดีที่เกี่ยวข้องและตรวจสอบด้วยคำถาม 5 ข้อที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิจารณ์ 2) แบบการสอนที่พัฒนามาจากเหตุผลและทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณของคอร์เนลล์ แบบแซด (The Cornell Critical Thinking Test, Form Z) และแบบทดสอบก่อนเข้าเรียนมหาลัยของมหาลัยวอชิงตัน (The Washington Pre-college Test) ผลการวิจัยที่ได้มาจากการศึกษาเชิงประจักษ์ พบว่า

1. กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนการคิดอย่างวิจารณ์สูงกว่าการทดลองสูงวกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ทักษะและกระบวนการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นสิ่งที่สามารถกำหนด สอน และวัดได้
3. โปรแกรมสอนที่เน้นการค้นหาวิธีการด้วยการอ่านการเขียน การเข้าร่วมในชั้นเรียนสามารถช่วยในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้

ชานาญ เอี่ยมสำอาง (2539) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 74 คน โดยกลุ่มทดลองทำการสอนแบบสืบสวนเชิงนิติศาสตร์ และกลุ่มควบคุมทำการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันและมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมิต อามสุวรรณ์ (2539) ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการตัดสินใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองตามแผนการสอน จำนวน 24 แผน ใช้เวลาแผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน นอกเวลาเรียน รวมทั้งสิ้นใช้เวลา 24 ชั่วโมง การดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนได้แก่ 1) ระบุทราบและกำหนดปัญหา 2) กำหนดทางเลือกและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3) ประเมินทางเลือก 4) เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 5) วางแผนปฏิบัติตามการตัดสินใจ และ 6) ประเมินผลการตัดสินใจ ผลวิจัยพบว่าหลังเข้าร่วมโปรแกรม คะแนนของความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการตัดสินใจของนักเรียนสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมและสูงกว่าเกณฑ์การประเมินหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มลิวลัย สมศักดิ์ (2540) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ โดยการทดลองใช้รูปแบบการสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดท้ายสำเภา จำนวน 64 คน แบ่งการสอนออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ การเสนอสถานการณ์ ฝึกการคิดเป็นรายบุคคล ฝึกการคิดเป็นกลุ่มย่อย อภิปรายผลการคิด และประเมินผลกระบวนการคิด ผลการทดลองพบว่า

1. ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่ประเมินจากคะแนนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณในแต่ละขั้นตอน และคะแนนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณหลังการทดลองสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่า รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้

2. การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียน ที่ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียน ที่ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณขณะทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลอง สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียน ที่ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณขณะทดลอง หลังการทดลองและติดตามผลการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณขณะทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผลการทดลองไม่แตกต่างกัน ส่วนการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนที่ไม่ได้รับการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณก่อนการทดลอง ขณะทดลอง หลังการทดลองและติดตามผลการทดลองไม่แตกต่าง

วรรณ บัญฉิม (2541) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านเหตุผลกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ พบว่า คะแนนทดสอบวัดความสามารถด้านเหตุผลทั้ง 5 แบบ มีความสัมพันธ์กับคะแนนทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประภาศรี รอดสมจิตร (2542) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดหมวก 6 ใบ การดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (2) การสร้างโปรแกรมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ (3) การทดลองใช้ และ (4) การปรับปรุงโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกฤษณา จ.สุพรรณบุรี ผลการทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการคิดแบบมี

วิจารณ์ญาณสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมและสูงกว่าเกณฑ์การประเมินหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุปรียา ชำนาญเอื้อ (2543) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณเรื่องสารเคมีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคำกุงประชานุกูล อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี พบว่า หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โดยก่อนเรียนนักเรียนได้คะแนนความคิดวิจารณ์ญาณเฉลี่ย 24.54 คิดเป็นร้อยละ 49.08 หลังเรียนนักเรียนได้คะแนนความคิดวิจารณ์ญาณเฉลี่ย 37.57 คิดเป็นร้อยละ 75.14 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณเรื่องสารเคมีโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักเรียนมีความคิดวิจารณ์ญาณเรื่องสารเคมีสูงขึ้น

พรนิภา สมาชิก (2545) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยทำการสอนแบบบูรณาการกับการสอนตามแนวคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัครพันธ์ ศรีหาคำ (2545) ได้ทำการศึกษาผลการฝึกรูปแบบการคิดต่างกันที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 พบว่า

1. นักเรียนได้รับการฝึกรูปแบบการคิดแบบวิเคราะห์ กับนักเรียนที่ได้รับการฝึกการคิดแบบจำแนกประเภท มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัลลภ พุฒตาล (2546) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้รูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการสอนวรรณคดีไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบึงหญ้า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีมหา จังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นความคิดเป็นการสร้างแรงจูงใจ ขั้นการคิดเป็นรายบุคคล ขั้นการคิดเป็นกลุ่ม ขั้นอภิปราย และขั้นสรุป รูปแบบการสอนเป็นแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า นักเรียนมีคะแนนของการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านวรรณคดีไทย หลังจากที่ได้เรียนโดยใช้รูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น แสดงว่า นักเรียนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่านวรรณคดีไทยมากขึ้น และรูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณสามารถนำมาสอน

วรรณคดีไทยได้เป็นอย่างดี ส่วนคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงหลังจากที่ได้เรียนโดยใช้รูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณไม่แตกต่างกัน

จิรนนท์ วัชรกุล (2546) ได้ศึกษาผลของการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

จิตราภรณ์ พงษ์มาลี (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครู มาตรฐานประมาณ 5 ระดับ และแบบทดสอบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาตรฐานประมาณค่า 3 ระดับ ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการสอนของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยคือ การใช้คำถาม การใช้กิจกรรมกลุ่ม การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ การสอนแบบบูรณาการและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ การเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การนิยามปัญหา การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผลและการกำหนดเลือกสมมติฐาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการสอนของครูกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่พบว่าพฤติกรรมการสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการนิยามปัญหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการคิดและการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนความสัมพันธ์กับการพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างชัดเจน เช่น รูปแบบสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม การอภิปรายซักถาม การประเมินผลการคิด การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และการอ้างอิง เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนมีนิสัยในการเรียนที่ดีขึ้น โดยมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การอภิปราย มีความตั้งใจและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพิ่มขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจริยธรรมและการมีน้ำใจนักกีฬา

โบว์เยอร์ (Bovyer, 1963) ได้วิจัยทดลองเพื่อหาวิธีปลูกฝังความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาแก่เด็ก โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาของเด็กๆ และการเจริญงอกงามในความรู้นั้น หลังจากเด็กได้ฟังนิทานสั้นๆ เกี่ยวข้องกับน้ำใจนักกีฬาโดยนำมาจากหนังสือหลายๆ เล่มซึ่งเด็กๆ ยังไม่เคยอ่านมาก่อน จำนวน 12 เรื่อง ทั้งก่อนและหลังจากที่เด็กฟังนิทานทั้ง 12 เรื่อง เด็กได้รับการขอร้องให้เขียนความหมายของน้ำใจนักกีฬาอย่างอิสระ โดยให้นักเรียนระดับชั้นที่ 4, 5 และ 6 เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีนับจำนวนความคิดเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬาที่แตกต่างกับจากเรียงความของเด็กส่วนการเปลี่ยนแปลงความรู้วัดได้โดยดูความแตกต่างระหว่างจำนวนความคิดที่แสดงออกมาก่อนและหลังการฟังนิทาน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่าจำนวนความคิดที่เขียนออกมาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ กิจกรรมการเล่นและนิทานเกี่ยวข้องกับน้ำใจนักกีฬา อาจจะช่วยหรือไม่ช่วยให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ถ้าช่วยได้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นก็เล็กน้อยแทบจะวัดไม่ได้

จอห์นสัน (Johnson, 1969) ได้สร้างแบบวัดความมีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด ประกอบไปด้วยพฤติกรรมเกี่ยวกับความมีน้ำใจนักกีฬา โดยยกตัวอย่างเหตุการณ์ในการแข่งขันกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล และเบสบอล จำนวน 42 ข้อ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของชุด เอ และชุดบี เท่ากับ .86 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของชุด เอ เท่ากับ .81 สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของชุดบี เท่ากับ .82

แมสเซนเกล (Massengale, 1969) ได้ทำการทดลองเพื่อชี้ให้เห็นระดับความแตกต่างของน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาอย่างเป็นทางการและมีระเบียบกับการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาอย่างไม่เป็นทางการและไม่มีระเบียบ โดยใช้ครูพลศึกษา 2 คน เป็นผู้ให้การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้กับนักเรียนเกรด 7 และ 9 ในแต่ละชั้นจะได้รับการสอนโดยครูคนเดียวกัน แต่ละชั้นจะมีกลุ่มควบคุมชั้นละ 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองจะได้รับการปลูกฝังความมีน้ำใจนักพิวก่อนเรียนกิจกรรมพลศึกษาทุกครั้งในตอนต้นชั่วโมง ครั้งละ 10 นาที เป็นเวลา 6 วันติดต่อกัน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการปลูกฝังในเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพส่วนบุคคลหลังจากครบ 6 สัปดาห์แล้ว นำเด็กมาทดสอบกับแบบทดสอบเอสพีอาร์ (Sportmanship Preference Record) ของแมคอะฟี (McAfee) และประเมินค่าเพื่อนในกลุ่มจากแบบประเมินค่าที่ผู้ทดลองสร้างขึ้น ผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ฮอรร็อก (Horrock, 1977) ได้ทำการศึกษาเพื่อส่งเสริมความมีน้ำใจนักกีฬาและมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระหว่างที่เรียนและแข่งขันกีฬาในโรงเรียน โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น ของโคลเบอร์ก (Kohlberg) เป็นพื้นฐานได้ทำการศึกษาดังนี้คือ

1. กำหนดสถานที่เป็นปัญหาในการเล่นกีฬาหรือเล่นเกมต่าง ๆ และให้เด็กอธิบายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. การให้คะแนนลักษณะที่แสดงออกของความมีน้ำใจของนักกีฬาในระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬาในทีมของตนถ้าได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้จะให้มีการแก้ตัวใหม่จนกว่าจะได้คะแนนตามเกมจึงจะไปทำการแข่งขันกับทีมอื่นได้พร้อมทั้งให้สมาชิกในทีมวิพากษ์วิจารณ์จุดอ่อนของตนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ผลปรากฏว่าทำให้การแข่งขันภายในโรงเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี ปราศจากการขัดแย้งและผู้เล่นมีความสำนึกในการเล่นมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น

สมิธ (Smith, 1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินค่าความมีน้ำใจนักกีฬาของผู้เป็นนักกีฬา และผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แบบทดสอบของฮาสกินส์ (Haskins Action Choice) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักกีฬาชาย จำนวน 120 คน กลุ่มผู้ชายที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา จำนวน 120 คน กลุ่มนักกีฬาหญิง จำนวน 120 คน และกลุ่มผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา จำนวน 120 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. หญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าชาย
2. ผู้ที่เป็นนักกีฬาและผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬามีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน
3. นักกีฬาหญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักกีฬาชาย
4. ผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬามีระดับความมีน้ำใจสูงกว่าชายที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา

ซินินทร์ชัย อินทிரากรณ์ (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำไปทดลองใช้และหาความเที่ยงของแบบทดสอบกับนิสิตปริญญาโท ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ ปรากฏว่า ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบที่สอบถามได้ความเที่ยงเท่ากับ .97 และนำไปใช้กับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 125 ท่าน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของน้ำใจนักกีฬาประกอบไปด้วย การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะต่างๆ อีกรวม 50 ข้อ โดยเรียงลำดับตามความสำคัญได้แก่ เมื่อชนะไม่เย้ยหยันหรือดูถูกเหยียดหยามฝ่ายแพ้ ทั้งทางวาจาและการกระทำ เมื่อแพ้ไม่พาลเกรง ให้อภัยซึ่งกันและกันในความพลาดพลั้งที่เกิดขึ้น เคารพและเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสินตลอดเวลา มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีน้ำใจหนักแน่น มีความอดกลั้น ไม่แสดงอาการโมโหหรือโกรธแค้นต่อเพื่อนร่วมเล่นและบุคคลอื่น เล่นด้วยชั้นเชิงและยุทธวิธีของการเล่นกีฬานั้นๆ โดยแท้จริง เชื่อฟังผู้ฝึกสอน เป็นต้น

ซัชชัย โกมารทัต และคณะ (2524) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูอาจารย์พลศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้กับนักเรียนผลปรากฏว่า ครูอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า พลศึกษาช่วยปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้แก่นักเรียนได้ การปลูกฝังสามารถทำได้จนถึงระดับอุดมศึกษา และทำได้กับนักเรียนทุกเพศทุกวัย คนที่จะให้การปลูกฝังควรมีน้ำใจนักกีฬาด้วย คนที่รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักให้อภัย เรียกได้ว่า เป็นคนที่มีน้ำใจนักกีฬา ครูอาจารย์วิชาการทั่วไปก็สามารถช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้แก่นักเรียนได้

อาภรณ์ ราชพิบูล (2524) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร จำนวน 240 คน ผลการศึกษาพบว่านิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาได้อย่างถูกต้อง นิสิตนักศึกษาชายและหญิง และชั้นปีที่ 3 และ 4 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน

พิทักษ์ พลจันทร์ (2524) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนส่วนกลางในกรุงเทพมหานคร โดยใช้การส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียน 238 คน อาจารย์หัวหน้าหมวดพลานามัย 238 คน และเจ้าหน้าที่พลศึกษา 24 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเน้นวัตถุประสงค์ในการปลูกฝังนักเรียนให้รักการออกกำลังกายด้วยการเล่นกีฬา การเพิ่มพูนทักษะและใช้ความสามารถในเชิงกีฬาที่แท้จริง การส่งเสริมความสามัคคีกลมเกลียวของนักเรียนและการฝึกฝนให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีน้ำใจนักกีฬา

2. ปัญหาที่โรงเรียนประสบในเรื่องการเล่นกีฬาและการดูกีฬา ได้แก่ การแข่งขันที่มุ่งไปที่การเอาชนะกันเป็นสำคัญ มีความยากลำบากในการอบรมให้นักเรียนเข้าใจถึงการเป็นผู้เล่นและผู้ดูที่ดี

3. ปัญหาที่กรมพลศึกษาประสบในเรื่องการเล่นและการดูกีฬา ได้แก่ การควบคุมนักเรียนนำอาวุธหรือสิ่งของที่มีลักษณะเป็นอาวุธมาเชียร์กีฬา นักเรียนส่งเสียงเชียร์กีฬาไม่สุภาพและหยาบคาย

ฉัตรชัย เณลิมนิสระชัย (2525) ได้สร้างแบบวัดความรู้ความเข้าใจลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา โดยดัดแปลงมาจากการสร้างมาตรวัดเจตคติเกี่ยวกับความมีน้ำใจนักกีฬาของจอห์นสัน (Johnson) และลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬาของ ชนินทร์ชัย อินทிரามภรณ์ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และสร้างเกณฑ์ปกติจากนักเรียน 500 คน จากเกณฑ์ปกติสรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย

สมลักษณ์ สมบูรณ์สิงห์ (2526) ได้ทำการวิจัยสำรวจความคิดเห็นของนักกีฬาที่มีต่อการเชียร์กีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักกีฬาชายกับนักกีฬาสตรีที่เล่นกีฬาประเภททีมและประเภทบุคคล จำนวน 360 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. วิธีการเชียร์กีฬาที่นักกีฬาชอบมากที่สุด ได้แก่ แบบมีผู้นำในการเชียร์แบบปรบมือ แบบมีผู้นำในการร้องเพลง แบบมีการแปรอักษร แบบการพูดชมเชยและปลุกใจ แบบทำตลกและการแต่งกายแปลก ๆ และแบบการใช้เครื่องดนตรีประกอบ (กลอง ฉิ่ง แตร)

2. วิธีการเชียร์กีฬาแบบมีผู้นำในการเชียร์ แบบมีผู้นำในการร้องเพลง แบบปรบมือ แบบมีการแปรอักษรและแบบการพูดชมเชยและปลุกใจ มีผลต่อการเล่นของนักกีฬามาก คือ ทำให้มีกำลังใจและกล้าเล่นกีฬาทำให้มีความตั้งใจและมีมานะในการเล่นกีฬา ทำให้ร่วมสามัคคีกันและมีน้ำใจนักกีฬาในการเล่น ทำให้อารมณ์เยือกเย็นในการเล่นกีฬาและทำให้มีสมาธิในการเล่นกีฬา

3. วิธีการเชียร์กีฬาแบบการสอน การตำหนิ การยั่วแหย่ และแบบการโห่ร้อง กระทบพื้น เป่าปาก มีผลต่อการเล่นของนักกีฬามาก คือ ทำให้มีการทะเลาะวิวาทกันในการเล่นกีฬา ทำให้เล่นรุนแรงขึ้น ทำให้มีโมโหในการเล่นกีฬาทำให้มีความประหม่าในการเล่นอาจเล่นไม่ดีและผิดพลาด ทำให้มีความรำคาญหงุดหงิด และเบื่อหน่ายในการเล่น

4. วิธีการเชียร์กีฬาแบบไม่มีการเชียร์หรือดูเฉย ๆ มีผลต่อการเล่นของนักกีฬามาก คือ ทำให้มีสมาธิในการเล่นกีฬา ทำให้มีอารมณ์เยือกเย็นในการเล่นกีฬา ทำให้ร่วมสามัคคีและมีน้ำใจในการเล่น

5. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของนักกีฬาชายกับนักกีฬาสตรีและนักกีฬาประเภททีมกับประเภทบุคคล เกี่ยวกับวิธีการเชียร์กีฬาชอบและวิธีการเชียร์กีฬาที่มีผลต่อการเล่นของนักกีฬา พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ประยุทธ์ สาริมาณ (2527) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีการปลุกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาวิธีการปลุกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษาขณะทำการเรียนการสอนในชั้นเรียนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูพลศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 284 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาที่เกี่ยวกับการเป็นผู้เล่นที่ดี ครูพลศึกษาได้เน้นในเรื่องของการเคารพเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการในการตัดสินโดยตลอด รองลงมาคือ การปฏิบัติตามกติกา ระเบียบ ข้อบังคับ

2. ในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ดูที่ดี ครูพลศึกษาเน้นในเรื่องการให้เกียรติผู้ตัดสินกรรมการและผู้เล่นทั้งสองฝ่าย รองลงมาคือ การแสดงความเคารพและยอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสินและกรรมการตลอดเวลาการแข่งขัน เช่น ไม่ยั่วยุย เย้ยหยัน ให้ผู้ตัดสินและกรรมการ

3. ในการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาเกี่ยวกับคุณลักษณะน้ำใจนักกีฬาด้านอื่นๆ ครูพลศึกษา เน้นในเรื่องการให้นักเรียนรู้จักการให้อภัยในความผิดพลาดของเพื่อนร่วมทีมมากที่สุด รองลงมาคือการให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

4. ในด้านวิธีการสอน ครูพลศึกษาใช้วิธีการสอนแบบบรรยายสอดแทรกในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะเล่นกิจกรรมต่างๆ เป็นการสอนแบบบรรยาย หรืออภิปรายโดยครูพลศึกษาเอง นอกจากนี้พบว่า ครูพลศึกษาได้สอนในเรื่องความมีน้ำใจนักกีฬาทุกครั้งในชั่วโมงพลศึกษา แต่ไม่ค่อยจริงจังกับการสอนเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีเอกสาร ไม่มีหนังสือที่ใช้ในการเตรียมการสอน และมีเวลาในการสอนวิชาพลศึกษาแต่ละคาบน้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถบรรจุเนื้อหาเรื่องนี้เข้าไปในการสอนได้มากเท่าที่ควร

5. การปรับปรุงวิธีการสอนเรื่องน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษา ครูพลศึกษาเห็นว่าควรจะปรับปรุงในสิ่งต่อไปนี้ตามลำดับ คือ การมีน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษา โดยการทำตนให้เป็นตัวอย่าง ครูพลศึกษาควรมีความรู้เรื่องน้ำใจนักกีฬาดีขึ้น การเห็นความสำคัญของน้ำใจนักกีฬาของครูพลศึกษา

นิลุบล เผือกขวัญดี (2529) ได้ศึกษาผลการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความมีน้ำใจนักกีฬา โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มนักเรียนที่ศึกษาโดยใช้บทบาทสมมติมีความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาโดยใช้แบบสมมติ

กนกวลี เอ่งฉ้วน (2529) ได้ศึกษาเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาสำหรับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 575 คน เพื่อหาบุคลิกภาพที่วัดบุคลิกภาพที่สำคัญของความมีน้ำใจนักกีฬา 17 ด้าน คือ ด้านความสำนึกทางจริยธรรม ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านการยอมรับความสามารถของตนเองด้านการยอมรับความจริง ด้านความมีเหตุผล ด้านการให้เกียรติผู้อื่น ด้านการเคารพการตัดสินใจ ด้านความอดกลั้น ด้านการรู้แพ้รู้ชนะ ด้านความเห็นอกเห็นใจ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเสียสละ ด้านความยุติธรรม ด้านความกล้าหาญ ด้านการยอมรับความสามารถของผู้อื่น ด้านความมีวินัย ผลการศึกษาพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ .7895 คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 2.8536 -11.6832

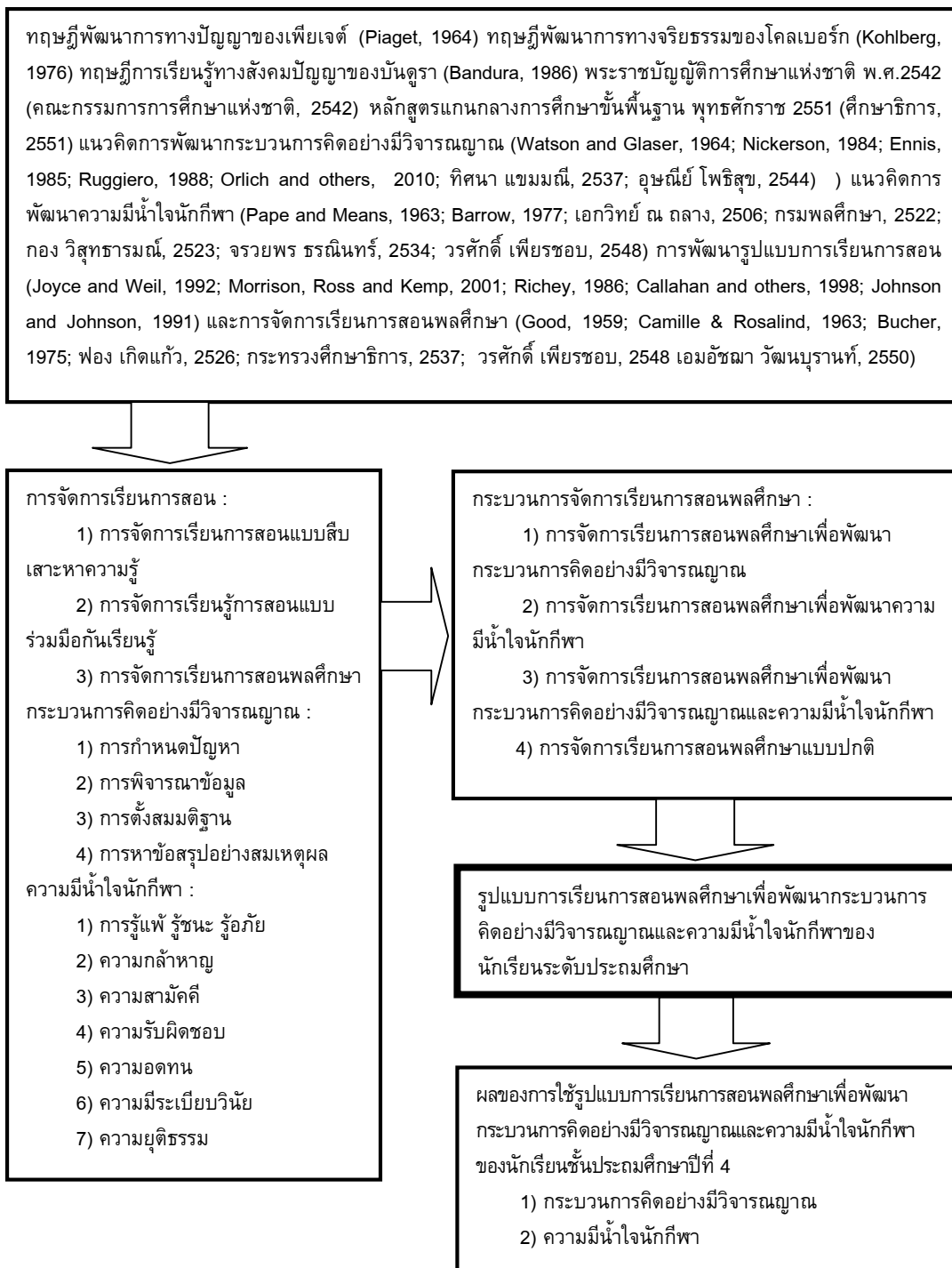
กิตติพงษ์ อยู่พงษ์พิทักษ์ (2533) ได้ทำการศึกษาระดับบุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ทั้งชายและหญิงของวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง 5 แห่ง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 308 คน พบว่าบุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาชายอยู่ในระดับสูง ($T = 59.27$) บุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาหญิงอยู่ในระดับสูง ($T = 57.52$) บุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับสูง ($T = 58.41$) บุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับสูง ($T = 58.81$) บุคลิกภาพความมีน้ำใจ

นักกีฬาของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน บุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬาของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

อร่าม เสียนขุนทด (2533) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาโดยใช้ กลุ่มตัวอย่างคือครูพลศึกษาและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของครูพลศึกษาในการสอนด้านการปลูกฝังการมีน้ำใจ นักกีฬาต่างกัน ครูพลศึกษาเห็นว่าปัญหาในการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬาคือครูต้องสอนเน้นเฉพาะทักษะเนื่องจากจุดประสงค์การเรียนด้านนี้มากทำให้ไม่มีเวลา ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ร้อยละ 76 ครูขาดคู่มือที่แนะนำการสอนพลศึกษา ด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาคิดเป็นร้อยละ 70 และครูมีความรู้เรื่องการสอนพลศึกษา ด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาน้อยคิดเป็นร้อยละ 27

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านการมีน้ำใจนักกีฬา แสดงให้เห็นว่าการมี น้ำใจนักกีฬาเป็นเรื่องที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นคุณลักษณะที่ควรปลูกฝังให้เกิด ในตัวบุคคล ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องการแข่งขันกีฬาแล้ว ยังเป็นพื้นฐานในการ ปฏิบัติโดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุขอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาด้วยวิธีการบอก หรือการอธิบาย ไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการมีน้ำใจนักกีฬาเพิ่มขึ้น วิธีการที่ช่วยปลูกฝังความมี น้ำใจนักกีฬาที่ดีที่สุดก็คือ การฝึกให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์ การใช้ทักษะการคิดแก้ปัญหา การฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล และการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการมีน้ำใจนักกีฬา ในขณะที่ทำการเล่นกีฬาหรือในชีวิตประจำวัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา
3. การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
4. การนำไปใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

- 1.1 ศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.2 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.3 ศึกษาวิเคราะห์หลักการ ทฤษฎี และแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
- 1.4 ศึกษาวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ
- 1.5 ศึกษาวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา
- 1.6 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนา
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

2.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.2 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

2.1.3 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

2.1.4 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

2.2 แบบทดสอบ

2.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษา และกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหาความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนดวิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง

และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การ ให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำ ข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะ เป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุผลของการสรุปอ้างอิงหลังจาก การตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

ด้านครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ อธิบายและสาธิตทักษะที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และซักถามผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดย ผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณา ข้อมูล การตั้งเป็นสมมติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไป เชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความ พร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม
3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตาม ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึก ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ
4. ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหา ข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

5. ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

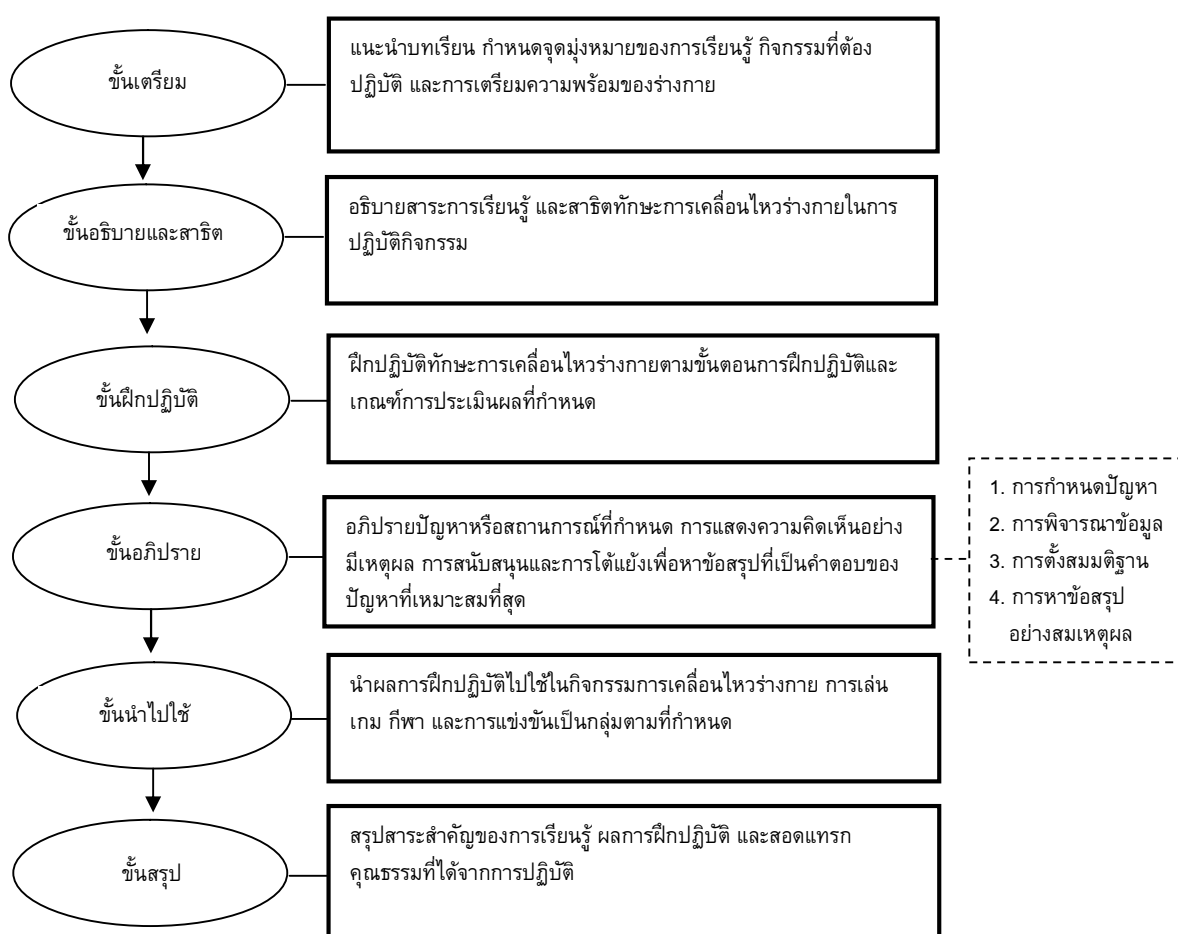
6. ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษาและการมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมีความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้รู้จักชนะรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัล และกล่าวชมยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน ทำการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม โดยการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนประสบผลสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. **ขั้นเตรียม** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

5. **ขั้นประเมิน** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

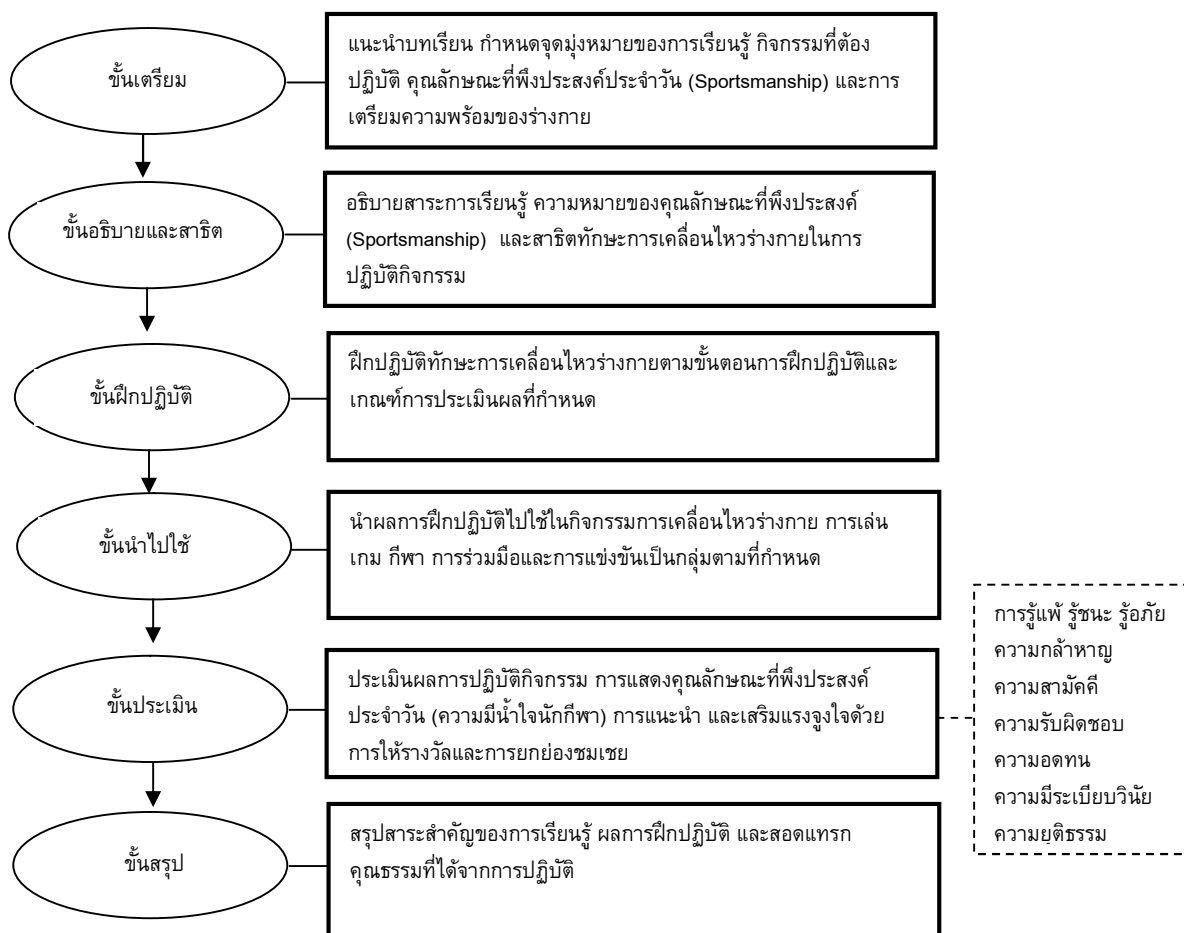
6. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และความกระตือรือร้นในการพัฒนากลุ่มของตนเอง

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วย
แผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) และแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษา กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหา ความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการ ค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนด วิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมี ความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้ กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่าง สม่าเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้ง สามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะ ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้าง แรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะเป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิงหลังจากการตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอาर्डเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และซักถามผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจ โดยการให้รางวัล และกล่าวยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งเป็นสมมุติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่ ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม จนประสบผลสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

5. ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

6. ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ กิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชย เป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

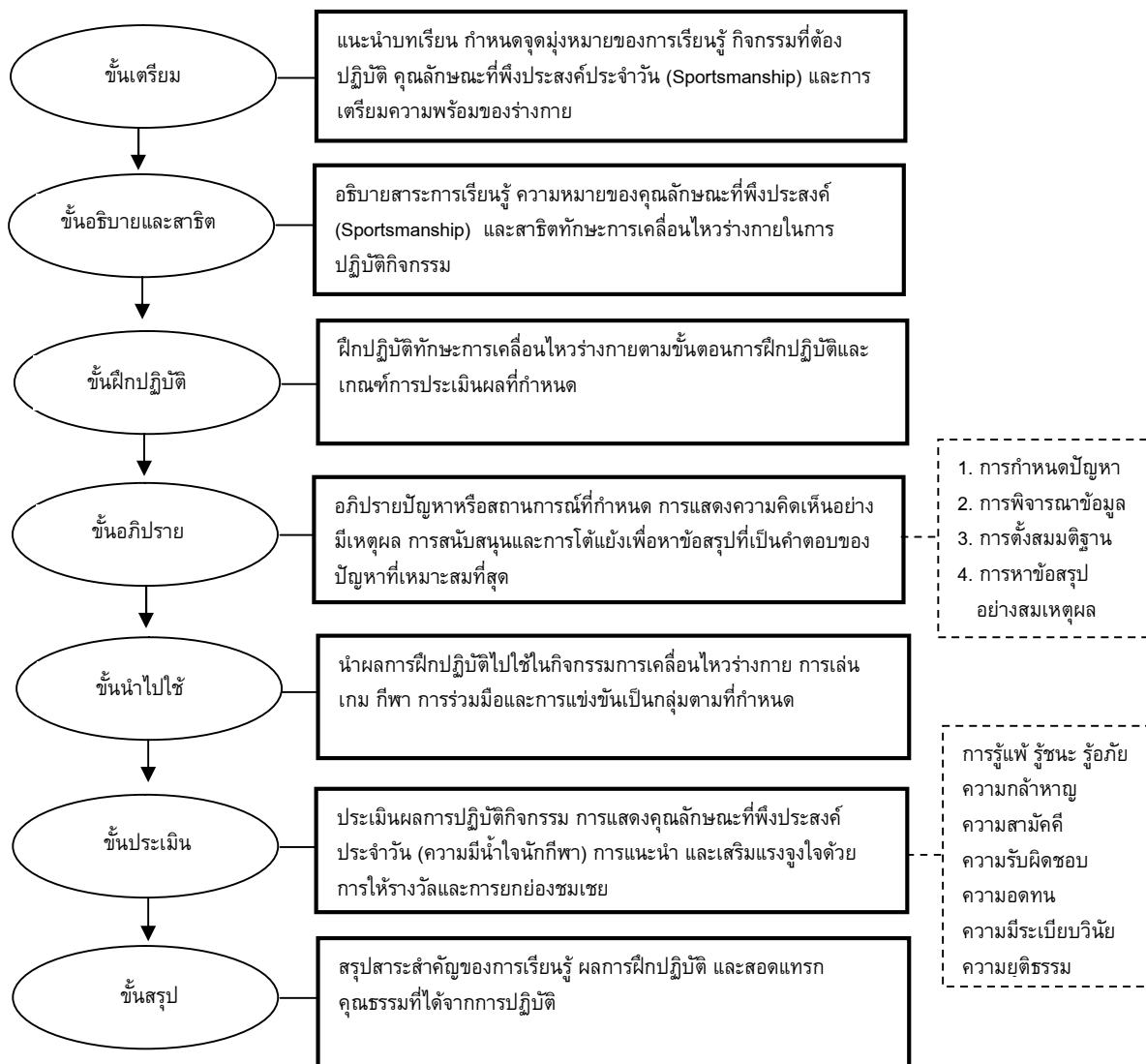
7. ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ
 ความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยใช้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนพลศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมทางพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา และด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆ ด้วยตนเอง

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางด้านพลศึกษา คือ การให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ด้านครูผู้สอน จัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ และเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนอธิบายสาธิต แสดงตัวอย่างให้เห็นทีละขั้นตอน โดยลำดับจากง่ายไปหายาก สรุปผลการปฏิบัติและสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านผู้เรียน สังเกตและรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจากของจริงหรือการสาธิต เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ตามตัวอย่าง ทำการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ นำผลจากการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมทางพลศึกษา ออกกำลังกาย เล่นเกม กีฬา จนเกิดความสนุกสนานและเกิดการพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการพลศึกษา

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียนจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ

4. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

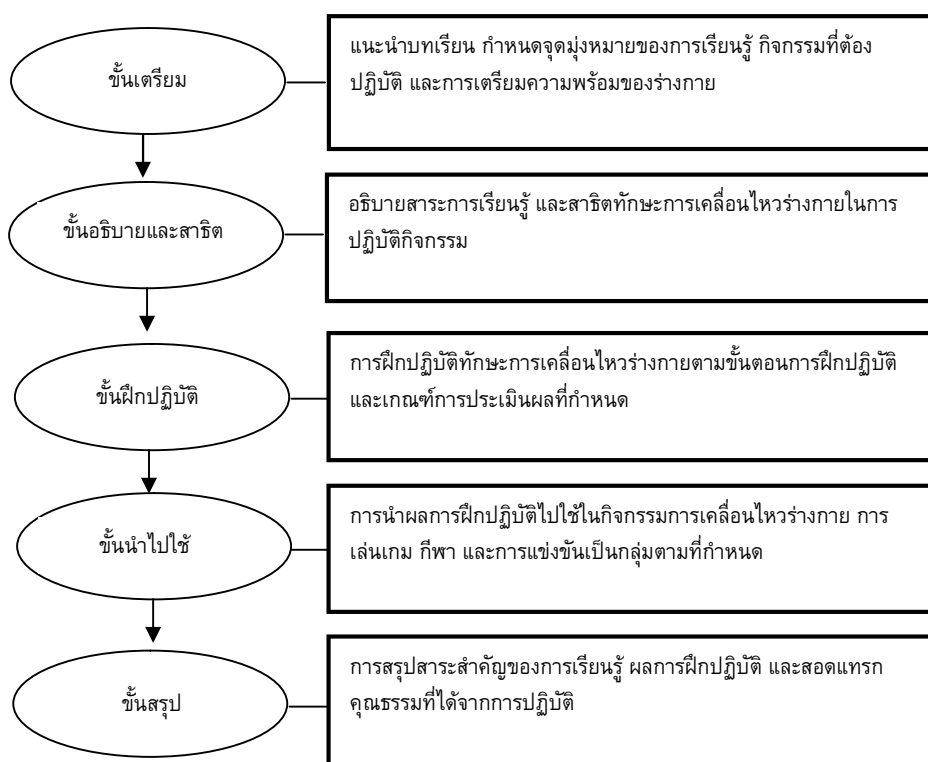
5. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การซักถามทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬา การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรม และการมีน้ำใจนักกีฬา

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

แบบทดสอบ

แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหา การรวบรวมประเด็นปัญหา การแยกประเด็นปัญหา และการระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา

2. การพิจารณาข้อมูล คือ การพิจารณาความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูล เพื่อนำไปสู่การอ้างอิง โดยอาศัยทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. การตั้งสมมุติฐาน คือ การนำข้อมูลที่พิจารณาแล้วมากำหนดหาทางเลือกหรือแนวทางในการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ โดยการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของปัญหามากที่สุด เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุผล โดยอาศัยทักษะการตั้งสมมุติฐานจากการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ

4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล คือ การตัดสินใจลงข้อสรุปของการคิดหรือการเลือกแนวทางที่สมเหตุผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เป็นทักษะที่สำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพราะความเป็นไปได้ของข้อสรุปขึ้นอยู่กับเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุนข้อสรุปนั้นๆ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะในการสรุปอ้างอิงตามหลักตรรกศาสตร์และการใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน

คุณภาพของแบบทดสอบ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8

สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $KR_{20} = 0.75$

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก โดยกำหนดสถานการณ์ไว้ 6 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์จะทำการวัดความสามารถทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา
2. การพิจารณาข้อมูล
3. การตั้งสมมุติฐาน
4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตารางที่ 1 โครงสร้างแบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทักษะ	สถานการณ์	1	2	3	4	5	6
		ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
การกำหนดปัญหา		1	5	9	13	17	21
การพิจารณาข้อมูล		2	6	10	14	18	22
การตั้งสมมุติฐาน		3	7	11	15	19	23
การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล		4	8	12	16	20	24

การให้คะแนน

- 1 คะแนน คำตอบที่เลือกถูกต้อง
- 0 คะแนน คำตอบที่เลือกไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมินผล

- 1 - 8 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับต่ำ
- 9 - 16 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง
- 17 - 24 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง

แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาคูณลักษณะสำคัญทางด้านการมีน้ำใจนักกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา 7 ด้าน คือ

1. ด้านการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขันโดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ด้านความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอายหรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

3. ด้านความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันเพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

4. ด้านความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะรับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

5. ด้านความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6. ด้านความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

7. ด้านความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

คุณภาพของแบบทดสอบ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $\alpha = 0.91$

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยแบ่งระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้เรียนออกเป็น 4 ชั้น ตามแนวคิดของ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976)

ชั้นที่ 1 ชั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และกระทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตน

ชั้นที่ 2 ชั้นสนองความต้องการของตน คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อสนองความต้องการและการแลกเปลี่ยน

ชั้นที่ 3 ชั้นการยอมรับของสังคม คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ชั้นที่ 4 ชั้นกฎเกณฑ์ของสังคม คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อรักษากฎเกณฑ์และบรรทัดฐานของสังคม

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตารางที่ 2 โครงสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	ข้อคำถาม
การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย	4	1, 8, 15, 22
ความกล้าหาญ	4	2, 9, 16, 23
ความสามัคคี	4	3, 10, 17, 24
ความรับผิดชอบ	4	4, 11, 18, 25
ความอดทน	4	5, 12, 19, 26
ความมีระเบียบวินัย	4	6, 13, 20, 27
ความยุติธรรม	4	7, 14, 21, 28

การให้คะแนน

- 1 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 1
- 2 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 2
- 3 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 3
- 4 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 4

เกณฑ์การประเมินผล

28 – 55	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับต่ำ
56 – 83	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง
84 – 112	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับสูง

3. การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 5 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงในภาคผนวก ก) เพื่อหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ผลดังนี้

3.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

3.1.2 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8

3.1.3 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

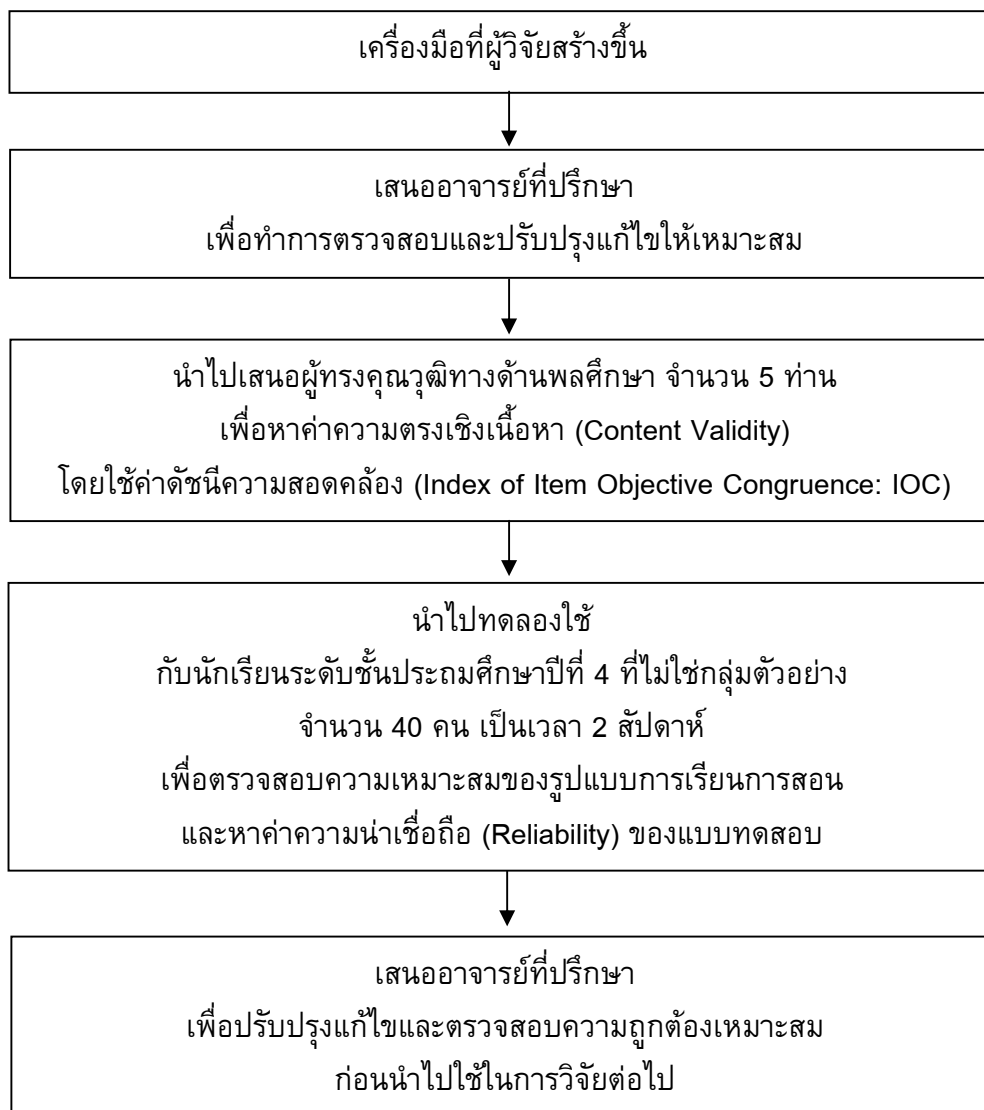
3.2 นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนและหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบทดสอบ (รายละเอียด แสดงในภาคผนวก ข) ได้ผลดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $KR_{20} = 0.75$

3.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $\alpha = 0.91$

3.3 นำผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

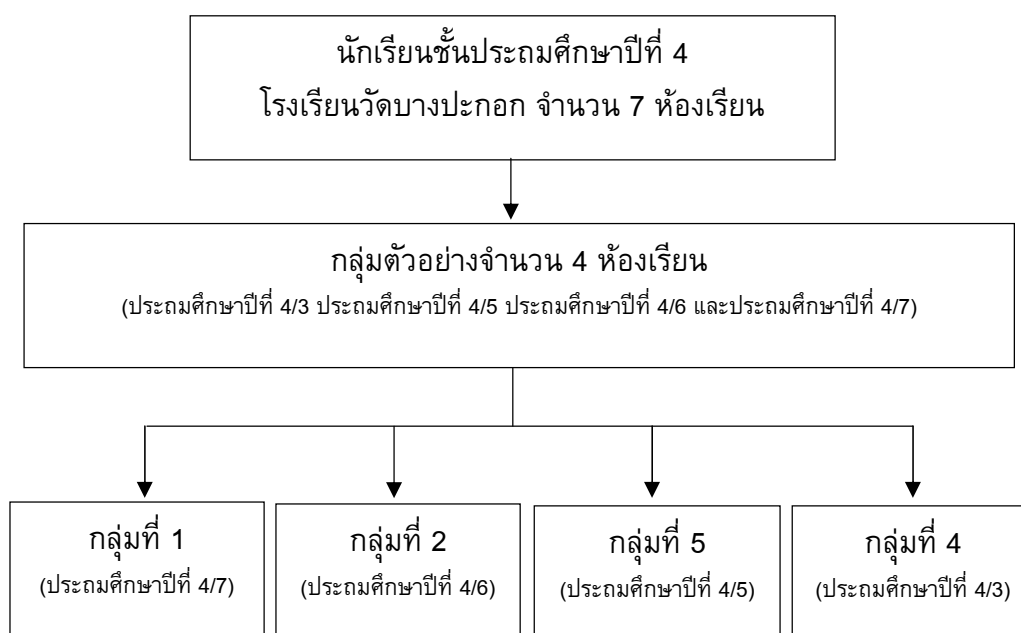
4. การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว ไปใช้ในการศึกษาวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขต ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 296 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขต ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน

แผนภูมิที่ 6 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 3 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 4 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

4.3 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อนเรียน	จัดการเรียนการสอน ผลศึกษา 16 สัปดาห์	ทดสอบหลังเรียน
กลุ่มที่ 1	T ₁	X ₁	T ₂
กลุ่มที่ 2	T ₁	X ₂	T ₂
กลุ่มที่ 3	T ₁	X ₃	T ₂
กลุ่มที่ 4	T ₁	X ₄	T ₂

- X₁ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณ
- X₂ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา
- X₃ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา
- X₄ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ
- T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการเรียนการสอนผลศึกษา
- T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการเรียนการสอนผลศึกษา

4.4 เครื่องมือในการวิจัย

4.4.1 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา

4.4.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
 อย่างมีวิจารณญาณ

4.4.1.2 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจ
 นักกีฬา

4.4.1.3 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
 อย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

4.4.1.4 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ

4.4.2 แบบทดสอบ

4.4.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.4.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

4.5.1 ขั้นก่อนดำเนินการวิจัย

4.5.1.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4.5.1.2 สืบหาข้อมูลนักเรียน จัดตารางสอน และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

4.5.2 ขั้นดำเนินการวิจัย

4.5.2.1 ทดสอบก่อนการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬากับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม

4.5.2.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาตามที่กำหนด เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์

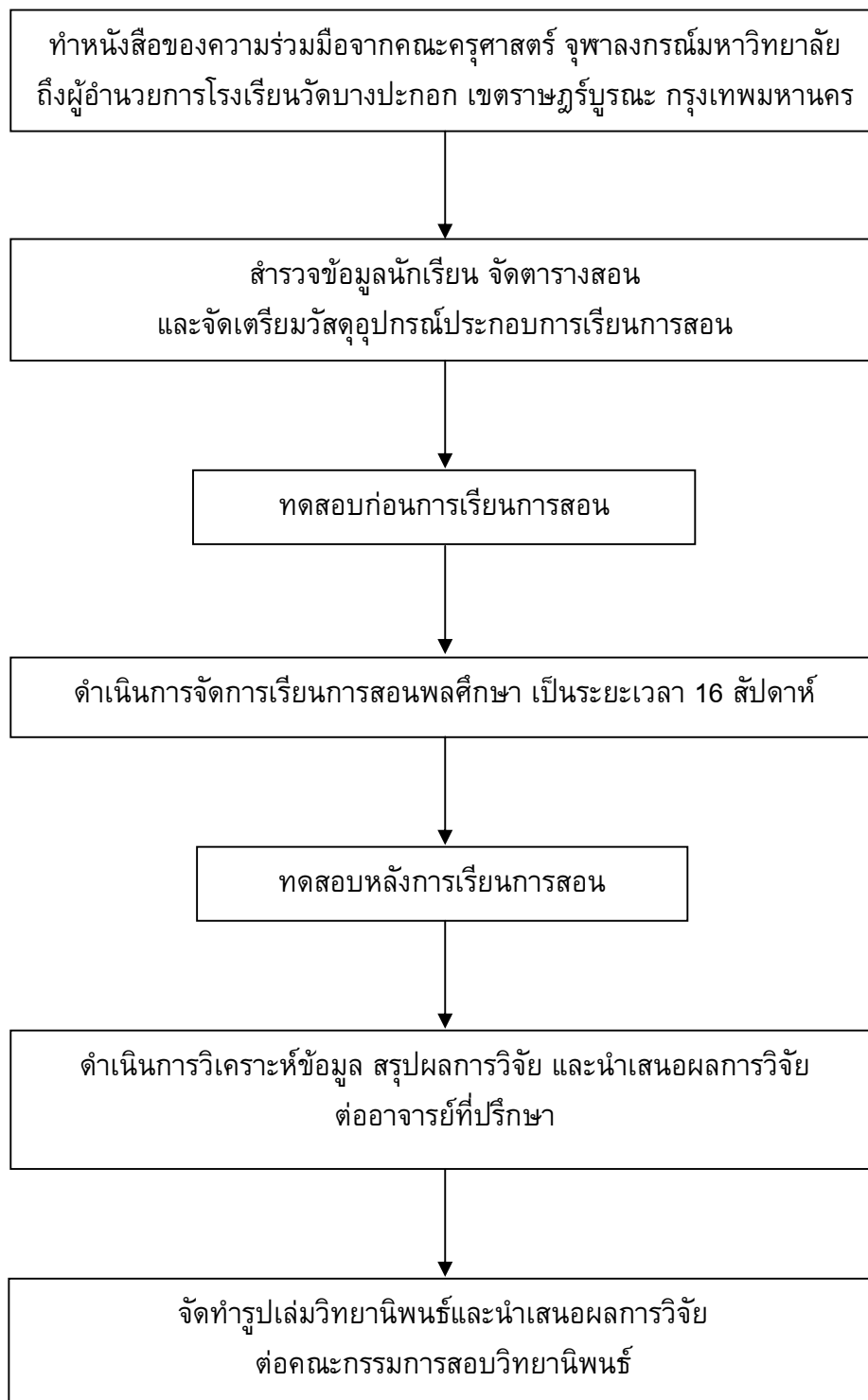
4.5.2.3 ทดสอบหลังการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬากับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม

4.5.3 ขั้นหลังดำเนินการวิจัย

4.5.3.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการวิจัย

4.5.3.2 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์และนำเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต่อไป

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 11.0 ประกอบด้วย

5.1.1 การแจกแจงข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5.1.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลภายในกลุ่ม ที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้ค่าสถิติที (t-test for Dependent Sample)

5.1.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลระหว่างกลุ่ม ที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

5.1.4 การทดสอบความแตกต่างข้อมูลระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ ภายหลังกั้นพบความแตกต่างของข้อมูลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยวิธีของตุกี (Tukey)

5.2 การสรุปผลการวิจัย โดยใช้การเขียนรายงานในรูปของตารางและความเรียง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา
3. การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
4. การนำไปใช้ในการเรียนการสอนพลศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

- 1.1 ศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.2 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 1.3 ศึกษาวิเคราะห์หลักการ ทฤษฎี และแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
- 1.4 ศึกษาวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ
- 1.5 ศึกษาวิเคราะห์หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา
- 1.6 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนา
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเครื่องมือในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

2.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.2 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

2.1.3 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

2.1.4 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

2.2 แบบทดสอบ

2.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษา และกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหาความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนดวิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง

และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การ ให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำ ข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะ เป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุผลของการสรุปอ้างอิงหลังจาก การตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

ด้านครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ อธิบายและสาธิตทักษะที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และซักถามผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดย ผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณา ข้อมูล การตั้งเป็นสมมติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไป เชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความ พร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม
3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตาม ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึก ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ
4. ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหา ข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

5. ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

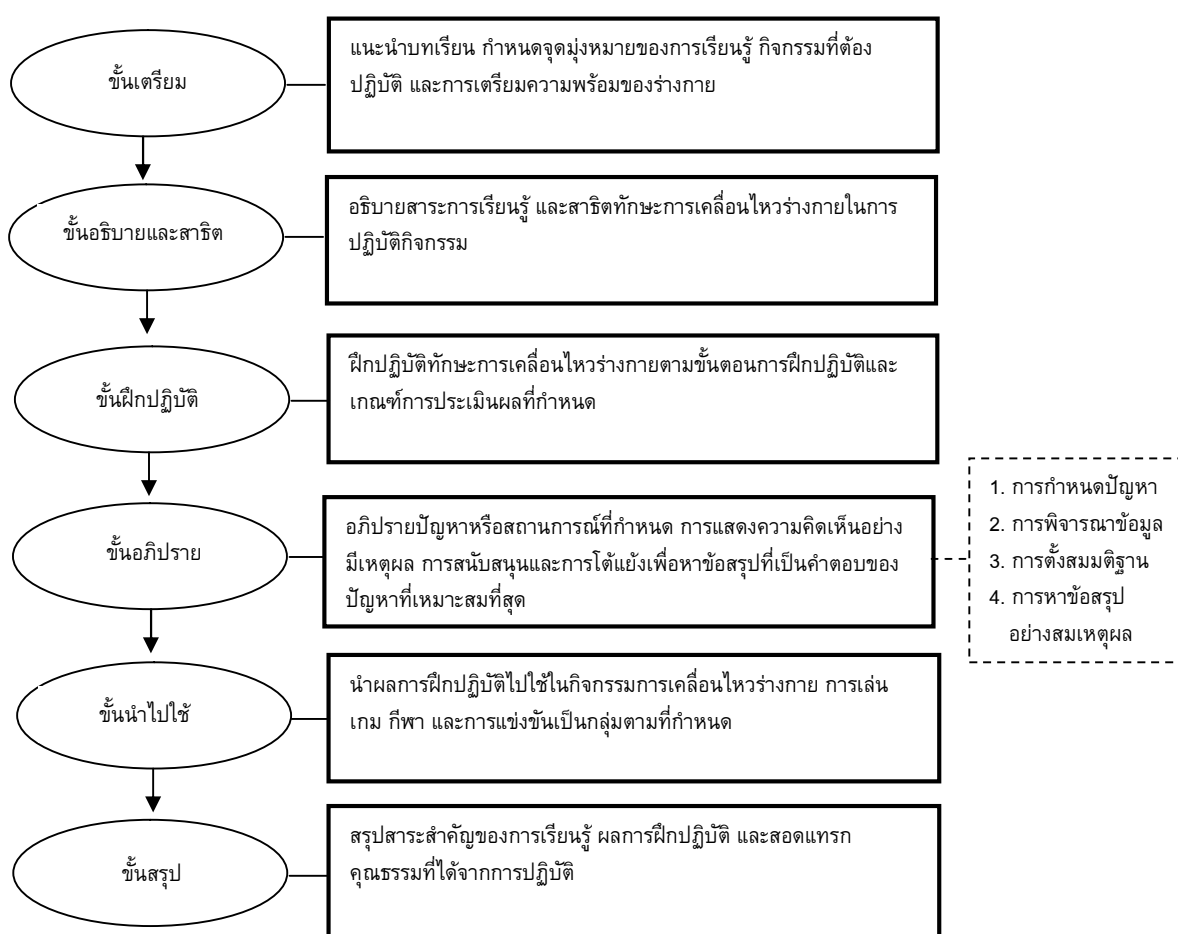
6. ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษาและการมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมีความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัล และกล่าวยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน ทำการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม โดยการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนประสบผลสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. **ขั้นเตรียม** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

5. **ขั้นประเมิน** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

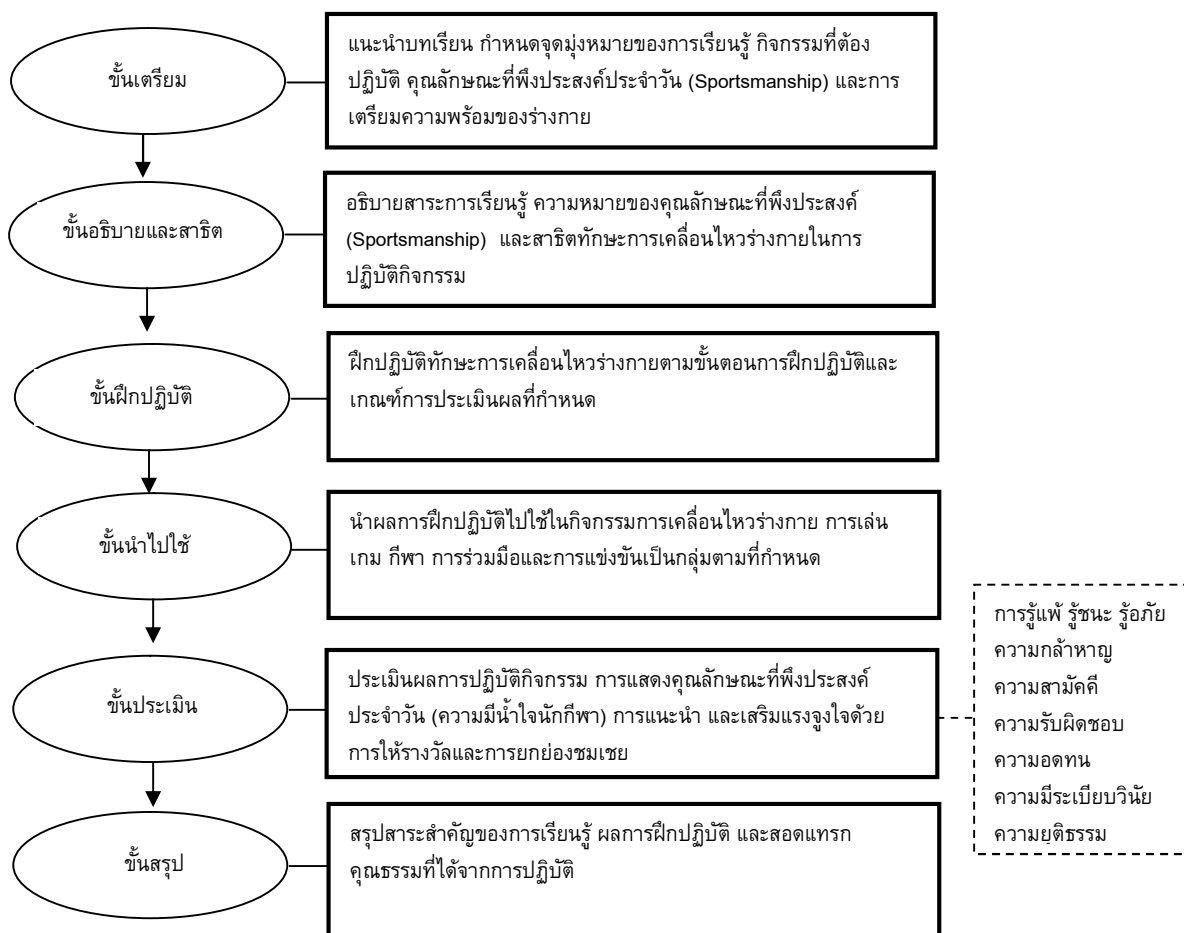
6. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และความกระตือรือร้นในการพัฒนากลุ่มของตนเอง

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วย
แผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) และแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษา กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหา ความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการ ค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนด วิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมี ความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้ กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่าง สม่าเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้ง สามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะ ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้าง แรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะเป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิงหลังจากการตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอาर्डเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และซักถามผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจ โดยการให้รางวัล และกล่าวยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งเป็นสมมุติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่ ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม จนประสบผลสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

5. ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

6. ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชย เป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

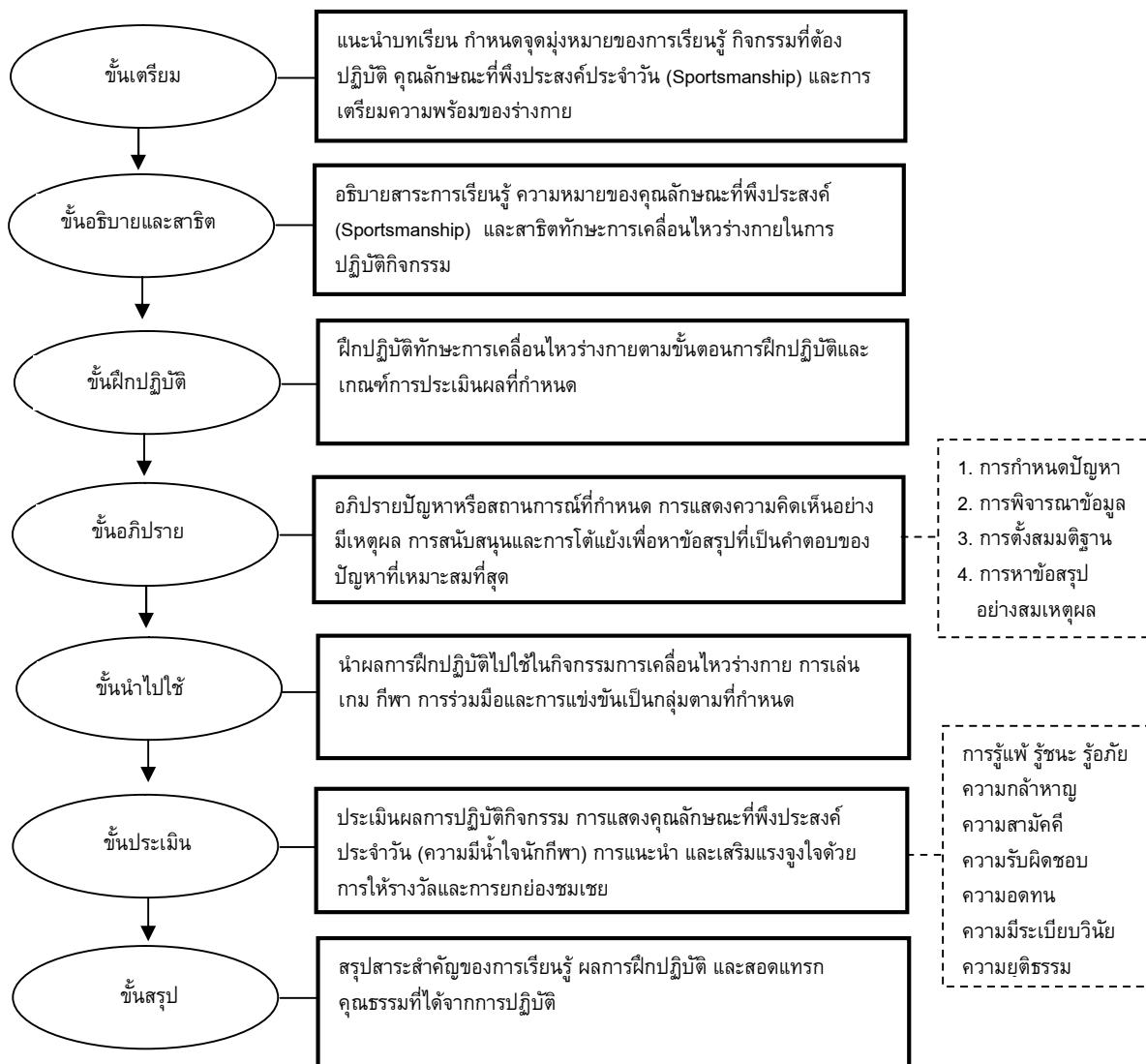
7. ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ
 ความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยใช้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนพลศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมทางพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา และด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆ ด้วยตนเอง

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางด้านพลศึกษา คือ การให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ด้านครูผู้สอน จัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ และเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนอธิบายสาธิต แสดงตัวอย่างให้เห็นที่ละขั้นตอน โดยลำดับจากง่ายไปหายาก สรุปผลการปฏิบัติและสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านผู้เรียน สังเกตและรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจากของจริงหรือการสาธิต เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ตามตัวอย่าง ทำการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ นำผลจากการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมทางพลศึกษา ออกกำลังกาย เล่นเกม กีฬา จนเกิดความสนุกสนานและเกิดการพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการพลศึกษา

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียนจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ

4. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

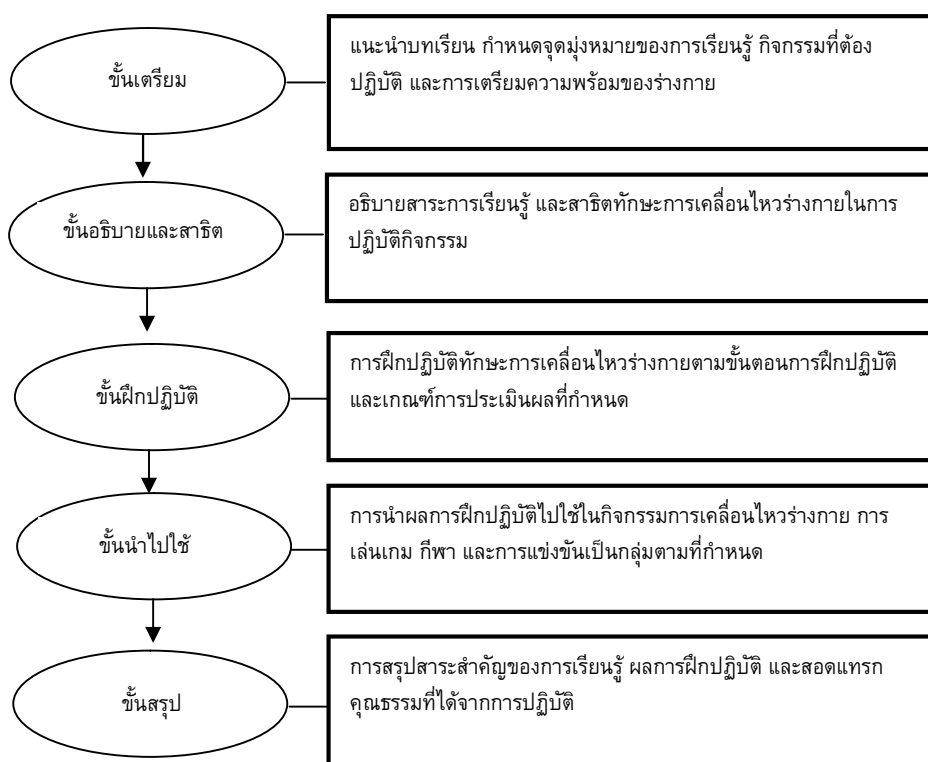
5. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การซักถามทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬา การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรม และการมีน้ำใจนักกีฬา

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาสามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

แบบทดสอบ

แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหา การรวบรวมประเด็นปัญหา การแยกประเด็นปัญหา และการระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา

2. การพิจารณาข้อมูล คือ การพิจารณาความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูล เพื่อนำไปสู่การอ้างอิง โดยอาศัยทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. การตั้งสมมุติฐาน คือ การนำข้อมูลที่พิจารณาแล้วมากำหนดหาทางเลือกหรือแนวทางในการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ โดยการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของปัญหามากที่สุด เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุผล โดยอาศัยทักษะการตั้งสมมุติฐานจากการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ

4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล คือ การตัดสินใจลงข้อสรุปของการคิดหรือการเลือกแนวทางที่สมเหตุผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เป็นทักษะที่สำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพราะความเป็นไปได้ของข้อสรุปขึ้นอยู่กับเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุนข้อสรุปนั้นๆ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะในการสรุปอ้างอิงตามหลักตรรกศาสตร์และการใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน

คุณภาพของแบบทดสอบ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8

สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $KR_{20} = 0.75$

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก โดยกำหนดสถานการณ์ไว้ 6 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์จะทำการวัดความสามารถทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา
2. การพิจารณาข้อมูล
3. การตั้งสมมุติฐาน
4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตารางที่ 1 โครงสร้างแบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ทักษะ	สถานการณ์	1	2	3	4	5	6
		ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
การกำหนดปัญหา		1	5	9	13	17	21
การพิจารณาข้อมูล		2	6	10	14	18	22
การตั้งสมมุติฐาน		3	7	11	15	19	23
การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล		4	8	12	16	20	24

การให้คะแนน

- 1 คะแนน คำตอบที่เลือกถูกต้อง
- 0 คะแนน คำตอบที่เลือกไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมินผล

- 1 - 8 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับต่ำ
- 9 - 16 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง
- 17 - 24 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง

แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาคูณลักษณะสำคัญทางด้านการมีน้ำใจนักกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา 7 ด้าน คือ

1. ด้านการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขันโดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม
2. ด้านความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอายหรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม
3. ด้านความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันเพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ
4. ด้านความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะรับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด
5. ด้านความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
6. ด้านความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ
7. ด้านความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

คุณภาพของแบบทดสอบ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $\alpha = 0.91$

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยแบ่งระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้เรียนออกเป็น 4 ชั้น ตามแนวคิดของ โคลเบิร์ก (Kohlberg, 1976)

ชั้นที่ 1 ชั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และกระทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตน

ชั้นที่ 2 ชั้นสนองความต้องการของตน คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อสนองความต้องการและการแลกเปลี่ยน

ชั้นที่ 3 ชั้นการยอมรับของสังคม คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ชั้นที่ 4 ชั้นกฎเกณฑ์ของสังคม คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อรักษากฎเกณฑ์และบรรทัดฐานของสังคม

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตารางที่ 2 โครงสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	ข้อคำถาม
การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย	4	1, 8, 15, 22
ความกล้าหาญ	4	2, 9, 16, 23
ความสามัคคี	4	3, 10, 17, 24
ความรับผิดชอบ	4	4, 11, 18, 25
ความอดทน	4	5, 12, 19, 26
ความมีระเบียบวินัย	4	6, 13, 20, 27
ความยุติธรรม	4	7, 14, 21, 28

การให้คะแนน

- 1 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 1
- 2 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 2
- 3 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 3
- 4 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในชั้นที่ 4

เกณฑ์การประเมินผล

28 – 55	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับต่ำ
56 – 83	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง
84 – 112	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับสูง

3. การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนา ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านพลศึกษา จำนวน 5 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงในภาคผนวก ก) เพื่อหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ผลดังนี้

3.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

3.1.2 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8

3.1.3 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

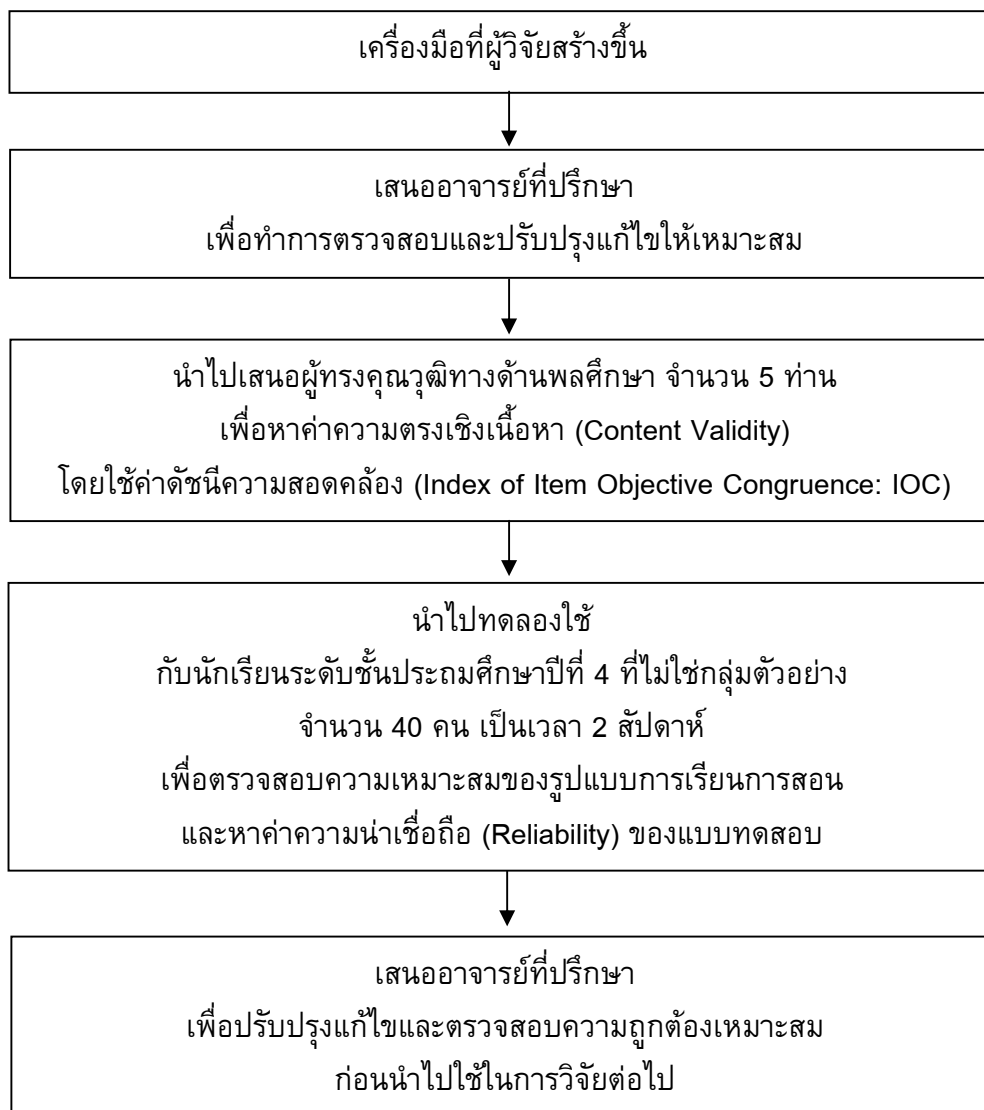
3.2 นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนและหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบทดสอบ (รายละเอียด แสดงในภาคผนวก ข) ได้ผลดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $KR_{20} = 0.75$

3.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $\alpha = 0.91$

3.3 นำผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

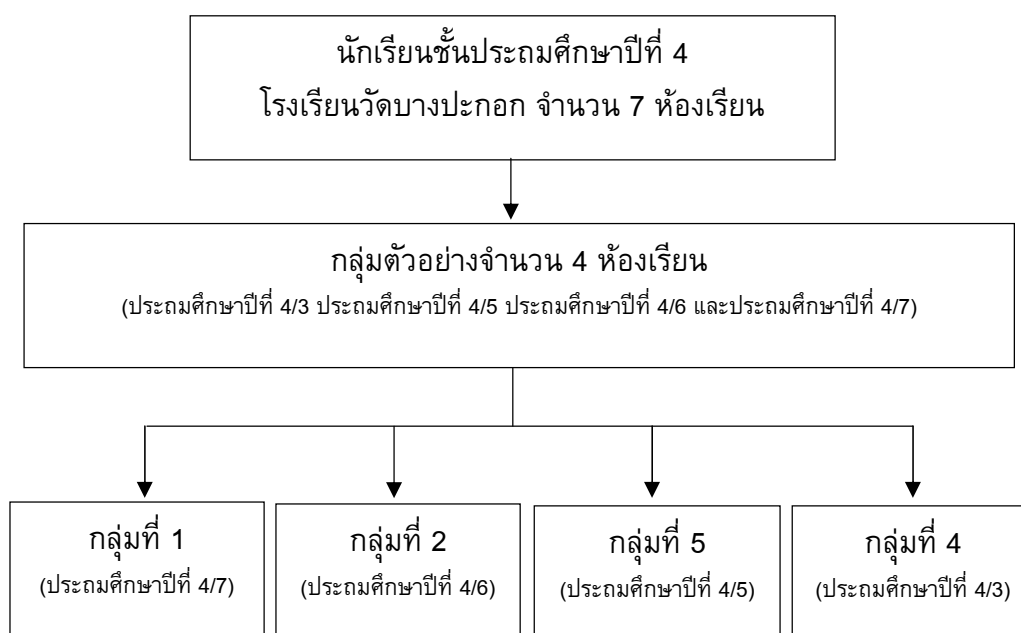
4. การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว ไปใช้ในการศึกษาวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขต ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 296 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขต ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน

แผนภูมิที่ 6 แสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 3 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 4 จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

4.3 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 3 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อนเรียน	จัดการเรียนการสอน ผลศึกษา 16 สัปดาห์	ทดสอบหลังเรียน
กลุ่มที่ 1	T ₁	X ₁	T ₂
กลุ่มที่ 2	T ₁	X ₂	T ₂
กลุ่มที่ 3	T ₁	X ₃	T ₂
กลุ่มที่ 4	T ₁	X ₄	T ₂

- X₁ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณ
- X₂ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา
- X₃ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา
- X₄ หมายถึง จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ
- T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการเรียนการสอนผลศึกษา
- T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการเรียนการสอนผลศึกษา

4.4 เครื่องมือในการวิจัย

4.4.1 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา

4.4.1.1 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณ

4.4.1.2 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจ
นักกีฬา

4.4.1.3 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

4.4.1.4 แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ

4.4.2 แบบทดสอบ

4.4.2.1 แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.4.2.2 แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

4.5.1 ขั้นก่อนดำเนินการวิจัย

4.5.1.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทำวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4.5.1.2 สืบหาข้อมูลนักเรียน จัดตารางสอน และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

4.5.2 ขั้นดำเนินการวิจัย

4.5.2.1 ทดสอบก่อนการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬากับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม

4.5.2.2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาตามที่กำหนด เป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์

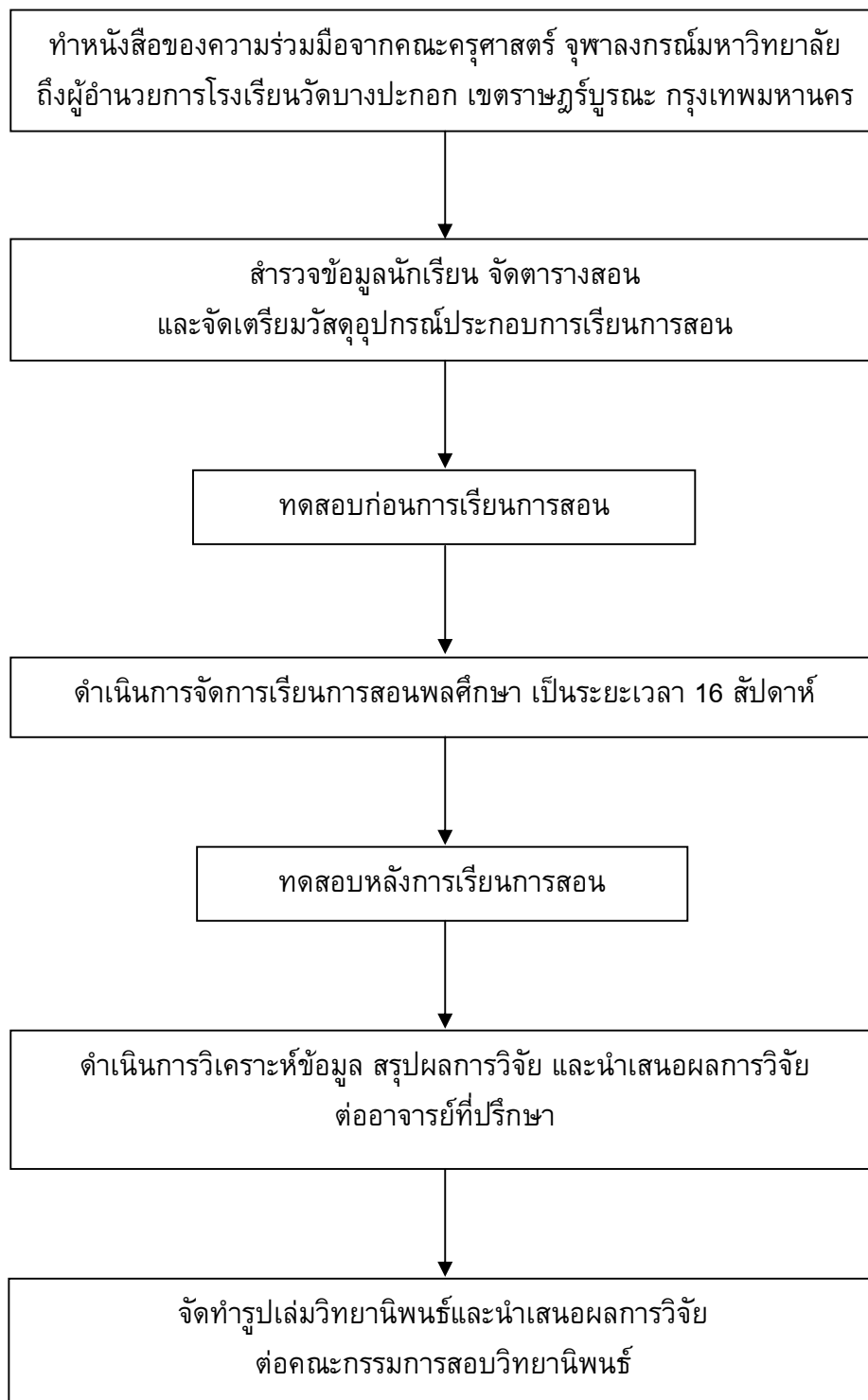
4.5.2.3 ทดสอบหลังการเรียนการสอนโดยใช้แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬากับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม

4.5.3 ขั้นหลังดำเนินการวิจัย

4.5.3.1 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการวิจัย

4.5.3.2 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์และนำเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต่อไป

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 11.0 ประกอบด้วย

5.1.1 การแจกแจงข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5.1.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูลภายในกลุ่ม ที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้ค่าสถิติที (t-test for Dependent Sample)

5.1.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลระหว่างกลุ่ม ที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance)

5.1.4 การทดสอบความแตกต่างข้อมูลระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ ภายหลังกั้นพบความแตกต่างของข้อมูลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยวิธีของตุกี (Tukey)

5.2 การสรุปผลการวิจัย โดยใช้การเขียนรายงานในรูปของตารางและความเรียง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย กลุ่มที่ 1 (C) ซึ่งหมายถึง กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กลุ่มที่ 2 ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย กลุ่มที่ 2 (S) ซึ่งหมายถึง กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 3 ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย กลุ่มที่ 3 (CS) ซึ่งหมายถึง กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 4 ใช้สัญลักษณ์แทนด้วย กลุ่มที่ 4 (N) ซึ่งหมายถึง กลุ่มที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนผลศึกษา

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t (t-test) ของการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนผลศึกษา

ตอนที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ ตุ๊กกี (Tukey) ของการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนผลศึกษา

ตอนที่ 1 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบกระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและ
 หลังการเรียนการสอนพลศึกษา

ตารางที่ 4 คะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบกระบวนการคิดอย่าง
 มีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการ
 สอนพลศึกษา

นักเรียน คนที่	กลุ่มที่ 1 (C)		กลุ่มที่ 2 (S)		กลุ่มที่ 3 (CS)		กลุ่มที่ 4 (N)	
	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง
1	12	15	13	12	6	16	12	16
2	16	21	7	13	18	22	14	11
3	10	16	11	14	7	12	7	12
4	14	16	12	9	9	16	14	15
5	14	18	13	9	12	17	11	16
6	22	24	14	8	11	12	10	12
7	10	17	12	10	12	20	9	8
8	14	18	9	12	12	17	7	14
9	15	18	12	12	9	16	16	12
10	8	16	11	14	11	15	20	15
11	12	17	13	13	17	17	15	14
12	21	20	21	20	11	15	12	12
13	13	18	11	7	15	16	6	10
14	7	16	20	22	8	17	12	10
15	11	17	13	7	10	12	7	16
16	12	14	14	17	11	16	13	11
17	13	19	12	17	8	14	14	13
18	14	15	9	14	20	22	18	20
19	12	16	10	9	15	17	12	17
20	9	16	14	18	11	16	11	9
21	11	19	11	16	15	15	15	18
22	14	16	7	9	17	18	13	10
23	16	16	10	17	16	20	14	12

ตารางที่ 4 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	กลุ่มที่ 1 (C)		กลุ่มที่ 2 (S)		กลุ่มที่ 3 (CS)		กลุ่มที่ 4 (N)	
	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง
	24	7	15	14	15	15	21	22
25	9	14	15	16	18	19	16	14
26	11	17	18	23	15	17	13	13
27	14	17	12	9	12	14	19	17
28	10	16	14	15	17	16	15	17
29	16	22	15	15	11	14	16	22
30	13	19	18	15	15	15	13	16
31	22	22	12	15	15	18	15	17
32	14	18	8	12	20	21	9	11
33	11	17	13	15	21	19	11	14
34	8	14	12	10	15	20	14	12
35	15	20	17	20	15	16	16	12
36	12	17	12	9	18	16	12	18
37	12	21	13	13	12	18	16	10
38	18	17	14	10	16	20	13	12
39	16	19	12	17	15	16	11	12
40	14	16	11	16	10	16	16	14
\bar{X}	13.05	17.48	12.73	13.60	13.53	16.85	13.23	13.85
SD	3.60	2.32	3.06	4.02	3.74	2.57	3.52	3.25

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณ ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) ก่อนการเรียนการ
 สอนพลศึกษา เท่ากับ 13.05 12.73 13.53 และ 13.23 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 เท่ากับ 3.60 3.06 3.74 และ 3.52 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่ม
 ที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) หลังการเรียนการสอนพลศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 17.48 13.60 16.85 และ 13.85 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.32 4.02
 2.57 และ 3.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 คะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

นักเรียน คนที่	กลุ่มที่ 1 (C)		กลุ่มที่ 2 (S)		กลุ่มที่ 3 (CS)		กลุ่มที่ 4 (N)	
	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง
	1	75	79	63	96	96	109	72
2	72	78	72	108	67	96	60	65
3	65	83	79	97	74	79	68	64
4	67	78	70	106	99	107	72	79
5	91	99	73	80	84	96	61	68
6	84	99	74	109	65	77	57	83
7	71	74	70	102	110	99	89	96
8	85	91	80	93	93	103	96	92
9	85	87	71	105	59	81	61	73
10	110	110	112	110	84	100	98	101
11	70	80	73	99	67	98	75	89
12	81	96	80	108	72	95	79	84
13	73	93	67	89	65	107	85	74
14	74	81	104	101	69	110	72	85
15	69	73	73	94	75	78	104	102
16	87	98	97	86	76	78	108	110
17	85	101	78	106	80	99	65	98
18	67	91	59	83	83	100	112	107
19	91	109	86	93	78	95	62	88
20	62	107	77	89	86	105	101	100
21	84	76	104	103	82	87	72	72
22	93	100	72	89	92	103	76	75
23	64	74	93	102	108	112	75	84
24	72	99	78	100	72	96	77	76
25	68	72	104	100	63	92	107	104
26	71	85	98	107	99	101	86	92
27	70	92	72	88	89	98	72	88

ตารางที่ 5 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	กลุ่มที่ 1 (C)		กลุ่มที่ 2 (S)		กลุ่มที่ 3 (CS)		กลุ่มที่ 4 (N)	
	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง	คะแนน ก่อน	คะแนน หลัง
	28	105	85	98	108	108	109	86
29	99	110	98	100	94	105	105	96
30	104	112	71	104	102	104	101	103
31	110	94	74	99	96	108	108	95
32	77	97	82	96	107	111	74	84
33	101	99	81	96	84	95	101	96
34	100	107	97	105	80	104	84	84
35	97	95	102	103	80	98	72	80
36	110	102	85	100	111	110	100	104
37	107	105	83	103	83	108	105	110
38	89	99	77	105	110	101	103	95
39	99	105	110	101	86	93	102	104
40	110	106	110	107	80	104	95	102
\bar{X}	84.85	93.03	83.68	99.25	85.20	98.78	84.95	89.15
SD	15.28	11.94	14.31	7.57	14.57	9.65	16.60	12.62

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา เท่ากับ 84.85 83.68 85.20 และ 84.95 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.28 14.31 14.57 และ 16.60 ตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) หลังการเรียนการสอนพลศึกษา เท่ากับ 93.03 99.25 98.78 และ 89.15 ตามลำดับ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.94 7.57 9.65 และ 12.62 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของผลการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

กลุ่ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	
กลุ่มที่ 1 (C)	13.05	3.60	ปานกลาง	17.48	2.32	สูง	-10.721*
กลุ่มที่ 2 (S)	12.73	3.06	ปานกลาง	13.60	4.02	ปานกลาง	-1.590
กลุ่มที่ 3 (CS)	13.53	3.74	ปานกลาง	16.85	2.57	สูง	-7.243*
กลุ่มที่ 4 (N)	13.23	3.52	ปานกลาง	13.85	3.25	ปานกลาง	-1.111

* $p < .05$ ($t_{39} = -2.021$)

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มที่ 1 (C) และ กลุ่มที่ 3 (CS) ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่ 1 (C) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=13.05$) อยู่ในระดับปานกลาง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=17.48$) สูงขึ้น อยู่ในระดับสูง และกลุ่มที่ 3 (CS) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=13.53$) อยู่ในระดับปานกลาง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=16.85$) เพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของผลการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

กลุ่ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	
กลุ่มที่ 1 (C)	84.85	15.28	สูง	93.03	11.94	สูง	-4.390*
กลุ่มที่ 2 (S)	83.68	14.31	สูง	99.25	7.57	สูง	-7.349*
กลุ่มที่ 3 (CS)	85.20	14.57	สูง	98.78	9.65	สูง	-7.212*
กลุ่มที่ 4 (N)	84.95	16.60	สูง	89.15	12.62	สูง	-2.731*

*p < .05 ($t_{39} = -2.021$)

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่ 1 (C) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=84.85$) อยู่ในระดับสูง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=93.03$) สูงขึ้นอยู่ในระดับสูง กลุ่มที่ 2 (S) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=83.68$) อยู่ในระดับสูง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=99.25$) สูงขึ้นอยู่ในระดับสูง กลุ่มที่ 3 (CS) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=85.20$) อยู่ในระดับสูง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=98.78$) สูงขึ้นอยู่ในระดับสูง และกลุ่มที่ 4 (N) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=84.95$) อยู่ในระดับสูง หลังการเรียนการสอนพลศึกษา ($\bar{X}=89.15$) สูงขึ้นอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ ตุกี (Tukey) ของการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

ตารางที่ 8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) คะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F
ก่อนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	13.419	3	4.473	.367
	ภายในกลุ่ม	1900.825	156	12.185	
	รวม	1914.244	159		
หลังการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	481.719	3	160.573	16.591*
	ภายในกลุ่ม	1509.775	156	9.678	
	รวม	1991.494	159		

* $p < .05$ ($F_{3,36} = 2.84$)

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ไม่แตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) หลังการเรียนการสอนพลศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ คะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนการสอนพลศึกษา โดยวิธีของ ตุกี (Tukey)

กลุ่ม		กลุ่มที่ 1 (C)	กลุ่มที่ 2 (S)	กลุ่มที่ 3 (CS)	กลุ่มที่ 4 (N)
	\bar{X}	17.48	13.60	16.85	13.85
กลุ่มที่ 1 (C)	17.48	-	-3.8750*	-.6250	-3.6250*
กลุ่มที่ 2 (S)	13.60	3.8750*	-	3.2500*	.2500
กลุ่มที่ 3 (CS)	16.85	.6250	-3.2500*	-	-3.0000*
กลุ่มที่ 4 (N)	13.85	3.6250*	-.2500	3.0000*	-

*p < .05

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่ 1 (C) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังการเรียนการสอนพลศึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มที่ 2 (S) จัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา และสูงกว่ากลุ่มที่ 4 (N) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มที่ 3 (CS) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา หลังการเรียนการสอนพลศึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่ากลุ่มที่ 2 (S) จัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา และสูงกว่ากลุ่มที่ 4 (N) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) คะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F
ก่อนการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	55.269	3	18.423	.080
	ภายในกลุ่ม	36112.18	156	231.488	
	รวม	36167.44	159		
หลังการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2817.050	3	939.017	8.307*
	ภายในกลุ่ม	17634.55	156	113.042	
	รวม	20451.60	159		

* $p < .05$ ($F_{3,36} = 2.84$)

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) ไม่แตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนพลศึกษา ของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ คะแนนการทดสอบความมีน้ำใจ
นักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนการสอนพลศึกษา
โดยวิธีของ ตุกี (Tukey)

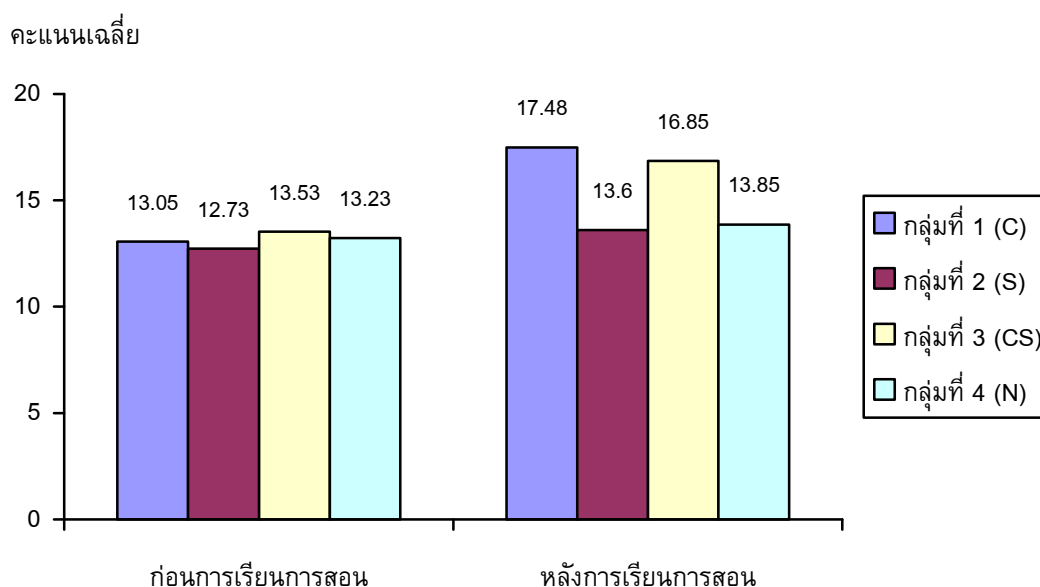
กลุ่ม		กลุ่มที่ 1 (C)	กลุ่มที่ 2 (S)	กลุ่มที่ 3 (CS)	กลุ่มที่ 4 (N)
	\bar{X}	93.03	99.25	98.78	89.15
กลุ่มที่ 1 (C)	93.03	-	6.2250*	5.7500	-3.8750
กลุ่มที่ 2 (S)	99.25	-6.2250*	-	-4.750	-10.1000*
กลุ่มที่ 3 (CS)	98.78	-5.7500	.4750	-	-9.6250*
กลุ่มที่ 4 (N)	89.15	3.8750	10.1000*	9.6250*	-

*p < .05

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่ 2 (S) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนพลศึกษา สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 1 (C) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และกลุ่มที่ 4 (N) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มที่ 3 (CS) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนสูงกว่ากลุ่มที่ 4 (N) จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

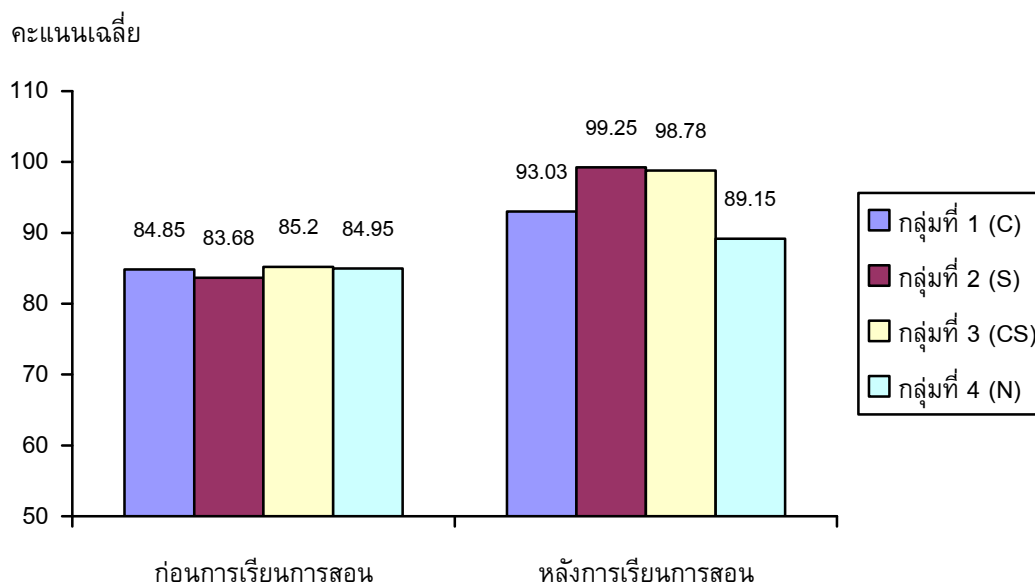
แผนภูมิที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

จากแผนภูมิที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา กลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไม่แตกต่างกัน ซึ่งภายหลังจากจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ กลุ่มที่ 1 (C) และกลุ่มที่ 3 (CS) มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการเรียนการสอนพลศึกษาของกลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มที่ 1 (C) และกลุ่มที่ 3 (CS) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มที่ 2 (S) และกลุ่มที่ 4 (N) อย่างชัดเจน

แผนภูมิที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ก่อนและหลังการเรียนการสอนพลศึกษา

จากแผนภูมิที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ก่อนการเรียนการสอนพลศึกษา กลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน ซึ่งภายหลังจากจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ กลุ่มที่ 1 (C) กลุ่มที่ 2 (S) กลุ่มที่ 3 (CS) และกลุ่มที่ 4 (N) มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาสูงขึ้น

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนพลศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 2 (S) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 1 (C) และกลุ่มที่ 4 (N) และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 3 (CS) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาของกลุ่มที่ 4 (N) อย่างชัดเจน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนผลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและควมมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดบางปะกอก เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ทำการแบ่งกลุ่ม ตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

กลุ่มที่ 2 จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาควมมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 3 จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และควมมีน้ำใจนักกีฬา

กลุ่มที่ 4 จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา จำนวน 64 แผน

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

2. แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 0.8

ค่าความเชื่อมั่น $KR_{20} = 0.75$

3. แบบทดสอบควมมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

ค่าความเชื่อมั่น $\alpha = 0.91$

ดำเนินการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเป็นระยะเวลา 16 สัปดาห์ ทำการวิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test for Dependent Sample) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) และ เปรียบเทียบความแตกต่าง รายคู่โดยวิธีของตุกี (Tukey)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และควมมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีคุณภาพเหมาะสมจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 1.0 ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านควมมีน้ำใจนักกีฬา

ขั้นที่ 2 ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะควมมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้งเพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

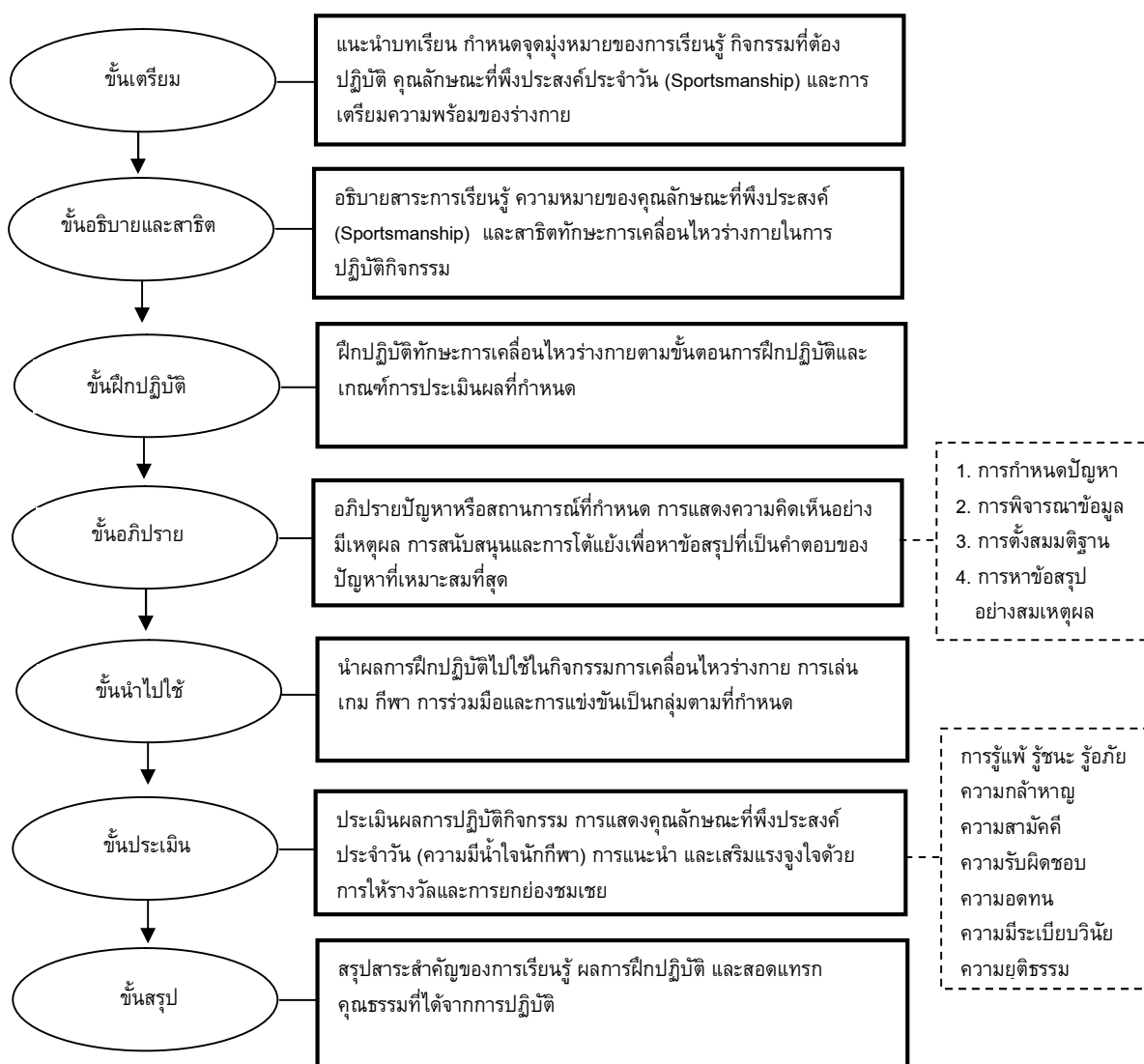
ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

ขั้นที่ 6 ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมควมมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 7 ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
สามารถแสดงด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 10 แสดงรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี
วิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. ผลการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา พบว่า

2.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังการเรียนการสอนผลศึกษา ของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการเรียนการสอนผลศึกษา ของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 3 สูงกว่ากลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา หลังการเรียนการสอนผลศึกษา ของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนผลศึกษาของกลุ่มที่ 2 สูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนผลศึกษาของกลุ่มที่ 3 สูงกว่ากลุ่มที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้น สามารถอภิปรายผลจากการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นอธิบายและสาธิต 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ 4) ขั้นอภิปราย 5) ขั้นนำไปใช้ 6) ขั้นประเมิน และ 7) ขั้นสรุป ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 1.0 จึงสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนผลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลจากการนำไปใช้พบว่าผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนการสอนผลศึกษาตามรูปแบบที่กำหนด โดยพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจน เช่น ให้ความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็น มีเหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และมีผลการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาที่ความสอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีดังนี้

1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ (Piaget, 1964) ระบุว่าพัฒนาการทางปัญญาเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่างๆ รอบตัว เป็นการจัดระบบโครงสร้างทางปัญญาและปรับโครงสร้างทางปัญญาไปสู่ภาวะที่สมดุล ซึ่งการพัฒนาการเรียนการสอนผลศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดให้มีขั้นตอนการอภิปราย เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมี

วิจรรณญาณของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนปรับโครงสร้างทางปัญญาของตนเองจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย โดยนำประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพของตนเองในการคิดให้มากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับที่ สมบัติ กาญจนารักษ์พงศ์ (2545) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพบกับปัญหาที่สูงกว่าระดับขั้นพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพในการคิดหาหนทางหรือวิธีการแก้ปัญหาที่น้อยอย่างเต็มที่

1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) ได้อธิบายว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นไปตามขั้นจากขั้นที่ 1 ขั้นหลบหลีกการถูกลงโทษ ขั้นที่ 2 ขั้นสนองความต้องการของตน ขั้นที่ 3 ขั้นการยอมรับของสังคม ขั้นที่ 4 ขั้นกฎเกณฑ์ของสังคม ขั้นที่ 5 ขั้นสัญญาสังคม และขั้นที่ 6 ขั้นหลักการจริยธรรมสากล จะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้เพราะการพัฒนาทางจริยธรรมขั้นสูงจะเกิดขึ้นด้วยการใช้เหตุผลทางจริยธรรมขั้นต่ำกว่าก่อน เมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือเข้าใจความหมายของประสบการณ์เดิมดีขึ้น จะเกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นสูงขึ้น ซึ่งการพัฒนาแบบการเรียนการสอนพลศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางสังคม เคารพและปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม โดยจัดให้มีขั้นตอนการประเมินเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาของผู้เรียน และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงออกเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และปรับตัวทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีพัฒนาการทางจริยธรรมและความมีน้ำใจนักกีฬาสูงขึ้น

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญาของบันดูรา (Bandura, 1986) ได้อธิบายว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนมากเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวอยู่เสมอ ซึ่งการเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคมเป็นการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes) ซึ่งการพัฒนาแบบการเรียนการสอนพลศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้การสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมทางสังคมจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2522) กล่าวว่า การใช้อิทธิพลของเพื่อนที่แสดงออกทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง และคล้อยตามลักษณะของเพื่อนๆ ไปได้โดยง่าย

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามแนวคิดและทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้

2. การศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่มีต่อการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการวิจัยซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของกลุ่มที่ 1 ที่จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และกลุ่มที่ 3 ที่จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการเรียนการสอนพลศึกษาสูงขึ้น และสูงกว่ากลุ่มที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา และกลุ่มที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่าการนำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้นหาความรู้ (Inquiry Method) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยเฉพาะในขั้นตอนการอภิปราย ผู้วิจัยได้สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งสมมุติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น สอดคล้องกับที่ ลักษณะ สริวัฒน์ (2549) ได้กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การหาเหตุผลที่ถูกต้อง และการสืบค้นหาความจริง ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ เพื่อประเมินข้อมูลข่าวสารและตัดสินใจอย่างมีหลักการและเหตุผล ซึ่ง ออร์ลิส และคณะ (Orlich and others, 2010) ได้กล่าวไว้ว่า การคิดทั้งในเรื่องความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และยังคงสอดคล้องกับ เอดเดลแมน (Edelman, 1986) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการอภิปรายที่มีต่อทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า การอภิปรายส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูและผู้เรียน โดยความถี่ในการพูดของผู้เรียนเพิ่มขึ้น จำนวนหลักฐานที่ผู้เรียนใช้เพื่อสนับสนุนข้อสรุปของตนเองเพิ่มขึ้น

นอกจากนั้น ทาร์คิงตัน (Tarkington, 1989) ยังได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การอภิปรายและกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนกับครู พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัย พบว่า การอภิปรายในชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน และช่วยพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ดังที่ อรพรรณ พรสีมา (2543) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะและคุณภาพทางความคิด ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้วิธีการของตนเอง อย่างบังคับให้ทุกคนใช้วิธีการเดียวกัน เพราะนักเรียนมีวิธีการคิดของตนเอง ครูจึงควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน อันจะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล่าวแสดง

ความคิดเห็นและพร้อมที่จะพัฒนาทักษะการคิด ซึ่งยังสอดคล้องกับ เอ็มอัชมา วัฒนบุรานนท์ (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูสุศึกษาและพลศึกษานั้น ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ให้แรงเสริมแรงจูงใจ และโน้มน้าวใจให้ผู้เรียนมีความสุขและสมรรถภาพที่ดีอีกด้วย

จากที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่ใช้วิธีการสอนแบบสืบค้นหาความรู้ (Inquiry Method) มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมากกว่าการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) และแบบปกติ ทั้งนี้เพราะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการคิดที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนแบบสืบค้นหาความรู้ เนื่องจากผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนให้สามารถค้นหาคำตอบของปัญหาจากการอภิปรายในชั้นเรียน เกิดการเรียนรู้จากการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และหาข้อสรุปร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รัจจิโร (Ruggiero, 1988) ที่ได้กล่าวว่าการพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณควรเน้นความมีเหตุผล คือการสร้างให้เด็กรู้จักคิดก่อนทำและสามารถอธิบายการกระทำที่เกิดขึ้นว่ามีเหตุผลอย่างไร ครูต้องฝึกฝนให้เด็กมีเหตุผลโดยต้องตั้งคำถามว่า “ทำไม” และให้เด็กได้ตอบซึ่งต้องมีหลักฐานรองรับอยู่เสมอ นอกจากนั้นควรส่งเสริมให้เด็กตัดสินใจด้วยตนเอง คือเปิดโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาทักษะการคิด ความเชื่อมั่นในตัวเองและความรู้สึกที่เป็นอิสระ เด็กที่มีพื้นฐานการตัดสินใจด้วยตนเอง เมื่อได้รับการฝึกฝนเพิ่มเติมด้วยกิจกรรมการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น เด็กจะพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณอย่างรวดเร็ว

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดในการแสดงความคิดเห็น กำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมุติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผลย่อมจะช่วยพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้สูงขึ้นกว่าการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติกิจกรรมเพียงอย่างเดียว ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2537) ได้อธิบายไว้ว่า การคิดมีลักษณะเป็นกระบวนการ ดังนั้นการสอนจึงต้องสอนเป็นกระบวนการด้วย รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือจัดเป็นโปรแกรมเฉพาะวิชาที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดโดยตรงหรือสอดแทรกโดยเน้นที่กระบวนการคิดในแต่ละเนื้อหาวิชา เช่นเดียวกับที่ นิคเคอสัน (Nickerson, 1984) ได้กล่าวว่า การสอนการคิดโดยผ่านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เป็นการสอนที่สอดแทรกการฝึกทักษะการคิดหรือการบูรณาการทักษะการคิดกับเนื้อหาวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน โดยที่ครูจะใช้กระบวนการและวิธีการสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดลักษณะต่างๆ ในขั้นตอนของการสอนวิชาต่างๆ เหล่านั้น ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสร้างแผนการสอน และมีเทคนิคการสอนที่ดี จึงจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาวิชานั้น

2.2 ด้านการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา หลังการเรียนการสอนผลศึกษาของกลุ่มที่ 1 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา กลุ่มที่ 3 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา และกลุ่มที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนผลศึกษาสูงขึ้น และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬาหลังการเรียนการสอนผลศึกษาของกลุ่มที่ 2 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา และกลุ่มที่ 3 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา สูงกว่ากลุ่มที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนผลศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ว่า การนำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา โดยมีการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา และอธิบายคุณลักษณะทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 7 ประการ คือ การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย ความกล้าหาญ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีระเบียบวินัย และความยุติธรรม มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ถึงเป้าหมายของการเรียนการสอน และแสดงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ดังที่ ชูศรี สนิทประชากร (2534) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทสำคัญของครูในการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ คือ ครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนซึ่งอาจเป็นทักษะการทำงานกลุ่มหรือการเข้าสังคม (Social Objective) ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้เป้าหมายในการทำงานร่วมกัน และสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมินเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมความร่วมมือกันเรียนรู้ และทำการประเมินคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นส่วนสำคัญของการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการทำงานเป็นกลุ่ม และเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ดังที่ อาโจสและจอยเนอร์ (Ajose and Joyner, 1990) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สมาชิกซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน เช่นเดียวกับที่ สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม และทุกคนได้มีโอกาสได้รับการฝึกทักษะทางสังคม ได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นที่ทีมงานซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการปฏิบัติงานจริงในชีวิตประจำวัน

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนสามารถแสดงออก

ทางด้านพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬา ดังที่ จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1991) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำให้ผู้เรียนได้ทำความรู้จักกัน เรียนรู้ลักษณะนิสัยและสร้างความไว้วางใจต่อกันและกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) จึงมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา มากกว่าการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่ใช้วิธีการสอนแบบสืบค้นหาความรู้ (Inquiry Method) และแบบปกติ ทั้งนี้เพราะความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออกจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นการที่ผู้วิจัยได้สอดแทรกคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา ทั้งในการกำหนดจุดประสงค์ การอธิบายและสาธิต และการประเมินเพื่อยกย่องชมเชย จึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยประสบการณ์ตนเอง เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนพลศึกษาและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับที่ ไพฑูลย์ สินลารัตน์ (2542) ได้สรุปแนวทางในการปลูกฝังจริยธรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ว่าเป็นการจัดการประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการจัดเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมทางสังคมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งหากการเรียนรู้นั้นเกิดจากประสบการณ์โดยตรงของผู้เรียนจะทำให้การเรียนรู้ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิผลมากขึ้น

อย่างไรก็ตามการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ พบว่า โดยธรรมชาติแล้วการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการแสดงพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่แล้ว ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในการแข่งขันเกมกีฬา การปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกาการแข่งขัน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภายหลังการเรียนการสอนนักเรียนมีการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาสูงขึ้น ดังที่ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาและกีฬาจะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี คุณธรรมเหล่านี้เป็นสิ่งที่นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนเป็นประจำ แต่จะเกิดขึ้นให้เห็นได้จริงในกิจกรรมพลศึกษาและการกีฬา ซึ่งครูสามารถให้คำแนะนำ อบรมสั่งสอนได้ในทันที ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคุณธรรมเหล่านั้น มีเจตคติที่ดีต่อการพลศึกษา การกีฬา และการออกกำลังกาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บาร์โรว์ (Barrow, 1977) ที่ได้อธิบายว่า น้ำใจนักกีฬา คือ ค่านิยมที่สำคัญประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกีฬาหรือเล่นเกม

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา ที่ผู้วิจัย

พัฒนาขึ้น สามารถพัฒนาทั้งทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจ
นักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ครูผู้สอนควรเริ่มต้นจากการอธิบาย
และยกตัวอย่างกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเป็นผู้นำ
ผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่
หลากหลาย ซึ่งจากการดำเนินการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบสืบเสาะหา
ความรู้ พบว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสูงขึ้น สามารถสอดแทรกกระบวนการ
คิดอย่างมีวิจารณญาณ และผู้เรียนสามารถนำกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการ
หาข้อสรุปของปัญหาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น

2. การพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา โดยธรรมชาติของการ
เรียนพลศึกษาตามปกติ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาได้อยู่
แล้ว ครูผู้สอนจึงควรสอดแทรกคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษา
และจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบร่วมมือกันเรียนรู้อาจจะช่วยพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาของ
ผู้เรียนได้มากกว่าการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ โดยครูผู้สอนควรทำการกำหนด
คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในวัตถุประสงค์ของการเรียน อธิบายและยกตัวอย่างให้
ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และจัดให้มีการประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาของผู้เรียน เพื่อ
สร้างแรงจูงใจในการประพฤติปฏิบัติให้กับผู้เรียน

3. รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
และความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีการเพิ่มเติมขั้นตอนในการจัดการ
เรียนการสอนพลศึกษา ครูผู้สอนจึงควรกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการเรียน
การสอนพลศึกษาให้ชัดเจน และควรมีทักษะในการจูงใจผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการ
เรียนการสอนพลศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเกิด
ประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิด
อย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬากับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ เช่น ระดับอนุบาล
ศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

2. ควรศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านคุณธรรม เป็นต้น

3. ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการนำรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาต่าง ๆ เช่น ทักษะคติของผู้เรียน จำนวนผู้เรียน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวลี เอ่งฉ้วน. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความมีน้ำใจนักกีฬา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- กอง วิสุทธารมณ. การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และ
สหนาการ 1 (มกราคม 2523): 7-8.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
เบรน-เบส บุ๊ค, 2551.
- กิตติพงษ์ อยู่พงษ์พิทักษ์. บุคลิกความมีน้ำใจนักกีฬาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- โกวิท บัญเพ็ง. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้อของครูพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี ปีการศึกษา 2549. สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- โกเศศ ดัวงอินทร์. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝัง
จริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. คู่มือครู : การคิดและการสอนเพื่อพัฒนา
กระบวนการคิดระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2541.
- คมกฤษ รัตตะมณี. ผลของการฝึกเสริมกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- จรวายพร ธรณินทร์. แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา
และสหนาการ 8 (เมษายน 2525): 34-35.

- จรงค์ เขี้ยวแก้ว. ลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาของเยาวชนไทยพุทธกับไทยมุสลิมในโครงการกีฬาเพื่อบูรณาการทางสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- จรินทร์ ชานีรัตน์. วิชาพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.
- จิตราภรณ์ พงษ์มาลี. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสอนของครูกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- จิรกรณ์ ศิริประเสริฐ. ทักษะและเทคนิคการสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- จิรนนท์ วัชรกุล. ผลของการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.
- ฉัตรชัย เฉลิมอิสระชัย. การสร้างแบบวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชนินทร์ชัย อินทிரารภรณ์. ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชัชชัย โกมารทัต, ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และนิพนธ์ กิติกุล. ความเห็นของอาจารย์พลศึกษาต่อการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้นักเรียน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชูจิตต์ รัตนสาร, ณัฐ อินทรปาน และประพันธ์ กิ่งมิ่งแฮ. ประกาศสัญญาทางการกีฬา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 2 (กรกฎาคม 2516): 35-36.
- ชูศรี สนิทประชากร. การเรียนรู้โดยร่วมมือ. จันทร์เกษมสาร 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2534): 46-49.
- ชำนาญ เอี่ยมสำอาง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบสืบสวนสอบสวนเชิงนิติศาสตร์กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

- ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์. พลศึกษาช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาได้จริงหรือ. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 4 (มกราคม 2521): 35.
- ประภาศรี รอดสมจิตร. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดหมวกหกใบของเดอโบโน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ประสาธ อิศรปริดา. สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- ประยูทธ สาริมาณ. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬาให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ปราณี จงศรี. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องโจทย์ปัญหาของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนแบบ Missouri และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.
- พรนิภา สมาเอี่ยม. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดย การสอน แบบบูรณาการ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กับตาม แนวคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการมัธยมศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- พรรณรัตน์ เเง้าธรรมสาร. การเรียนแบบรับผิดชอบร่วมกัน. สารพัฒนาหลักสูตร 95 (กุมภาพันธ์ 2533): 35-37.
- พลศึกษา, กรม. น้ำใจนักกีฬา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 4 (ตุลาคม 2522): 67-72.
- พยุงค์ดี สนเทศ. การปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรมในการสอนวิชาพลศึกษา. สารพัฒนาหลักสูตร 66 (กันยายน 2530): 31-34.
- พัลลภ พุฒตาล. ผลของการใช้รูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการสอนวรรณคดีไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารวิทยาการจัดการ 6 (ตุลาคม 2546): 39-46.
- พิทักษ์ พลจันทร์. ปัญหาการจัดและดำเนินการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนใน ส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- เพ็ญพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์. การพัฒนารูปแบบการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับนักศึกษาครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ฟอง เกิดแก้ว. การพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พัทธอักษร, 2526.
- ภูมิ หุราพันธ์. ความเป็นนักกีฬา. วารสารกีฬา 4 (เมษายน 2526): 37-38.
- มลิวัลย์ สมศักดิ์. รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. สาขา
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.
- ริ้วทอง ล้อทอง. การวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลที่ส่งเสริมจริยธรรม ของวิทยาลัย
พยาบาลสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
สาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เริงชัย จงพิพัฒนสุข. คู่มือผู้ปกครองและครู : การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2546.
- ลักขณา สริวัฒน์. การคิด. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2549.
- วรรณภา บุญฉิม. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านเหตุผลกับความสามารถในการคิด
อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. สาขาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. น้ำใจนักกีฬา. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ 1
(มกราคม 2523): 9-22.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดประเมินผลทาง
พลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- วัลลภา จันท์เพ็ญ. การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาช่าง
อุตสาหกรรมตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2544.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. การสอนพลศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์, 2539.
- ศิริพร ทวีชาติ. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูล
เป็นหลักเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านสารสนเทศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. สาขาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2537.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร:
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- สงบ ลักษณะ. รวมคำบรรยายและผลการประชุมกลุ่มเรื่องการส่งเสริมจริยศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2523.
- สมบัติ การจนารักพงศ์. เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด. กรุงเทพมหานคร:
ธารอักษร, 2545.
- สมลักษณ์ สมบูรณ์สิงห์. ความคิดเห็นของนักกีฬาที่มีต่อการเชียร์กีฬา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524.
- สมัต อาบสุวรรณ. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้าน
การตัดสินใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ภาควิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุปรียา ชำนาญเอื้อ. การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริม
ความคิดอย่างมีวิจารณญาณเรื่องสารเคมีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนคำกุงประชานุกูล อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. การเรียนการสอนแบบร่วมมือ. วิทยากร 3 (มีนาคม 2531): 4-7.
- เสถียร สมัตถภาพงศ์. นักกีฬากับนักศึกษา. วิจัยสนเทศ 48 (กันยายน 2527): 25-30.
- อรพรรณ ลีอนุชวชัย. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษา กับ
แบบการสอนของอาจารย์ต่อการพัฒนาความคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
พยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- อร่าม เสียนขุนทด. ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อ
พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

- อัศวพันธ์ ศรีหาคำ. ผลการฝึกรูปแบบการคิดต่างกันที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมี
วิจรรณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2545.
- อัญชลี เครือคำขาว. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและ
พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาจริยธรรมกับ
บุคคล โดยการสอนแบบเทคนิคศึกษากฎนี้ตัวอย่างที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- อัญชลี ไสยวรรณ. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทักษะการคิดแสวงหาความรู้สำหรับเด็ก
ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- อาภรณ์ ราชูพิมล. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา สังกัดทบวง
มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- อุษณีย์ โพธิ์สุข. สร้างสรรค์นักคิด : คู่มือการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้าน
ทักษะความคิดระดับสูง. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2545.
- เอกวิทย์ ณ ถกลาง. แนวการอบรมจริยศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
การศึกษา, 2506.
- เอมอัชมา วัฒนบุรานนท์. มาตรฐานวิชาชีพครูสุขศึกษาและพลศึกษา. วารสารครุศาสตร์ 35
(เมษายน-มิถุนายน 2550): 57-63.

ภาษาอังกฤษ

- Ajose, S.A., and Joyner, V.G. Cooperative Learning : The Rebirth Of An Effective
Teaching Strategy. Educational Horizons (Summer 1990): 197-201.
- Artzt, A.F., and Newman, C.M. Cooperative Learning. The Mathematics Teacher 86
(September): 448-452.
- Bandura, A. Social Learning Theory. New Jersey: Prentice-Hall, 1977.
- Bandura, A. Self-Efficacy Mechanism in Human Agency. American Psychologist
37 (February 1982): 122-147.

- Bandura, A. Social Foundations of Thought and Action : A social Cognitive. 8th ed.
New Jersey: Prentice Hall, 1986.
- Barrow, H.H. Man and Movement Principles of Physical Education. 2nd ed.
Philadelphia: Lea and Febiger, 1977.
- Bidduph, L.G. The Study of Athletic Achievement and Social Adjustment of School
boy. The Research Quarterly 12 (March 1954): 1-7.
- Bovyer, G. Children's Concept of Sportsmanship in The 4th, 5th and 6th Grade.
The Research Quarterly 34 (October 1963): 282-287.
- Brown, R. Social Psychology. New York: The Free Press, 1968.
- Bucher, C.A. Administration of Health and Physical Education Programs Including
Athletics. St. Louis: The C.V.Mosby, 1975.
- Camille, B. and Rosalind, C. Theory in Physical Education : A Flied of Program
Charge. Philadelphia: Leafeliger, 1963.
- Carin, A.A., and Sund, R.B. Teaching Science Through Discovery. 3rd ed. Ohio:
Charles E. Merrill Columbus, 1975
- Decaroli, J. What Research Say to The Classroom Teacher : Critical Thinking.
Social Education 37 (January 1973): 67-68.
- Dewey, J. How We Think. Boston: D.C. Health and Company, 1997.
- Dressel, P.L., and Mayhew L.B. General Education : Explorations in Evaluation.
2nd ed. Washington D.C.: American Council on Education, 1975.
- Edelman, S.K. The Experimental Effect of A Discussion Model on The Critical
Thinking Skills of Elementary School Students. Doctoral Dissertation.
Washington University, 1986
- Ennis, R.H. A Logical Basic for Measurement Critical Thinking Skills. Educational
Leadership 43 (1985, October): 45-48.
- Ferrell, S.D. Critical Thinking as A Function of Teacher Reaction. Dissertation Abstracts
International 52 (March 1992): 3223-A.
- Fisher, A. Critical Thinking. New York: Cambridge University Press. 2001.
- Gibson, H.W. (1985). Critical Thinking: A Communication Model. Doctoral Dissertation.
Washington State University.
- Good, C.V. Dictionary of Education. New York: McGraw Hill, 1959.

- Horrock, R.N. Sportsmanship. Journal of Physical Education and Recreation 9 (November-December 1977): 20-21.
- Hudgins, B.B. Learning and Thinking. Illinois: P.E. Peacock Publishers, 1977.
- Hudgins, B.B., and Edelman S. Children's Self Directed Critical thinking. Journal of Education Research 81 (May-June 1988): 262-273.
- Hojjati, H.S. A Study of The Attitude Changes of High School Students Toward Physical Education Activity Courses. Dissertation Abstracts International 41 (September 1980): 982 – A.
- Hunt, D.E., and Sullivan, V.S. Between Psychology and Education. Illinois: The Dryden Press. 1974.
- Johnson, D.W., and Johnson, R.T. Learning Together and Alone : Cooperative Competitive and Individualistic Learning. New Jersey: Prentice Hall, 1991.
- Johnson, M.R. Construction of Sportsmanship Attitudes Scales. The Research Quarterly 40 (May 1969): 314-316.
- Joyce, B., and Weil, M. Models of Teaching. Boston: Allyn and Bacon, 1992.
- Kohlberg, L. The Child as A Moral Philosopher, in Reading in Educational Psychology Today. California: CRM Book Inc, 1969.
- Kagan, S. Cooperative Learning : Resources for Teachers. The United of America: University of California, 1990.
- Kohlberg, L. Moral Development and Behavior. New York: John Wiley & Son, 1976.
- Kramer, K. Concept Clarification and Critical Thinking : Integrated Process. Journal of Nursing Education 32 (November 1993): 406-414.
- Massengale, J.D. The Effects of Sportsmanship Instruction on Junior High School Boys. New Mexico: University of New Mexico, 1969.
- McMahan, R. The Development of An Instrument for Assessing Sportsmanship Attitudes. Dissertation Abstracts International 39 (February 1979): 4808-A.
- Moore, B.N., and Parker, R. Critical Thinking. 3rd ed. California: Mayfield Publishing, 1992.
- Morrison, G.R., Ross, S.M., and Kemp, J.E. Designing Effective Instruction. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons, 2001
- Nickerson, R. Kinds of Thinking Taught in Current Programs. Educational Leadership 42 (September 1984): 26-36.

- Oliver, J.N. The Relationship Between Physical Characteristics and The Social and Emotional Characteristic of Educationally Sub-Normal Boys British Journal of Educational Psychology 22 (1958): 155-165.
- Orlich, D.C. and others. Teaching Strategies: A Guide to Effective Instruction. 9th ed. Wadsworth: Cengage Learning, 2010.
- Pape, L.A., and Mean, L.E. A Professional Career in Physical Education. New Jersey: Prentice Hall,
- Phillips, D.A. An Analysis of Factor with Student Responses to test in Physical Education Activities. Dissertation Abstracts International 53 (February 1993): 2737.
- Piaget, J. The Moral Judgment of Child. Blencoe: Free Press, 1960.
- Purdy, R.T. The Successful High School Athletic Program. New York: Parker Publishing company.
- Quellmalz, E.S. Needed : Better Method for Testing Higher-Order Thinking Skill. Education Leadership 43 (October 1985): 29-35.
- Richey, R. The Theoretical and Conceptual Bases of Instructional Design. 2nd ed. New York: Nichols Publishing, 1986.
- Ruggiero, V.R. Teaching Thinking Across The Curriculum. New York: Harper & Row, 1988.
- Saylor, G.J., Alexander, W.M., and Lewis, A.J. Curriculum Planning for Better Teacher and Learning. 4th ed. New York: Holt Rinehart and Winston, 1981.
- Seels, B., and Glasgow, Z. Exercises in Instructional Design. Columbus: Merrill, 1990
- Sharman, J. R. Introduction to Physical Education. New York: AS. Parves and Company, 1934.
- Skinner, B.F. Science and Human Behavior. New York: Macmillan, 1953.
- Skolnick, S.J. The Effects of Physical Activities on Academic Achievement in Elementary School Children. Dissertation Abstracts International 42 (August 1981): 602-A.
- Slavin, R.E. Cooperative Learning. London: Longman, 1983.
- Smith, E.D. Sportsmanship Evaluation of Athletic Program. Dissertation Abstract International 38 (January 1978): 4028-A.

- Sterberg, R.J., and Baron, B.J. A Statewide Approach to Measuring Critical Thinking Skills. Educational Leadership 43 (October 1985): 40-43.
- Tomlinson, K.C., and Keasey, C.B. The mediating Role of Cognitive Development in Moral Judgment. Child Development 45 (June 1974): 291-298.
- Tarkington, S.A. Improving Critical Thinking Skills Using Paideia Seminars in A Seventh-Grade Literature Curriculum. Doctoral Dissertation. University of San Diego, 1989.
- Watson, G., and Glazer, E.M. Watson-Glazer Critical! Thinking Appraisal Manual. New York: Harcourt Brace and World, 1964.
- Woolfolk, A.E. Education Psychology. 6th ed. Boston: Allyn and Bacon A Simon & Schuster Company, 1995.
- Young, R.C. The Nurturance of Independence and Learning in Fourth Grade Children Through Inquiry Development : Final Report. Research in Educational 5 (February 1970): 53.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายนามต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.วรศักดิ์ เพียรชอบ
ข้าราชการบำนาญ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.เทพวาทินี หอมสนิท
ข้าราชการบำนาญ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลาปชัย สุวรรณธารา
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานิต โกศลอินทรีย์
โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

ที่ ศธ 0512.6(2771)/2806

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.วรศักดิ์ เพียรชอบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย ร้อยตรีคณัย ดวงกุมเมศร์ นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบ การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของ นักเรียนระดับประถมศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชมา วัฒนบูรานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/2808

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย ร้อยตรีคนัย ดวงกุ่มเมษฐ์ นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำ
ใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอชมา วัฒนบูรานนท์ และรองศาสตราจารย์
ดร.รัชนี ขวัญบุญจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-82 ต่อ 612

ที่ ศธ 0512.6(2771)/2807

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปชัย สุวรรณธาดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย ร้อยตรีคนัย ดวงกุมเมศร์ นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อมอชมา วัฒนบูรานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน

โทร. 0-2218-2680-82 ต่อ 612

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680-2 ต่อ 612
ที่ ศธ 0512.6(2771)/2809 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ชัย อินทிரากรณ์

ด้วย ร้อยตรีคนัย ดวงภูมเมศร์ นิสิตชั้นปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบ
การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬาของ
นักเรียนระดับประถมศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชมา วัฒนบูรานนท์ และรองศาสตราจารย์
ดร.รัชนี ขวัญบุญจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานวิชาการ หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร.82680-2 ต่อ 612
ที่ ศธ 0512.6(2771)/2810 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิต โภศลอินทรีย์

ด้วย ร้อยตรีคณีย์ ดวงฤมเมศร์ นิสิตชั้นปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตร การสอนและ
เทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา
รูปแบบการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจ
ของนักเรียนระดับประถมศึกษา” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอัชมา วัฒนบูรานนท์ และรองศาสตราจารย์
ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.อาชญญา รัตนอุบล)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หลักสูตรและการสอน

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

โดย

ร.ท.ดภัย ดวงกุมเมศร์

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็น การจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ (Inquiry Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษา และกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหา ความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการ ค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เร้าให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนด วิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในชั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การ ให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำ ข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะ เป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุผลของการสรุปอ้างอิงหลังจาก การตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

ด้านครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดง ความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ อธิบายและสาธิตทักษะที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ และซักถามผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งเป็นสมมติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่

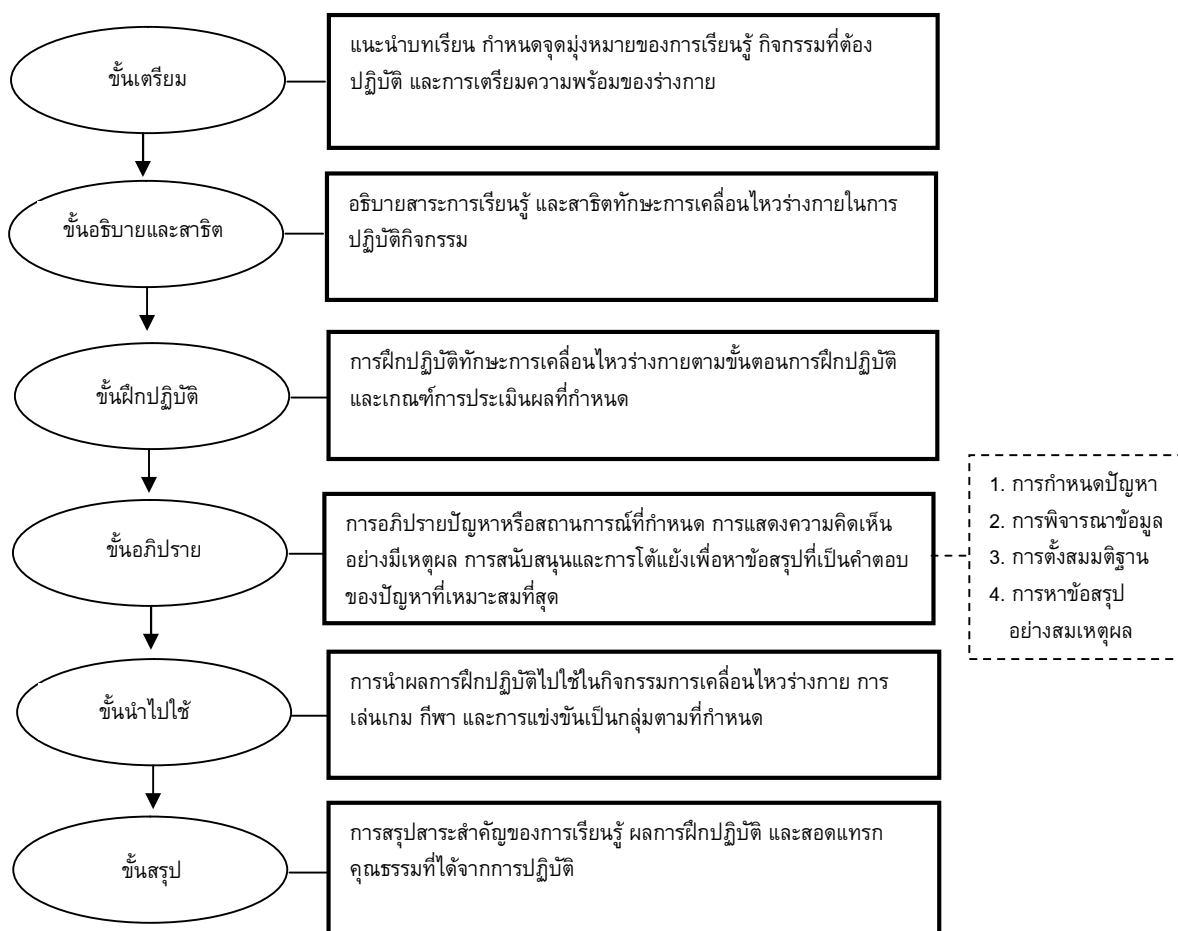
ขั้นตอนการสอน

1. **ขั้นเตรียม** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียนจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
2. **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม
3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ
4. **ขั้นอภิปราย** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด
5. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด
6. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานทั้งแบบอยู่กับที่ เช่น กระโดดหมุนตัว กระโดดเหยียดตัว แบบเคลื่อนที่ เช่น ชิกแซ็ก วิ่งเปลี่ยนทิศทาง คอชม้า และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่นบอล เชือก
2. ฝึกการบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ	2.1 การบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ
3. เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด	3.1 เกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด
4. เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด	4.1 กีฬาพื้นฐาน เช่น แฮร์บอล แอนด์บอล ห่วงข้าม ตาข่าย

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น	1.1 การออกกำลังกาย เล่นเกมตามความชอบของตนเองและเล่นกีฬาพื้นฐานร่วมกับผู้อื่น 1.2 การวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองในการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น 1.3 คุณค่าของการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาที่มีต่อสุขภาพ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น	2.1 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

แผนการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
การปฐมนิเทศ			
1	การแนะนำวิชา เรียน และ วิธีการเรียนรู้	1. กำหนดข้อตกลง กติกา และระเบียบ ปฏิบัติในชั้นเรียน 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเคลื่อนไหวของร่างกาย			
2	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่ กับที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่กับที่ - ทำนอน - ทำนั่ง - ทำยืน 2. เกมตำรวจจับผู้ร้าย	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. ลูกปิงปอง 4 ลูก
3	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบ เคลื่อนที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบเคลื่อนที่ - การเดิน - การวิ่ง - การกระโดด 2. เกมวิ่งข้ามรั้ว	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
4	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้ อุปกรณ์ ประกอบ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเลี้ยง - การขว้าง - การโยน 2. เกมรับส่งลูกบอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบอล
5	การเคลื่อนไหว ร่างกายตาม จังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะ - การปรบมือตามจังหวะ - การเคลื่อนไหวตามจังหวะ 2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเคาะจังหวะ

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
6	การบริหารประกอบจังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการบริหารประกอบจังหวะ - ทำการบริหาร - การออกกำลังกายประกอบจังหวะ 2. กิจกรรมการออกกำลังกายประกอบจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเล่นซีดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา			
7	เกมเลียนแบบ	1. เกมเลียนแบบ - เกมกระต่ายขาเดียว - เกมเป่ายี่งุบ - เกมม้าโรมัน	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
8	กิจกรรมแบบผลัด	1. กิจกรรมแบบผลัด - เกมวิ่งเปี้ยว - เกมเลี้ยงไข่	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบิงปอง
9	กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล - การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก - การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ - การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
10	กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล - การยิงประตูสองมือระดับอก - การยิงประตูสองมือเหนือศีรษะ - การยิงประตูมือเดียว 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
11	กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแชร์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
12	กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ - การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
13	กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ - การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
14	กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล - การยิงประตูแบบอยู่กับที่ - การยิงประตูแบบเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
15	กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม)	1. การปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
ปัจฉิมนิเทศ			
16	การสรุปผลการเรียนรู้	1. ทบทวนผลการเรียนรู้ 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ -

เรื่อง การแนะนำวิชาเรียน และวิธีการเรียนรู้

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

-

ตัวชี้วัด

-

สาระสำคัญ

1. การแนะนำตัว ทำความรู้จักกับผู้เรียน
2. การอธิบายวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. การกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. การทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. การทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน
2. เพื่อให้ทราบกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. เพื่อให้ทราบข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

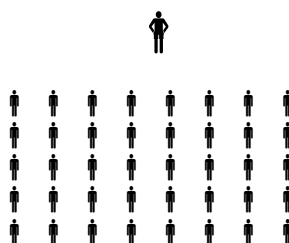
1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 การทดสอบ
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.2 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ไวท์บอร์ด
2. บัญชีรายชื่อ
3. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนจากบัญชีรายชื่อ
4. ครูกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย ดังนี้
 - 4.1 การมาเรียนให้ทุกคนมาเรียนให้ตรงเวลาและเข้าตามกลุ่มที่กำหนด
 - 4.2 ขณะที่คุณครูอธิบาย ทุกคนต้องตั้งใจฟัง
 - 4.3 ถ้านักเรียนมีคำถามหรือข้อสงสัยให้ยกมือขึ้นถามหรือแสดงความคิดเห็น
 - 4.4 การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆให้คำนึงถึงความปลอดภัย ทำตามคำแนะนำ และสัญญาณนกหวีดที่ครูกำหนด
 - 4.5 การแต่งกายให้แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
5. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
6. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนรับทราบข้อตกลงในการปฏิบัติในชั้นเรียน สามารถทำข้อสอบให้เสร็จได้ตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ ควรใช้เวลาในการกำหนดข้อตกลงต่างๆให้น้อยที่สุด เพื่อให้มีเวลาในการทำทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย

เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานมี 3 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ และการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ เป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกายโดยไม่เคลื่อนที่ เช่น การนอน การนั่ง การยืน เป็นต้น

1. การนอน ต้องใช้ทุกๆ ส่วนของร่างกาย เป็นจุดรองรับน้ำหนัก ดังนั้นควรให้ส่วนของลำตัวแนบขนานกับพื้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

2. การนั่ง เป็นการพิงของส่วนเอวและสะโพก ให้น้ำหนักลงที่ก้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

3. การยืน เป็นการเหยียดลำตัวและศีรษะตรง ให้น้ำหนักลงที่เท้าทั้งสองข้าง แขนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลักษณะการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

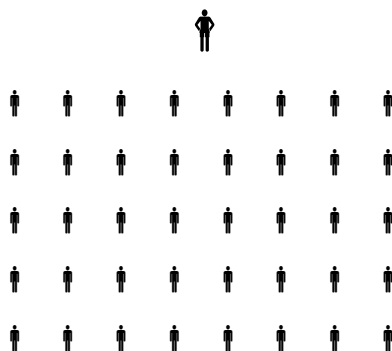
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกปิงปอง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

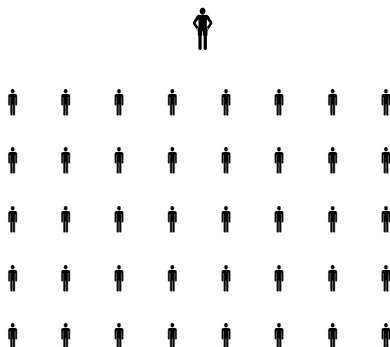
3. ทบทวนข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติในการเรียน แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ท่านอน ท่านั่ง ทำยืน
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
 - 2.1 ท่านอน การปฏิบัติ ให้นอนคว่ำ แขนงออยู่ข้างลำตัว ขาเหยียดตรง ใช้แขนดันตัวขึ้นในท่าดันพื้น ให้แขน ลำตัว และขาตรง แล้วค่อยๆ งอแขนกลับสู่ท่าเริ่มต้น
 - 2.2 ท่านั่ง การปฏิบัติ ให้นั่งลงกับพื้น งอเข่าเป็นมุมฉาก เอนตัวนอนลงกับพื้น แล้วพับลำตัวขึ้นกลับสู่ท่าเริ่มต้น
 - 2.3 ทำยืน การปฏิบัติ ให้ยืนตรง กระโดดตบมือขึ้นเหนือศีรษะพร้อมกับแยกขาออกเล็กน้อย ทำการกระโดดอีกครั้งนำแขนและขากลับสู่ท่าเริ่มต้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ดังนี้

2.1 ทำนอน หรือทำดันพื้น 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.2 ทำนั่ง หรือทำลุกนั่ง 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.3 ทำยืน หรือทำกระโดดตบ 30 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำไม

นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดแตกต่างกัน

1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

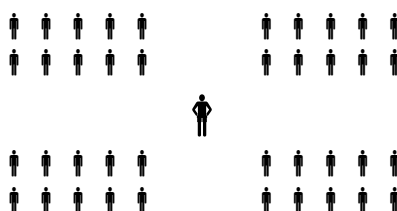
1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าให้นักเรียนทำท่าลุกนั่ง นักเรียนคิดว่าทำท่าอย่างไร จะทำได้จำนวนครั้งมากที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหา

ข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตำรวจจับผู้ร้าย ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนวางเท้าไว้ในวงกลมที่กำหนด และให้ตัวแทนในกลุ่ม 1 คนถือลูกปิงปองไว้ในมือ

2.2 ตัวแทนของกลุ่มเรียกชื่อเพื่อน 1 คน พร้อมกับโยนลูกปิงปองขึ้นเหนือศีรษะ

2.3 คนที่ไม่โดนเรียกชื่อให้วิ่งหนีให้ไกลที่สุด คนที่โดนเรียกชื่อให้รับลูกปิงปองแล้วแล้วตะโกนว่า “หยุด”

2.4 เมื่อได้ยินคำสั่งให้หยุด ให้ทุกคนหยุดอยู่กับที่ คนที่ถือลูกปิงปองให้เคลื่อนที่ได้ 10 ก้าว แล้วใช้ลูกปิงปองขว้างให้ถูกเพื่อน เพื่อนที่ถูกขว้างจะมาทำการโยนลูกปิงปองในครั้งต่อไป

2.5 เมื่อมีคนที่ถูกขว้างหรือขว้างไม่ถูกเพื่อนครบ 3 ครั้ง จะถูกยิงเป้า โดดต้องยืนหันหลังและให้เพื่อนในกลุ่มขว้างคนละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ตามที่กำหนดมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 60% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ เช่น วิ่งอยู่กับที่ การเต้นแอโรบิค เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายวิธีการเล่นเกมให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นได้ด้วยความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย

เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ. พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ เป็นการเคลื่อนไหวที่ต้องมีการเคลื่อนที่ มีการปรับเปลี่ยนอวัยวะของร่างกายให้อยู่ในลักษณะท่าทางที่ทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนที่ไปยังทิศทางต่าง ๆ ได้แก่ การม้วนตัว การคลาน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง เป็นต้น

การกลิ้งตัว เป็นการใช้ส่วนลำตัวออกแรงบิดหมุนพลิกตัวในลักษณะนอนคว่ำ สลับนอนหงายต่อเนื่องติดต่อกันไป

การคลาน เป็นการใช้อวัยวะแขน และงอขา ออกแรงเหวี่ยงที่หัวไหล่และต้นขาพยุงลำตัวให้เคลื่อนที่ออกไปตามต้องการ

การเดิน ใช้ต้นขาออกแรงเหวี่ยงให้ขาทั้งสองข้างก้าวสลับไปตามทิศทางที่ต้องการในขณะที่เดินจะแกว่งแขนเพื่อพยุงลำตัวให้ตั้งตรง

การวิ่ง มีลักษณะการเคลื่อนไหวคล้ายเดิน แต่การเหวี่ยงขาทั้งสองจะต้องเหวี่ยงให้เร็วและแรงขึ้น ลำตัวเอนไปด้านหน้าเล็กน้อย

การกระโดด ใช้การงอเข้าถีบปลายเท้าทั้งสองข้างหรือเท้าใดเท้าหนึ่งส่งตัวให้ลอยขึ้นไปยังทิศทางที่ต้องการ

การเขย่ง เป็นการเคลื่อนไหวที่ใช้ขาข้างใดข้างหนึ่งเหวี่ยงก้าวออกไปยังทิศทางที่ต้องการเพียงข้างเดียวติดต่อกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลักษณะการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

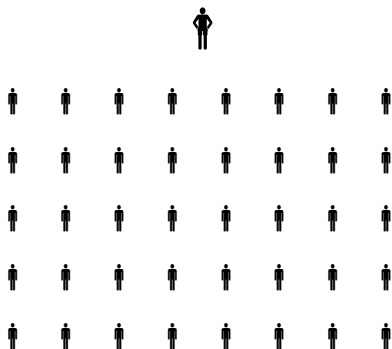
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ซอล์ก ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

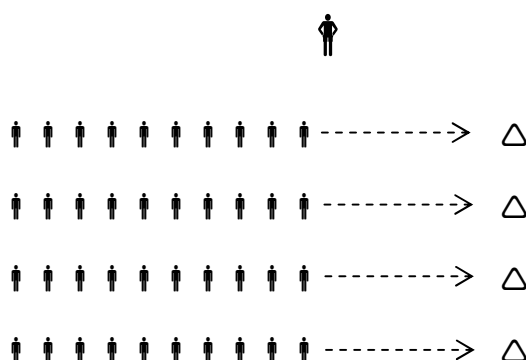
1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกลิ้งตัว การคลาน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
 - 2.1 การคลาน การปฏิบัติ นั่งคุกเข่า วางฝ่ามือไว้ด้านหน้า ยกสะโพกขึ้น แล้วเคลื่อนที่ไปด้านหน้าโดยการยกแขนและหัวเข้าไปพร้อมๆ กัน
 - 2.2 การเดิน การปฏิบัติ ยืนตัวตรง ก้าวเท้าไปด้านหน้า วางเท้าให้มั่นคงพร้อมกับถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าด้านหน้าและยกเท้าด้านหลังขึ้น ทำซ้ำเช่นเดิม
 - 2.3 การวิ่ง การปฏิบัติ ยืนแยกเท้าไปด้านหน้า โนม้ตัวไปด้านหน้าเล็กน้อย เขวี้ยงขาและแขนไปด้านหน้าอย่างรวดเร็ว

2.4 การกระโดด การปฏิบัติ ยืนย่อเข่าให้เท้าทั้งสองวางเสมอกัน เขวี้ยงแขน พร้อมกับเหยียดขา กระโดดไปด้านหลัง

2.5 การเขย่ง การปฏิบัติ ยืนย่อเข่ายกเท้าไปด้านหลัง 1 ข้าง เขวี้ยงแขนและขา กระโดดไปด้านหลังและลงสู่พื้นด้วยขาข้างเดียว

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ดังนี้
- 2.1 ท่าเดิน ให้แต่ละคนเดินไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.2 ท่าวิ่ง ให้แต่ละคนวิ่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเขย่ง ให้แต่ละคนกระโดดเขย่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง

1 ครั้ง

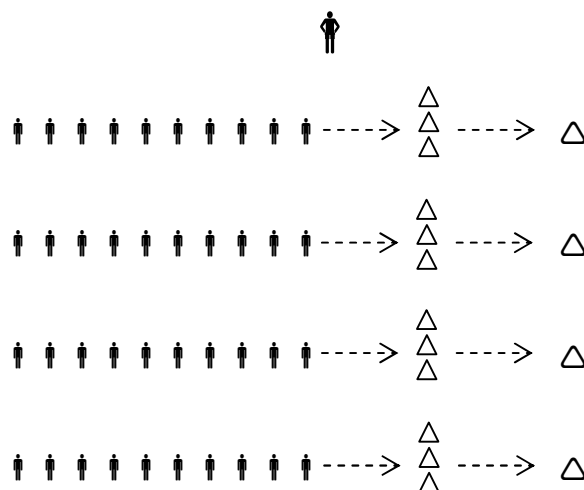
3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกแต่ละท่าจนครบทุกคน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น นักเรียนควรทำการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างไรจึงจะสามารถกระโดดได้ไกลที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนทำการวิ่งกระโดดไกล นักเรียนจะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างไรถึงจะกระโดดได้ไกลที่สุด ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมวิ่งข้ามรั้ว ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนยืนที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้วิ่งไปกระโดดข้ามสิ่งกีดขวางแล้วไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด วิ่งกลับมากระโดดข้ามสิ่งกีดขวางอีกครั้งหนึ่ง วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย วิ่งกลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- 1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
- 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ที่ถูกต้อง
- 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
- 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้องตามที่กำหนดมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ เช่น การวิ่ง การกระโดดแบบต่างๆ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจ นักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในชั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเพียงบางส่วนโดยที่มีสิ่งของหรืออุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น การเลี้ยว การขว้าง การโยน

การเลี้ยว โดยการเลี้ยวลูกบอลประกอบการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น การเลี้ยวลูกบอลสลับมือซ้ายและขวา

การขว้าง โดยการจับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ทุ่มลูกบอลลงพื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นตั้งฉากกับพื้น หรือทุ่มบอลลงพื้นห่างจากตัวลอยไปข้างหน้า

การโยน โดยการถือลูกบอลไว้ในมือ โยนลูกบอลให้สูงขึ้นเหนือศีรษะ หรือโยนลูกบอลให้ลอยไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

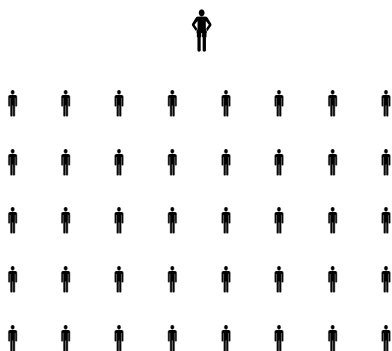
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกบอล กรวยยาง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

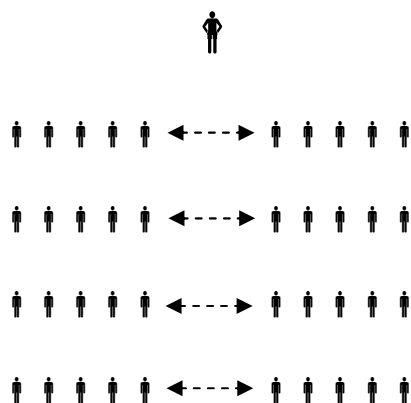
- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ การเลี้ยง
การขว้าง และการโยน พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
 - 2.1 การเลี้ยง ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา โดยการกลลูกบอลลงกับพื้น
พร้อมกับเคลื่อนที่ไปด้านหน้า
 - 2.2 การขว้าง ทำการทุ่มลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ลงสู่พื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้น
เหนือศีรษะ แล้วใช้มือจับลูกบอลก่อนที่จะตกลงพื้น
 - 2.3 การโยน ทำการโยนลูกบอลให้สูงเหนือศีรษะประมาณ 2-4 เมตร แล้วรับลูกบอล
ไว้ไม่ให้ตกลงพื้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

- 2.1 การเลี้ยงลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา ไปด้านหน้า
- 2.2 การทุ่มลูกบอล ทำการทุ่มลูกบอลให้ลูกบอลกระดอนไปด้านหน้า
- 2.3 การโยนลูกบอล ทำการโยนลูกบอลไปด้านหน้า ให้ลูกบอลสูงเหนือศีรษะ

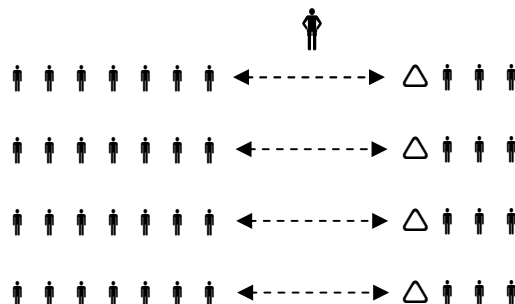
3. ให้แต่ละกลุ่มทำสลับกันจนครบทุกคน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ท่าทางในการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ที่เหมาะสมที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนมีลูกบอลขนาดต่างกัน และน้ำหนักต่างกัน ทำอย่างไรถึงจะส่งลูกบอลออกไปได้ไกลที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ตามกลุ่ม ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมรับส่งลูกบอล ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนยืนถือลูกบอลที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหลังกรวยยางที่กำหนด แล้วโยนลูกบอลให้เพื่อนร่วมทีม ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้ายเลี้ยงลูกบอลไปถึงกรวยยางที่กำหนด ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และชูลูกบอลขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการออกกำลังกายโดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่า 75% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบได้ เช่น การยกน้ำหนัก การขี่จักรยาน การพายเรือ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นความคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดกฎ ระเบียบการแข่งขันให้ชัดเจน และทำการตัดคะแนน เมื่อมีการผิดกฎ ระเบียบที่กำหนด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 2 ฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ

สาระสำคัญ

กิจกรรมเข้าจังหวะ เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายตามความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ ให้มีท่าทางไปตามจังหวะอย่างมีแบบแผนและขั้นตอน ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีสุขภาพแข็งแรง กล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี

ท่าทางพื้นฐานของกิจกรรมเข้าจังหวะ

1. ท่าทางที่ร่างกายไม่ต้องเคลื่อนที่ ได้แก่ การยกแขนและขาขึ้นลง การพับงอแขน ขา และลำตัว การก้มและเงยลำตัวและศีรษะ การหมุนบิดลำตัวแขนและขา เป็นต้น

2. ท่าทางที่ร่างกายต้องมีการเคลื่อนไหว ได้แก่ การเดิน การก้าวเท้า การวิ่ง การกระโดดเขย่ง การกระโดดตัวลอย การสับเท้า เป็นต้น

การฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ควรเริ่มต้นด้วยการฝึกปรบมือตามจังหวะเป็นชุดๆ เช่น

จังหวะ 1-2 1-2-3 1-2 1-2 1

หรือ จังหวะ 1-2-3-4 5-6-7-8

หมายเหตุ เพลงตามจังหวะ

ตบมือ 5 ครั้ง 12345 ตบให้ดังกว่านี้ 12345 ตบอีก 5 ที 12345 ตบอีกที่ดังๆ 12345

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

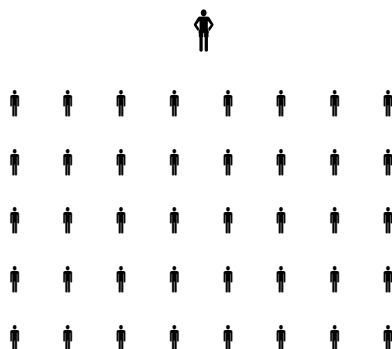
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเคาะจังหวะ เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

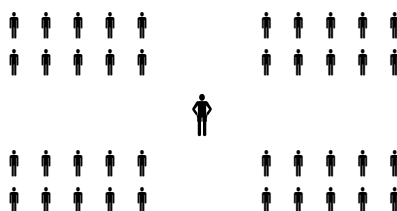
2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง
3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

 1. ครูอธิบายและสาธิตการปรบมือตามจังหวะ
 2. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ (เพลงตามจังหวะ) ดังนี้
 - 2.1 การย่อเท้า การปฏิบัติ ย่อเท้าสลับซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 2.2 การส่ายเอว การปฏิบัติ ส่ายเอวซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 2.3 การผกศีรษะ การปฏิบัติ ผกศีรษะขึ้นลง 5 ครั้ง

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และตบมือตามจังหวะ

2.2 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้

ได้อย่างน้อย 3 ท่า

ชั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีวิธีการให้จังหวะแบบใดบ้าง

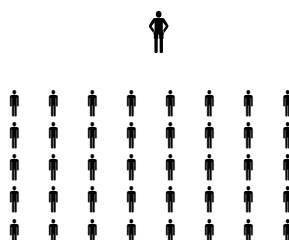
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าไม่ใช้การปรบมือประกอบจังหวะ นักเรียนจะใช้วิธีการใดที่ทำให้เด่นได้พร้อมเพียงกัน ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้
 - 2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงและแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงตามจังหวะ
 - 2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง
- ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที**
1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 บอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ
 - 1.2 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
 2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้ เช่นความสามัคคี ความสนุกสนาน ได้ความแข็งแรง เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะของเพลง เพื่อให้นักเรียนเลือกท่าทางที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

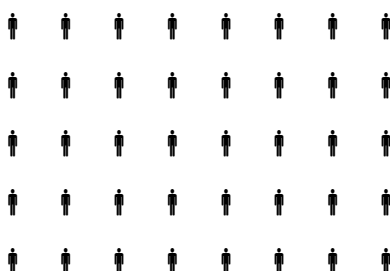
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเล่น CD เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทำวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ และนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายวิธีการปฏิบัติท่ากายบริหารประกอบจังหวะ โดยใช้ท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่า เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า

2. ครูสาธิตทักษะกายบริหารประกอบจังหวะ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ โดยใช้จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ดังนี้

2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ การปฏิบัติ หมุนศีรษะเป็นวงกลม 1 รอบ 8 จังหวะ

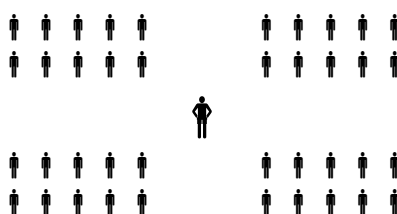
2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก การปฏิบัติ งอข้อศอกยื่นแขนไปด้านหน้าขนานกับลำตัว กางแขนออกข้างลำตัวนับ 1 พับแขนกลับที่เดิมนับ 2 ทำซ้ำจนครบ 8 จังหวะ

2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว การปฏิบัติ ยืนแยกขาเล็กน้อย เอียงตัวทางข้าง พร้อมกับเหยียดแขนโยกตัว 8 จังหวะ

2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา การปฏิบัติ ยืนแยกขาก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว วางแขนที่หัวเข่าพร้อมกับงอเข่าโน้มตัวไปด้านหน้า 8 จังหวะ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ 8 จังหวะ ประกอบเพลง ออกกำลังกาย โดยใช้ท่ากายบริหารดังนี้

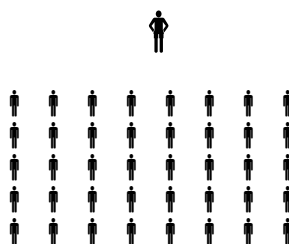
- 2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ
- 2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก
- 2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว
- 2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา

3. ให้แต่ละกลุ่มคิดค้นท่ากายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า พร้อมกับบอกกล้ามเนื้อที่ต้องการบริหาร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมกายบริหารประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน
ชั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ท่ากายบริหารมีท่าใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประกอบจังหวะ
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าจังหวะที่ใช้ในประกอบกายบริหาร มีความเร็วต่างกัน นักเรียนจะมีวิธีทำท่ากายบริหารประกอบจังหวะอย่างไรถึงจะดีที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ ดังนี้
 - 2.1 ให้แต่ละกลุ่มแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า ประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน
 - 2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 บอกกลุ่มของกล้ำมเนื่องจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
 - 1.2 สรุปผลการปฏิบัติท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกกลุ่มของกล้ำมเนื้อที่ใช้ในการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้องมากกว่า 90% มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการบริหารร่างกายประกอบจังหวะมากกว่า 70% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรแนะนำให้นักเรียนแสดงความเป็นผู้ที่ดี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

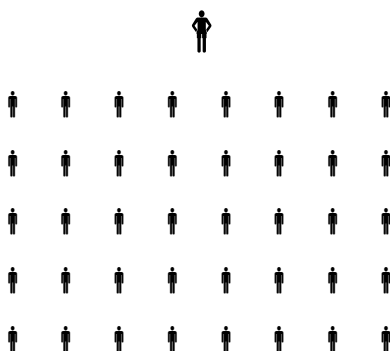
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเล่นเกมเลียนแบบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ
แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง เกมเลียนแบบ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะสำคัญของเกมว่า เกมเป็นกิจกรรมที่ต้องมีข้อตกลงในการเล่น
ร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มี
กติกาในการเล่นง่ายๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม” เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วย
ฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน
เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายิงฉุบ เกมม้าโรมัน เป็นต้น

2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

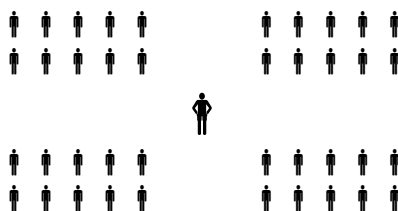
2.1 เกมกระต่ายขาเดียว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม ทีมที่เป็นกระต่ายให้
กระโดดด้วยขาข้างเดียวไล่จับอีกฝ่ายหนึ่ง

2.2 เกมเป่ายิงฉุบ วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมส่งผู้เล่นทีละ 1 คน ทำ
การแข่งขันเป่ายิงฉุบ จนครบทุกคน

2.3 เกมม้าโรมัน วิธีการเล่น แต่ละทีมจัดผู้เล่นชุดละ 3 คน ทำการต่อตัววิ่งแข่งขัน
กันจนครบตามที่กำหนด

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเล่นเกมส์เลียนแบบ ดังนี้

2.1 เกมกระต่ายขาเดียว

2.2 เกมเป่ายางฉุบ

2.3 เกมม้าโรมัน

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกเกม

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีเกมอะไรอีกบ้างที่เป็นเกมส์เลียนแบบ

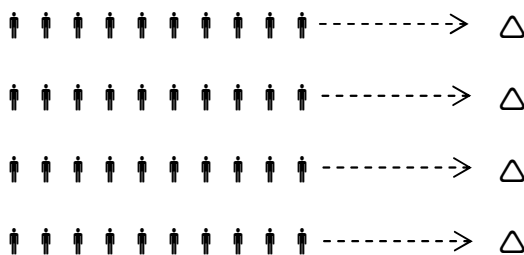
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า นักเรียนคิดว่าเกม เสือข้ามห้วย เป็นเกมอย่างไร มีวิธีการเล่นอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งผลัดกระต่ายขาเดียว ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยกระโดดเข่งขาเดียวไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวหน้าชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 อธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบ
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมที่ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบได้ เช่น ได้ความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเล่นเกมที่เลียนแบบมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.2 บันทึกหลังการสอน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 ด้านพฤติกรรม

ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

3.2 ด้านผลการเรียนรู้

ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด

ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

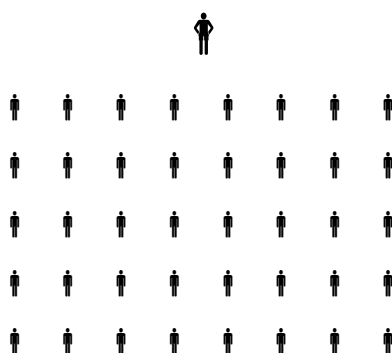
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการละเล่นกิจกรรมแบบผลัด
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ผ้าเช็ดหน้า ลูกปิงปอง ช้อน ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทำวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

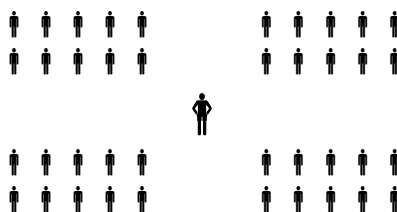
3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นเกมเลียนแบบ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมแบบผลัด

ชั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายกิจกรรมแบบผลัด ว่าเป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น เกมวิ่งเปี้ยว เกมเลี้ยงไข่ เป็นต้น
2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม
 - 2.1 เกมวิ่งเปี้ยว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมให้วิ่งอ้อมกรวยตามที่กำหนด แล้วพยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีใส่ฝ่ายตรงข้าม
 - 2.2 เกมเลี้ยงไข่ วิธีการเล่น แต่ละทีมใช้ช้อนตักลูกปิงปองแล้วเดินไปอ้อมกรวยตามที่กำหนดแล้วกลับมาส่งให้เพื่อน ทำซ้ำจนครบทุกคน

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

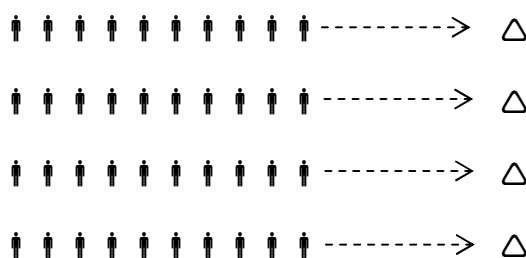
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะในการร่วมกิจกรรมแบบผลัด ดังนี้
 - 2.1 เกมวิ่งเปี้ยว
 - 2.2 เกมเลี้ยงไข่
3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกคน

ชั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีเกมอะไรบ้างที่เป็นกิจกรรมแบบผลัด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าให้นักเรียนใช้ไข่ไก่ในการเล่นเกมส์เลี้ยงไข่ นักเรียนจะเล่นได้ดีขึ้นหรือไม่ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

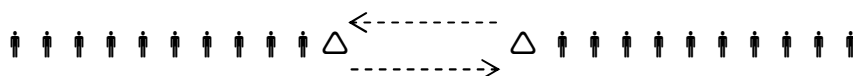
ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมส์เลี้ยงไข่ ดังนี้

- 2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยใช้ช้อนตักไข่เดินไปอ้อมกรวยวางที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน
- 2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ
3. ให้นักเรียนจัดเป็นแถวตอน ทีมละ 10 คน ดังรูป

4. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งเปี้ยว ดังนี้

4.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยวิ่งไปอ้อมกรวยยาง พยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีฝ่ายตรงข้าม

4.2 ทีมที่สามารถตีฝ่ายตรงข้ามได้เป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 ความหมายและประโยชน์ของกิจกรรมแบบผลัด

1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นแบบได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเล่นแบบได้ เช่น ได้ความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมแบบผลัดมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่องความรับผิดชอบ มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแชร์บอล เป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี การรับส่งลูกบอลเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นกีฬาแชร์บอล ประกอบด้วย

1. การรับส่งลูกบอลระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว
2. การรับส่งลูกบอลเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลัดข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว
3. การรับส่งลูกบอลกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

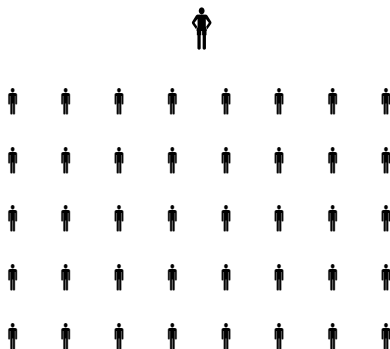
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแบบผลัด และแนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายถึงกีฬาแชร์บอล ว่าเป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและ บาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

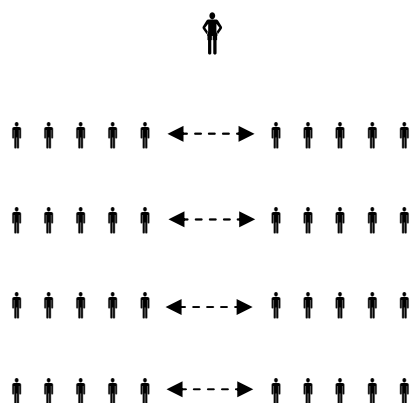
2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลัดลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลับข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง

2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การรับส่งลูกบอลแบบใดที่มีความแม่นยำมากที่สุด

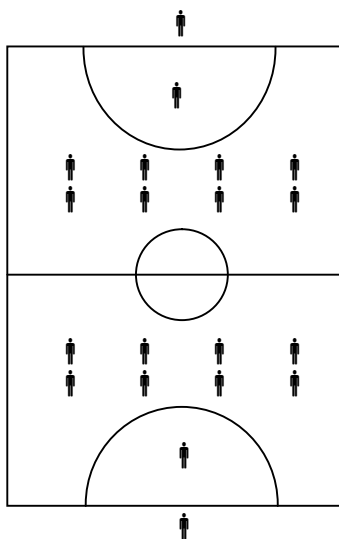
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมีคู่แข่งที่ตัวสูงใหญ่มา ยืนกั้นนักเรียน นักเรียนจะใช้การส่งลูกบอลแบบใด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ
- กติกากการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ และห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

- ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอล
 - วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลที่ถูกต้อง
 - ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - การปฏิบัติตามกฎ กติกากการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
- ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลได้อย่างแม่นยำ ทำให้เกิดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนบางส่วนมาช่วยทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู เป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ ซึ่งควรมีพื้นฐานดังนี้

1. การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น
2. การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น
3. การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประคองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

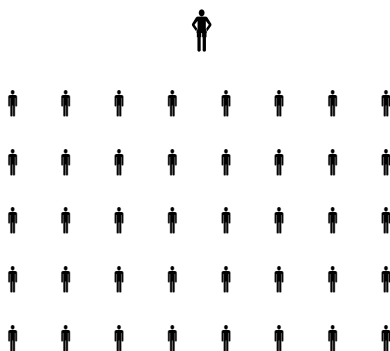
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายทักษะการยิงประตู ว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

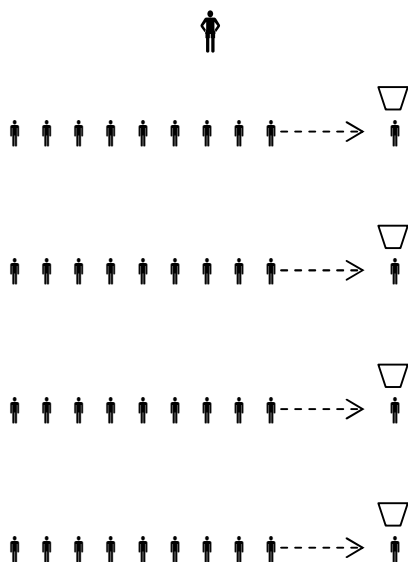
- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น

2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประครองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตู ในกีฬาแฮร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง
- 2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง
- 2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

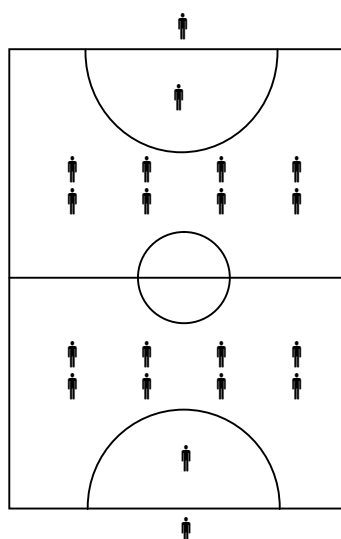
1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การยิงประตูแบบใดมีความแม่นยำมากที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนต้องยิงประตูในระยะเขตโทษ และกึ่งกลางสนาม นักเรียนคิดว่าการยิงประตูแบบใดเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้อยู่ในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก และห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90%สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการยิงประตูได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถยิงประตูได้หลายรูปแบบ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การเล่นทีมรุก หมายถึง เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในทีม

การเล่นทีมรับ หมายถึง เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นทีมรับร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้อย่างถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

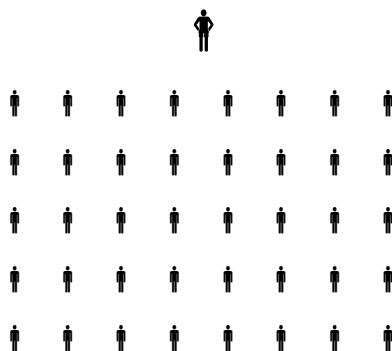
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วน้ำ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

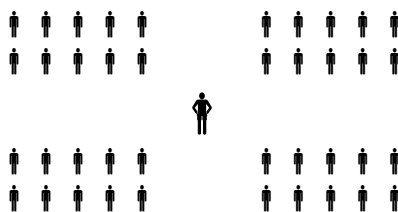
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

2.1 การเล่นทีมรุก เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในทีม

2.2 การเล่นเกมที่รับ เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นที่มาร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำอย่างไรที่จะป้องกันไม่ให้ฝ่ายรุกทำประตูได้

1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

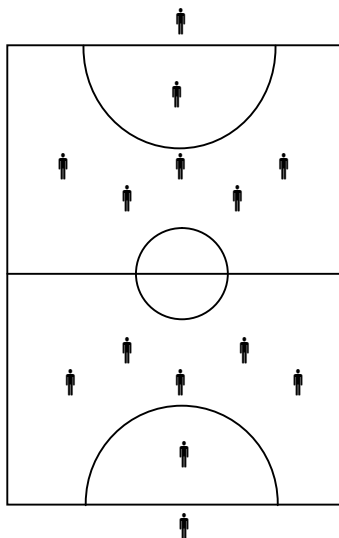
1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล คู่แข่งพยายามไม่ให้ นักเรียนรับลูกบอลจากเพื่อน นักเรียนจะอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหา

ข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 7 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้อินในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป คนที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ
- 3.2 ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก
- 3.4 ห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว
- 3.5 ห้ามใช้เท้าเล่นลูกบอล
- 3.6 ห้ามส่งลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันโดยที่มือยังจับลูกบอลอยู่
- 3.7 ห้ามใช้มือกลิ้งบอลกับพื้นเกิน 1 ครั้ง
- 3.8 ห้ามปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย
- 3.9 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.10 ห้ามผู้ป้องกันตะกร้าถูกเก้าอี้ของผู้ถือตะกร้า

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกวิธีการฝึกเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้ เช่น ยิงลูกไกลๆ ให้แม่นยำ ส่งบอลให้คนที่ยิงได้แม่นยำที่สุด เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และเข้าใจในกติกาการแข่งขันมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแฮนด์บอล เป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

ในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การเลี้ยงลูกบอลถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะการเลี้ยงบอลอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องจะทำให้การเล่นแฮนด์บอลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว การเลี้ยงลูกบอลทำได้โดยใช้มือที่นัดเลี้ยงลูกบอล ทางนี้มือกดลูกบอลลงสู่พื้นโดยใช้ข้อมือและนิ้วมือ ไม่ควรใช้ฝ่ามือตบลูกบอล การเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าให้ใช้มือกดลูกบอลก่อนไปข้างหลังเล็กน้อย เพื่อให้ลูกบอลพุ่งไปกระทบพื้นข้างหน้าแล้ววิ่งตามไป ถ้าต้องการเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วให้กดลูกบอลพุ่งสูงไปข้างหน้า ถ้าต้องการเลี้ยงบอลเพื่อหลบหลีกควรกดลูกบอลให้ต่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

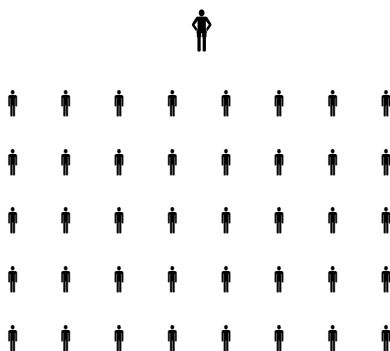
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นกีฬาแชร์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายถึงกีฬาแฮนด์บอล ว่าเป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและ บาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความ คล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

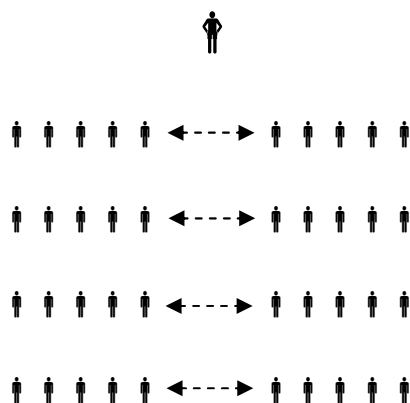
2. ครูสาธิตทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

- 2.1 การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ ให้ยืนแยกขา ย่อตัวโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ถือลูก บอลไว้ด้านข้างของลำตัว ใช้ฝ่ามือกดลูกบอลลงพื้นเฉียงผ่านลำตัว ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้ว กดลูกบอลเฉียงผ่านลำตัวกลับไปมา

- 2.2 การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ ยืนแยกขาไปด้านหน้า 1 ก้าว จับลูกบอลไว้ด้านหน้า ของลำตัว กดลูกบอลไปด้านหน้าพร้อมกับก้าวเท้าตามลูกบอล ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วก ดลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 ทำการเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ คนละ 5 ครั้ง แล้วส่งลูกบอลไปด้านหน้า

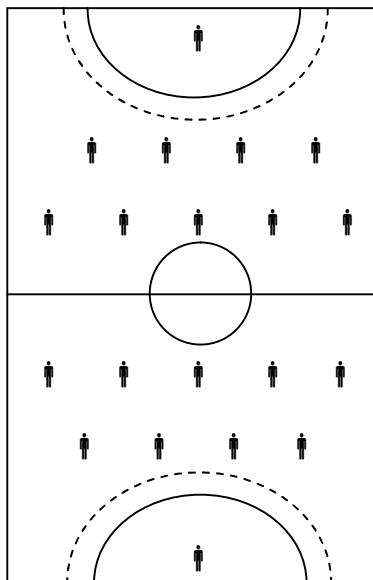
2.2 ทำการเลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า แล้วส่งบอล คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำอย่างไรให้สามารถเลี้ยงลูกบอลได้เร็วที่สุด
 - 1.2 คำถามที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันมีคู่แข่งยืนขวาง นักเรียนจะมีวิธีการเลี้ยงลูกบอลหลบหลีกอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที และห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอล ได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มากกว่า 90% สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลได้ เช่น ทำให้เคลื่อนที่ได้ ทำให้ ชะการแข่งขัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล มากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอล โดยให้เลี้ยงบอลไป จนกว่าจะมีคนมาแย่งลูกบอล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ เป็นการยื่นรับส่งลูกบอลในทิศทางต่างๆ ซึ่งนิยมใช้การส่งลูกบอลแบบมือเดียว ได้แก่

1. การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ เป็นการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ซึ่งใช้ทักษะการเลี้ยงลูกบอลมาประกอบกับการรับส่งลูกบอล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

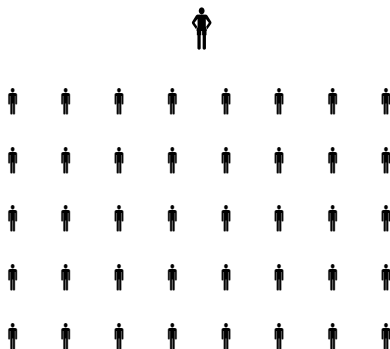
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

2. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลับข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

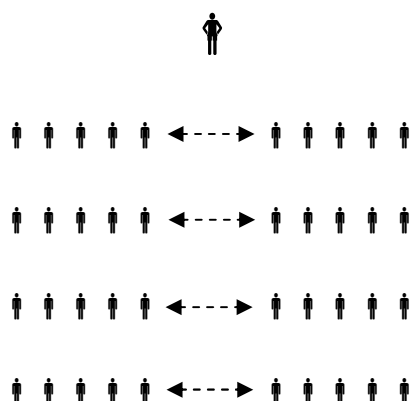
2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่

3.1 การจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลพร้อมกับการเคลื่อนที่ไปด้านหน้า กระโดดส่งบอลด้วยมือข้างที่ถนัด และเมื่อรับลูกบอลได้ให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

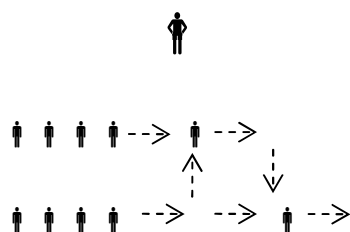

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่

2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล ดังรูป

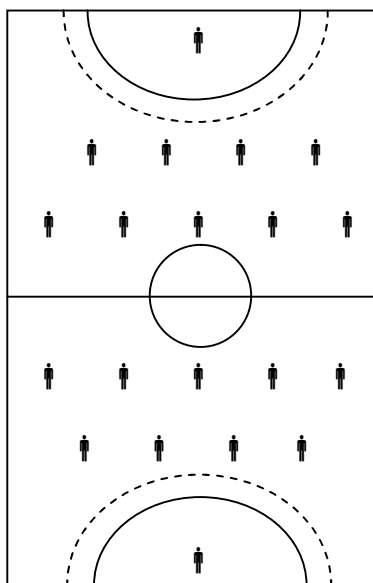

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การส่งลูกบอลสองมือกับการส่งลูกบอลมือเดียวต่างกันอย่างไร
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ในการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล นักเรียนจะมีวิธีการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอลอย่างไรให้รวดเร็วมากที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู และห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลไปข้างหน้าได้เร็ว ทำให้ไม่ถูกลงโทษ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญมากกว่า 60%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนแสดงความกล้าหาญ โดยเมื่อเห็นเพื่อนทำไม่ถูกต้อง ให้ตักเตือน แนะนำให้เพื่อนแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ การฝึกยิงประตูทำได้ดังนี้

1. การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง
2. การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหยียดแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

3. การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกันพอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

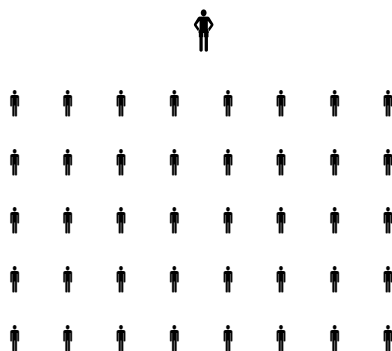
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแฮนด์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายการยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

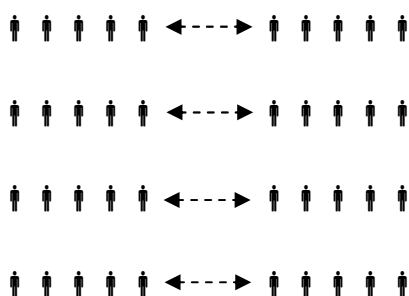
2.1 การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

2.2 การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหวี่ยงแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

2.3 การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว ในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกัน พอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬา แอสน์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 6 เมตร)

- 2.1 การยืนยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

- 2.2 การวิ่งยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ยิงประตูที่มุมไหนจะยิงเข้าง่ายที่สุด

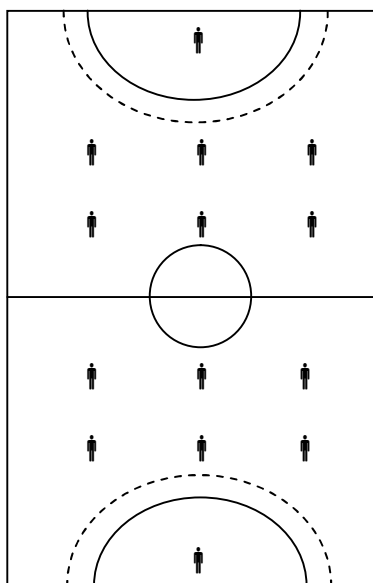
- 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้ามีคู่แข่งยืนขวางอยู่นักเรียนจะใช้วิธีการยิงประตูอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

- 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 60% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น การยิงลูกลอดขาทำให้ผู้รักษาประตูรับไม่ทัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่องความอดทน มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลด้วยความรวดเร็ว จะทำให้สนุกสนาน ถ้าเหนื่อยก็ให้เปลี่ยนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

จุดประสงค์การเรียนรู้

2. สามารถบอกประโยชน์จากการฝึกเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
3. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลูกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

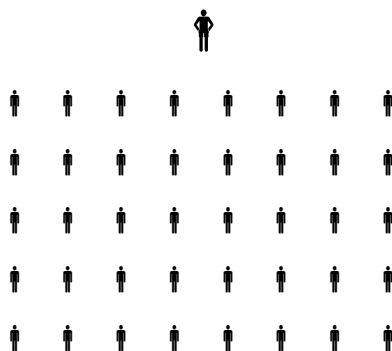
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลูกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามกีฬาแฮนด์บอล ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน
และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

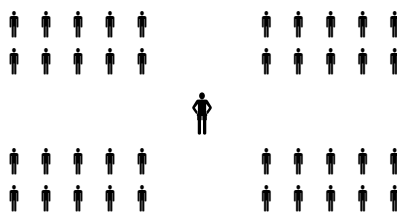
2. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

2.1 การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอ ไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

2.2 การเล่นเกมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้ง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ถ้าผู้เล่นในทีมตัวเล็กกว่าคู่แข่งจะมีวิธีการเล่นอย่างไร

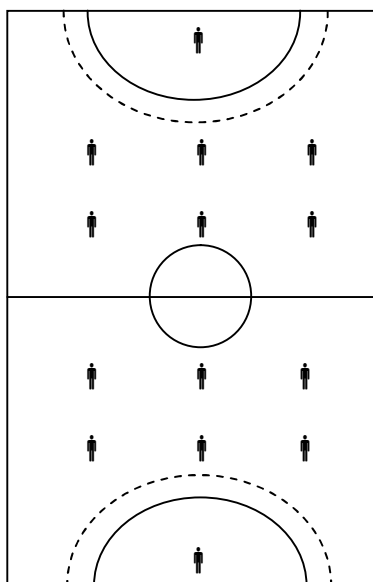
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าผู้เล่นฝ่ายรับคอยป้องกันไม่ให้นักเรียนยิงประตู นักเรียนจะแก้ปัญหาอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์จากการฝึกการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

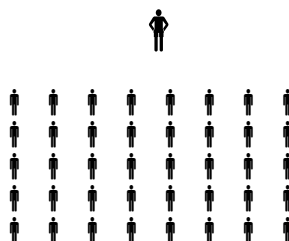
นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการฝึกเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้เร็ว ทำให้แย่งบอลได้ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลโดยส่งบอลต่อกันไปเรื่อยๆ แล้วค่อยหาโอกาสยิงประตู

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูสรุปผลการเรียนรู้ กล่าวชมเชยผู้เรียน
3. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ถูกต้อง มีความเข้าใจและอธิบายได้ถูกต้องมากกว่า 70%

ข้อเสนอแนะ ควรสรุปในส่วนที่เป็นหัวข้อสำคัญของการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการทำ การทดสอบ

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

โดย

ร.ท.ต๋นัย ดวงกุ่มเมตร์

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านพลศึกษาและการมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมีความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งสามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้รู้จักชนะรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัล และกล่าวยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน ทำการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม โดยการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนประสบความสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. **ขั้นเตรียม** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียนจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

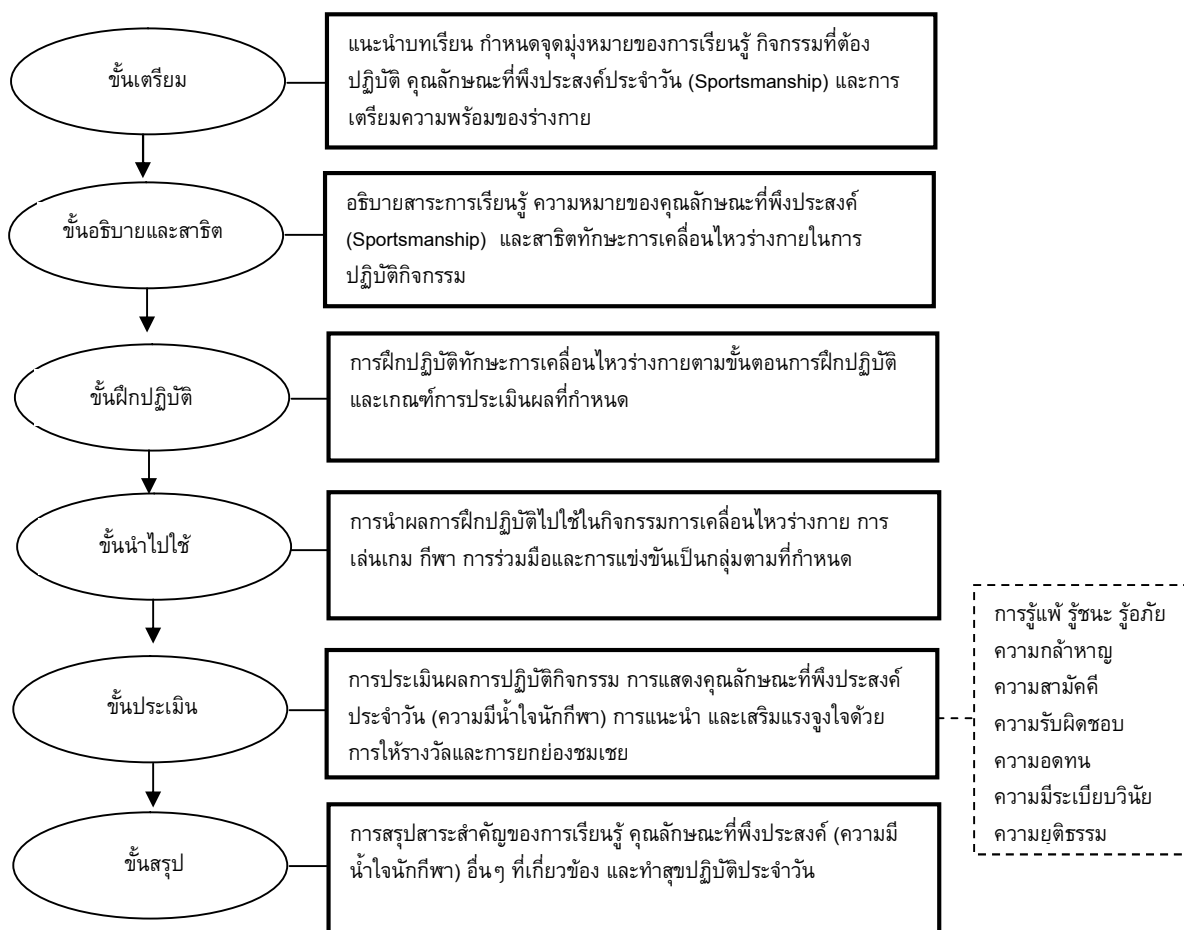
5. **ขั้นประเมิน** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

6. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และความกระตือรือร้นในการพัฒนากลุ่มของตนเอง

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬา

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานทั้งแบบอยู่กับที่ เช่น กระโดดหมุนตัว กระโดดเหยียดตัว แบบเคลื่อนที่ เช่น ชิกแซ็ก วิ่งเปลี่ยนทิศทาง คบม้า และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่นบอล เชือก
2. ฝึกการบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ	2.1 การบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ
3. เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด	3.1 เกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด
4. เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด	4.1 กีฬาพื้นฐาน เช่น แฮร์บอล แอนด์บอล ห่วงข้าม ตาข่าย

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น	1.1 การออกกำลังกาย เล่นเกมตามความชอบของตนเองและเล่นกีฬาพื้นฐานร่วมกับผู้อื่น 1.2 การวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองในการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น 1.3 คุณค่าของการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาที่มีต่อสุขภาพ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น	2.1 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

แผนการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
การปฐมนิเทศ			
1	การแนะนำวิชา เรียน และ วิธีการเรียนรู้	1. กำหนดข้อตกลง กติกา และระเบียบ ปฏิบัติในชั้นเรียน 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเคลื่อนไหวของร่างกาย			
2	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่ กับที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่กับที่ - ทำนอน - ทำนั่ง - ทำยืน 2. เกมตำรวจจับผู้ร้าย	1. รูปภาพประกอบ 2. บัตรที่กหลังการสอน 3. ลูกปิงปอง 4 ลูก
3	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบ เคลื่อนที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบเคลื่อนที่ - การเดิน - การวิ่ง - การกระโดด 2. เกมวิ่งข้ามรั้ว	1. รูปภาพประกอบ 2. บัตรที่กหลังการสอน 3. กรวยยาง
4	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้ อุปกรณ์ ประกอบ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเลี้ยง - การขว้าง - การโยน 2. เกมรับส่งลูกบอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บัตรที่กหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบอล
5	การเคลื่อนไหว ร่างกายตาม จังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะ - การปรบมือตามจังหวะ - การเคลื่อนไหวตามจังหวะ 2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บัตรที่กหลังการสอน 3. เครื่องเคาะจังหวะ

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
6	การบริหารประกอบจังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการบริหารประกอบจังหวะ - ทำการบริหาร - การออกกำลังกายประกอบจังหวะ 2. กิจกรรมการออกกำลังกายประกอบจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเล่นซีดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา			
7	เกมเลียนแบบ	1. เกมเลียนแบบ - เกมกระต่ายขาเดียว - เกมเป่ายี่งุบ - เกมม้าโรมัน	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
8	กิจกรรมแบบผลัด	1. กิจกรรมแบบผลัด - เกมวิ่งเปี้ยว - เกมเลี้ยงไข่	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบิงปอง
9	กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล - การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก - การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ - การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
10	กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล - การยิงประตูสองมือระดับอก - การยิงประตูสองมือเหนือศีรษะ - การยิงประตูมือเดียว 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
11	กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแชร์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
12	กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ - การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
13	กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ - การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
14	กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล - การยิงประตูแบบอยู่กับที่ - การยิงประตูแบบเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
15	กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม)	1. การปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
ปัจฉิมนิเทศ			
16	การสรุปผลการเรียนรู้	1. ทบทวนผลการเรียนรู้ 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ -
 เรื่อง การแนะนำวิชาเรียน และวิธีการเรียนรู้ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

-
 ตัวชี้วัด

-

สาระสำคัญ

1. การแนะนำตัว ทำความรู้จักกับผู้เรียน
2. อธิบายวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. การทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. การทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน
2. เพื่อให้ทราบกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. เพื่อให้ทราบข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

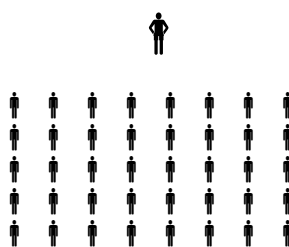
1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 การทดสอบ
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.2 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ไวท์บอร์ด
2. บัญชีรายชื่อ
3. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนจากบัญชีรายชื่อ
4. ครูกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย ดังนี้
 - 4.1 การมาเรียนให้ทุกคนมาเรียนให้ตรงเวลาและเข้าตามกลุ่มที่กำหนด
 - 4.2 ขณะที่คุณครูอธิบาย ทุกคนต้องตั้งใจฟัง
 - 4.3 ถ้านักเรียนมีคำถามหรือข้อสงสัยให้ยกมือขึ้นถามหรือแสดงความคิดเห็น
 - 4.4 การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆให้คำนึงถึงความปลอดภัย ทำตามคำแนะนำ และสัญญาณหนักวัดที่ครูกำหนด
 - 4.5 การแต่งกายให้แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
5. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
6. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนรับทราบข้อตกลงในการปฏิบัติในชั้นเรียน สามารถทำข้อสอบให้เสร็จได้ตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ ควรใช้เวลาในการกำหนดข้อตกลงต่างๆให้น้อยที่สุด เพื่อให้มีเวลาในการทำทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย

เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานมี 3 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ และการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ เป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกายโดยไม่เคลื่อนที่ เช่น การนอน การนั่ง การยืน เป็นต้น

1. การนอน ต้องใช้ทุกๆ ส่วนของร่างกาย เป็นจุดรองรับน้ำหนัก ดังนั้นควรให้ส่วนของลำตัวแนบขนานกับพื้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

2. การนั่ง เป็นการพิงของส่วนเอวและสะโพก ให้น้ำหนักลงที่ก้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

3. การยืน เป็นการเหยียดลำตัวและศีรษะตรง ให้น้ำหนักลงที่เท้าทั้งสองข้าง แขนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

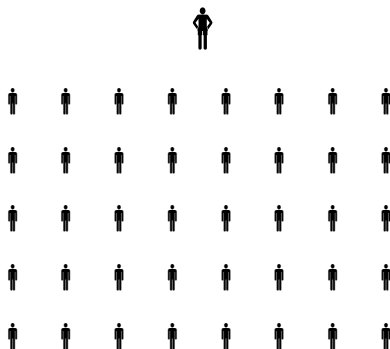
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกปิงปอง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติในการเรียน แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความมีระเบียบวินัย
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่กำหนด

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ท่านอน ท่านั่ง ทำยืน

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

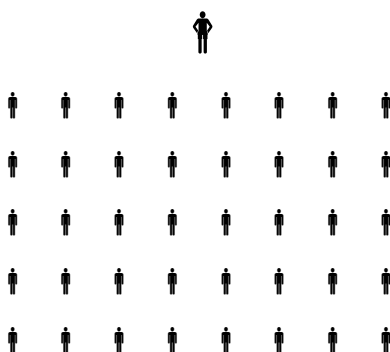
3.1 ท่านอน การปฏิบัติ ให้นอนคว่ำ แขนงออยู่ข้างลำตัว ขาเหยียดตรง ใช้แขนดันตัวขึ้นในท่าดันพื้น ให้แขน ลำตัว และขาตรง แล้วค่อย ๆ งอแขนกลับสู่ท่าเริ่มต้น

3.2 ท่านั่ง การปฏิบัติ ให้นั่งลงกับพื้น งอเข่าเป็นมุมฉาก เอนตัวนอนลงกับพื้น แล้วพับลำตัวขึ้นกลับสู่ท่าเริ่มต้น

3.3 ทำยี่น การปฏิบัติ ให้ยืนตรง กระโดดตบมือขึ้นเหนือศีรษะพร้อมกับแยกขาออกเล็กน้อย ทำการกระโดดอีกครั้งหนึ่งครั้งนำแขนและขากลับสู่ท่าเริ่มต้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ดังนี้

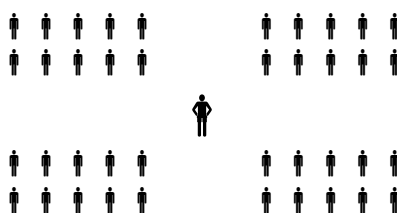
2.1 ทำนอน หรือทำดันพื้น 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.2 ทำนั่ง หรือทำลุกนั่ง 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.3 ทำยี่น หรือทำกระโดดตบ 30 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตำรวจจับผู้ร้าย ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนวางเท้าไว้ในวงกลมที่กำหนด และให้ตัวแทนในกลุ่ม 1 คนถือลูกปิงปองไว้ในมือ

2.2 ตัวแทนของกลุ่มเรียกชื่อเพื่อน 1 คน พร้อมกับโยนลูกปิงปองขึ้นเหนือศีรษะ

2.3 คนที่ไม่โดนเรียกชื่อให้วิ่งหนีให้ไกลที่สุด คนที่โดนเรียกชื่อให้รับลูกปิงปองแล้วแล้วตะโกนว่า “หยุด”

2.4 เมื่อได้ยินคำสั่งให้หยุด ให้ทุกคนหยุดอยู่กับที่ คนที่ถือลูกปิงปองให้เคลื่อนที่ได้ 10 ก้าว แล้วใช้ลูกปิงปองขว้างให้ถูกเพื่อน เพื่อนที่ถูกขว้างจะมาทำการโยนลูกปิงปองในครั้งต่อไป

2.5 เมื่อมีคนที่ถูกขว้างหรือขว้างไม่ถูกเพื่อนครบ 3 ครั้ง จะถูกยิงเป้า โดดต้องยืนหันหลังและให้เพื่อนในกลุ่มขว้างคนละ 1 ครั้ง

ชั้นประถมศึกษา ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความมีระเบียบวินัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ตามที่กำหนดมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ เช่น วิ่งอยู่กับที่ การเต้นแอโรบิค เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายวิธีการเล่นเกมให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นได้ด้วยความสนุกสนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

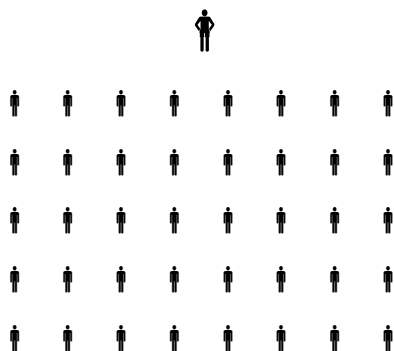
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ซอล์ก ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขัน โดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกลิ้งตัว การคลาน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การคลาน การปฏิบัติ นั่งคุกเข่า วางฝ่ามือไว้ด้านหน้า ยกสะโพกขึ้น แล้วเคลื่อนที่ไปด้านหน้าโดยการยกแขนและหัวเข้าไปพร้อมๆกัน

3.2 การเดิน การปฏิบัติ ยืนตัวตรง ก้าวเท้าไปด้านหน้า วางเท้าให้มั่นคงพร้อมกับถ่าน้ำหนักตัวไปที่เท้าด้านหน้าและยกเท้าด้านหลังขึ้น ทำซ้ำเช่นเดิม

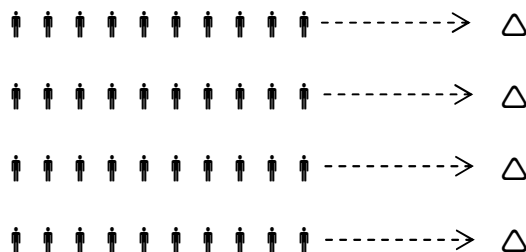
3.3 การวิ่ง การปฏิบัติ ยืนแยกเท้าไปด้านหน้า โน้มตัวไปด้านหน้าเล็กน้อย เหวี่ยงขาและแขนไปด้านหน้าอย่างรวดเร็ว

3.4 การกระโดด การปฏิบัติ ยืนย่อเข่าให้เท้าทั้งสองวางเสมอกัน เหวี่ยงแขน พร้อมกับเหยียดขา กระโดดไปด้านหน้า

3.5 การเขย่ง การปฏิบัติ ยืนย่อเข่ายกเท้าไปด้านหลัง 1 ข้าง เหวี่ยงแขนและขากระโดดไปด้านหน้าและลงสู่พื้นด้วยขาข้างเดียว

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ดังนี้

2.1 ทำเดิน ให้แต่ละคนเดินไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง

2.2 ทำวิ่ง ให้แต่ละคนวิ่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง

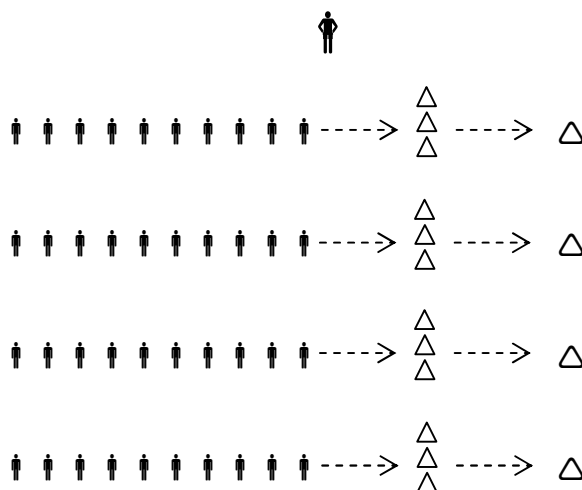
2.3 ทำเขย่ง ให้แต่ละคนกระโดดเขย่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ

1 ครั้ง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกแต่ละท่าจนครบทุกคน

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมวิ่งข้ามรั้ว ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนยืนที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้วิ่งไปกระโดดข้ามสิ่งกีดขวางแล้วไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด วิ่งกลับมากกระโดดข้ามสิ่งกีดขวางอีกครั้งหนึ่ง วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย วิ่งกลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมนักเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้องตามที่กำหนดมากกว่า 90% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ เช่น การวิ่ง การกระโดดแบบต่างๆ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเพียงบางส่วนโดยที่มีสิ่งของหรืออุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น การเลี้ยว การขว้าง การโยน

การเลี้ยว โดยการเลี้ยวลูกบอลประกอบการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น การเลี้ยวลูกบอลสลับมือซ้ายและขวา

การขว้าง โดยการจับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ทุ่มลูกบอลลงพื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นตั้งฉากกับพื้น หรือทุ่มบอลลงพื้นห่างจากตัวลอยไปข้างหน้า

การโยน โดยการถือลูกบอลไว้ในมือ โยนลูกบอลให้สูงขึ้นเหนือศีรษะ หรือโยนลูกบอลให้ลอยไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

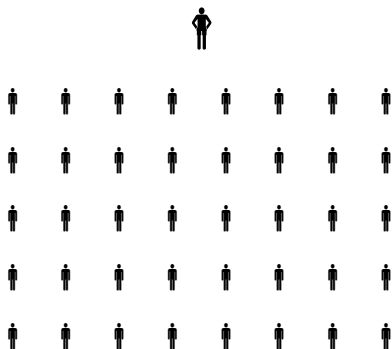
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกบอล กรวยยาง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความยุติธรรม

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสีทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอาัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ การเลี้ยง การขว้าง และการโยน พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

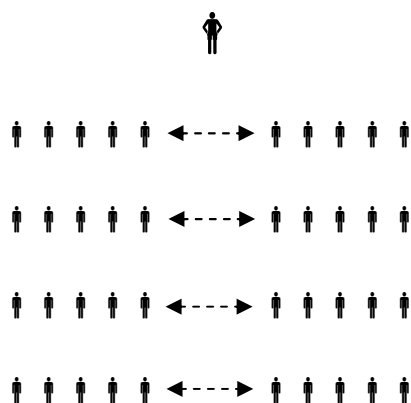
3.1 การเลี้ยว ทำการเลี้ยวลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา โดยการกดลูกบอลลงกับพื้น พร้อมกับเคลื่อนที่ไปด้านหน้า

3.2 การขว้าง ทำการทุ่มลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ลงสู่พื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นเหนือศีรษะ แล้วใช้มือจับลูกบอลก่อนที่จะตกลงพื้น

3.3 การโยน ทำการโยนลูกบอลให้สูงเหนือศีรษะประมาณ 2-4 เมตร แล้วรับลูกบอลไว้ไม่ให้ตกลงพื้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

2.1 การเลี้ยวลูกบอล ทำการเลี้ยวลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา ไปด้านหน้า

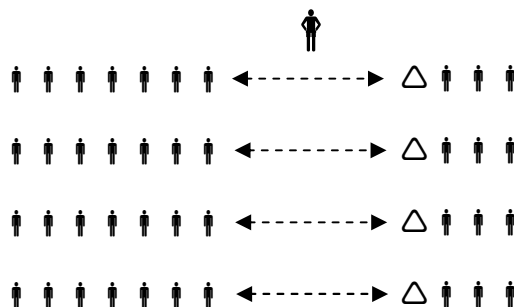
2.2 การทุ่มลูกบอล ทำการทุ่มลูกบอลให้ลูกบอลกระดอนไปด้านหน้า

2.3 การโยนลูกบอล ทำการโยนลูกบอลไปด้านหน้า ให้ลูกบอลสูงเหนือศีรษะ

3. ให้แต่ละกลุ่มทำสลับกันจนครบทุกคน

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ตามกลุ่ม ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมรับส่งลูกบอล ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนยืนถือลูกบอลที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหลังกรวยตามที่กำหนด แล้วโยนลูกบอลให้เพื่อนร่วมทีม ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้ายเลี้ยงลูกบอลไปถึงกรวยตามที่กำหนด ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และชูลูกบอลขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความยุติธรรมในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความยุติธรรมของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมมารเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 วิธีการออกกำลังกายโดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่า 75% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบได้ เช่น การยกน้ำหนัก การขี่จักรยาน การพายเรือ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นความคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดกฎ ระเบียบการแข่งขันให้ชัดเจน และทำการตัดคะแนน เมื่อมีการผิดกฎ ระเบียบที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

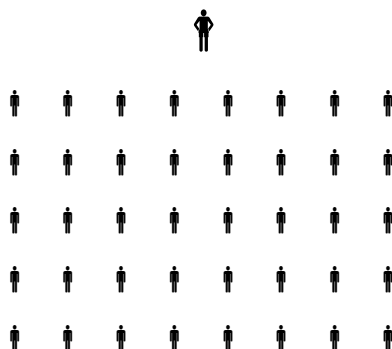
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเคาะจังหวะ เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความสามัคคี

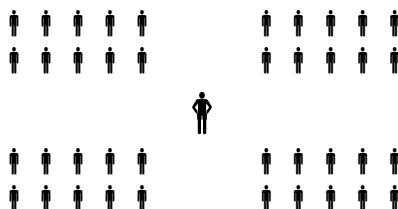
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

2. ครูอธิบายและสาธิตการปรบมือตามจังหวะ
3. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ (เพลงตามจังหวะ) ดังนี้
 - 3.1 การย่อเท้า การปฏิบัติ ย่อเท้าสลับซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 3.2 การส่ายเอว การปฏิบัติ ส่ายเอวซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 3.3 การผกศีรษะ การปฏิบัติ ผกศีรษะขึ้นลง 5 ครั้ง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

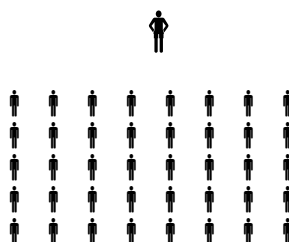
2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และตบมือตามจังหวะ

2.2 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้

ได้อย่างน้อย 3 ท่า

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงและแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงตามจังหวะ

2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความสามัคคีในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความสามัคคีของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่

ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมนักเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 บอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ
 - 1.2 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้ เช่น ความสามัคคี ความสนุกสนาน ได้ความแข็งแรง เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษา มากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะของเพลง เพื่อให้นักเรียนเลือกท่าทางที่จะนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง กายบริหารประกอบจังหวะ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 2 ฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ

สาระสำคัญ

กายบริหารให้เข้ากับจังหวะเพลง เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง ที่ช่วยฝึกฝนการเคลื่อนไหวร่างกายให้เกิดความคล่องแคล่ว และช่วยให้ร่างกายมีความแข็งแรง มีทรวดทรงสวยงาม มีบุคลิกภาพที่ดี ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรีย์ภาพ และมีระเบียบวินัย อีกทั้งเป็นการฝึกให้ระบบประสาทกับกล้ามเนื้อมีการทำงานที่สัมพันธ์กัน

กายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ เป็นการปฏิบัติท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่าไปตามจังหวะหลายๆ ท่าทาง เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น

วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น ใช้การนับจังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกกลุ่มของกล้ามเนื้อจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะกายบริหารประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

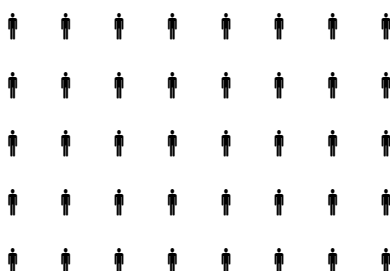
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเล่น CD เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ และนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความกล้าหาญ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ครูอธิบายวิธีการปฏิบัติท่ากายบริหารประกอบจังหวะ โดยใช้ท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่า เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า

3. ครูสาธิตทักษะกายบริหารประกอบจังหวะ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ โดยใช้จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ดังนี้

3.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ การปฏิบัติ หมุนศีรษะเป็นวงกลม 1 รอบ 8 จังหวะ

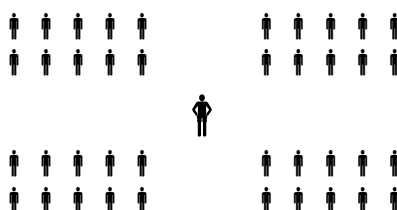
3.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก การปฏิบัติ งอข้อศอกยื่นแขนไปด้านหน้าขนานกับลำตัว กางแขนออกข้างลำตัวนับ 1 พับแขนกลับที่เดิมนับ 2 ทำซ้ำจนครบ 8 จังหวะ

3.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว การปฏิบัติ ยืนแยกขาเล็กน้อย เอียงตัวทางข้าง พร้อมกับเหยียดแขนโยกตัว 8 จังหวะ

3.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา การปฏิบัติ ยืนแยกขาก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว วางแขนที่หัวเข่าพร้อมกับงอเข่าโน้มตัวไปด้านหน้า 8 จังหวะ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

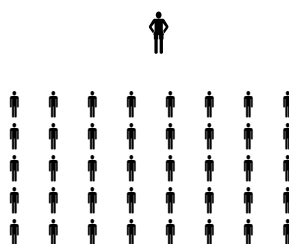
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ 8 จังหวะ ประกอบเพลง ออกกำลังกาย โดยใช้ท่ากายบริหารดังนี้

- 2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ
- 2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก
- 2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว
- 2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา

3. ให้แต่ละกลุ่มคิดค้นท่ากายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า พร้อมกับบอกกล้ามเนื้อที่ต้องการบริหาร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมกายบริหารประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ ดังนี้
 - 2.1 ให้แต่ละกลุ่มแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า ประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน
 - 2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความกล้าหาญในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความกล้าหาญของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 บอกกลุ่มของกล้ามเนื้อเนื่องจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
 - 1.2 สรุปผลการปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถบอกกลุ่มของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้องมากกว่า 90% มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการบริหารร่างกายประกอบจังหวะมากกว่า 70% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรแนะนำให้นักเรียนแสดงความเป็นผู้นำที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง เกมเลียนแบบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

สาระสำคัญ

กิจกรรมที่เราทำในยามว่าง คือการเล่น มีทั้งเล่นคนเดียวและเล่นกับเพื่อนหลายๆ คน เมื่อเราเล่นร่วมกันหลายคน เราจำเป็นต้องมีข้อตกลงในการเล่นร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มีกติกาในการเล่นง่ายๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม”

เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วยฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายางจุก เกมม้าโรมัน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายประโยชน์ของการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ
แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง เกมเลียนแบบ

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความอดทน
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง
มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ครูอธิบายลักษณะสำคัญของเกมว่า เกมเป็นกิจกรรมที่ต้องมีข้อตกลงในการเล่น
ร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มี
กติกาในการเล่นง่ายๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม” เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วย
ฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน
เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายิงฉุบ เกมม้าโรมัน เป็นต้น

3. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

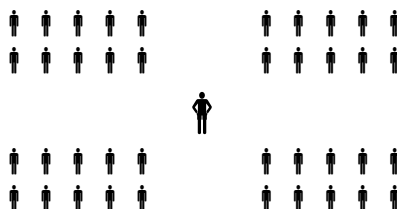
3.1 เกมกระต่ายขาเดียว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม ทีมที่เป็นกระต่ายให้
กระโดดด้วยขาข้างเดียวไล่จับอีกฝ่ายหนึ่ง

3.2 เกมเป่ายิงฉุบ วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมส่งผู้เล่นทีละ 1 คน ทำ
การแข่งขันเป่ายิงฉุบ จนครบทุกคน

3.3 เกมม้าโรมัน วิธีการเล่น แต่ละทีมจัดผู้เล่นชุดละ 3 คน ทำการต่อตัววิ่งแข่งขัน
กันจนครบตามที่กำหนด

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเล่นแบบ ดังนี้

2.1 เกมกระต่ายขาเดียว

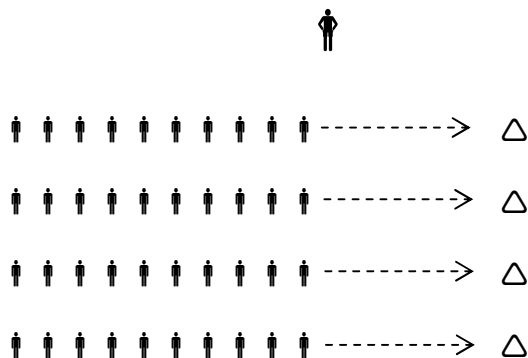
2.2 เกมเป่ายิงฉุบ

2.3 เกมม้าโรมัน

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกเกม

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งผลัดกระต่ายขาเดียว ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยกระโดดเขย่งขาเดียวไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวหน้าแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความอดทนในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความอดทนของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 อธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบ
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมที่ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบได้ เช่น ได้ความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเล่นเกมที่เลียนแบบมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.2 บันทึกหลังการสอน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 ด้านพฤติกรรม

ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

3.2 ด้านผลการเรียนรู้

ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด

ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

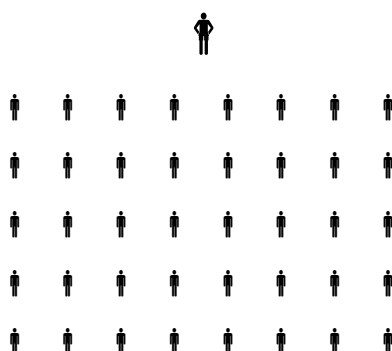
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการละเล่นกิจกรรมแบบผลัด
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ผ้าเช็ดหน้า ลูกปิงปอง ช้อน ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นเกมเลียนแบบ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมแบบผลัด

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความรับผิดชอบ

ชั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะ รับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

2. ครูอธิบายกิจกรรมแบบผลัด ว่าเป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น เกมวิ่งเปี้ยว เกมเลี้ยงไข่ เป็นต้น

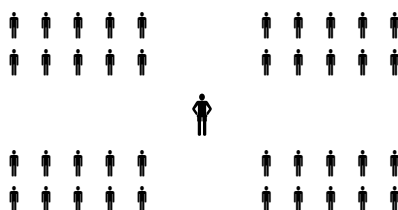
3. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

3.1 เกมวิ่งเปี้ยว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมให้วิ่งอ้อมกรวยยางที่กำหนด แล้วพยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีใส่ฝ่ายตรงข้าม

3.2 เกมเลี้ยงไข่ วิธีการเล่น แต่ละทีมใช้ช้อนตักลูกปิงปองแล้วเดินไปอ้อมกรวยยางที่กำหนดแล้วกลับมาส่งให้เพื่อน ทำซ้ำจนครบทุกคน

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะในการร่วมกิจกรรมแบบผลัด ดังนี้

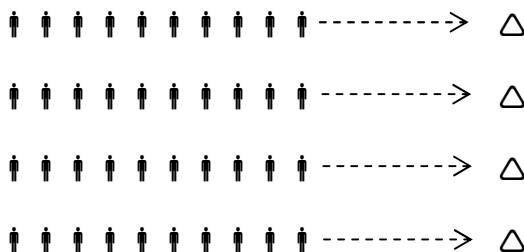
2.1 เกมวิ่งเปี้ยว

2.2 เกมเลี้ยงไข่

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกคน

ให้นำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

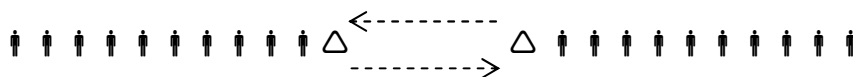

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมเลี้ยงไข่ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยใช้ช้อนตักไข่ เดินไปอ้อมกรวยอย่างที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

3. ให้นักเรียนจัดเป็นแถวตอน ทีมละ 10 คน ดังรูป

4. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งเปี้ยว ดังนี้

4.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยวิ่งไปอ้อมกรวยทาง พยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีฝ่ายตรงข้าม

4.2 ทีมที่สามารถตีฝ่ายตรงข้ามได้เป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความรับผิดชอบในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความหมายและประโยชน์ของกิจกรรมแบบผลัด
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นแบบได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นแบบได้ เช่น ได้ความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมแบบผลัดมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแชร์บอล เป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

การรับส่งลูกบอลเป็นพื้นฐานสำคัญในการเล่นกีฬาแชร์บอล ประกอบด้วย

1. การรับส่งลูกบอลระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การรับส่งลูกบอลเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลัดข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3. การรับส่งลูกบอลกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

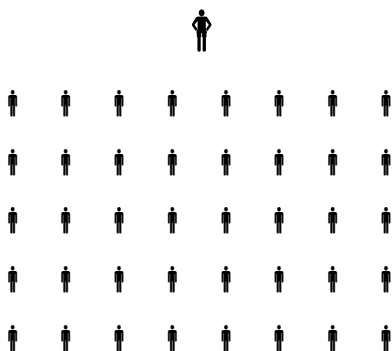
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแบบผลัด แนะนำบทเรียน

และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความมีระเบียบวินัย

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

2. ครูอธิบายถึงกีฬาแชร์บอล ว่าเป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

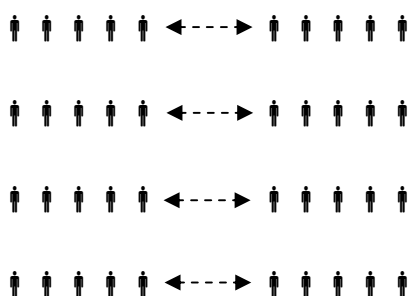
3.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผล็ลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลับข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผล็ลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

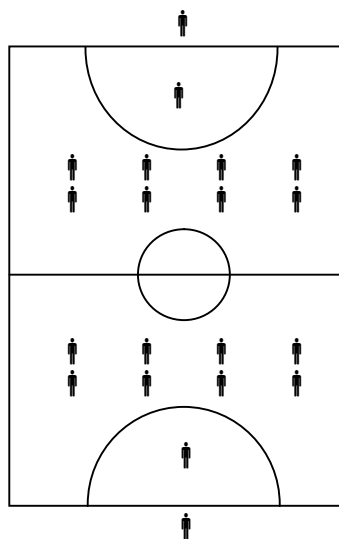
2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง

2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน คนละ 3 ครั้ง

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

- กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ และห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

- ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความมีระเบียบวินัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

- ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

- ครูพิจารณาพฤติกรรมการเล่นของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลได้อย่างแม่นยำ ทำให้เกิดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนบางส่วนมาช่วยทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู เป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ ซึ่งควรมีพื้นฐานดังนี้

1. การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกัน ประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น
2. การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น
3. การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประคองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

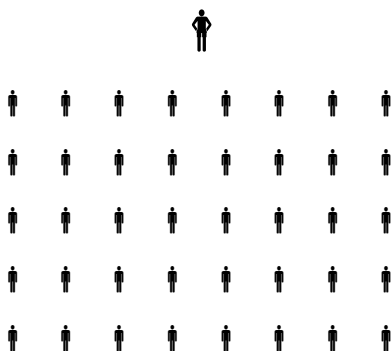
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ การรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย
ข้ออธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการ
ยอมรับผลของการแข่งขัน โดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์
รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ครูอธิบายทักษะการยิงประตู ว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะใน
การแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ใน
ลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

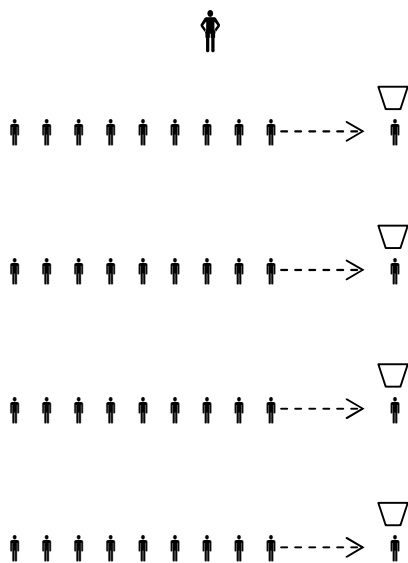
3.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกัน ประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้า เขย่งขึ้น

3.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียด แขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

3.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอ ข้อศอก มืออีกข้างใช้ประครองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

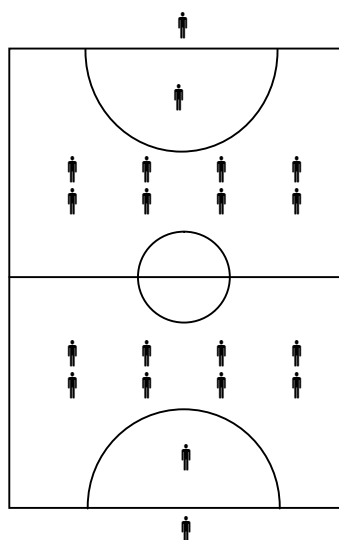

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตู ในกีฬา แฮร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง
- 2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง
- 2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก และห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเล่นของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการยิงประตูได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถยิงประตูได้หลายรูปแบบ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การเล่นทีมรุก หมายถึง เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในทีม

การเล่นทีมรับ หมายถึง เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นทีมรับร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้อย่างถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

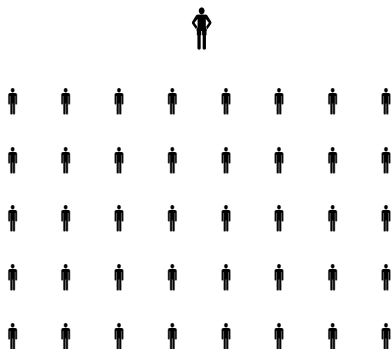
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วน้ำ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความยุติธรรม

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

2. ครูอธิบายการเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

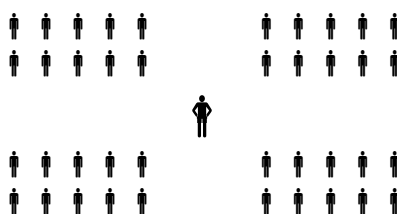
3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเล่นทีมรุก เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในเกม

3.2 การเล่นทีมรับ เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวกว้างของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นทีมรับร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

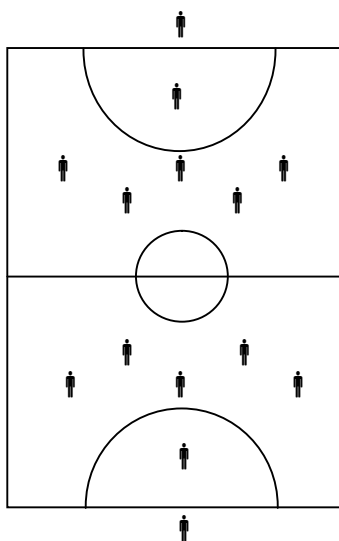
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 7 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป คนที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ
- 3.2 ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก
- 3.4 ห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว
- 3.5 ห้ามใช้เท้าเล่นลูกบอล
- 3.6 ห้ามส่งลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันโดยที่มือยังจับลูกบอลอยู่
- 3.7 ห้ามใช้มือกลิ้งบอลกับพื้นเกิน 1 ครั้ง
- 3.8 ห้ามปัดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย
- 3.9 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.10 ห้ามผู้ป้องกันตะกร้าถูกเก้าอี้ของผู้ถือตะกร้า

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความยุติธรรมในระหว่างการเรียนรู้ แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความยุติธรรมของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการฝึกเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้ เช่น ยิงลูกไกลๆ ให้แม่นยำ ส่งบอลให้คนที่ยิงได้แม่นยำที่สุด เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และเข้าใจในกติกาการแข่งขันมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแฮนด์บอล เป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

ในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การเลี้ยงลูกบอลถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะการเลี้ยงบอลอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องจะทำให้การเล่นแฮนด์บอลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว การเลี้ยงลูกบอลทำได้โดยใช้มือที่ถนัดเลี้ยงลูกบอล ทางนี้มือนอกลูกบอลลงสู่พื้นโดยใช้ข้อมือและนิ้วมือ ไม่ควรใช้ฝ่ามือตบลูกบอล การเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าให้มือนอกลูกบอลก่อนไปข้างหลังเล็กน้อย เพื่อให้ลูกบอลพุ่งไปกระทบพื้นข้างหน้าแล้ววิ่งตามไป ถ้าต้องการเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วให้ตบลูกบอลพุ่งสูงไปข้างหน้า ถ้าต้องการเลี้ยงบอลเพื่อหลบหลีกควรตบลูกบอลให้ต่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

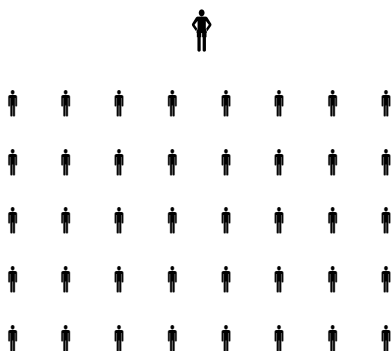
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นกีฬาแชร์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความสามัคคี

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

2. ครูอธิบายถึงกีฬาแฮนด์บอล ว่าเป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

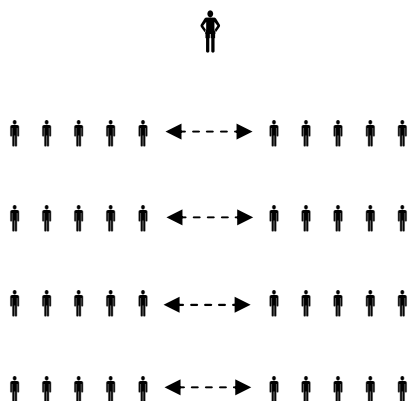
3. ครูสาธิตทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ ให้ยืนแยกขา ย่อตัวโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ถือลูกบอลไว้ด้านข้างของลำตัว ใช้ฝ่ามือกดลูกบอลลงพื้นเฉียงผ่านลำตัว ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วกดลูกบอลเฉียงผ่านลำตัวกลับไปมา

3.2 การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ ยืนแยกขาไปด้านหน้า 1 ก้าว จับลูกบอลไว้ด้านหน้าของลำตัว กดลูกบอลไปด้านหน้าพร้อมกับก้าวเท้าตามลูกบอล ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วกดลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

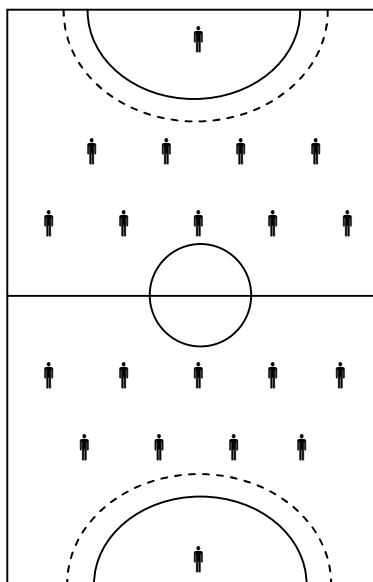
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 ทำการเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ คนละ 5 ครั้ง แล้วส่งลูกบอลไปด้านหน้า

2.2 ทำการเลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า แล้วส่งบอล คนละ 3 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที และห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความสามัคคีในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความสามัคคีของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเล่นของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลได้ เช่น ทำให้เคลื่อนที่ได้ ทำให้ชนะการแข่งขัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอล โดยให้เลี้ยงบอลไปจนกว่าจะมีคนมาแย่งลูกบอล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ เป็นการยื่นรับส่งลูกบอลในทิศทางต่างๆ ซึ่งนิยมใช้การส่งลูกบอลแบบมือเดียว ได้แก่

1. การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ เป็นการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ซึ่งใช้ทักษะการเลี้ยงลูกบอลมาประกอบกับการรับส่งลูกบอล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

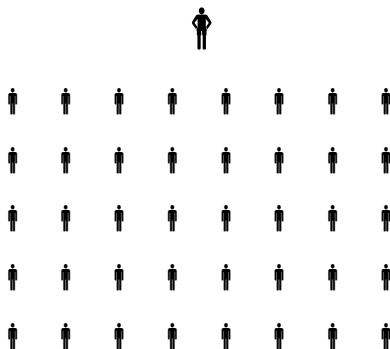
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความกล้าหาญ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

3. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่

3.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

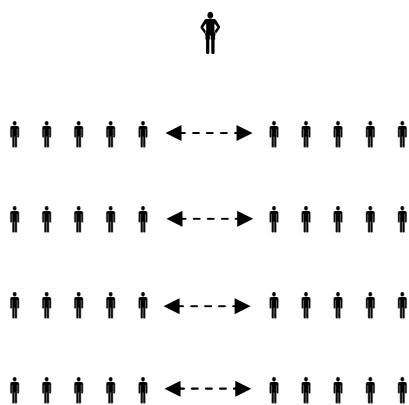
3.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

4. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่

4.1 การจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลพร้อมกับการเคลื่อนที่ไปด้านหน้า กระโดดส่งบอลด้วยมือข้างที่ถนัด และเมื่อรับลูกบอลได้ให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

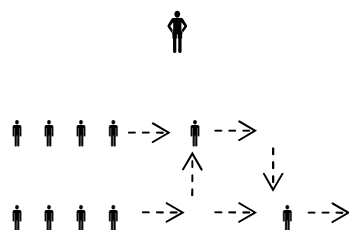

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่

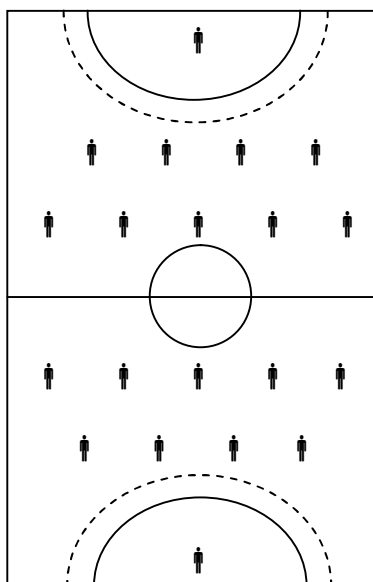
2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล ดังรูป

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เขาลงมาถือลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู และห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความกล้าหาญในระหว่างการเรียน แล้วอธิบายเหตุผลประกอบ
- ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความกล้าหาญของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น
- ครูพิจารณาพฤติกรรมกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลไปข้างหน้าได้เร็ว ทำให้ไม่ถูกลงโทษ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 60%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนแสดงความกล้าหาญ โดยเมื่อเห็นเพื่อนทำไม่ถูกต้อง ให้ตักเตือน แนะนำให้เพื่อนแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ การฝึกยิงประตูทำได้ดังนี้

1. การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

2. การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหวี่ยงแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

3. การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกันพอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

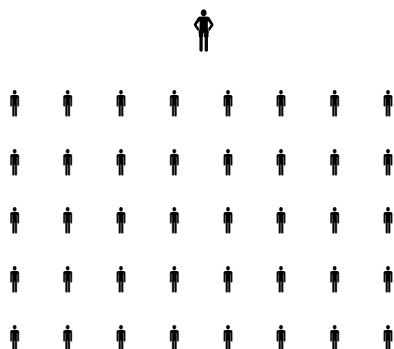
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแฮนด์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความอดทน

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ครูอธิบายการยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

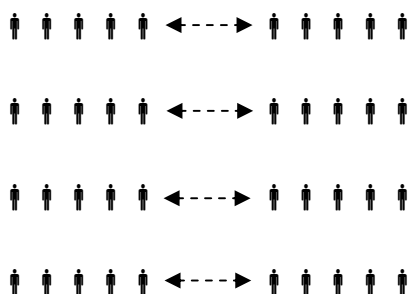
3.2 การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหยียดแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้ว ขว้างลูกบอลออกไป

3.3 การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกัน

พอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

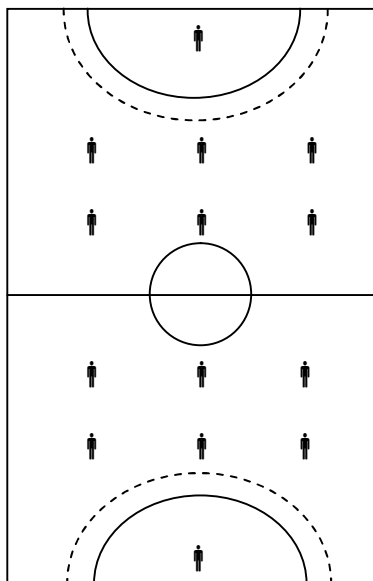
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 6 เมตร)

2.1 การยืนยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

2.2 การวิ่งยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความอดทนในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความอดทนของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 60% สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น การยิงลูกลอดขาทำให้ผู้รักษาประตูรับไม่ทัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลด้วยความรวดเร็ว จะทำให้สนุกสนาน ถ้าเหนื่อยก็ให้เปลี่ยนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

จุดประสงค์การเรียนรู้

2. สามารถบอกประโยชน์จากการฝึกเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
3. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

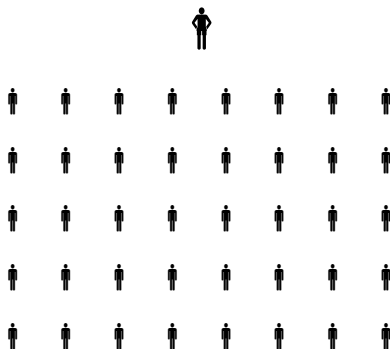
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามกีฬาแฮนด์บอล ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความรับผิดชอบ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะ รับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

2. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

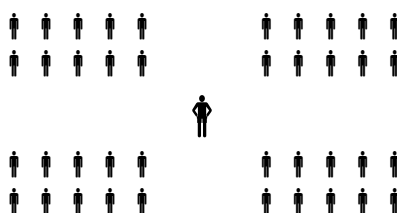
3. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอ ไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

3.2 การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

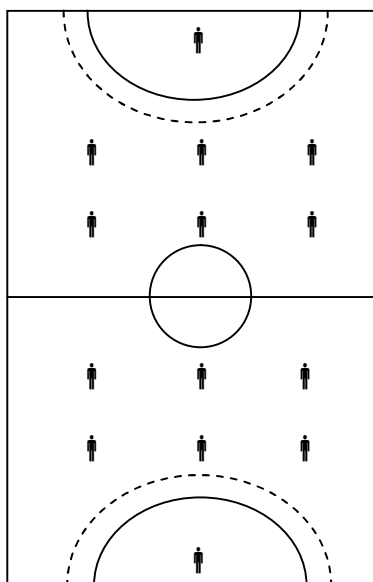
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความรับผิดชอบในระหว่างการเรียนรู้ แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์จากการฝึกการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

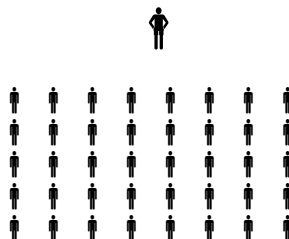
นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ของการฝึกเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้เร็ว ทำให้แย่งบอลได้ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลโดยส่งบอลต่อกันไปเรื่อยๆ แล้วค่อยหาโอกาสยิงประตู

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูสรุปผลการเรียนรู้ กล่าวชมเชยผู้เรียน
3. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ถูกต้อง มีความเข้าใจและอธิบายได้ถูกต้องมากกว่า 70%

ข้อเสนอแนะ ควรสรุปในส่วนที่เป็นหัวข้อสำคัญของการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการทำ การทดสอบ

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
และความมีน้ำใจนักกีฬา

โดย

ร.ท.ต๋นัย ดวงกุมเมศร์

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

การจัดการเรียนการสอนผลศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ ความมีน้ำใจนักกีฬาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนผลศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการจัดการเรียน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) และแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) มาปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองทางด้านผลศึกษา กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความมีน้ำใจนักกีฬา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) เป็นการค้นหา ความรู้หรือความจริงโดยมุ่งเน้นที่วิธีการได้มาซึ่งความรู้มากกว่าความรู้ซึ่งเป็นผลผลิตของการ ค้นคว้า ดังนั้นจึงเป็นวิธีการสอนที่เราให้นักเรียนเกิดปัญหาแล้วหาทางวางแผนและกำหนด วิธีการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อตอบปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริง และกฎเกณฑ์โดยไม่ต้องคอยฟังคำอธิบายของครูหรือของผู้อื่น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการ สอดแทรกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในขั้นของการอภิปรายในชั้นเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถกำหนดปัญหา พิจารณาข้อมูล ตั้งสมมติฐาน และหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล เป็น กระบวนการที่สอดคล้องไปกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา

การเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning Method) เป็นวิธีการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดให้สมาชิกได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนไม่ว่าจะมี ความสามารถระดับใดต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้เพื่อให้ กลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนพึ่งพาอาศัยกันอย่าง สม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้ง สามารถพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดคุณลักษณะ ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬาไว้ในจุดประสงค์ของการเรียน อธิบายความหมาย และกระตุ้นให้ ผู้เรียนนำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้มีขั้นตอนการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติ และสร้าง แรงจูงใจให้กับผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของปัญหาที่แท้จริง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ข้อโต้แย้ง หรือข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พิจารณาแนวทางการสรุปอ้างอิงโดยการนำข้อมูลที่มีการจัดระบบแล้วมาพิจารณาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อกำหนดแนวทางที่น่าจะเป็นไปได้จากข้อมูลที่ปรากฏ และทำการประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิงหลังจากการตัดสินใจโดยใช้หลักตรรกศาสตร์

กระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา คือการให้ผู้เรียนได้เล่นกีฬาตามอุดมคติของการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง รู้จักแพ้รู้จักชนะรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน มีความกล้าหาญกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีความรักความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และผลการกระทำของตนเอง มีความอดทนอดกลั้นมีใจหนักแน่นและรู้จักยับยั้งชั่งใจ มีความยินดีที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับของการเล่นกีฬา และเล่นกีฬาด้วยความยุติธรรม ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

ด้านครูผู้สอน อธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งในชั้นเรียนและในกลุ่มผู้เรียน ใช้คำถามเพื่อนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และซักถามผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มผู้เรียนเพื่อสร้างเจตคติที่ดี และสร้างแรงจูงใจ โดยการให้รางวัล และกล่าวยกย่องชมเชย

ด้านผู้เรียน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น โดยผ่านขั้นตอนของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่ การกำหนดปัญหา การพิจารณาข้อมูล การตั้งเป็นสมมุติฐาน และการหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปเชื่อมโยงเป็นความรู้ใหม่ ร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม จนประสบผลสำเร็จและบรรลุคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาที่พึงประสงค์ ทำการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มตนเอง และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นตอนการสอน

1. **ขั้นเตรียม** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียน จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

2. **ขั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ คุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬา และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. **ขั้นฝึกปฏิบัติ** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามรูปแบบวิธีการฝึกปฏิบัติและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามรูปแบบที่กำหนดจนเกิดความชำนาญและบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4. **ขั้นอภิปราย** ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอภิปรายปัญหาหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งการสนับสนุนและการโต้แย้ง เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

5. **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 10 – 15 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

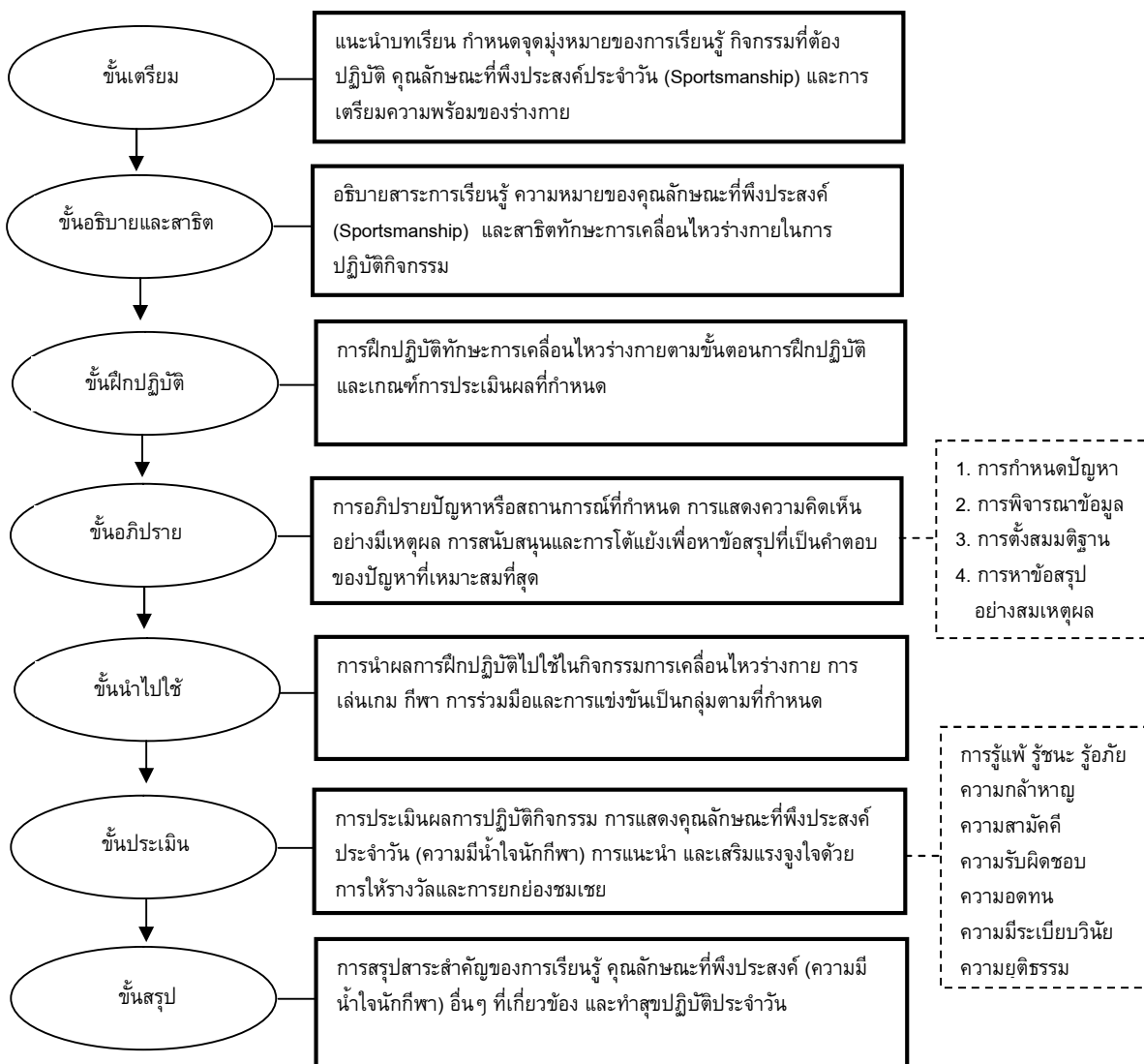
6. **ขั้นประเมิน** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม และประเมินพฤติกรรมความมีน้ำใจนักกีฬาตามที่กำหนด โดยการสอบถามผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล ให้คำแนะนำและสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลและการยกย่องชมเชยเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

7. **ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การใช้ทักษะทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนำไปใช้ในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา ความพึงพอใจในผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และการแสดงออกทางด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษา
เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความมีน้ำใจนักกีฬา

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานทั้งแบบอยู่กับที่ เช่น กระโดดหมุนตัว กระโดดเหยียดตัว แบบเคลื่อนที่ เช่น ชิกแซ็ก วิ่งเปลี่ยนทิศทาง คอชม้า และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่นบอล เชือก
2. ฝึกการบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ	2.1 การบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ
3. เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด	3.1 เกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด
4. เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด	4.1 กีฬาพื้นฐาน เช่น แชร์บอล แอนด์บอล ห่วงข้าม ตาข่าย

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น	1.1 การออกกำลังกาย เล่นเกมตามความชอบของตนเองและเล่นกีฬาพื้นฐานร่วมกับผู้อื่น 1.2 การวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองในการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น 1.3 คุณค่าของการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาที่มีต่อสุขภาพ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น	2.1 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

แผนการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
การปฐมนิเทศ			
1	การแนะนำวิชา เรียน และ วิธีการเรียนรู้	1. กำหนดข้อตกลง กติกา และระเบียบ ปฏิบัติในชั้นเรียน 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเคลื่อนไหวของร่างกาย			
2	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่ กับที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบอยู่กับที่ - ทำนอน - ทำนั่ง - ทำยืน 2. เกมตำรวจจับผู้ร้าย	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. ลูกปิงปอง 4 ลูก
3	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบ เคลื่อนที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบเคลื่อนที่ - การเดิน - การวิ่ง - การกระโดด 2. เกมวิ่งข้ามรั้ว	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
4	การเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้ อุปกรณ์ ประกอบ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเลี้ยง - การขว้าง - การโยน 2. เกมรับส่งลูกบอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบอล
5	การเคลื่อนไหว ร่างกายตาม จังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหว ร่างกายตามจังหวะ - การปรบมือตามจังหวะ - การเคลื่อนไหวตามจังหวะ 2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเคาะจังหวะ

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
6	การบริหารประกอบจังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการบริหารประกอบจังหวะ - ทำการบริหาร - การออกกำลังกายประกอบจังหวะ 2. กิจกรรมการออกกำลังกายประกอบจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเล่นซีดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา			
7	เกมเลียนแบบ	1. เกมเลียนแบบ - เกมกระต่ายขาเดียว - เกมเป่ายิงฉุบ - เกมม้าโรมัน	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
8	กิจกรรมแบบผลัด	1. กิจกรรมแบบผลัด - เกมวิ่งเปี้ยว - เกมเลี้ยงไข่	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบิงปอง
9	กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล - การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก - การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ - การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
10	กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล - การยิงประตูสองมือระดับอก - การยิงประตูสองมือเหนือศีรษะ - การยิงประตูมือเดียว 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
11	กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแชร์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
12	กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ - การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
13	กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ - การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
14	กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล - การยิงประตูแบบอยู่กับที่ - การยิงประตูแบบเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
15	กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม)	1. การปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
ปัจฉิมนิเทศ			
16	การสรุปผลการเรียนรู้	1. ทบทวนผลการเรียนรู้ 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ -

เรื่อง การแนะนำวิชาเรียน และวิธีการเรียนรู้

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

-

ตัวชี้วัด

-

สาระสำคัญ

1. การแนะนำตัว ทำความรู้จักกับผู้เรียน
2. อธิบายวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. การทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. การทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน
2. เพื่อให้ทราบกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. เพื่อให้ทราบข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

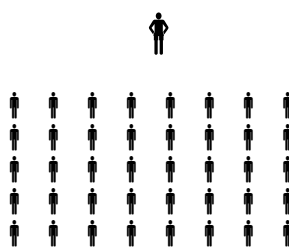
1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 การทดสอบ
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.2 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ไวท์บอร์ด
2. บัญชีรายชื่อ
3. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนจากบัญชีรายชื่อ
4. ครูกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย ดังนี้
 - 4.1 การมาเรียนให้ทุกคนมาเรียนให้ตรงเวลาและเข้าตามกลุ่มที่กำหนด
 - 4.2 ขณะที่คุณครูอธิบาย ทุกคนต้องตั้งใจฟัง
 - 4.3 ถ้านักเรียนมีคำถามหรือข้อสงสัยให้ยกมือขึ้นถามหรือแสดงความคิดเห็น
 - 4.4 การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆให้คำนึงถึงความปลอดภัย ทำตามคำแนะนำ และสัญญาณกหวัดที่ครูกำหนด
 - 4.5 การแต่งกายให้แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
5. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
6. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนรับทราบข้อตกลงในการปฏิบัติในชั้นเรียน สามารถทำข้อสอบให้เสร็จได้ตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ ควรใช้เวลาในการกำหนดข้อตกลงต่างๆให้น้อยที่สุด เพื่อให้มีเวลาในการทำทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย

เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานมี 3 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ และการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ เป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกายโดยไม่เคลื่อนที่ เช่น การนอน การนั่ง การยืน เป็นต้น

1. การนอน ต้องใช้ทุกๆ ส่วนของร่างกาย เป็นจุดรองรับน้ำหนัก ดังนั้นควรให้ส่วนของลำตัวแนบขนานกับพื้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

2. การนั่ง เป็นการพิงของส่วนเอวและสะโพก ให้น้ำหนักลงที่ก้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

3. การยืน เป็นการเหยียดลำตัวและศีรษะตรง ให้น้ำหนักลงที่เท้าทั้งสองข้าง แขนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

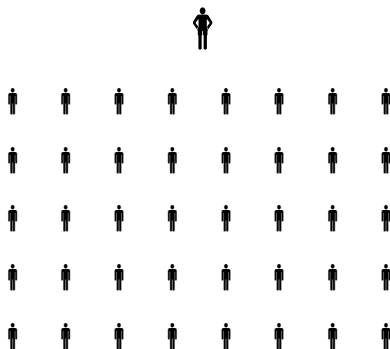
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกปิงปอง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติในการเรียน แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความมีระเบียบวินัย
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่กำหนด

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ท่านอน ท่านั่ง ท่ายืน

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

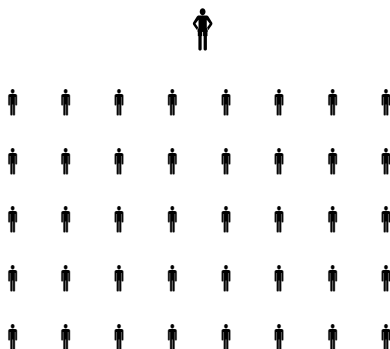
3.1 ท่านอน การปฏิบัติ ให้นอนคว่ำ แขนงออยู่ข้างลำตัว ขาเหยียดตรง ใช้แขนดันตัวขึ้นในท่าดันพื้น ให้แขน ลำตัว และขาตรง แล้วค่อย ๆ งอแขนกลับสู่ท่าเริ่มต้น

3.2 ท่านั่ง การปฏิบัติ ให้นั่งลงกับพื้น งอเข่าเป็นมุมฉาก เอนตัวนอนลงกับพื้น แล้วพับลำตัวขึ้นกลับสู่ท่าเริ่มต้น

3.3 ทำยี่น การปฏิบัติ ให้ยืนตรง กระโดดตบมือขึ้นเหนือศีรษะพร้อมกับแยกขาออกเล็กน้อย ทำการกระโดดอีกครั้งหนึ่งครั้งนำแขนและขากลับสู่ท่าเริ่มต้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ดังนี้

2.1 ทำนอน หรือทำดันพื้น 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.2 ทำนั่ง หรือทำลุกนั่ง 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.3 ทำยี่น หรือทำกระโดดตบ 30 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำไม

นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดแตกต่างกัน

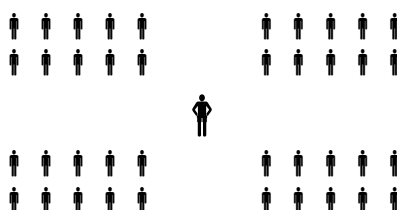
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าให้นักเรียนทำท่าลุกนั่ง นักเรียนคิดว่าทำท่าอย่างไร จะทำได้จำนวนครั้งมากที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตำรวจจับผู้ร้าย ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนวางเท้าไว้ในวงกลมที่กำหนด และให้ตัวแทนในกลุ่ม 1 คนถือลูกปิงปองไว้ในมือ

2.2 ตัวแทนของกลุ่มเรียกชื่อเพื่อน 1 คน พร้อมกับโยนลูกปิงปองขึ้นเหนือศีรษะ

2.3 คนที่ไม่โดนเรียกชื่อให้วิ่งหนีให้ไกลที่สุด คนที่โดนเรียกชื่อให้รับลูกปิงปองแล้วแล้วตะโกนว่า “หยุด”

2.4 เมื่อได้ยินคำสั่งให้หยุด ให้ทุกคนหยุดอยู่กับที่ คนที่ถือลูกปิงปองให้เคลื่อนที่ได้ 10 ก้าว แล้วใช้ลูกปิงปองขว้างให้ถูกเพื่อน เพื่อนที่ถูกขว้างจะมาทำการโยนลูกปิงปองในครั้งต่อไป

2.5 เมื่อมีคนที่ถูกขว้างหรือขว้างไม่ถูกเพื่อนครบ 3 ครั้ง จะถูกยิงเป้า โดดต้องยืนหันหลังและให้เพื่อนในกลุ่มขว้างคนละ 1 ครั้ง

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความมีระเบียบวินัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมนักเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ตามที่กำหนดมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 60% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ เช่น วิ่งอยู่กับที่ การเต้นแอโรบิค เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายวิธีการเล่นเกมให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นได้ด้วยความสนุกสนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกละหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

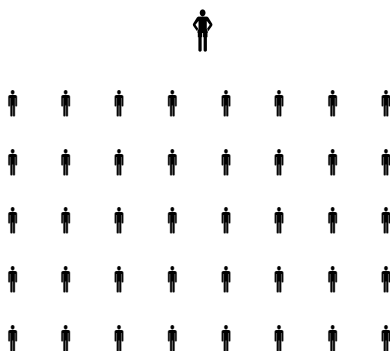
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ซอล้ก ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขัน โดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกลิ้งตัว การคลาน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การคลาน การปฏิบัติ นั่งคุกเข่า วางฝ่ามือไว้ด้านหน้า ยกสะโพกขึ้น แล้วเคลื่อนที่ไปด้านหน้าโดยการยกแขนและหัวเข้าไปพร้อม ๆ กัน

3.2 การเดิน การปฏิบัติ ยืนตัวตรง ก้าวเท้าไปด้านหน้า วางเท้าให้มั่นคงพร้อมกับ ถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าด้านหน้าและยกเท้าด้านหลังขึ้น ทำซ้ำเช่นเดิม

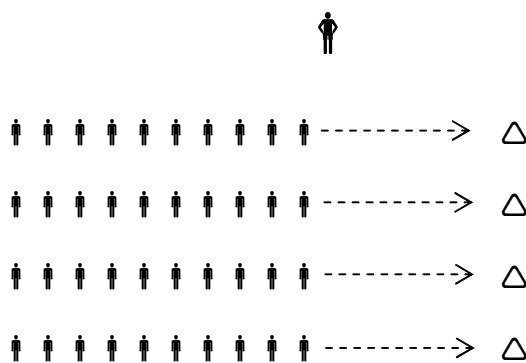
3.3 การวิ่ง การปฏิบัติ ยืนแยกเท้าไปด้านหน้า โน้มตัวไปด้านหน้าเล็กน้อย เหวี่ยง ขาและแขนไปด้านหน้าอย่างรวดเร็ว

3.4 การกระโดด การปฏิบัติ ยืนย่อเข่าให้เท้าทั้งสองวางเสมอกัน เหวี่ยงแขน พร้อมกับเหยียดขา กระโดดไปด้านหน้า

3.5 การเขย่ง การปฏิบัติ ยืนย่อเข่ายกเท้าไปด้านหลัง 1 ข้าง เหวี่ยงแขนและขา กระโดดไปด้านหน้าและลงสู่พื้นด้วยขาข้างเดียว

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ดังนี้
 - 2.1 ทำเดิน ให้แต่ละคนเดินไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.2 ทำวิ่ง ให้แต่ละคนวิ่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.3 ทำเขย่ง ให้แต่ละคนกระโดดเขย่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ

1 ครั้ง

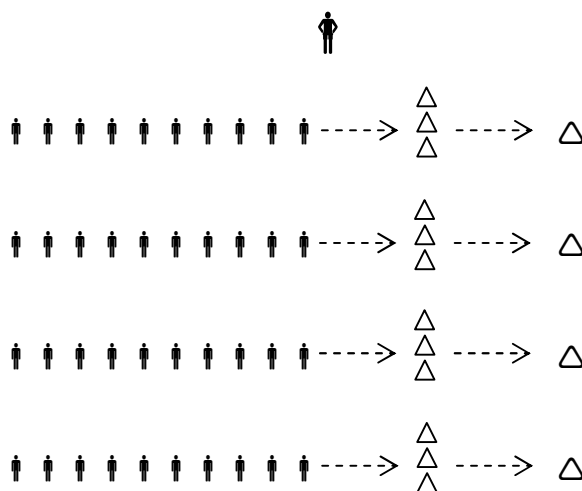
3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกแต่ละท่าจนครบทุกคน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น นักเรียนควรทำการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างไรจึงจะสามารถกระโดดได้ไกลที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนทำการวิ่งกระโดดไกล นักเรียนจะเคลื่อนไหวร่างกายอย่างไรถึงจะกระโดดได้ไกลที่สุด ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมวิ่งข้ามรั้ว ดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนยืนที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้วิ่งไปกระโดดข้ามสิ่งกีดขวางแล้วไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด วิ่งกลับมากระโดดข้ามสิ่งกีดขวางอีกครั้งหนึ่ง วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน
- 2.2 เมื่อคนสุดท้าย วิ่งกลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้องตามที่กำหนดมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ เช่น การวิ่ง การกระโดดแบบต่างๆ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเพียงบางส่วนโดยที่มีสิ่งของหรืออุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น การเลี้ยง การขว้าง การโยน

การเลี้ยง โดยการเลี้ยงลูกบอลประกอบการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น การเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้ายและขวา

การขว้าง โดยการจับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ทุ่มลูกบอลลงพื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นตั้งฉากกับพื้น หรือทุ่มบอลลงพื้นห่างจากตัวลอยไปข้างหน้า

การโยน โดยการถือลูกบอลไว้ในมือ โยนลูกบอลให้สูงขึ้นเหนือศีรษะ หรือโยนลูกบอลให้ลอยไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

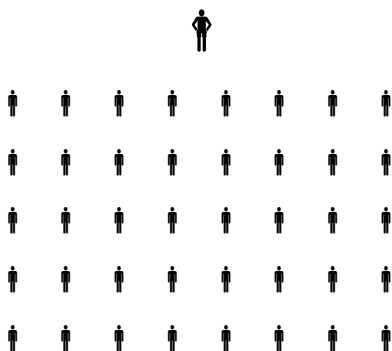
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกบอล กรวยยาง ซอลล์ก ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความยุติธรรม

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพ
สิทธิของผู้อื่นและรักษาสีทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอาัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจ
ตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

2. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ การเลี้ยง
การขว้าง และการโยน พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

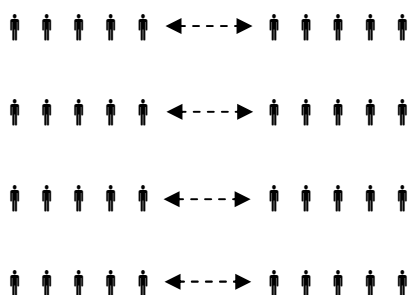
3.1 การเลี้ยง ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา โดยการกดลูกบอลลงกับพื้น พร้อมกับเคลื่อนที่ไปด้านหน้า

3.2 การขว้าง ทำการทุ่มลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ลงสู่พื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นเหนือศีรษะ แล้วใช้มือจับลูกบอลก่อนที่จะตกลงพื้น

3.3 การโยน ทำการโยนลูกบอลให้สูงเหนือศีรษะประมาณ 2-4 เมตร แล้วรับลูกบอลไว้ไม่ให้ตกลงพื้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

2.1 การเลี้ยงลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา ไปด้านหน้า

2.2 การทุ่มลูกบอล ทำการทุ่มลูกบอลให้ลูกบอลกระดอนไปด้านหน้า

2.3 การโยนลูกบอล ทำการโยนลูกบอลไปด้านหน้า ให้ลูกบอลสูงเหนือศีรษะ

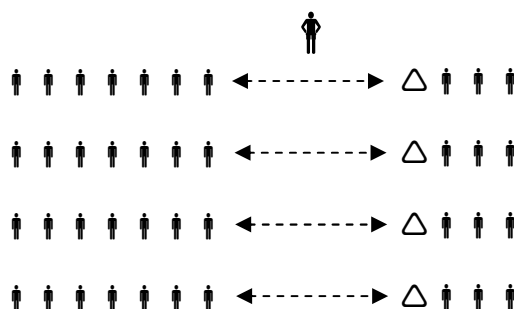
3. ให้แต่ละกลุ่มทำสลับกันจนครบทุกคน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำทางในการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ที่เหมาะสมที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนมีลูกบอลขนาดต่างกัน และน้ำหนักต่างกัน ทำอย่างไรถึงจะส่งลูกบอลออกไปได้ไกลที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ตามกลุ่ม ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมรับส่งลูกบอล ดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนยืนถือลูกบอลที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหลังกรวยยางที่กำหนด แล้วโยนลูกบอลให้เพื่อนร่วมทีม ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน
- 2.2 เมื่อคนสุดท้ายเลี้ยงลูกบอลไปถึงกรวยยางที่กำหนด ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และชูลูกบอลขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความยุติธรรมในระหว่างการเรียนรู้ แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความยุติธรรมของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการออกกำลังกายโดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สามารถปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่า 75% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบได้ เช่น การยกน้ำหนัก การชั่งจักรยาน การพายเรือ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นความคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดกฎ ระเบียบการแข่งขันให้ชัดเจน และทำการตัดคะแนน เมื่อมีการผิดกฎ ระเบียบที่กำหนด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

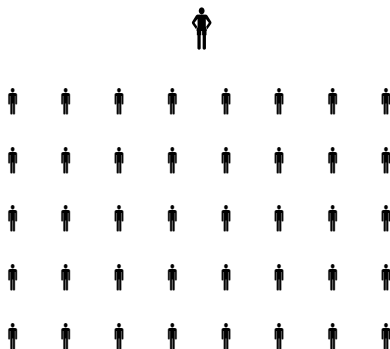
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเคาะจังหวะ เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความสามัคคี

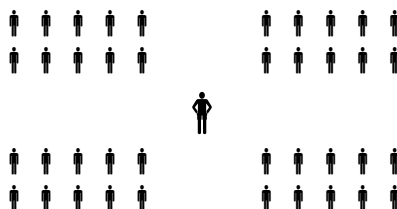
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

2. ครูอธิบายและสาธิตการปรบมือตามจังหวะ
3. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ (เพลงตามจังหวะ) ดังนี้
 - 3.1 การย่อเท้า การปฏิบัติ ย่อเท้าสลับซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 3.2 การส่ายเอว การปฏิบัติ ส่ายเอวซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 3.3 การผกศีรษะ การปฏิบัติ ผกศีรษะขึ้นลง 5 ครั้ง

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และตบมือตามจังหวะ

2.2 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้

ได้อย่างน้อย 3 ท่า

ชั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีวิธีการให้จังหวะแบบใดบ้าง

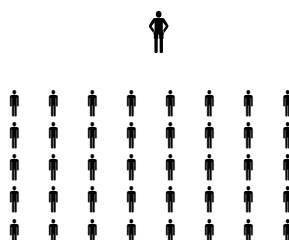
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าไม่ใช้การปรบมือประกอบจังหวะ นักเรียนจะใช้วิธีการใดที่ทำให้เด่นได้พร้อมเพียงกัน ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้
 - 2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงและแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงตามจังหวะ
 - 2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความสามัคคีในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความสามัคคีของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
- ขั้นสรุป** ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 บอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ
 - 1.2 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุนทรีย์ที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้ เช่นความสามัคคี ความสนุกสนาน ได้ความแข็งแรง เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะของเพลง เพื่อให้นักเรียนเลือกท่าทางที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

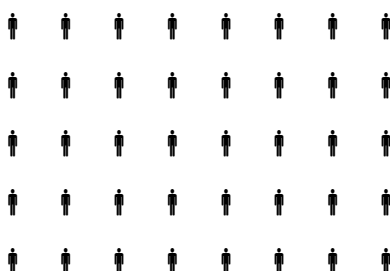
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเล่น CD เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ และนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความกล้าหาญ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ครูอธิบายวิธีการปฏิบัติท่ากายบริหารประกอบจังหวะ โดยใช้ท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่า เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า

3. ครูสาธิตทักษะกายบริหารประกอบจังหวะ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ โดยใช้จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ดังนี้

3.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ การปฏิบัติ หมุนศีรษะเป็นวงกลม 1 รอบ 8 จังหวะ

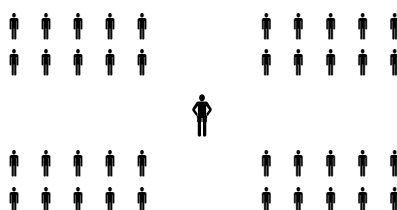
3.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก การปฏิบัติ งอข้อศอกยื่นแขนไปด้านหน้าขนานกับลำตัว กางแขนออกข้างลำตัวนับ 1 พับแขนกลับที่เดิมนับ 2 ทำซ้ำจนครบ 8 จังหวะ

3.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว การปฏิบัติ ยืนแยกขาเล็กน้อย เอียงตัวทางข้าง พร้อมกับเหยียดแขนโยกตัว 8 จังหวะ

3.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา การปฏิบัติ ยืนแยกขาก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว วางแขนที่หัวเข่าพร้อมกับงอเข่าโน้มตัวไปด้านหน้า 8 จังหวะ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติท่างกายบริหารประกอบจังหวะ 8 จังหวะ ประกอบเพลง ออกกำลังกาย โดยใช้ท่ากายบริหารดังนี้

- 2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ
- 2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก
- 2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว
- 2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา

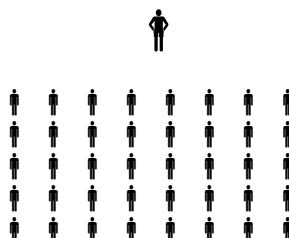
3. ให้แต่ละกลุ่มคิดค้นท่ากายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า พร้อมกับบอกกล้ามเนื้อที่ต้องการบริหาร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมกายบริหารประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ท่ากายบริหารมีท่าใดบ้างที่สามารถนำมาใช้ประกอบจังหวะ
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าจังหวะที่ใช้ในประกอบกายบริหาร มีความเร็วต่างกัน นักเรียนจะมีวิธีทำท่ากายบริหารประกอบจังหวะอย่างไรถึงจะดีที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า ประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน

2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความกล้าหาญในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความกล้าหาญของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมนักเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 บอกกลุ่มของกล้าแกมเนื่องจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะ

1.2 สรุปผลการปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกกลุ่มของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้องมากกว่า 90% มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการบริหารร่างกายประกอบจังหวะมากกว่า 70% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรแนะนำให้นักเรียนแสดงความเป็นผู้นำที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง เกมเลียนแบบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

สาระสำคัญ

กิจกรรมที่เราทำในยามว่าง คือการเล่น มีทั้งเล่นคนเดียวและเล่นกับเพื่อนหลายๆ คน เมื่อเราเล่นร่วมกันหลายคน เราจำเป็นต้องมีข้อตกลงในการเล่นร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มีกติกาในการเล่นง่ายๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม”

เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วยฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายางจุก เกมม้าโรมัน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายประโยชน์ของการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

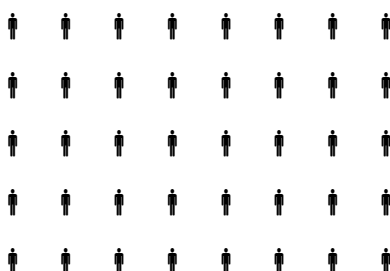
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเล่นเกมเลียนแบบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ
แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง เกมเลียนแบบ

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความอดทน
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง
มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ครูอธิบายลักษณะสำคัญของเกมว่า เกมเป็นกิจกรรมที่ต้องมีข้อตกลงในการเล่น
ร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มี
กติกาในการเล่นง่าย ๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม” เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วย
ฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน
เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายิงฉุบ เกมม้าโรมัน เป็นต้น

3. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

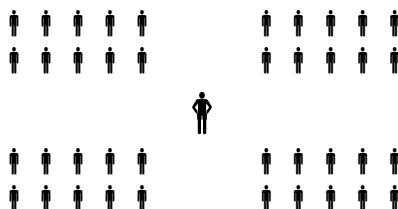
3.1 เกมกระต่ายขาเดียว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม ทีมที่เป็นกระต่ายให้
กระโดดด้วยขาข้างเดียวไล่จับอีกฝ่ายหนึ่ง

3.2 เกมเป่ายิงฉุบ วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมส่งผู้เล่นทีละ 1 คน ทำ
การแข่งขันเป่ายิงฉุบ จนครบทุกคน

3.3 เกมม้าโรมัน วิธีการเล่น แต่ละทีมจัดผู้เล่นชุดละ 3 คน ทำการต่อตัววิ่งแข่งขัน
กันจนครบตามที่กำหนด

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเล่นเกมส์เลียนแบบ ดังนี้

- 2.1 เกมกระต่ายขาเดียว
- 2.2 เกมเป่ายิงฉุบ
- 2.3 เกมม้าโรมัน

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกเกม

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

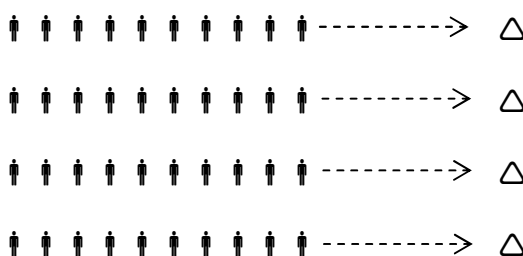
1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีเกมอะไรอีกบ้างที่เป็นเกมเลียนแบบ
- 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
- 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า นักเรียนคิดว่าเกม เสือข้ามห้วย เป็นเกมอย่างไร มีวิธีการเล่นอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
- 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหา

ข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิงผลัดกระต่ายขาเดียว ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยกระโดดเขย่งขาเดียวไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวหน้าหมู่อื่นขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความอดทนในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความอดทนของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 อธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบ

1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบได้ เช่น ได้ความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเล่นแบบมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในชั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.2 บันทึกหลังการสอน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 ด้านพฤติกรรม

ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

3.2 ด้านผลการเรียนรู้

ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด

ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

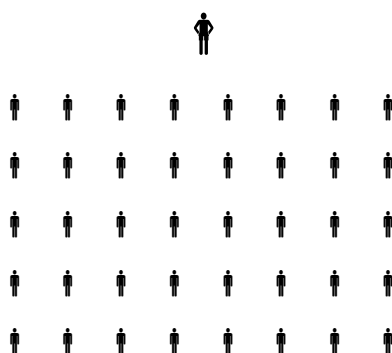
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการละเล่นกิจกรรมแบบผลัด
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ผ้าเช็ดหน้า ลูกปิงปอง ช้อน ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นเกมเลียนแบบ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมแบบผลัด

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความรับผิดชอบ

ชั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะ รับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

2. ครูอธิบายกิจกรรมแบบผลัด ว่าเป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น เกมวิ่งเปี้ยว เกมเลี้ยงไข่ เป็นต้น

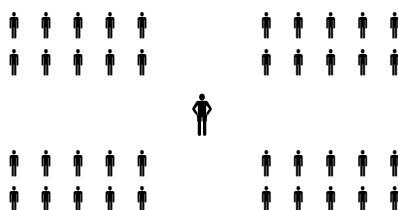
3. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

3.1 เกมวิ่งเปี้ยว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมให้วิ่งอ้อมกรวยยางที่กำหนด แล้วพยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีใส่ฝ่ายตรงข้าม

3.2 เกมเลี้ยงไข่ วิธีการเล่น แต่ละทีมใช้ช้อนตักลูกปิงปองแล้วเดินไปอ้อมกรวยยางที่กำหนดแล้วกลับมาส่งให้เพื่อน ทำซ้ำจนครบทุกคน

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะในการร่วมกิจกรรมแบบผลัด ดังนี้

2.1 เกมวิ่งเปี้ยว

2.2 เกมเลี้ยงไข่

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกคน

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น มีเกม

อะไรบ้างที่เป็นกิจกรรมแบบผลัด

1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

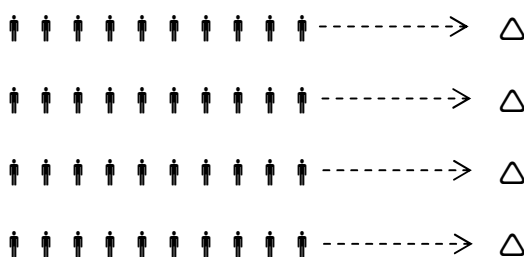
1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าให้นักเรียนใช้ไข่ไก่ในการเล่นเกมเลี้ยงไข่ นักเรียนจะเล่นได้ดีขึ้นหรือไม่ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหา

ข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

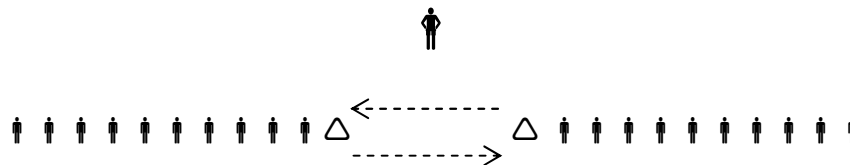

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมเลี้ยงไข่ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยใช้ช้อนตักไข่ เดินไปอ้อมกรวยยางที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

3. ให้นักเรียนจัดเป็นแถวตอน ทีมละ 10 คน ดังรูป

4. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งเปี้ยว ดังนี้

4.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยวิ่งไปอ้อมกรวยยาง พยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีฝ่ายตรงข้าม

4.2 ทีมที่สามารถตีฝ่ายตรงข้ามได้เป็นฝ่ายชนะ

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความรับผิดชอบในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 ความหมายและประโยชน์ของกิจกรรมแบบผลัด

1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมส์เลียนแบบได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมส์เลียนแบบได้ เช่น ได้รับความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมแบบผลัดมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่องความรับผิดชอบ มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในชั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแชร์บอล เป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

การรับส่งลูกบอลเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นกีฬาแชร์บอล ประกอบด้วย

1. การรับส่งลูกบอลระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การรับส่งลูกบอลเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลัดข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3. การรับส่งลูกบอลกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

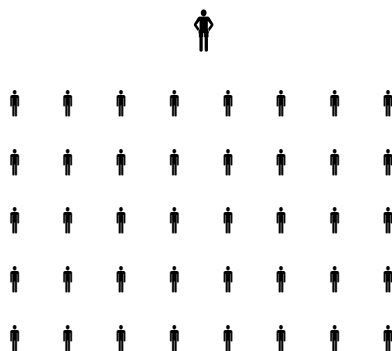
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

- ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

- ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแบบผลัด แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความมีระเบียบวินัย

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ

2. ครูอธิบายถึงกีฬาแชร์บอล ว่าเป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

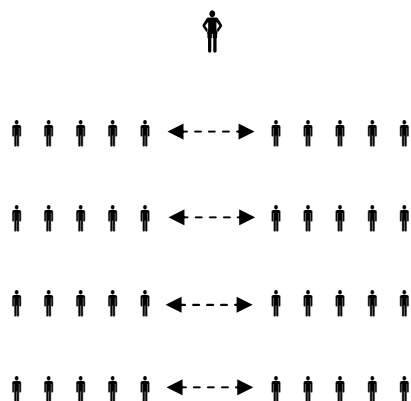
3.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลัดลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลับข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง

2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การรับส่งลูกบอลแบบใดที่มีความแม่นยำมากที่สุด

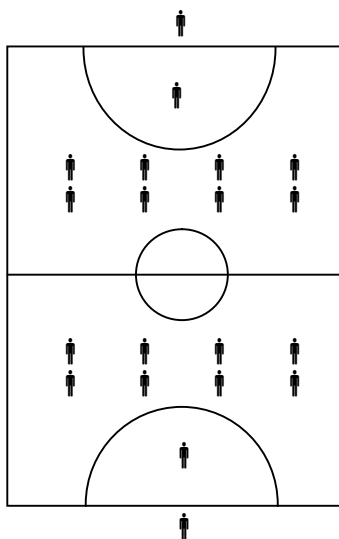
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมีคู่แข่งที่ตัวสูงใหญ่มา ยืนกั้นนักเรียน นักเรียนจะใช้การส่งลูกบอลแบบใด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

- ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

- ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

- กติกากการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ และห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

- ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความมีระเบียบวินัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

- ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

- ครูพิจารณาพฤติกรรมการเล่นของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลได้อย่างแม่นยำ ทำให้เกิดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนบางส่วนมาช่วยทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู เป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ ซึ่งควรมีพื้นฐานดังนี้

1. การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกัน ประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น
2. การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น
3. การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประคองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

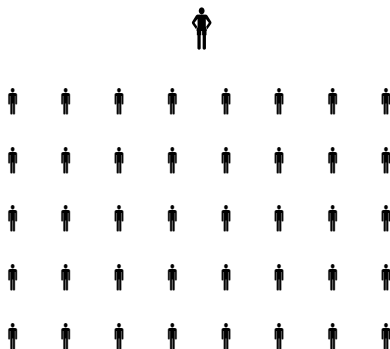
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

- ##### 4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ การรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย
ข้ออธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขัน โดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม

2. ครูอธิบายทักษะการยิงประตู ว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

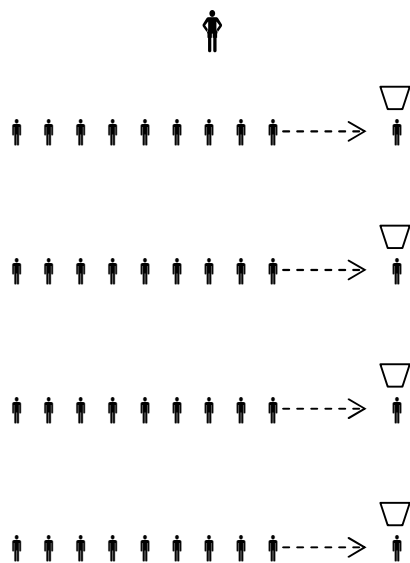
3.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกัน ประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้า เขย่งขึ้น

3.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียด แขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

3.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอ ข้อศอก มืออีกข้างใช้ประครองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตู ในกีฬา แชร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

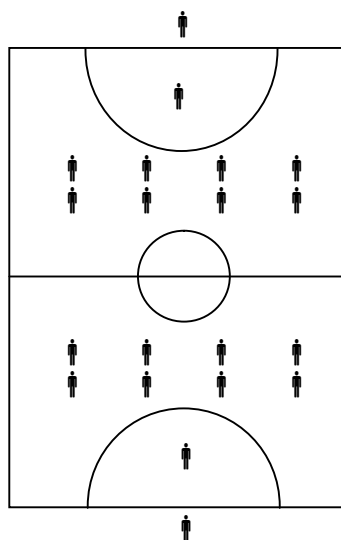
- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง
- 2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง
- 2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การยิงประตูแบบใดมีความแม่นยำมากที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้านักเรียนต้องยิงประตูในระยะเขตโทษ และกึ่งกลางสนาม นักเรียนคิดว่าการยิงประตูแบบใดเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้อยู่ในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก และห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงการรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยในระหว่างการเรียน แล้ว

อธิบายเหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัยของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90%สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการยิงประตูได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถยิงประตูได้หลายรูปแบบ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การเล่นทีมรุก หมายถึง เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในทีม

การเล่นทีมรับ หมายถึง เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นทีมรับร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้อย่างถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกล้มหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

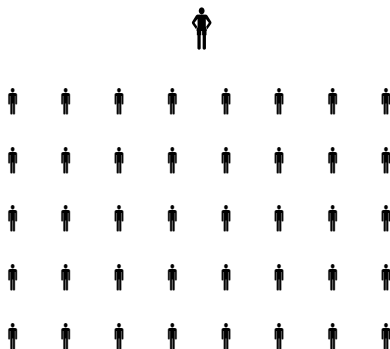
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกล้มหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความยุติธรรม

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

2. ครูอธิบายการเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

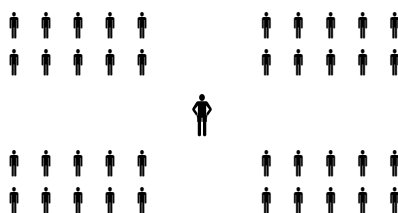
3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเล่นเกมรุก เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นที่มรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในเกม

3.2 การเล่นเกมรับ เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นที่มาร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำอย่างไรที่จะป้องกันไม่ให้ฝ่ายรุกทำประตูได้

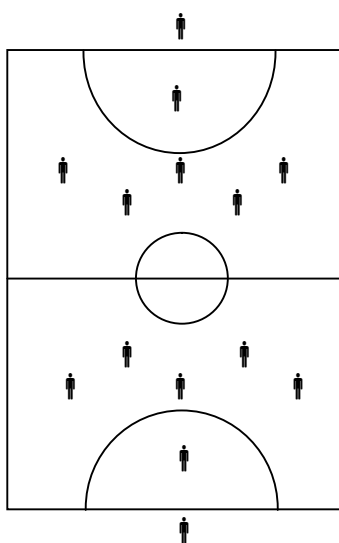
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล คู่แข่งพยายามไม่ให้ นักเรียนรับลูกบอลจากเพื่อน นักเรียนจะอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 7 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป คนที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ
- 3.2 ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก
- 3.4 ห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว
- 3.5 ห้ามใช้เท้าเล่นลูกบอล
- 3.6 ห้ามส่งลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันโดยที่มือยังจับลูกบอลอยู่
- 3.7 ห้ามใช้มือกลิ้งบอลกับพื้นเกิน 1 ครั้ง
- 3.8 ห้ามจับลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย
- 3.9 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.10 ห้ามผู้ป้องกันตะกร้าถูกเก้าอี้ของผู้ถือตะกร้า

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความยุติธรรมในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความยุติธรรมของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกวิธีการฝึกเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้ เช่น ยิงลูกไกลๆ ให้แม่นยำ ส่งบอลให้คนที่ยิงได้แม่นยำที่สุด เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และเข้าใจในกติกาการแข่งขันมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแฮนด์บอล เป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

ในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การเลี้ยงลูกบอลถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะการเลี้ยงบอลอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องจะทำให้การเล่นแฮนด์บอลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว การเลี้ยงลูกบอลทำได้โดยใช้มือที่นัดเลี้ยงลูกบอล ทางนี้มือนอกลูกบอลลงสู่พื้นโดยใช้ข้อมือและนิ้วมือ ไม่ควรใช้ฝ่ามือตบลูกบอล การเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าให้มือนอกลูกบอลก่อนไปข้างหลังเล็กน้อย เพื่อให้ลูกบอลพุ่งไปกระทบพื้นข้างหน้าแล้ววิ่งตามไป ถ้าต้องการเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วให้ลูกบอลพุ่งสูงไปข้างหน้า ถ้าต้องการเลี้ยงบอลเพื่อหลบหลีกควรกดลูกบอลให้ต่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

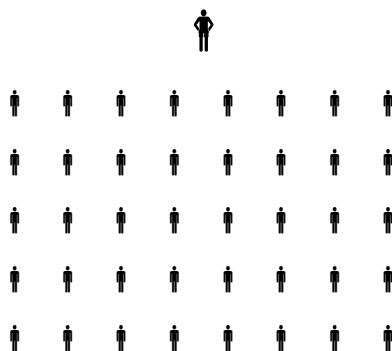
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นกีฬาแชร์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความสามัคคี

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกัน เพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ

2. ครูอธิบายถึงกีฬาแฮนด์บอล ว่าเป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

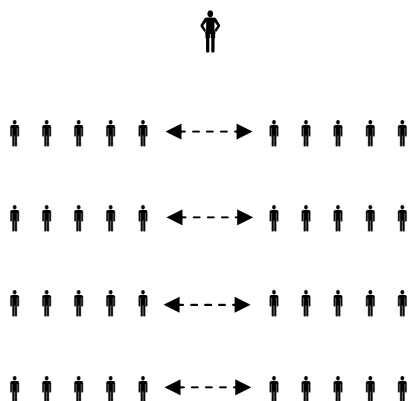
3. ครูสาธิตทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ ให้ยืนแยกขา ย่อตัวโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ถือลูกบอลไว้ด้านข้างของลำตัว ใช้ฝ่ามือกดลูกบอลลงพื้นเฉียงผ่านลำตัว ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วกดลูกบอลเฉียงผ่านลำตัวกลับไปมา

3.2 การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ ยืนแยกขาไปด้านหน้า 1 ก้าว จับลูกบอลไว้ด้านหน้าของลำตัว กดลูกบอลไปด้านหน้าพร้อมกับก้าวเท้าตามลูกบอล ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วกดลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 ทำการเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ คนละ 5 ครั้ง แล้วส่งลูกบอลไปด้านหน้า

2.2 ทำการเลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า แล้วส่งบอล คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ทำอย่างไรให้สามารถเลี้ยงลูกบอลได้เร็วที่สุด

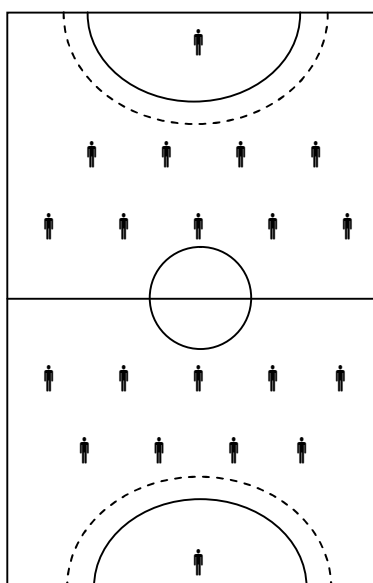
1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าในการแข่งขันมีคู่แข่งยืนขวาง นักเรียนจะมีวิธีการเลี้ยงลูกบอลหลบหลีกอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที และห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น

ขั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความสามัคคีในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความสามัคคีของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเล่นของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลได้ เช่น ทำให้เคลื่อนที่ได้ ทำให้ชนะการแข่งขัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90% ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอล โดยให้เลี้ยงบอลไปจนกว่าจะมีคนมาแย่งลูกบอล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ เป็นการยื่นรับส่งลูกบอลในทิศทางต่างๆ ซึ่งนิยมใช้การส่งลูกบอลแบบมือเดียว ได้แก่

1. การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ เป็นการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ซึ่งใช้ทักษะการเลี้ยงลูกบอลมาประกอบกับการรับส่งลูกบอล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

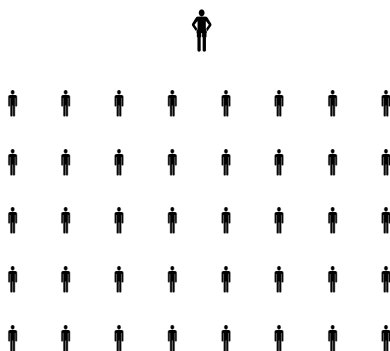
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความกล้าหาญ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

3. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่

3.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

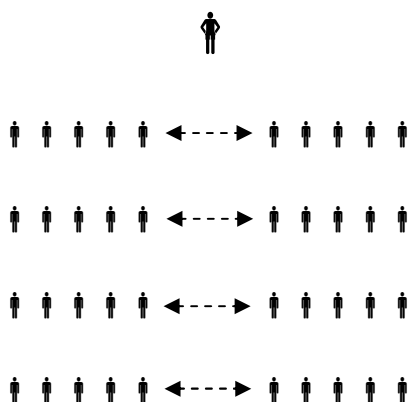
3.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

4. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่

4.1 การจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลพร้อมกับการเคลื่อนที่ไปด้านหน้า กระโดดส่งบอลด้วยมือข้างที่ถนัด และเมื่อรับลูกบอลได้ให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า ทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

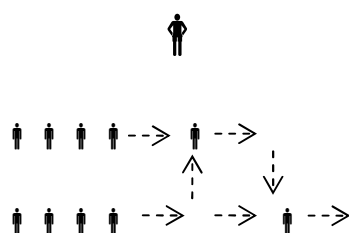

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่

2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล ดังรูป

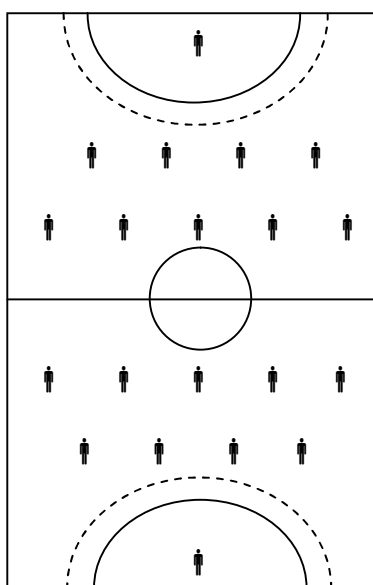

ชั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น การส่งลูกบอลสองมือกับการส่งลูกบอลมือเดียวต่างกันอย่างไร
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ในการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล นักเรียนจะมีวิธีการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอลอย่างไรให้รวดเร็วมากที่สุด ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู และห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความกล้าหาญในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความกล้าหาญของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ

ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลไปข้างหน้าได้เร็ว ทำให้ไม่ถูกลงโทษ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญมากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนแสดงความกล้าหาญ โดยเมื่อเห็นเพื่อนทำไม่ถูกต้อง ให้ตักเตือน แนะนำให้เพื่อนแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ การฝึกยิงประตูทำได้ดังนี้

1. การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง
2. การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหวี่ยงแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

3. การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกันพอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

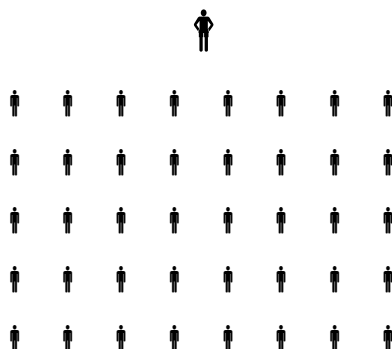
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแฮนด์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความอดทน

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ครูอธิบายการยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ

3. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

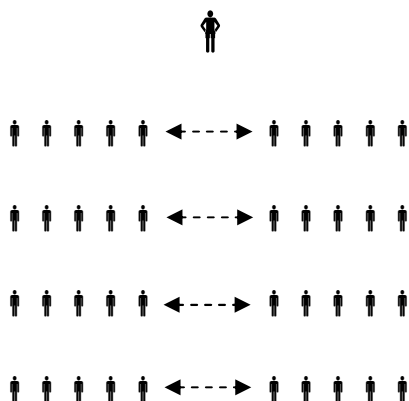
3.1 การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

3.2 การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหยียดแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

3.3 การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกันพอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 6 เมตร)

2.1 การยืนยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

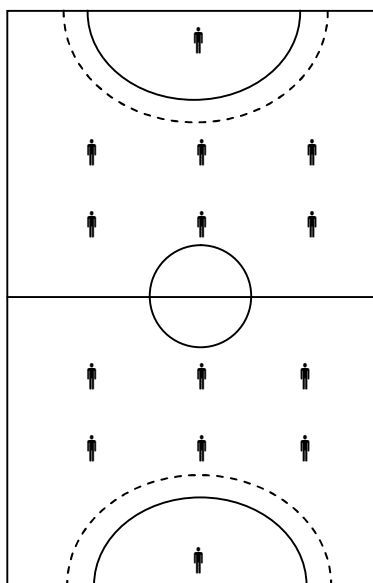
2.2 การวิ่งยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ยิงประตูที่มุมไหนจะยิงเข้าง่ายที่สุด
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้ามีคู่แข่งยืนขวางอยู่นักเรียนจะใช้วิธีการยิงประตูอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความอดทนในระหว่างการเรียน แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความอดทนของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 60% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น การยิงลูกลอดขาทำให้ผู้รักษาประตูรับไม่ทัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่องความอดทน มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลด้วยความรวดเร็ว จะทำให้สนุกสนาน ถ้าเหนื่อยก็ให้เปลี่ยนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดพลาด 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

จุดประสงค์การเรียนรู้

2. สามารถบอกประโยชน์จากการฝึกเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
3. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกล้มหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

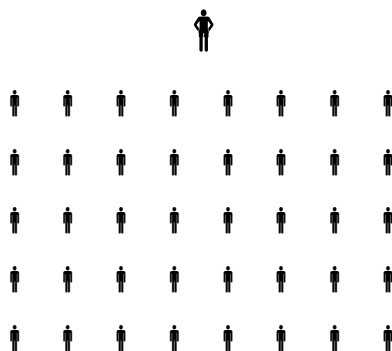
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกล้มหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามกีฬาแฮนด์บอล ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล

4. ครูกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประจำวัน คือ ความรับผิดชอบ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูอธิบายคุณลักษณะของความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะ รับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด

2. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

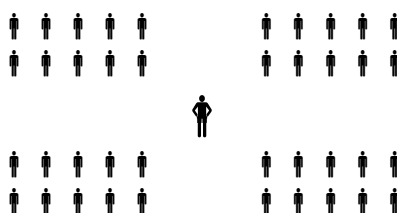
3. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

3.1 การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอ ไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

3.2 การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

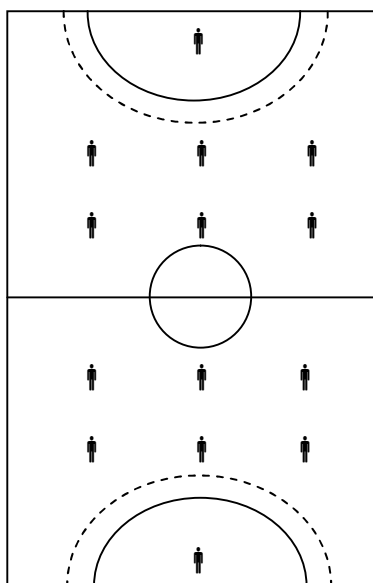
2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นอภิปราย ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เช่น ถ้าผู้เล่นในทีมตัวเล็กกว่าคู่แข่งจะมีวิธีการเล่นอย่างไร
 - 1.2 คำถามใดที่น่าสนใจ ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ครูกำหนดสถานการณ์ว่า ถ้าผู้เล่นฝ่ายรับคอยป้องกันไม่ให้นักเรียนยิงประตู นักเรียนจะแก้ปัญหาอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
 - 1.4 ให้นักเรียนบอกวิธีการหาคำตอบของสถานการณ์ที่กำหนด และร่วมกันหาข้อสรุปของปัญหา โดยให้แสดงเหตุผลประกอบ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 7 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปัดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ชั้นประเมิน ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่ม ดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนบอกถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
 - 1.2 ให้นักเรียนเสนอชื่อคนที่แสดงความรับผิดชอบในระหว่างการเรียนรู้ แล้วอธิบาย

เหตุผลประกอบ

2. ครูกล่าวชื่นชมพฤติกรรมความรับผิดชอบของผู้เรียน และยกตัวอย่างสถานการณ์อื่นที่ครูพบเห็น

3. ครูพิจารณาพฤติกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แล้วให้คำแนะนำในการปฏิบัติ
- #### ชั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์จากการฝึกการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

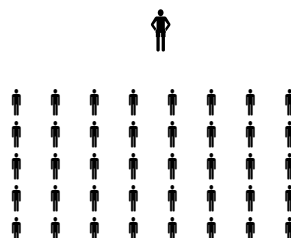
นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถหาคำตอบของปัญหาและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการฝึกเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น ทำให้ยิ่งประตูได้เร็ว ทำให้แย่งบอลได้ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลโดยส่งบอลต่อกันไปเรื่อยๆ แล้วค่อยหาโอกาสยิงประตู

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูสรุปผลการเรียนรู้ กล่าวชมเชยผู้เรียน
3. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ถูกต้อง มีความเข้าใจและอธิบายได้ถูกต้องมากกว่า 70%

ข้อเสนอแนะ ควรสรุปในส่วนที่เป็นหัวข้อสำคัญของการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการทำ การทดสอบ

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

โดย

ร.ท.ดนัย ดวงกุมเมศร์

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนพลศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยใช้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพลศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) = 1.0

หลักการ

การเรียนการสอนพลศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมทางพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา และด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่างๆ ด้วยตนเอง

กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ทางด้านพลศึกษา คือ การให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกาย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ด้านครูผู้สอน จัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ และเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนอธิบายสาธิต แสดงตัวอย่างให้เห็นทีละขั้นตอน โดยลำดับจากง่ายไปหายาก สรุปผลการปฏิบัติและสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ด้านผู้เรียน สังเกตและรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจากของจริงหรือการสาธิต เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ตามตัวอย่าง ทำการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ นำผลจากการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมทางพลศึกษา ออกกำลังกาย เล่นเกม กีฬา จนเกิดความสนุกสนานและเกิดการพัฒนาตนเองตามจุดมุ่งหมายของการพลศึกษา

ขั้นตอนการสอน

1. ขั้นเตรียม ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเตรียมความพร้อมของร่างกายด้วยการอบอุ่นร่างกายและการยืดเหยียดกล้ามเนื้อ แนะนำบทเรียนจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

2. ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 5 – 8 นาที เป็นการอธิบายสาระสำคัญของการเรียนรู้ และสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรม

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและเกณฑ์การประเมินผลที่กำหนด แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดจนเกิดความชำนาญ

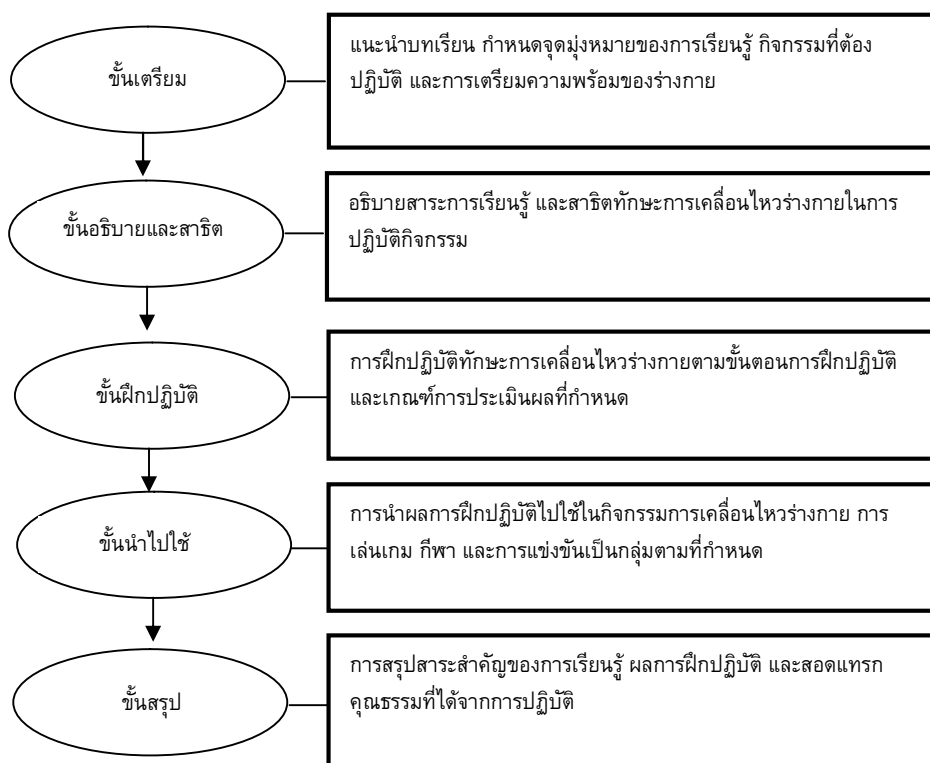
4. ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที เป็นการนำผลการฝึกปฏิบัติไปใช้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬาที่กำหนด

5. ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที เป็นการสรุปผลการเรียนรู้โดยครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ผลการฝึกปฏิบัติ และสอดแทรกคุณธรรมที่ได้จากการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน การซักถามทดสอบความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม กีฬา การแสดงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรม และการมีน้ำใจนักกีฬา

แผนภูมิที่ 4 แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนพลศึกษาแบบปกติ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานทั้งแบบอยู่กับที่ เช่น กระโดดหมุนตัว กระโดดเหยียดตัว แบบเคลื่อนที่ เช่น ชิกแซ็ก วิ่งเปลี่ยนทิศทาง คบม้า และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่นบอล เชือก
2. ฝึกการบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ	2.1 กายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ
3. เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด	3.1 เกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด
4. เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด	4.1 กีฬาพื้นฐาน เช่น แชร์บอล แอนด์บอล ห่วงข้าม ตาข่าย

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น	1.1 การออกกำลังกาย เล่นเกมตามความชอบของตนเองและเล่นกีฬาพื้นฐานร่วมกับผู้อื่น 1.2 การวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองในการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น 1.3 คุณค่าของการออกกำลังกาย เล่นเกม และเล่นกีฬาที่มีต่อสุขภาพ
2. ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น	2.1 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

แผนการจัดการเรียนรู้

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
การปฐมนิเทศ			
1	การแนะนำวิชาเรียน และวิธีการเรียนรู้	1. กำหนดข้อตกลง กติกา และระเบียบปฏิบัติในชั้นเรียน 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเคลื่อนไหวของร่างกาย			
2	การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ - ทำนอน - ทำนั่ง - ทำยืน 2. เกมตำรวจจับผู้ร้าย	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. ลูกปิงปอง 4 ลูก
3	การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ - การเดิน - การวิ่ง - การกระโดด 2. เกมวิ่งข้ามรั้ว	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
4	การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ - การเลี้ยง - การขว้าง - การโยน 2. เกมรับส่งลูกบอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบอล
5	การเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ - การปรบมือตามจังหวะ - การเคลื่อนไหวตามจังหวะ 2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวตามจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเคาะจังหวะ

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
6	การบริหารประกอบจังหวะ	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการบริหารประกอบจังหวะ - ทำการบริหาร - การออกกำลังกายประกอบจังหวะ 2. กิจกรรมการออกกำลังกายประกอบจังหวะ	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. เครื่องเล่นซีดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา			
7	เกมเลียนแบบ	1. เกมเลียนแบบ - เกมกระต่ายขาเดียว - เกมเป่ายี่งุบ - เกมม้าโรมัน	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง
8	กิจกรรมแบบผลัด	1. กิจกรรมแบบผลัด - เกมวิ่งเปี้ยว - เกมเลี้ยงไข่	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. กรวยยาง 4. ลูกบิงปอง
9	กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล - การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก - การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ - การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
10	กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล - การยิงประตูสองมือระดับอก - การยิงประตูสองมือเหนือศีรษะ - การยิงประตูมือเดียว 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า
11	กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแชร์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแชร์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแชร์บอล 4. ลูกแชร์บอล 5. ตะกร้า

สัปดาห์ที่	เรื่อง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ อุปกรณ์
12	กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ - การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
13	กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล - การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ - การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
14	กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู)	1. การฝึกปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล - การยิงประตูแบบอยู่กับที่ - การยิงประตูแบบเคลื่อนที่ 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
15	กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม)	1. การปฏิบัติทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล - ระเบียบ กติกาการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล 2. การแข่งขันกีฬาแฮนด์บอล	1. รูปภาพประกอบ 2. บันทึกหลังการสอน 3. สนามกีฬาแฮนด์บอล 4. ลูกแฮนด์บอล
ปัจฉิมนิเทศ			
16	การสรุปผลการเรียนรู้	1. ทบทวนผลการเรียนรู้ 2. ทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3. ทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา	1. ไวท์บอร์ด 2. บัญชีรายชื่อ 3. แบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ -

เรื่อง การแนะนำวิชาเรียน และวิธีการเรียนรู้

เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

-

ตัวชี้วัด

-

สาระสำคัญ

1. การแนะนำตัว ทำความรู้จักกับผู้เรียน
2. อธิบายวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. การทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. การทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน
2. เพื่อให้ทราบกิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
3. เพื่อให้ทราบข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย
4. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
5. เพื่อทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

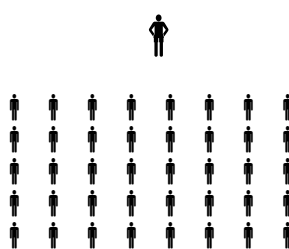
1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 การทดสอบ
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.2 แบบทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ไวท์บอร์ด
2. บัญชีรายชื่อ
3. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและแนะนำตนเอง
3. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนจากบัญชีรายชื่อ
4. ครูกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติตน การเรียน การแต่งกาย ดังนี้
 - 4.1 การมาเรียนให้ทุกคนมาเรียนให้ตรงเวลาและเข้าตามกลุ่มที่กำหนด
 - 4.2 ขณะที่คุณครูอธิบาย ทุกคนต้องตั้งใจฟัง
 - 4.3 ถ้านักเรียนมีคำถามหรือข้อสงสัยให้ยกมือขึ้นถามหรือแสดงความคิดเห็น
 - 4.4 การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆให้คำนึงถึงความปลอดภัย ทำตามคำแนะนำ และสัญญาณกหวัดที่ครูกำหนด
 - 4.5 การแต่งกายให้แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
5. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
6. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนรับทราบข้อตกลงในการปฏิบัติในชั้นเรียน สามารถทำข้อสอบให้เสร็จได้ตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ ควรใช้เวลาในการกำหนดข้อตกลงต่างๆให้น้อยที่สุด เพื่อให้มีเวลาในการทำทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย

เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายเทน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐานมี 3 ประเภท คือ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ และการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ เป็นการเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกายโดยไม่เคลื่อนที่ เช่น การนอน การนั่ง การยืน เป็นต้น

1. การนอน ต้องใช้ทุกๆ ส่วนของร่างกาย เป็นจุดรองรับน้ำหนัก ดังนั้นควรให้ส่วนของลำตัวแนบขนานกับพื้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

2. การนั่ง เป็นการพิงของส่วนเอวและสะโพก ให้น้ำหนักลงที่ก้น แขนและขาสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

3. การยืน เป็นการเหยียดลำตัวและศีรษะตรง ให้น้ำหนักลงที่เท้าทั้งสองข้าง แขนสามารถเคลื่อนไหวได้ตามต้องการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

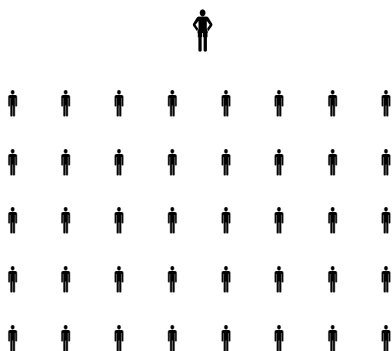
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกปิงปอง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

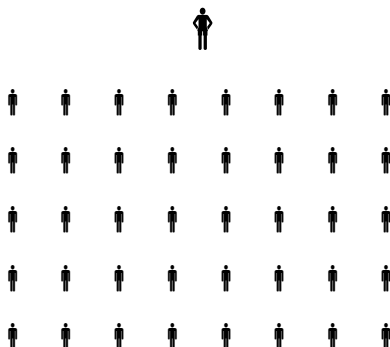
3. ทบทวนข้อตกลง ระเบียบปฏิบัติในการเรียน แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ท่านอน ท่านั่ง ทำยืน
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
 - 2.1 ท่านอน การปฏิบัติ ให้นอนคว่ำ แขนงออยู่ข้างลำตัว ขาเหยียดตรง ใช้แขนดันตัวขึ้นในท่าดันพื้น ให้แขน ลำตัว และขาตรง แล้วค่อยๆ งอแขนกลับสู่ท่าเริ่มต้น
 - 2.2 ท่านั่ง การปฏิบัติ ให้นั่งลงกับพื้น งอเข่าเป็นมุมฉาก เอนตัวนอนลงกับพื้น แล้วพับลำตัวขึ้นกลับสู่ท่าเริ่มต้น
 - 2.3 ทำยืน การปฏิบัติ ให้ยืนตรง กระโดดตบมือขึ้นเหนือศีรษะพร้อมกับแยกขาออกเล็กน้อย ทำการกระโดดอีกครั้งนำแขนและขากลับสู่ท่าเริ่มต้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ ดังนี้

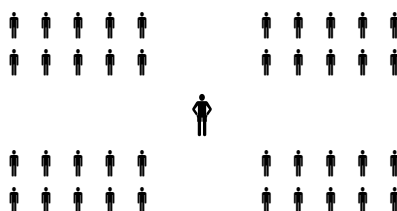
2.1 ทำนอน หรือทำดันพื้น 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.2 ทำนั่ง หรือทำลุกนั่ง 3 ชุด ชุดละ 5 ครั้ง

2.3 ทำยืน หรือทำกระโดดตบ 30 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมตำรวจจับผู้ร้าย ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนวางเท้าไว้ในวงกลมที่กำหนด และให้ตัวแทนในกลุ่ม 1 คนถือลูกปิงปองไว้ในมือ

2.2 ตัวแทนของกลุ่มเรียกชื่อเพื่อน 1 คน พร้อมกับโยนลูกปิงปองขึ้นเหนือศีรษะ

2.3 คนที่ไม่โดนเรียกชื่อให้วิ่งหนีให้ไกลที่สุด คนที่โดนเรียกชื่อให้รับลูกปิงปองแล้วแล้วตะโกนว่า “หยุด”

2.4 เมื่อได้ยินคำสั่งให้หยุด ให้ทุกคนหยุดอยู่กับที่ คนที่ถือลูกปิงปองให้เคลื่อนที่ได้ 10 ก้าว แล้วใช้ลูกปิงปองขว้างให้ถูกเพื่อน เพื่อนที่ถูกขว้างจะมาทำการโยนลูกปิงปองในครั้งต่อไป

2.5 เมื่อมีคนที่ถูกขว้างหรือขว้างไม่ถูกเพื่อนครบ 3 ครั้ง จะถูกยิงเป้า โดดต้องยืนหันหลังและให้เพื่อนในกลุ่มขว้างคนละ 1 ครั้ง

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ตามที่กำหนดมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ได้ เช่น วิ่งอยู่กับที่ ก้มตัวแตะสลับ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายวิธีการเล่นเกมให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนสามารถเล่นได้ด้วยความสนุกสนาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

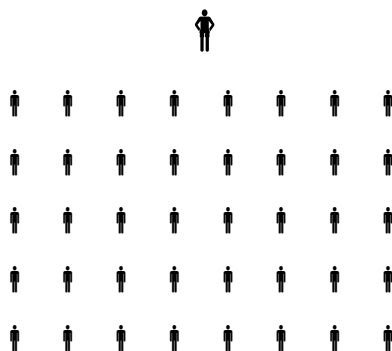
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ซอล์ก ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบอยู่กับที่ แนะนำบทเรียน จุดประสงค์ของการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

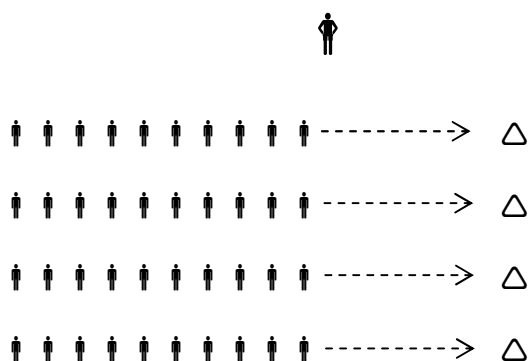
1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ได้แก่ การกลิ้งตัว การคลาน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเขย่ง
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
 - 2.1 การคลาน การปฏิบัติ นั่งคุกเข่า วางฝ่ามือไว้ด้านหน้า ยกสะโพกขึ้น แล้วเคลื่อนที่ไปด้านหน้าโดยการยกแขนและหัวเข้าไปพร้อมๆ กัน
 - 2.2 การเดิน การปฏิบัติ ยืนตัวตรง ก้าวเท้าไปด้านหน้า วางเท้าให้มั่นคงพร้อมกับถ่ายน้ำหนักตัวไปที่เท้าด้านหน้าและยกเท้าด้านหลังขึ้น ทำซ้ำเช่นเดิม
 - 2.3 การวิ่ง การปฏิบัติ ยืนแยกเท้าไปด้านหน้า โนม้ตัวไปด้านหน้าเล็กน้อย เขวี้ยงขาและแขนไปด้านหน้าอย่างรวดเร็ว

2.4 การกระโดด การปฏิบัติ ยืนย่อเข่าให้เท้าทั้งสองวางเสมอกัน เขวี้ยงแขน พร้อมกับเหยียดขา กระโดดไปด้านหน้า

2.5 การเขย่ง การปฏิบัติ ยืนย่อเข่ายกเท้าไปด้านหลัง 1 ข้าง เขวี้ยงแขนและขา กระโดดไปด้านหน้าและลงสู่พื้นด้วยขาข้างเดียว

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

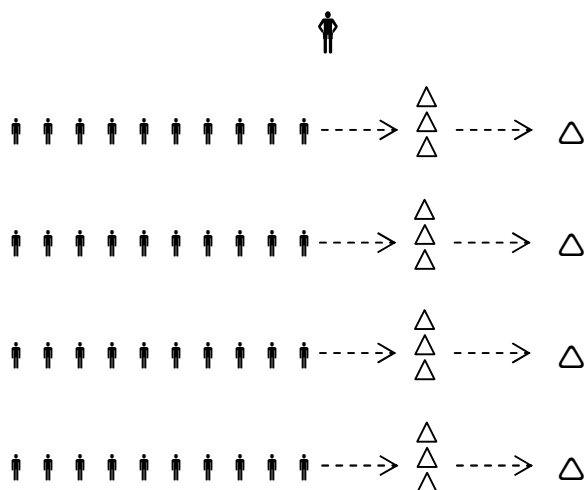
2. ให้นักเรียนทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ ดังนี้
 - 2.1 ท่าเดิน ให้แต่ละคนเดินไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.2 ท่าวิ่ง ให้แต่ละคนวิ่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ 1 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเขย่ง ให้แต่ละคนกระโดดเขย่งไปอ้อมกรวยยางแล้วกลับมาที่จุดเริ่มต้นคนละ

1 ครั้ง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกแต่ละท่าจนครบทุกคน

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมวิ่งข้ามรั้ว ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนยืนที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้วิ่งไปกระโดดข้ามสิ่งกีดขวางแล้วไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด วิ่งกลับมากระโดดข้ามสิ่งกีดขวางอีกครั้งหนึ่ง วิ่งกลับไปจุดเริ่มต้น ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย วิ่งกลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 วิธีการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่

1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ถูกต้องตามที่กำหนดมากกว่า 90% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ได้ เช่น การวิ่ง การเดิน ไกลๆ การกระโดดกบ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 60%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในชั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

สาระสำคัญ

การเคลื่อนไหวร่างกายมีความจำเป็นสำหรับชีวิตและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นทักษะที่มีการพัฒนาในช่วงวัยเด็กและจะเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบกิจกรรมต่างๆ เมื่อโตขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบกิจกรรมนันทนาการ การเคลื่อนไหวร่างกายในท่าทางที่ถูกต้อง ควรมีความมั่นคงและสมดุล โดยการถ่ายน้ำหนักไปยังอวัยวะต่างๆ และปรับท่าทางให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ปฏิบัติ เพื่อให้เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างปลอดภัยและมีบุคลิกภาพที่ดี

การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ เป็นการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายเพียงบางส่วนโดยที่มีสิ่งของหรืออุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น การเลี้ยง การขว้าง การโยน

การเลี้ยง โดยการเลี้ยงลูกบอลประกอบการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น การเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้ายและขวา

การขว้าง โดยการจับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ทุ่มลูกบอลลงพื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้นตั้งฉากกับพื้น หรือทุ่มบอลลงพื้นห่างจากตัวลอยไปข้างหน้า

การโยน โดยการถือลูกบอลไว้ในมือ โยนลูกบอลให้สูงขึ้นเหนือศีรษะ หรือโยนลูกบอลให้ลอยไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

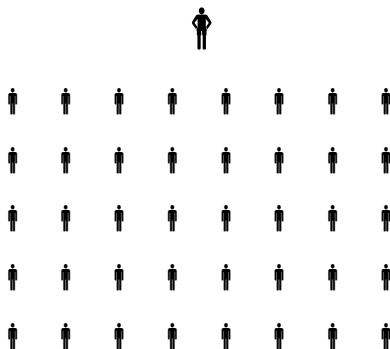
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ ลูกบอล กรวยยาง ซอลล์ ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

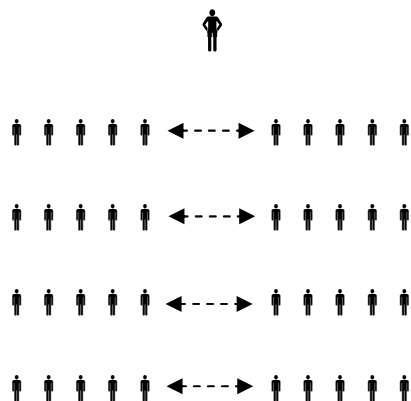
- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์
ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ได้แก่ การเลี้ยง
การขว้าง และการโยน พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
 - 2.1 การเลี้ยง ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา โดยการกลูกบอลลงกับพื้น
พร้อมกับเคลื่อนที่ไปด้านหน้า
 - 2.2 การขว้าง ทำการทุ่มลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้าง ลงสู่พื้นให้ลูกบอลกระดอนขึ้น
เหนือศีรษะ แล้วใช้มือจับลูกบอลก่อนที่จะตกลงพื้น
 - 2.3 การโยน ทำการโยนลูกบอลให้สูงเหนือศีรษะประมาณ 2-4 เมตร แล้วรับลูกบอล
ไว้ไม่ให้ตกลงพื้น

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

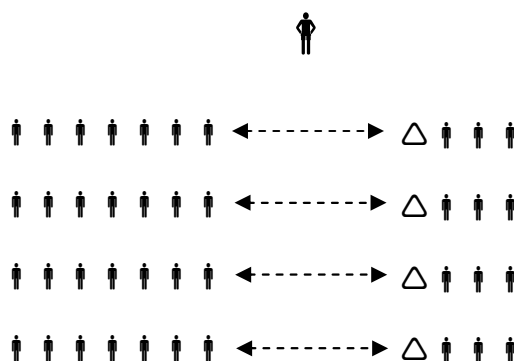
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ดังนี้

- 2.1 การเลี้ยงลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลสลับมือซ้าย-ขวา ไปด้านหน้า
- 2.2 การทุ่มลูกบอล ทำการทุ่มลูกบอลให้ลูกบอลกระดอนไปด้านหน้า
- 2.3 การโยนลูกบอล ทำการโยนลูกบอลไปด้านหน้า ให้ลูกบอลสูงเหนือศีรษะ

3. ให้แต่ละกลุ่มทำสลับกันจนครบทุกคน

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ตามกลุ่ม ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันเกมรับส่งลูกบอล ดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนยืนถือลูกบอลที่จุดเริ่มต้น เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหลังกรวยตามที่กำหนด แล้วโยนลูกบอลให้เพื่อนร่วมทีม ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย เลี้ยงลูกบอลไปถึงกรวยยางที่กำหนด ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และชูลูกบอลขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการออกกำลังกายโดยใช้การเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ
 - 1.2 วิธีการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายแบบใช้อุปกรณ์ประกอบที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการออกกำลังกายโดยใช้อุปกรณ์ประกอบได้ เช่นการขี่จักรยาน การกระโดดเชือก การเล่นฟุตบอล เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 60%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรเน้นย้ำเรื่องการจัดแถวในการแข่งขันเกม เพราะนักเรียนมักสนุกสนาน จดลະເລຍເຣື່ອງການຈັດແກ້ວ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

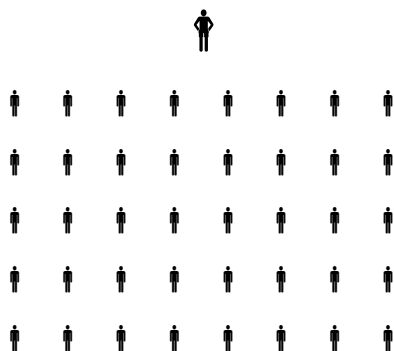
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเคาะจังหวะ เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

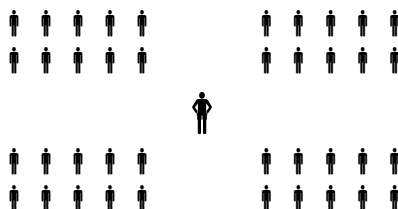
2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
 - 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
 - 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
 - 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
 - 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง
3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบอุปกรณ์ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

 1. ครูอธิบายและสาธิตการปรบมือตามจังหวะ
 2. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ (เพลงตามจังหวะ) ดังนี้
 - 2.1 การย่อเท้า การปฏิบัติ ย่อเท้าสลับซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 2.2 การส่ายเอว การปฏิบัติ ส่ายเอวซ้ายขวา 5 ครั้ง
 - 2.3 การผกศีรษะ การปฏิบัติ ผกศีรษะขึ้นลง 5 ครั้ง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

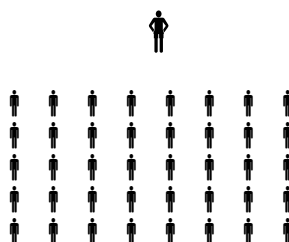
2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และตบมือตามจังหวะ

2.2 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลง (เพลงตามจังหวะ) และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ให้

ได้อย่างน้อย 3 ท่า

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มร้องเพลงและแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงตามจังหวะ

2.2 ให้กลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 บอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ

1.2 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะได้ เช่นความสามัคคี ความสนุกสนาน ได้ออกกำลังกาย เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมทางพลศึกษามากกว่า 90% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจ นักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 90%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะของเพลง เพื่อให้นักเรียนเลือกท่าทางที่จะนำมาใช้ได้เหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 เรื่อง กายบริหารประกอบจังหวะ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ

ข้อที่ 2 ฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ

สาระสำคัญ

กายบริหารให้เข้ากับจังหวะเพลง เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายอย่างหนึ่ง ที่ช่วยฝึกฝนการเคลื่อนไหวร่างกายให้เกิดความคล่องแคล่ว และช่วยให้ร่างกายมีความแข็งแรง มีทรวดทรงสวยงาม มีบุคลิกภาพที่ดี ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ และมีระเบียบวินัย อีกทั้งเป็นการฝึกให้ระบบประสาทกับกล้ามเนื้อมีการทำงานที่สัมพันธ์กัน

กายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ เป็นการปฏิบัติท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่าไปตามจังหวะหลายๆ ท่าทาง เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น

วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น ใช้การนับจังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกกลุ่มของกล้ามเนื้อจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะกายบริหารประกอบจังหวะได้ถูกต้อง
3. สามารถนำผลการฝึกไปใช้ในการร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

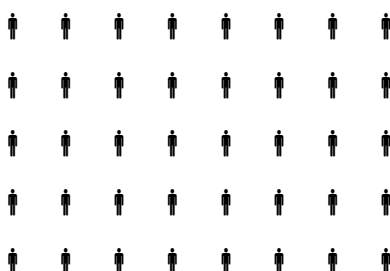
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ เครื่องเล่น CD เพลง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทำวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะ และนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่องการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ **ชั้นอธิบายและสาธิต** ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายวิธีการปฏิบัติท่ากายบริหารประกอบจังหวะ โดยใช้ท่ากายบริหารแบบท่ามือเปล่า เช่น การกระโดดสลับขา การยกแขนแตะไหล่ การโน้มตัวด้านข้าง เป็นต้น วิธีการควบคุมท่าทางการปฏิบัติให้พร้อมเพียงกัน ใช้การควบคุมจังหวะตามการนับที่กำหนด เช่น จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ในการปฏิบัติท่ากายบริหาร 1 ท่า

2. ครูสาธิตทักษะกายบริหารประกอบจังหวะ พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ โดยใช้จังหวะ 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 ดังนี้

2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ การปฏิบัติ หมุนศีรษะเป็นวงกลม 1 รอบ 8 จังหวะ

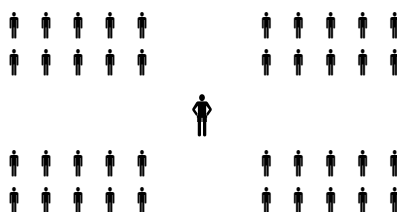
2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก การปฏิบัติ งอข้อศอกยื่นแขนไปด้านหน้าขนานกับลำตัว กางแขนออกข้างลำตัวนับ 1 พับแขนกลับที่เดิมนับ 2 ทำซ้ำจนครบ 8 จังหวะ

2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว การปฏิบัติ ยืนแยกขาเล็กน้อย เอียงตัวทางข้าง พร้อมกับเหยียดแขนโยกตัว 8 จังหวะ

2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา การปฏิบัติ ยืนแยกขาก้าวไปข้างหน้า 1 ก้าว วางแขนที่หัวเข่าพร้อมกับงอเข่าโน้มตัวไปด้านหน้า 8 จังหวะ

ชั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

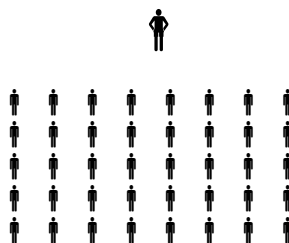

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ 8 จังหวะ ประกอบเพลง ออกกำลังกาย โดยใช้ท่ากายบริหารดังนี้

- 2.1 การบริหารกล้ามเนื้อต้นคอ
- 2.2 การบริหารกล้ามเนื้อหน้าอก
- 2.3 การบริหารกล้ามเนื้อลำตัว
- 2.4 การบริหารกล้ามเนื้อต้นขา

3. ให้แต่ละกลุ่มคิดค้นท่ากายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า พร้อมกับบอกกล้ามเนื้อที่ต้องการบริหาร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมกายบริหารประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน **ขั้นนำไปใช้** ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแสดงกายบริหารประกอบจังหวะ 3 ท่า ประกอบเพลงออกกำลังกาย พร้อมๆ กัน

- 2.2 ให้กลุ่มอื่นๆที่ไม่ได้แสดงให้คะแนนความพร้อมเพียง

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- 1.1 บอกกลุ่มของกล้ามเนื้อจากท่ากายบริหารประกอบจังหวะ
- 1.2 สรุปผลการปฏิบัติกายบริหารประกอบจังหวะ
- 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
- 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้อย่างพร้อมเพียงมากกว่า 90% สามารถบอกกลุ่มของกล้ามเนื้อที่ใช้ในการบริหารร่างกายประกอบจังหวะได้ถูกต้องมากกว่า 90% มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการบริหารร่างกายประกอบจังหวะมากกว่า 70% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจ นักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรแนะนำให้นักเรียนแสดงความเป็นผู้นำที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง เกมเลียนแบบ เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

สาระสำคัญ

กิจกรรมที่เราทำในยามว่าง คือการเล่น มีทั้งเล่นคนเดียวและเล่นกับเพื่อนหลายๆ คน เมื่อเราเล่นร่วมกันหลายคน เราจำเป็นต้องมีข้อตกลงในการเล่นร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มีกติกาในการเล่นง่ายๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม”

เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วยฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายางจุก เกมม้าโรมัน เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายประโยชน์ของการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

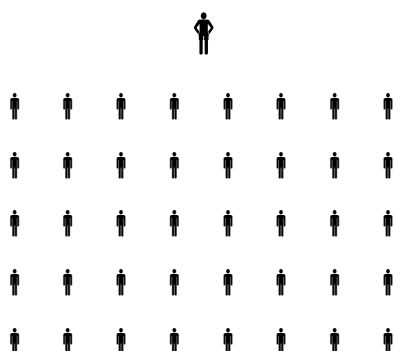
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการเล่นเกมเลียนแบบ
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารร่างกายประกอบจังหวะ
แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง เกมเลียนแบบ

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายลักษณะสำคัญของเกมว่า เกมเป็นกิจกรรมที่ต้องมีข้อตกลงในการเล่น
ร่วมกัน เพื่อให้การเล่นเป็นไปอย่างราบรื่นสนุกสนาน เรียกว่า “กติกา” และเรียกการเล่นที่มี
กติกาในการเล่นง่าย ๆ เกิดความสนุกสนานว่า “เกม” เกมเลียนแบบ เป็นเกมการละเล่นที่ช่วย
ฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวตามสิ่งที่เคยสังเกตเห็น แล้วนำมาใช้ในการเล่นเกมอย่างสนุกสนาน
เช่น เกมกระต่ายขาเดียว เกมเป่ายิงฉุบ เกมม้าโรมัน เป็นต้น

2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม

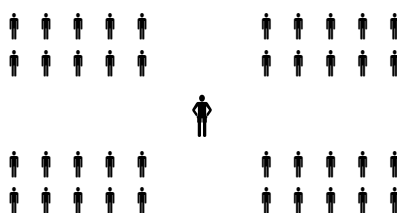
2.1 เกมกระต่ายขาเดียว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม ทีมที่เป็นกระต่ายให้
กระโดดด้วยขาข้างเดียวไล่จับอีกฝ่ายหนึ่ง

2.2 เกมเป่ายิงฉุบ วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมส่งผู้เล่นทีละ 1 คน ทำ
การแข่งขันเป่ายิงฉุบ จนครบทุกคน

2.3 เกมม้าโรมัน วิธีการเล่น แต่ละทีมจัดผู้เล่นชุดละ 3 คน ทำการต่อตัววิ่งแข่งขัน
กันจนครบตามที่กำหนด

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเล่นเกมส์เลียนแบบ ดังนี้

2.1 เกมกระต่ายขาเดียว

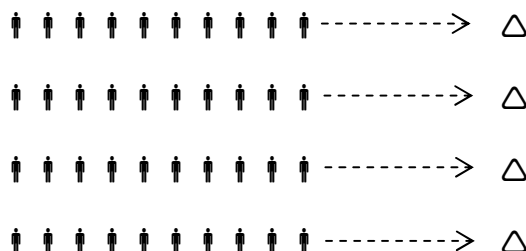
2.2 เกมเป่ายางฉุบ

2.3 เกมม้าโรมัน

3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกเกม

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 15 – 20 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งผลัดกระต่ายขาเดียว ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยกระโดดเข่งขาเดียวไปอ้อมกรวยตามที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวหนึ่งลง และให้หัวแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1.1 อธิบายประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมเลียนแบบ

1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมส์เลียนแบบที่ถูกต้อง

1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม

1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน

2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมส์แบบได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นเกมส์แบบได้ เช่น ได้รับความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเล่นเกมส์แบบมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในชั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กิจกรรมแบบผลัด เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 ตัวชี้วัด

ข้อที่ 3 เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

สาระสำคัญ

กิจกรรมแบบผลัด เป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม ช่วยเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย ความสามัคคี ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น เกมวิ่งเปี้ยว เกมเลี้ยงไข่ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกความหมายและประโยชน์ของกิจกรรมแบบผลัดได้ถูกต้อง
2. สามารถแสดงทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นเกมเลียนแบบได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม

2. เครื่องมือ

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.2 บันทึกหลังการสอน

3. เกณฑ์การประเมิน

3.1 ด้านพฤติกรรม

ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด

3.2 ด้านผลการเรียนรู้

ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด

ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

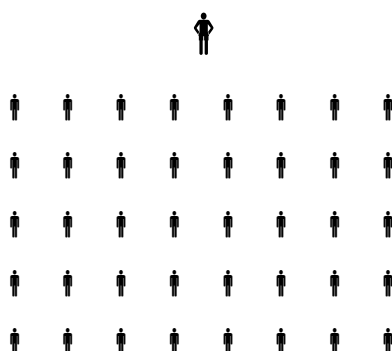
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงการละเล่นกิจกรรมแบบผลัด
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ กรวยยาง ผ้าเช็ดหน้า ลูกปิงปอง ช้อน ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ทำวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

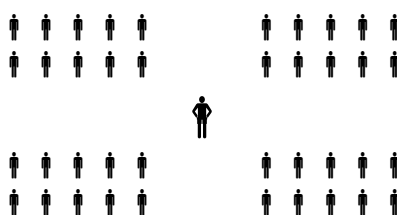
3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นเกมเลียนแบบ แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง กิจกรรมแบบผลัด

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายกิจกรรมแบบผลัด ว่าเป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น เกมวิ่งเปี้ยว เกมเลี้ยงไข่ เป็นต้น
2. ครูสาธิตวิธีการเล่นเกม
 - 2.1 เกมวิ่งเปี้ยว วิธีการเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น 2 ทีม แต่ละทีมให้วิ่งอ้อมกรวยตามที่กำหนด แล้วพยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีใส่ฝ่ายตรงข้าม
 - 2.2 เกมเลี้ยงไข่ วิธีการเล่น แต่ละทีมใช้ช้อนตักลูกปิงปองแล้วเดินไปอ้อมกรวยตามที่กำหนดแล้วกลับมาส่งให้เพื่อน ทำซ้ำจนครบทุกคน

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

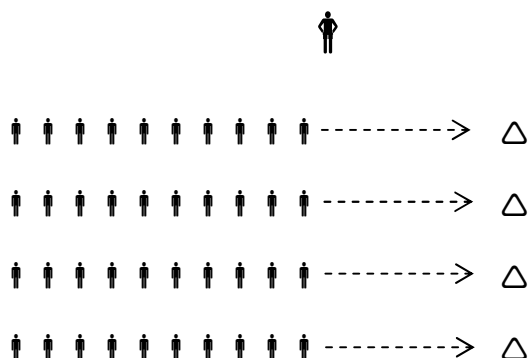
1. ให้นักเรียนจัดแถวตามกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ดังรูป

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะในการร่วมกิจกรรมแบบผลัด ดังนี้
 - 2.1 เกมวิ่งเปี้ยว
 - 2.2 เกมเลี้ยงไข่
3. ให้แต่ละกลุ่มทำฝึกปฏิบัติจนครบทุกคน

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 4 แถว แถวละ 10 คน ดังรูป

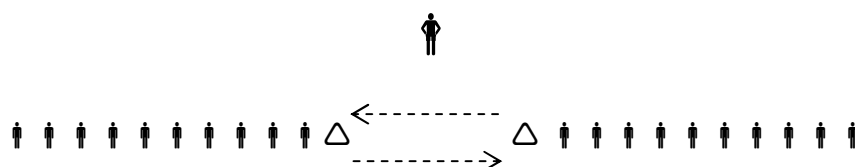

2. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมเลี้ยงไข่ ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยใช้ช้อนตักไข่ เดินไปอ้อมกรวยยางที่กำหนด ทำซ้ำเช่นเดิมจนครบทุกคน

2.2 เมื่อคนสุดท้าย กลับมาถึงจุดเริ่มต้น ให้ทุกคนในแถวนั่งลง และให้หัวหน้าแถวชูมือขึ้นเหนือศีรษะ ทีมที่ทำได้รวดเร็วและถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ

3. ให้นักเรียนจัดเป็นแถวตอน ทีมละ 10 คน ดังรูป

4. ให้นักเรียนทำการแข่งขันเกมวิ่งเปี้ยว ดังนี้

4.1 ให้แต่ละกลุ่มจัดแถวเป็นแถวตอน หลังเส้นเริ่ม ทำการแข่งขันโดยวิ่งไปอ้อมกรวยยาง พยายามนำผ้าเช็ดหน้าไปตีฝ่ายตรงข้าม

4.2 ทีมที่สามารถตีฝ่ายตรงข้ามได้เป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความหมายและประโยชน์ของกิจกรรมแบบผลัด
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการปฏิบัติกิจกรรมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นแบบผลัดได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นแบบผลัดได้ เช่น ได้รับความสนุกสนาน คลายเครียด เกิดความสามัคคี เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมแบบผลัดมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ในขั้นการฝึกปฏิบัติควรให้นักเรียนได้ทำการแข่งขันกัน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแชร์บอล เป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและบาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

การรับส่งลูกบอลเป็นพื้นฐานสำคัญในการเล่นกีฬาแชร์บอล ประกอบด้วย

1. การรับส่งลูกบอลระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การรับส่งลูกบอลเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลัดข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3. การรับส่งลูกบอลกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

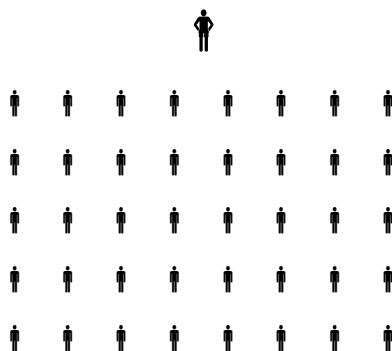
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับกิจกรรมแบบผลัด และนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายถึงกีฬาแชร์บอล ว่าเป็นกีฬาที่เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬาเนตบอลและ บาสเกตบอล การเล่นกีฬาแชร์บอลผู้เล่นควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกติกาการเล่น และมีทักษะพื้นฐานการเล่นที่ดี

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

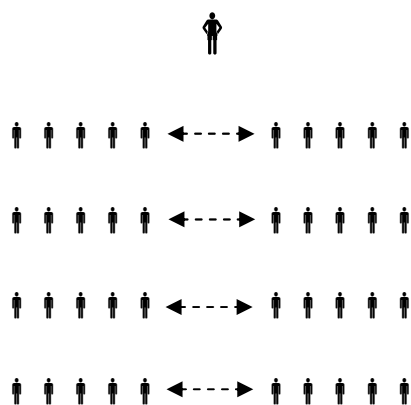
2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย ดึงลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลัดลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้เหนือศีรษะ กางข้อศอกออกเล็กน้อย หักข้อมือเหวี่ยงลูกบอลไปข้างหลังแล้วสลับข้อมือส่งลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน ยืนแยกขาห่างกันเล็กน้อย จับลูกบอลไว้ระดับอก แล้วผลักลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว ให้ลูกบอลกระทบพื้นแล้วกระดอนไปข้างหน้า

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

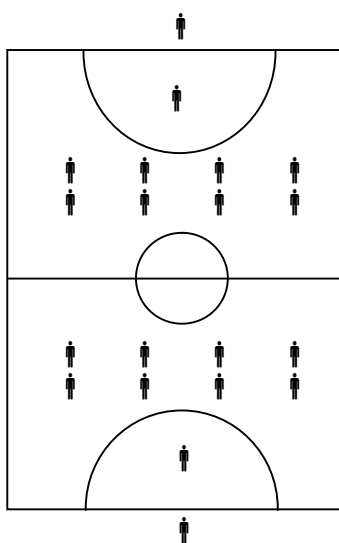

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

- 2.1 การรับส่งลูกบอลสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง
- 2.2 การรับส่งลูกบอลสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง
- 2.3 การรับส่งลูกบอลสองมือแบบกระดอน คนละ 3 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ และห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการรับส่งลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลได้อย่างแม่นยำ ทำให้เกิดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความมีระเบียบวินัย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนบางส่วนมาช่วยทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู เป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ ซึ่งควรมีพื้นฐานดังนี้

1. การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกัน ประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น
2. การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น
3. การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประคองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

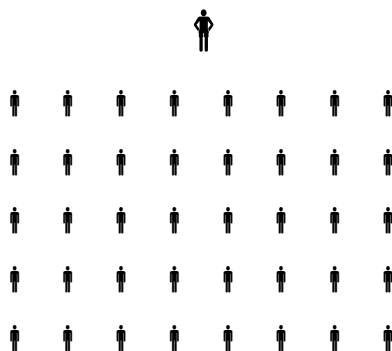
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายทักษะการยิงประตู ว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีผลต่อการแพ้ชนะในการแข่งขัน เพื่อให้สามารถทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง ผู้เล่นจะต้องสามารถยิงประตูได้ในลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ด้วยความแม่นยำ

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

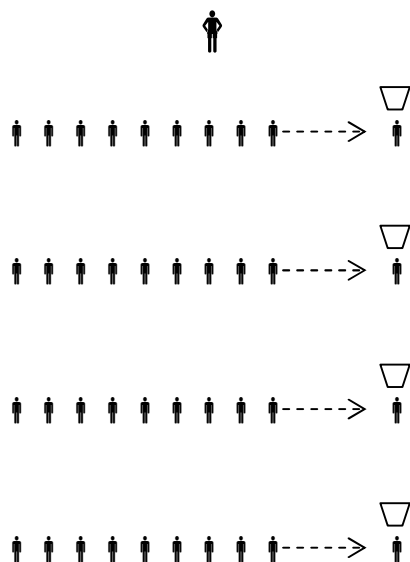
- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก จับลูกบอลสองมือไว้ระดับอก แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเข่าลงเล็กน้อย เขยียดตัวดันลูกบอลพร้อมกับเขยียดแขนและขา ปลายเท้าเขย่งขึ้น

2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ จับลูกบอลสองมือไว้ด้านหลังเหนือศีรษะ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ จับลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ งอข้อศอก มืออีกข้างใช้ประครองลูกบอลไว้ แยกขาห่างกันประมาณช่วงไหล่ ย่อเขาลงเล็กน้อย เขยียดตัวส่งลูกบอลออกไปพร้อมกับเขยียดแขนและขา หักข้อมือ ปลายเท้าเขย่งขึ้น

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

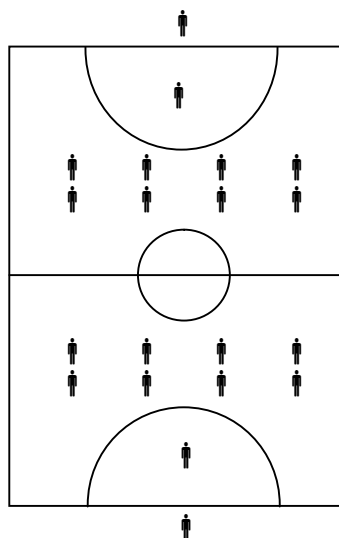

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตู ในกีฬาแฮร์ริบอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

- 2.1 การยิงประตูแบบสองมือระดับอก คนละ 3 ครั้ง
- 2.2 การยิงประตูแบบสองมือเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง
- 2.3 การยิงประตูแบบมือเดียวเหนือศีรษะ คนละ 3 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 10 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 4 คน และเล่นหลัง 4 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้ยืนในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก และห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแชร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกทักษะการยิงประตูได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้อย่างแม่นยำ ทำให้สามารถยิงประตูได้หลายรูปแบบ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแชร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย มากกว่า 70%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และสร้างความสนุกสนาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแชร์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในทีมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จักจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การเล่นทีมรุก หมายถึง เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในทีม

การเล่นทีมรับ หมายถึง เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นทีมรับร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอธิบายวิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอลได้อย่างถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

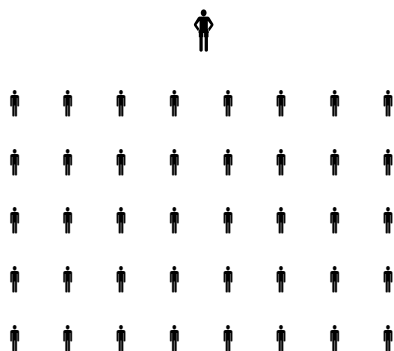
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแชร์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วอี้ ตะกร้าแชร์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแชร์บอล
แนะนำทริคเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแชร์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นทีม หมายถึง การที่ผู้เล่นในทีมแต่ละคนได้นำทักษะส่วนบุคคลมาใช้ในการเล่นร่วมกัน มีการประสานงานกันในเกมอย่างกลมกลืนทั้งการป้องกันและการรุก โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่อผู้เล่นทุกคน ทีมที่มีการประสานงานกันอย่างดีจะมีโอกาสทำคะแนนได้มากกว่าคู่แข่ง การฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอจะทำให้รู้จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องต่างๆ และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงการเล่นของทีมให้มีการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

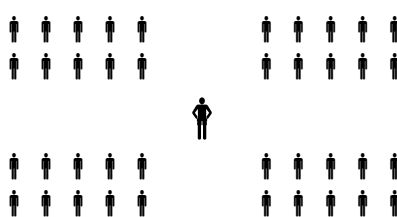
2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

2.1 การเล่นทีมรุก เมื่อได้ครอบครองลูกบอลจะต้องพยายามนำลูกบอลไปโยนลงตะกร้าเพื่อทำคะแนนให้ได้มากที่สุด ซึ่งการเล่นทีมรุกจะประสบความสำเร็จผลขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้เล่นและการประสานงานกันในเกม

2.2 การเล่นเกมรับ เมื่อทีมเสียการครอบครองลูกบอล ทีมจะเปลี่ยนเป็นทีมรับหรือทีมป้องกันทันที การป้องกันผู้เล่นต้องมีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายที่คล่องแคล่วว่องไว มองเห็นการเคลื่อนไหวของคู่แข่ง และยกมือป้องกันการยิงประตูของคู่แข่ง ถ้าผู้เล่นที่มาร่วมมือกันอย่างดี จะช่วยให้สามารถป้องกันการบุกของคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

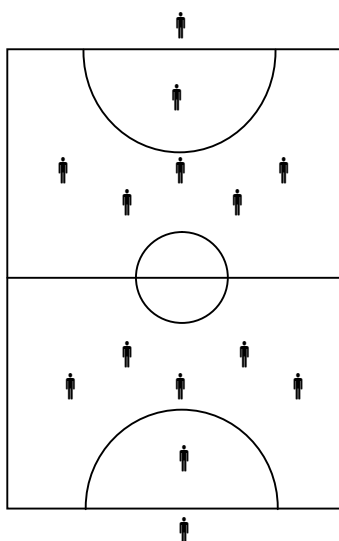
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมกีฬาแชร์บอล ดังนี้

- 2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

- 2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันแชร์บอล 7 คน ประกอบด้วยผู้ถือตะกร้า 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ผู้เล่นแถวหลังตรงกลาง 1 คน ให้อินในเขต 3 เมตร คอยป้องกันประตู ดังรูป คนที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามเดินหรือวิ่งขณะที่บอลอยู่ในมือ
- 3.2 ห้ามครอบครองลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงหรือทุ่มบอลลงพื้นสนามแล้วรับอีก
- 3.4 ห้ามเข้าเขตป้องกันตะกร้า ยกเว้นผู้ป้องกันตะกร้าเพียงคนเดียว
- 3.5 ห้ามใช้เท้าเล่นลูกบอล
- 3.6 ห้ามส่งลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันโดยที่มือยังจับลูกบอลอยู่
- 3.7 ห้ามใช้มือกลิ้งบอลกับพื้นเกิน 1 ครั้ง
- 3.8 ห้ามจับลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย
- 3.9 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.10 ห้ามผู้ป้องกันตะกร้าถูกเก้าอี้ของผู้ถือตะกร้า

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 วิธีการฝึกทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮร์บอล
 - 1.2 วิธีการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมได้ถูกต้องมากกว่า 70% สามารถบอกวิธีการฝึกเล่นทีมในกีฬาแฮร์บอลได้ เช่น ยิงลูกไกลๆ ให้แม่นยำ ส่งบอลให้คนที่ยิงได้แม่นยำที่สุด เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮร์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความยุติธรรม มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนที่ไม่ได้ทำการแข่งขันช่วยกันทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อให้เกิดความยุติธรรม และเข้าใจในกติกาการแข่งขันมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเลี้ยงลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

กีฬาแฮนด์บอล เป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและบาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

ในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การเลี้ยงลูกบอลถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะการเลี้ยงบอลอย่างคล่องแคล่วและถูกต้องจะทำให้การเล่นแฮนด์บอลเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว การเลี้ยงลูกบอลทำได้โดยใช้มือที่นัดเลี้ยงลูกบอล ทางนี้มือนอกลูกบอลลงสู่พื้นโดยใช้ข้อมือและนิ้วมือ ไม่ควรใช้ฝ่ามือตบลูกบอล การเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าให้มือนอกลูกบอลก่อนไปข้างหลังเล็กน้อย เพื่อให้ลูกบอลพุ่งไปกระทบพื้นข้างหน้าแล้ววิ่งตามไป ถ้าต้องการเลี้ยงลูกบอลไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วให้ลูกบอลพุ่งสูงไปข้างหน้า ถ้าต้องการเลี้ยงบอลเพื่อหลบหลีกควรกดลูกบอลให้ต่ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลูกหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

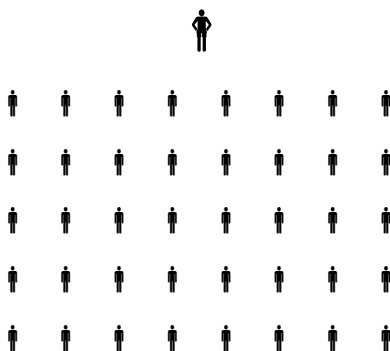
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลูกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเล่นกีฬาแชร์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายถึงกีฬาแฮนด์บอล ว่าเป็นกีฬาที่ดัดแปลงมาจากการเล่นฟุตบอลและ บาสเกตบอล โดยใช้กฎกติกาของกีฬาฟุตบอลเป็นพื้นฐาน ผู้เล่นกีฬาแฮนด์บอลจะต้องมีความ คล่องแคล่วว่องไว และมีความสามารถทางด้านกีฬาหลายๆ ชนิดอย่างสัมพันธ์กัน

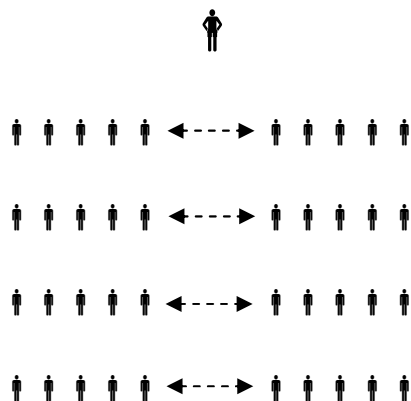
2. ครูสาธิตทักษะการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

- 2.1 การเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ ให้ยืนแยกขา ย่อตัวโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย ถือลูก บอลไว้ด้านข้างของลำตัว ใช้ฝ่ามือกดลูกบอลลงพื้นเฉียงผ่านลำตัว ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้ว กดลูกบอลเฉียงผ่านลำตัวกลับไปมา

- 2.2 การเลี้ยงลูกบอลเคลื่อนที่ ยืนแยกขาไปด้านหน้า 1 ก้าว จับลูกบอลไว้ด้านหน้า ของลำตัว กดลูกบอลไปด้านหน้าพร้อมกับก้าวเท้าตามลูกบอล ใช้มืออีกข้างรับลูกบอลแล้วก ดลูกบอลไปด้านหน้าทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

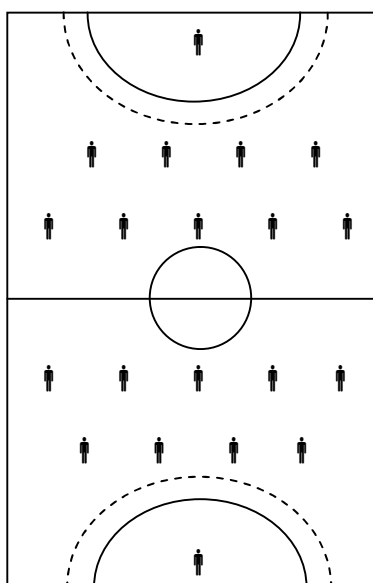
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 ทำการเลี้ยงลูกบอลอยู่กับที่ คนละ 5 ครั้ง แล้วส่งลูกบอลไปด้านหน้า

2.2 ทำการเลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า แล้วส่งบอล คนละ 3 ครั้ง

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที และห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเลี้ยงลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการเลี้ยงลูกบอลได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกความสำคัญของการเลี้ยงลูกบอลได้ เช่น ทำให้เคลื่อนที่ได้ ทำให้ชนะการแข่งขัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความสามัคคี มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงทักษะการเลี้ยงลูกบอล โดยให้เลี้ยงบอลไปจนกว่าจะมีคนมาแย่งลูกบอล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การรับส่งลูกบอล) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

การรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ เป็นการยื่นรับส่งลูกบอลในทิศทางต่างๆ ซึ่งนิยมใช้การส่งลูกบอลแบบมือเดียว ได้แก่

1. การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลัดข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

2. การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยื่นแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

การรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่ เป็นการเคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ซึ่งใช้ทักษะการเลี้ยงลูกบอลมาประกอบกับการรับส่งลูกบอล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

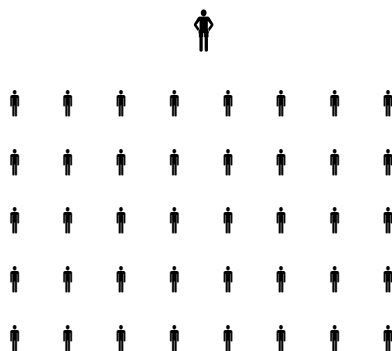
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการรับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามแฮนด์บอล กรวยยาง ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล ควรฝึกฝนทักษะการจับลูกบอล การเลี้ยงลูกบอล และการรับส่งลูกบอลในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว

2. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่ ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้เหนือศีรษะ เหวี่ยงแขนสลับข้อมือขว้างลูกบอลออกไป พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

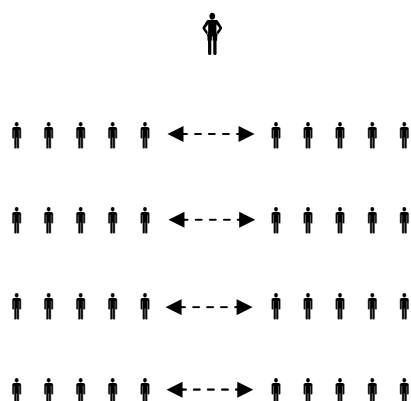
2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง ยืนแยกขาไปข้างหน้าห่างกันเล็กน้อย ถือลูกบอลด้วยมือที่ถนัดไว้ด้านหลังข้างลำตัว ส่งลูกบอลออกไปแบบหงายมือ พร้อมกับก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว

3. ครูสาธิตทักษะการรับส่งลูกบอลเคลื่อนที่

3.1 การจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอล ทำการเลี้ยงลูกบอลพร้อมกับการเคลื่อนที่ไปด้านหน้า กระโดดส่งบอลด้วยมือข้างที่ถนัด และเมื่อรับลูกบอลได้ให้เลี้ยงลูกบอลไปด้านหน้า ทำซ้ำเช่นเดิม

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

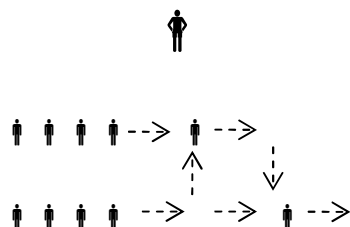

2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอลอยู่กับที่ในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 4 เมตร)

2.1 การส่งลูกบอลมือเดียวเหนือไหล่

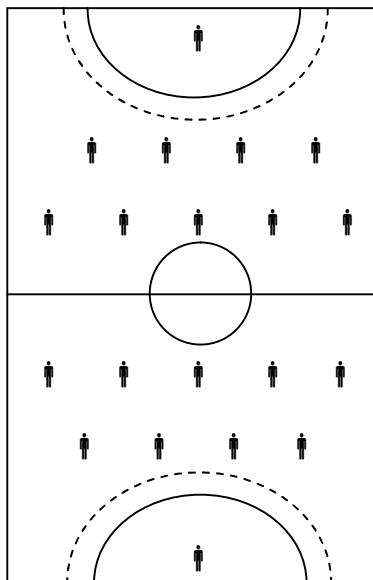
2.2 การส่งลูกบอลมือเดียวด้านข้าง

3. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการจับคู่เคลื่อนที่รับส่งลูกบอลในกีฬาแฮนด์บอล ดังรูป

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 5 คน และเล่นหลัง 4 คน ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม C และให้ทีม B แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน คือ ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เขาลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู และห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสุขปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการรับส่งลูกบอล ได้ถูกต้องมากกว่า 90% สามารถบอกประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลได้ เช่น ทำให้ส่งลูกบอลไปข้างหน้าได้เร็ว ทำให้ไม่ถูกลงโทษ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา แอนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความกล้าหาญ มากกว่า 60%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะให้นักเรียนแสดงความกล้าหาญ โดยเมื่อเห็นเพื่อนทำไม่ถูกต้อง ให้ ตักเตือน แนะนำให้เพื่อนแก้ไข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การยิงประตู) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ การฝึกยิงประตูทำได้ดังนี้

1. การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

2. การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหวี่ยงแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

3. การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไวในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกันพอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
2. สามารถแสดงทักษะการยิงประตูในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

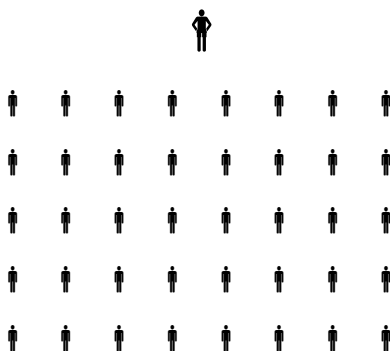
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนาม ลูกบอล แก้วน้ำ ตะกร้าแฮนด์บอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการรับส่งลูกบอล ในกีฬาแฮนด์บอล แนะนำบทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายการยิงประตู มีความสำคัญมากในกีฬาแฮนด์บอล ผู้เล่นทุกคนต้องฝึกการยิงประตูให้ชำนาญและแม่นยำ

2. ครูสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

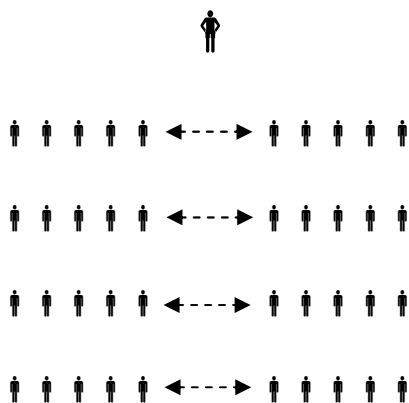
2.1 การยืนยิงประตู ให้ใช้มือที่ถนัดถือลูกบอลเหยียดไปข้างหลัง เท้าและมืออีกข้างหนึ่งเหยียดไปข้างหน้า ก้าวเท้าไปข้างหน้า 1 ก้าว พร้อมกับขว้างลูกบอลไปข้างหน้าอย่างแรง

2.2 การวิ่งยิงประตู ให้ก้าวไปข้างหน้า 3 ก้าว โดยเริ่มต้นจากเท้าที่ไม่ถนัด พร้อมกับเหวี่ยงแขนที่จับลูกบอลไปข้างหลัง เมื่อวางเท้าก้าวที่ 3 ลงพื้น ให้โน้มตัวไปข้างหน้าแล้วขว้างลูกบอลออกไป

2.3 การป้องกันประตู เป็นหน้าที่ของผู้รักษาประตู ซึ่งต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว ในการรับลูกบอล ผู้รักษาประตูต้องยืนในท่าเตรียมพร้อมเสมอ โดยยืนแยกเท้าห่างกัน พอประมาณ ย่อเข่า ก้มตัวลงเล็กน้อย น้ำหนักตัวอยู่ที่เท้าพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

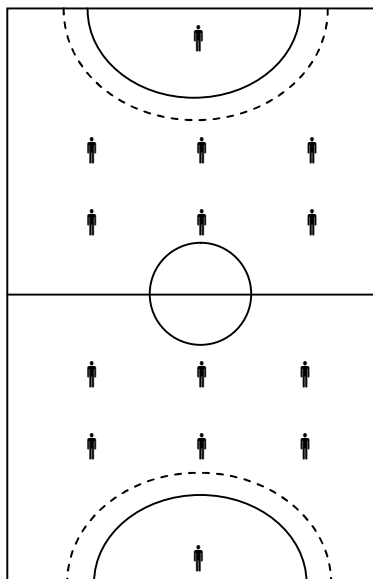
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการยิงประตูในกีฬา แฮนด์บอล ดังนี้ (ระยะห่าง 6 เมตร)

2.1 การยืนยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

2.2 การวิ่งยิงประตู คนละ 3 ครั้ง

ชั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม D และให้ทีม B แข่งขันกับทีม C ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปิดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์ของการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการรับส่งลูกบอลในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างสุขนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติทักษะการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 60% สามารถบอกประโยชน์ของการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น การยิงลูกลอดขาทำให้ผู้รักษาประตูรับไม่ทัน เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความอดทน มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลด้วยความรวดเร็ว จะทำให้สนุกสนาน ถ้าเหนื่อยก็ให้เปลี่ยนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การออกกำลังกาย เกม และกีฬา
 เรื่อง กีฬาแฮนด์บอล (การเล่นทีม) เวลา 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ พ 3.1 เข้าใจและมีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
ตัวชี้วัด

ข้อที่ 4 เล่นกีฬาพื้นฐานอย่างน้อย 1 ชนิด

มฐ พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

ตัวชี้วัด

ข้อที่ 1 ออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น

ข้อที่ 2 ปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น

สาระสำคัญ

การเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

การเล่นทีมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้โดยง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

จุดประสงค์การเรียนรู้

2. สามารถบอกประโยชน์จากการฝึกเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้
3. สามารถแสดงทักษะการเล่นทีมในการเล่นกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้อง
3. มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่กำหนด ด้วยความสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา
4. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎกติกาและข้อตกลงที่กำหนดในการเรียนและการร่วมกิจกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล
 - 1.1 การสังเกต
 - 1.2 การซักถาม
2. เครื่องมือ
 - 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรม
 - 2.2 บันทึกลับหลังการสอน
3. เกณฑ์การประเมิน
 - 3.1 ด้านพฤติกรรม
 - ผ่าน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนด
 - 3.2 ด้านผลการเรียนรู้
 - ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้องหรือเป็นไปตามที่กำหนด
 - ไม่ผ่าน ปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามที่กำหนด

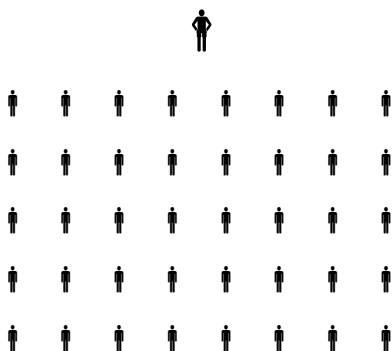
สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. รูปภาพแสดงทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
2. แบบบันทึกลับหลังการสอน
3. แบบสังเกตพฤติกรรม
4. อุปกรณ์ สนามกีฬาแฮนด์บอล ลูกบอล ปากกาเคมี ไวท์บอร์ด
5. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ห่างกัน 2 ช่วงแขน ดังรูป

2. ทำการอบอุ่นร่างกายในท่าต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 ท่าวิ่งอยู่กับที่ ช้า – เร็ว เป็นเวลา 1 นาที
- 2.2 ท่าก้ม – เงย ศีรษะ 10 ครั้ง
- 2.3 ท่าเอียงคอซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.4 ท่าหมุนหัวไหล่ข้างหน้า 10 ครั้ง ข้างหลัง 10 ครั้ง
- 2.5 ท่ากางแขนบิดลำตัว ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.6 ท่ายืนแยกขาโน้มตัวทางข้าง ซ้าย – ขวา 10 ครั้ง
- 2.7 ท่ากระโดดตบมือเหนือศีรษะ 20 ครั้ง

3. ทบทวนความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการการยิงประตูในกีฬาแฮนด์บอล
แนะนำทเรียน และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เรื่อง การเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล

ขั้นอธิบายและสาธิต ใช้เวลา 8 – 10 นาที

1. ครูอธิบายการเล่นกีฬาแฮนด์บอล การรุกและการตั้งรับจะต้องเป็นไปอย่างมีแบบแผน
และมีการคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อการฝึกซ้อมและวางแผนในการแข่งขัน

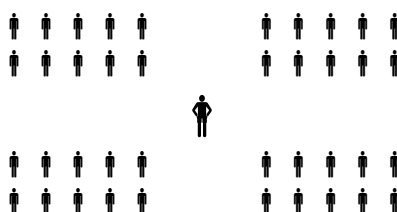
2. ครูอธิบายและสาธิตทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายในการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
พร้อมแสดงรูปภาพประกอบ

2.1 การเล่นทีมฝ่ายรุก ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง และพยายามหาที่ว่างเพื่อรับลูกบอลที่ส่งมาจากฝ่ายเดียวกัน โดยมีผู้เล่นอย่างน้อย 2 คนต้องคอยส่งบอลให้กันและกัน เพื่อป้องกันการผิดกติกา 3 วินาที และพยายามช่องว่างเพื่อทำประตู ผู้เล่นฝ่ายรุกต้องพยายามเคลื่อนที่อยู่เสมอ ไม่ควรอยู่นิ่งกับที่ ควรส่งลูกบอลไปทางด้านซ้ายและขวา เพื่อดึงผู้เล่นฝ่ายรับให้กระจายออกไป และหาช่องว่างในการทำประตู และควรยืนในตำแหน่งที่สามารถเล่นบอลได้ ไม่ควรอยู่หลังคู่ต่อสู้

2.2 การเล่นเกมฝ่ายรับ ต้องมองหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามและพยายามแย่งลูกบอลจากฝ่ายตรงข้ามให้ได้ อย่าเปิดช่องว่างให้ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามทำประตูได้ง่าย เมื่อสามารถแย่งลูกบอลมาครอบครองได้ ให้ทำการส่งลูกบอลโดยเร็ว เพื่อให้ทีมได้เป็นฝ่ายรุกทำประตู

ขั้นการฝึกปฏิบัติ ใช้เวลา 10 – 15 นาที

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 10 คน ดังรูป

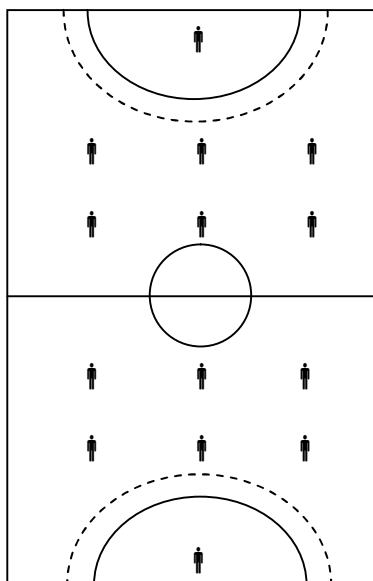
2. ให้แต่ละกลุ่มทำการฝึกปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล ดังนี้

2.1 ให้แต่ละกลุ่มแบ่งผู้เล่นออกเป็น 2 ทีม ทีมละ 5 คน

2.2 ทำการฝึกทักษะการเล่นทีมโดยให้ผลัดกันเป็นทีมรุกและทีมรับ

ขั้นนำไปใช้ ใช้เวลา 20 – 25 นาที

1. ให้นักเรียนจัดผู้เล่นเข้าแข่งขันจำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้รักษาประตู 1 คน เล่นหน้า 3 คน และเล่นหลัง 3 คน ที่เหลือเป็นผู้เล่นสำรอง ดังรูป

2. ทำการแข่งขัน โดยให้ทีม A แข่งขันกับ ทีม B และให้ทีม C แข่งขันกับทีม D ทำการแข่งขัน 10 นาที ทีมที่ยิงประตูได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ ทีมที่ไม่ได้แข่งขันให้นั่งดูและเชียร์อย่างเป็นระเบียบ

3. กติกาการแข่งขัน

- 3.1 ห้ามถือลูกบอลเคลื่อนที่เกิน 3 ก้าว
- 3.2 ห้ามถือลูกบอลเกิน 3 วินาที
- 3.3 ห้ามเลี้ยงลูกบอลแล้วจับซ้ำติดกันโดยที่ลูกบอลไม่ได้ถูกผู้เล่นคนอื่น
- 3.4 ห้ามใช้ส่วนของร่างกายตั้งแต่เข่าลงมาถูกลูกบอล ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.5 ห้ามเข้าเขตประตู ยกเว้นผู้รักษาประตู
- 3.6 ห้ามล้มตัวส่งลูกบอล
- 3.7 ห้ามเล่นด้วยความรุนแรง
- 3.8 ห้ามแย่งหรือปัดลูกบอลในมือของผู้เล่นอีกฝ่าย

ขั้นสรุป ใช้เวลา 3 – 5 นาที

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียนและผลการปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ประโยชน์จากการฝึกการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอล
 - 1.2 ทักษะการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลที่ถูกต้อง
 - 1.3 ความสนุกสนานและความมีน้ำใจนักกีฬาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรม
 - 1.4 การปฏิบัติตามกฎ กติกาการแข่งขัน และระเบียบประจำวัน
2. ให้นักเรียนทำสรุปปฏิบัติประจำวันเพื่อสร้างนิสัยที่ดี

บันทึกหลังการสอน

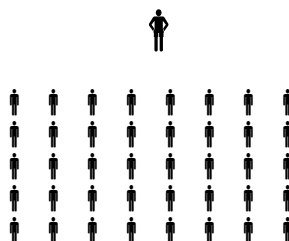
นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ปฏิบัติการเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ถูกต้องมากกว่า 80% สามารถบอกประโยชน์ของการฝึกเล่นทีมในกีฬาแฮนด์บอลได้ เช่น ทำให้ยิงประตูได้เร็ว ทำให้แย่งบอลได้ เป็นต้น มีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาแฮนด์บอลมากกว่า 80% แสดงให้เห็นคุณลักษณะความมีน้ำใจนักกีฬาในเรื่อง ความรับผิดชอบ มากกว่า 80%

ระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสม อุปกรณ์เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนเล่นกีฬาแฮนด์บอลโดยส่งบอลต่อกันไปเรื่อยๆ แล้วค่อยหาโอกาสยิงประตู

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนเข้าแถวตอน 8 แถว แถวละ 5 คน ดังรูป

2. ครูสรุปผลการเรียนรู้ กล่าวชมเชยผู้เรียน
3. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนทางด้านความมีน้ำใจนักกีฬา

บันทึกหลังการสอน

นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่เรียนไปแล้วได้ถูกต้อง มีความเข้าใจและอธิบายได้ถูกต้องมากกว่า 70%

ข้อเสนอแนะ ควรสรุปในส่วนที่เป็นหัวข้อสำคัญของการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการทำ การทดสอบ

ภาคผนวก ค

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอนพลศึกษา

ภาพที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นอธิบายและสาธิต

ขั้นอธิบายและสาธิต

ขั้นฝึกปฏิบัติ

ขั้นอภิปราย

ขั้นอภิปราย

ชั้นนำไปไ้

ชั้นนำไปไ้

ขั้นประเมิน

ขั้นประเมิน

ขั้นสรุป

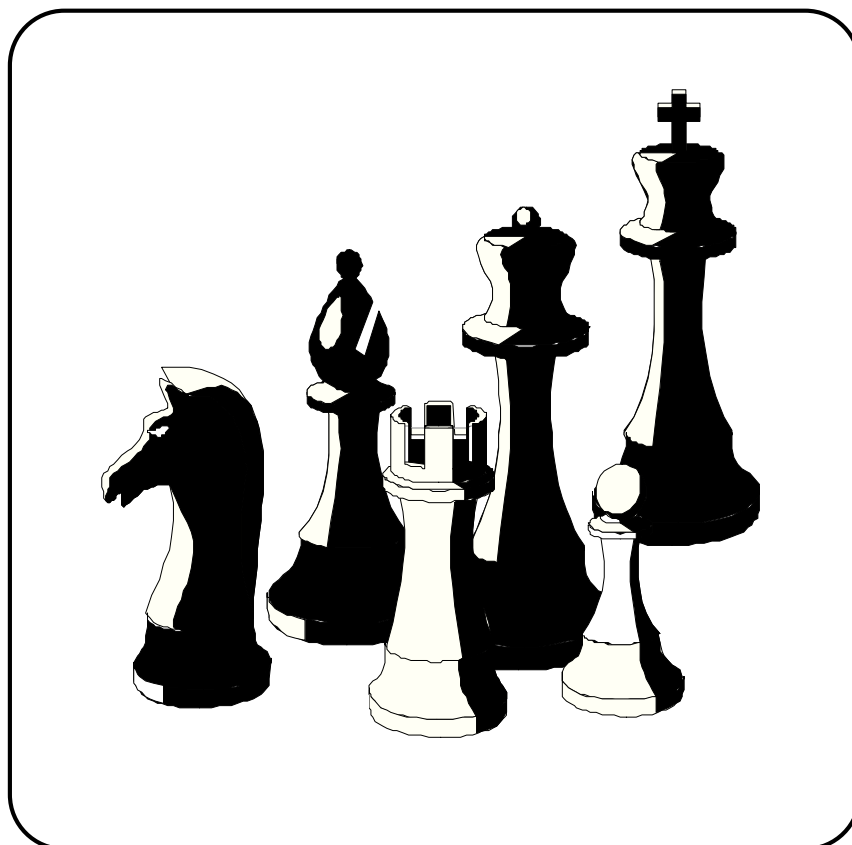

ขั้นสรุป

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบ

แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

โดย

ร.ท.ดหัย ดวงกุมเมตร์

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางด้านกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาองค์ประกอบ สำคัญของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับ ประถมศึกษา 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา คือ การทำความเข้าใจกับปัญหาโดยพิจารณาความชัดเจนของ ปัญหา การรวบรวมประเด็นปัญหา การแยกประเด็นปัญหา และการระบุประเด็นปัญหาที่แท้จริง เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ และจัดหมวดหมู่ของประเด็นปัญหา

2. การพิจารณาข้อมูล คือ การพิจารณาความถูกต้องและความเพียงพอของข้อมูล เพื่อ นำไปสู่การอ้างอิง โดยอาศัยทักษะการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าความ น่าเชื่อถือของข้อมูล

3. การตั้งสมมุติฐาน คือ การนำข้อมูลที่พิจารณาแล้วมากำหนดหาทางเลือกหรือ แนวทางในการสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ โดยการกำหนดแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของ ปัญหามากที่สุด เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การตัดสินใจอย่างสมเหตุผล โดยอาศัยทักษะการตั้ง สมมุติฐานจากการเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ปรากฏ

4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล คือ การตัดสินใจลงข้อสรุปของการคิดหรือการเลือก แนวทางที่สมเหตุผลที่สุดจากข้อมูลและหลักฐานที่มีอยู่ เป็นทักษะที่สำคัญของกระบวนการคิด อย่างมีวิจารณญาณ เพราะความเป็นไปได้ของข้อสรุปขึ้นอยู่กับเหตุผลที่นำมาใช้สนับสนุน ข้อสรุปนั้นๆ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะในการสรุปอ้างอิงตามหลักตรรกศาสตร์และ การใช้เหตุผลแบบอุปมานและอนุมาน

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 3 ตัวเลือก โดยกำหนด สถานการณ์ไว้ 6 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์จะเป็นทำการวัดความสามารถทางด้าน กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดปัญหา
2. การพิจารณาข้อมูล
3. การตั้งสมมุติฐาน
4. การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุผล

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ทักษะ	สถานการณ์	1	2	3	4	5	6
		ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
การกำหนดปัญหา		1	5	9	13	17	21
การพิจารณาข้อมูล		2	6	10	14	18	22
การตั้งสมมุติฐาน		3	7	11	15	19	23
การหาข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผล		4	8	12	16	20	24

เกณฑ์การประเมินผล

- 1 - 8 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับต่ำ
- 9 - 16 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับปานกลาง
- 17 - 24 คะแนน แสดงว่า กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับสูง

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 24 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
2. ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับข้อความที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
3. แบบทดสอบแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือก ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว
4. ห้ามนักเรียนทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบนี้
5. ให้นักเรียนส่งคืนแบบทดสอบและกระดาษคำตอบเมื่อเสร็จสิ้นการสอบ

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 1 - 4

โดยทั่วไปพบว่าวัยเด็กมักมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย หรือการออกกำลังกายมาก แต่การออกกำลังกายจะลดลงตามอายุที่เพิ่มขึ้นทั้งชายและหญิง และลดลงมากในช่วงวัยรุ่น คือระหว่างอายุ 13 - 18 ปี ผู้หญิงมักมีการออกกำลังกายลดลงมากกว่าผู้ชาย เป็นเพราะอิทธิพลทางด้านสังคมและความแตกต่างทางกายภาพระหว่างชายและหญิง

1. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - ก. ปัญหาของวัยรุ่น
 - ข. พฤติกรรมการออกกำลังกาย
 - ค. ความแตกต่างกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง
2. จากข้อความดังกล่าว ข้อมูลใดเป็นจริงมากที่สุด
 - ก. เด็กมีความแข็งแรงมากกว่าผู้ใหญ่
 - ข. วัยรุ่นออกกำลังกายน้อยที่สุด
 - ค. ผู้ชายออกกำลังกายมากกว่าผู้หญิง

3. การออกกำลังกายของวัยรุ่นลดลงเพราะสาเหตุใด

- ก. วัยรุ่นมีกิจกรรมการเคลื่อนไหวน้อยลง
- ข. วัยรุ่นมีร่างกายแข็งแรงขึ้น
- ค. วัยรุ่นมีเพื่อนเยอะ

4. จากข้อความดังกล่าวนักเรียนควรทำอย่างไร

- ก. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- ข. ออกกำลังกายลดลงเมื่อโตขึ้น
- ค. ออกกำลังกายเฉพาะเมื่อเป็นวัยรุ่น

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 5 - 8

ควรให้เด็กเข้าใจและสำนึกในความแตกต่างระหว่างบุคคล ว่าแต่ละคนมีการเรียนรู้หรือมีความสามารถแตกต่างกัน ฉะนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของร่างกายของแต่ละคนควรเป็นไปตามอัตราการเรียนรู้ของตนเอง

5. สาระสำคัญของข้อความนี้ คือข้อใด

- ก. เด็กแต่ละคนมีการเคลื่อนไหวร่างกายแตกต่างกัน
- ข. เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน
- ค. เด็กแต่ละคนมีความรู้แตกต่างกัน

6. จากข้อความดังกล่าว นักเรียนคิดว่าเป็นข้อมูลจากแหล่งใด

- ก. หนังสือสำหรับเด็ก
- ข. หนังสือสำหรับวัยรุ่น
- ค. หนังสือสำหรับพ่อแม่และผู้ปกครอง

7. จากข้อความดังกล่าว ความสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกายขึ้นอยู่กับเรื่องใด

- ก. ขนาดของรูปร่าง
- ข. อัตราการเรียนรู้
- ค. ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

8. จากข้อความดังกล่าว นักเรียนควรทำอะไร

- ก. ทำสิ่งต่างๆ เฉพาะที่ตนเองทำได้
- ข. ตั้งใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- ค. ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 9 - 12

ในการเล่นกีฬาอาจเกิดความเครียดได้ ซึ่งพบบ่อยว่าเกิดจากความต้องการชัยชนะในการแข่งขัน เด็กควรได้รับคำชมเพื่อหมั่นขยันฝึกซ้อมกีฬามากกว่าที่จะได้รับคำติเตียนจากการเป็นผู้แพ้ ผู้ปกครองสามารถลดความเครียดจากการเล่นกีฬาของเด็กได้ โดยให้เด็กเล่นกีฬาในกลุ่มที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน

9. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด

- ก. การลดความเครียดของเด็ก
- ข. ความต้องการชัยชนะในการแข่งขัน
- ค. ความต้องการของผู้ปกครอง

10. จากข้อความดังกล่าว ข้อมูลใดน่าเชื่อถือมากที่สุด

- ก. เด็กไม่ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน
- ข. การเล่นกีฬาทำให้เกิดความเครียด
- ค. เด็กต้องการคำชมแม้จะแพ้การแข่งขัน

11. จากข้อความดังกล่าว ความเครียดของเด็ก เกิดจากสาเหตุใด

- ก. การเล่นกีฬา
- ข. การฝึกซ้อมกีฬา
- ค. ความต้องการชัยชนะในการแข่งขัน

12. จากข้อความดังกล่าว ควรแก้ปัญหาอย่างไร

- ก. ควรให้เด็กได้รับชัยชนะในการเล่นกีฬา
- ข. ควรให้เด็กชนะบ้างหรือแพ้อ้างในการเล่นกีฬา
- ค. ควรให้เด็กพ่ายแพ้การแข่งขันจนเคยชิน

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 13 - 16

เด็กที่เรียนได้ไม่ดี ไม่ควรจำกัดการเล่นกีฬา เพราะการเล่นกีฬาอาจเป็นความสามารถพิเศษของเด็กเหล่านี้ ซึ่งช่วยเพิ่มความมั่นใจของเด็กได้

13. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
- ก. ความมั่นใจ
 - ข. ความสามารถทางการกีฬา
 - ค. ความสามารถทางการเรียน
14. จากข้อความดังกล่าว ข้อมูลใดน่าเชื่อถือมากที่สุด
- ก. เด็กที่เรียนไม่ดีเพราะขาดความมั่นใจ
 - ข. เด็กที่เรียนดีไม่ต้องเล่นกีฬา
 - ค. เด็กที่เรียนไม่ดีอาจเล่นกีฬาเก่ง
15. การเล่นกีฬาช่วยเพิ่มความมั่นใจของเด็กได้ เพราะเหตุใด
- ก. เด็กได้แสดงความสามารถ
 - ข. เด็กจะได้เรียนดีขึ้น
 - ค. เด็กจะได้สิทธิพิเศษ
16. จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่าอย่างไร
- ก. การเล่นกีฬาเป็นความสามารถพิเศษอย่างหนึ่ง
 - ข. การเล่นกีฬาทำให้เรียนดีขึ้น
 - ค. ควรเล่นกีฬามากกว่าเรียนหนังสือ

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 17 - 20

การออกกำลังกายสำหรับเด็ก ควรมุ่งให้เด็กมีความเพลิดเพลิน และให้เด็กได้ฝึกหรือเล่นด้วยความสมัครใจ ไม่ควรใช้วิธีบังคับให้ทำตามจุดประสงค์ของพ่อแม่ การตั้งความหวังสูงมากหรือมุ่งเพื่อเอาชนะเพียงอย่างเดียวล้วนเป็นผลเสียต่อเด็กทั้งสิ้น

17. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
- ผลเสียของการออกกำลังกายของเด็ก
 - ผลเสียของการบังคับให้เด็กออกกำลังกาย
 - ผลเสียของการตั้งความหวังของพ่อแม่
18. จากข้อความดังกล่าว ข้อมูลใดเป็นจริงมากที่สุด
- เด็กไม่ชอบถูกบังคับ
 - เด็กไม่ชอบออกกำลังกาย
 - เด็กชอบร้องเพลง
19. จากข้อความดังกล่าว พ่อแม่บังคับเด็กเพราะสาเหตุใด
- ต้องการให้ทำความดี
 - ต้องการให้เอาชนะ
 - ต้องการให้เกิดผลเสีย
20. จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่าอย่างไร
- ควรให้เด็กทำตามใจตนเอง
 - ควรให้เด็กเล่นกีฬาด้วยความสมัครใจ
 - ควรให้เด็กแพ้การแข่งขัน

จากข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 21 - 24

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการออกกำลังกายของประชากรในกลุ่มช่วงวัย พบว่า ประชากรวัยเด็กออกกำลังกายมากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มนี้มีการเล่นกีฬา หรือการออกกำลังกายในการเรียนพลศึกษาตามหลักสูตรด้วย

21. สาระสำคัญของข้อความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด
- การออกกำลังกายในวัยเด็ก
 - วิธีการออกกำลังกายแบบต่างๆ
 - ประชากรในช่วงวัยต่างๆ

22. จากข้อความดังกล่าว ข้อมูลใดเป็นจริงมากที่สุด
- มีการสอนให้เด็กออกกำลังกาย
 - การเรียนมากทำให้ออกกำลังกายมาก
 - ผู้ใหญ่ไม่ต้องออกกำลังกาย
23. จากข้อความดังกล่าว การออกกำลังกายในวัยอื่นๆ น้อยกว่าวัยเด็ก เพราะสาเหตุใด
- ไม่มีกิจกรรมการออกกำลังกาย
 - ไม่มีการบรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอน
 - ไม่มีความจำเป็น
24. จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่าอย่างไร
- ควรให้เด็กออกกำลังกายมากๆ
 - ควรออกกำลังกายตามที่หลักสูตรการเรียนการสอน
 - ควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

เฉลย

1. ข	10. ค	19. ข
2. ค	11. ค	20. ข
3. ก	12. ข	21. ก
4. ก	13. ข	22. ก
5. ข	14. ค	23. ข
6. ค	15. ก	24. ค
7. ข	16. ก	
8. ค	17. ข	
9. ก	18. ก	

แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

โดย

ร.ท.ต๋นัย ดวงกุ่มเมศรี

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านการมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาคุณลักษณะสำคัญทางด้านการมีน้ำใจนักกีฬาในการเรียนการสอนพลศึกษาระดับประถมศึกษา 7 ด้าน คือ

1. ด้านการรู้แพ้รู้ชนะรู้ถ้อย คือ การแสดงออกในลักษณะการยอมรับผลของการแข่งขันโดยไม่เอาผลแพ้ชนะมาเป็นอารมณ์ ไม่แสดงท่าทีที่ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งแสดงความยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่นอย่างเหมาะสม
2. ด้านความกล้าหาญ คือ การแสดงออกของบุคคลในลักษณะที่ไม่ประหม่า ละอาย หรือหวาดกลัว แต่มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม
3. ด้านความสามัคคี คือ การแสดงออกในลักษณะเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันเพื่อทำกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุตามเป้าหมาย มีความรักต่อหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ
4. ด้านความรับผิดชอบ คือ การแสดงออกในลักษณะมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงการงาน พร้อมทั้งจะรับผลจากสิ่งที่ตนเองกระทำไม่ว่าจะถูกหรือผิด
5. ด้านความอดทน คือ การแสดงออกในลักษณะมีความเข้มแข็ง มีความหนักแน่นของจิตใจ ไม่แสดงการหวั่นไหวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
6. ด้านความมีระเบียบวินัย คือ การแสดงออกในลักษณะของการประพฤติและปฏิบัติตามข้อบังคับ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมยอมรับ
7. ด้านความยุติธรรม คือ การแสดงออกในลักษณะการเคารพสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีการตัดสินใจตามความถูกต้องมากกว่าความต้องการของพวกเขา

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยแบ่งระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของผู้เรียนออกเป็น 4 ชั้น ตามแนวคิดของ โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976)

ชั้นที่ 1 ชั้นหลบหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ และกระทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตน

ชั้นที่ 2 ชั้นสนองความต้องการของตน คือ พฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อสนองความต้องการและการแลกเปลี่ยน

ขั้นที่ 3 ขั้นการยอมรับของสังคม คือพฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับ
ของผู้อื่น

ขั้นที่ 4 ขั้นกฎเกณฑ์ของสังคม คือพฤติกรรมที่เลือกกระทำ เพื่อรักษากฎเกณฑ์และ
บรรทัดฐานของสังคม

โครงสร้างของแบบทดสอบ

ตารางที่ 2 แสดงโครงสร้างแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

คุณลักษณะ	จำนวนข้อ	ข้อคำถาม
การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย	4	1, 8, 15, 22
ความกล้าหาญ	4	2, 9, 16, 23
ความสามัคคี	4	3, 10, 17, 24
ความรับผิดชอบ	4	4, 11, 18, 25
ความอดทน	4	5, 12, 19, 26
ความมีระเบียบวินัย	4	6, 13, 20, 27
ความยุติธรรม	4	7, 14, 21, 28

การให้คะแนน

- 1 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 1
- 2 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 2
- 3 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 3
- 4 คะแนน ระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4

เกณฑ์การประเมินผล

28 – 55	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับต่ำ
56 – 83	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับปานกลาง
84 – 112	คะแนน	ระดับความมีน้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับสูง

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด
 2. แบบทดสอบแต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบ ช่อง ก ข ค หรือ ง ที่ตรงกับความเห็นของผู้เรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว
 3. แบบทดสอบมีทั้งหมด 28 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที
 4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบทุกข้อ
 5. ห้ามนักเรียนทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบนี้
- . ให้นักเรียนส่งคืนแบบทดสอบและกระดาษคำตอบเมื่อเสร็จสิ้นการสอบ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ กลุ่มของ ด.ช.ชัยรัตน์ ทำการแสดงได้ดี และได้รับคำชมจากคุณครู แต่มีเพื่อนคนหนึ่งทำผิดพลาด คุณครูจึงตัดคะแนน 1 คะแนน ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ชัยรัตน์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ขอให้ครูให้คะแนนใหม่เป็นรายบุคคล
 - ข. บอกเพื่อนว่าทำได้ดีแล้ว คุณครูไม่ควรตัดคะแนน
 - ค. เชื้อคุณครูเพราะคุณครูเป็นผู้ให้คะแนน
 - ง. ยอมรับความผิดพลาดและทำการปรับปรุงแก้ไข
2. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล ด.ญ.สุวจนีย์ เห็นคู่แข่งมีบาดเจ็บที่ข้อศอกและมีเลือดไหล ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.สุวจนีย์ นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. เฉยๆ เพราะไม่ใช่เพื่อนร่วมทีมของตนเอง
 - ข. บอกกรรมการ เพราะไม่ยอมให้คู่แข่งเล่นต่อ
 - ค. บอกกรรมการ เพื่อให้คู่แข่งได้รับการปฐมพยาบาล
 - ง. บอกกรรมการ เพื่อให้ทุกคนเห็นความมีน้ำใจ

3. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล เพื่อนในทีมของ ด.ช.ศุภกร เกิดทะเลาะกันในระหว่างการแข่งขัน ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ศุภกร นักเรียนจะอย่างไร
- เข้าไปห้าม จะได้แข่งขันต่อ
 - เข้าไปห้าม เพราะกลัวถูกลงโทษ
 - เข้าไปห้าม เพื่อให้ทีมเกิดความสามัคคี
 - เข้าไปห้าม เพื่อให้เพื่อนเห็นความหวังดีของตน
4. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล ด.ญ.สุภัทรา อยากเป็นผู้เล่นเพราะจะได้ยิงประตู แต่คุณครูกลับให้ ด.ญ.สุภัทรา ไปถือตะกร้าเพราะตัวสูง ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.สุภัทรา นักเรียนจะอย่างไร
- ตั้งใจถือตะกร้า เพราะมีความสำคัญต่อการแข่งขัน
 - ตั้งใจถือตะกร้า เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
 - บอกคุณครูขอเป็นผู้เล่น เพราะอยากยิงประตู
 - บอกคุณครูขอเป็นผู้เล่น เพราะอยากให้คุณครูเห็นความสามารถ
5. ในการเล่นเกมส์เลี้ยงลูกบอล ด.ช.ปริญญ์ ถูกเพื่อนเลี้ยงลูกบอลมาชน ทำให้ลูกบอลของ ด.ช.ปริญญ์ กระเด็นออกไปไกล ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ปริญญ์ นักเรียนจะอย่างไร
- วิ่งไปเก็บลูกบอล เพราะเพื่อนไม่ได้ตั้งใจ
 - บอกเพื่อนว่าไม่เป็นไร เพื่อให้เพื่อนชื่นชม
 - วิ่งไปเก็บลูกบอล เพราะกลัวถูกทำโทษ
 - บอกให้เพื่อนไปเก็บลูกบอลมาให้
6. ในการออกกำลังกาย คุณครูให้ทุกคนออกกำลังกายโดยใช้ท่ากายบริหาร แต่เมื่อคุณครูไม่อยู่ เพื่อน ๆ ของ ด.ญ.อริสรา ก็หยุดออกกำลังกาย ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.อริสรา นักเรียนจะทำอย่างไร
- ออกกำลังกายต่อไป เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
 - ออกกำลังกายต่อไป จะได้มีสุขภาพที่ดี
 - หยุดออกกำลังกาย เพราะจะได้ไม่เหนื่อย
 - หยุดออกกำลังกาย เหมือนกับเพื่อน ๆ

7. ในการแสดงท่ากายบริหารประกอบจังหวะ คุณครูให้นักเรียนช่วยกันตัดสินผลการแข่งขันกลุ่มของ ด.ช.ธนากร ทำการแสดงได้ไม่ดีเท่ากับกลุ่มอื่น ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ธนากร นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ให้คะแนนเท่ากัน จะได้เสมอกัน
- ข. ให้คะแนนกลุ่มตนเองน้อย เพราะแสดงได้ไม่ดี
- ค. ให้คะแนนกลุ่มตนเองน้อย เพราะกลัวคุณครูด่าหนี
- ง. ให้คะแนนกลุ่มตนเองตามที่เพื่อนๆ บอก

8. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล ด.ช.ชวิน ถูกคู่แข่งเจตนาทำฟาล์ว โดยภายหลังคู่แข่งได้กล่าวขอโทษกับ ด.ช.ชวิน ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ชวิน นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ทำฟาล์วบ้างเพื่อเอาคืน
- ข. ยกโทษให้ เพราะไม่อยากมีเรื่อง
- ค. ยกโทษให้ เพื่อให้เพื่อนๆ ชื่นชม
- ง. ยกโทษให้ เพราะเป็นการเล่นกีฬา

9. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล ลูกบอลมาถูกตัวของ ด.ญ.วนัลยา แล้วออกนอกสนาม แต่ไม่มีใครเห็น กรรมการให้ทีมของ ด.ญ.วนัลยา ได้ส่งลูกบอลข้างสนาม ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.วนัลยา นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ไม่บอกใคร เพราะไม่มีใครรู้
- ข. ไม่บอกใคร เพราะกรรมการตัดสินแล้ว
- ค. บอกกรรมการ เพื่อให้เพื่อนๆ เห็นการกระทำที่ถูกต้อง
- ง. บอกกรรมการ เพราะตนเองเป็นผู้ทำออก

10. ในการเล่นกีฬาแชร์บอล เพื่อน ๆ ของ ด.ช.ธนภัทร ตั้งใจเล่นกันอย่างสนุกสนาน แต่ ด.ช.ธนภัทร ไม่ชอบเล่นแชร์บอล ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ธนภัทร นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. เล่นกับเพื่อน เพราะคุณครูคอยดูอยู่
- ข. เล่นกับเพื่อน เพื่อจะได้ชวนเพื่อนไปเล่นอย่างอื่นบ้าง
- ค. เล่นกับเพื่อน เพื่อความสามัคคีของทีม
- ง. เล่นกับเพื่อน เพื่อให้เพื่อนๆ พอใจ

11. ในการแข่งขันเกมพลศึกษา ด.ญ.รวิกาณต์ มักทำให้ทีมแพ้การแข่งขัน เพราะเล่นกีฬาไม่เก่ง แล้วเพื่อนๆ ก็มักพูดต่อว่า ด.ญ.รวิกาณต์ ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.รวิกาณต์ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ขออนุญาตคุณครูไม่ลงแข่งขัน เพื่อให้เพื่อนๆ พอใจ
- ข. ขออนุญาตคุณครูไม่ลงแข่งขัน เพราะไม่อยากให้ทีมแพ้
- ค. ลงแข่งขัน เพราะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ง. ลงแข่งขัน เพราะกลัวถูกครูลงโทษ

12. ในช่วงโมงพลศึกษา ด.ช.สมศักดิ์ มีรูปร่างอ้วน จึงมักถูกเพื่อนๆ หัวเราะเวลาคุณครูให้ออกมาทำท่ากายบริหาร ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.สมศักดิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ตั้งใจทำ เพราะไม่อยากให้เพื่อนหัวเราะ
- ข. ตั้งใจทำ เพื่อให้เพื่อนๆ เห็นความสามารถ
- ค. ตั้งใจทำ เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
- ง. ตั้งใจทำ เพราะตนเองสามารถทำได้

13. ในการแข่งขันกีฬา ด.ญ.มนทิตตา มาโรงเรียนสาย คุณครูจึงไม่ให้ ด.ญ.มนทิตตา ลงแข่งขัน ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.มนทิตตา นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ขอโทษคุณครูเพื่อจะได้ลงแข่งขัน
- ข. ขอโทษคุณครูเพื่อไม่ให้คุณครูลงโทษ
- ค. ขอโทษคุณครูและสำนึกผิด
- ง. ขอโทษคุณครูเพื่อให้คุณครูชื่นชม

14. ในการเล่นแข่งขันกีฬาแชร์บอล ทีมของ ด.ช.ประณพ มีผู้เล่นที่ตัวสูงทำให้ได้เปรียบคนอื่นๆ ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ประณพ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. เล่นเต็มที่ เพื่อให้ทุกคนเห็นว่าตนเองเก่ง
- ข. ขอให้คุณครูแบ่งทีมใหม่ เพราะจะได้ไปอยู่กับทีมอื่นบ้าง
- ค. ขอให้คุณครูแบ่งทีมใหม่ เพื่อให้แข่งขันกันอย่างยุติธรรม
- ง. เล่นเต็มที่ เพราะคุณครูบอกให้แข่งขันกันได้แล้ว

15. ในการเล่นเกมพลศึกษา ทีมของ ด.ญ.รุ่งนภา ไม่ตั้งใจเล่น ทำให้ไม่ชนะเลยสักครั้งเดียว คุณครูจึงตำหนิ ด.ญ.รุ่งนภา เพราะเป็นหัวหน้าทีม ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.รุ่งนภา นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ยอมรับผิดแทนเพื่อน เพื่อให้เพื่อนชื่นชม
- ข. ไม่ยอมรับผิด เพราะไม่ใช่ความผิดของตนเอง
- ค. ยอมรับผิด เพราะทีมของตนแพ้การแข่งขัน
- ง. ไม่ยอมรับผิด เพราะอยากให้ครูตำหนิเพื่อนบ้าง

16. ในการแสดงการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาแสดงการสาธิตกลุ่มละ 1 คน ด.ช.ธีระโชติ ต้องเป็นตัวแทนของกลุ่มหนึ่งๆ ที่ทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ธีระโชติ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ออกไปแสดงการสาธิตด้วยความมั่นใจ
- ข. ออกไปแสดงการสาธิตเพื่อให้เพื่อนพอใจ
- ค. ออกไปแสดงการสาธิตเพราะกลัวคุณครูลงโทษ
- ง. ออกไปแสดงการสาธิตเพื่อจะได้ไม่ต้องออกไปอีก

17. ในการเล่นเกมพลศึกษา ด.ญ.กรวรรณ ได้อยู่กลุ่มเดียวกันกับเพื่อนที่ตนเองไม่ชอบ ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.กรวรรณ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ตั้งใจเล่น เพราะอยากให้ทีมชนะ
- ข. ตั้งใจเล่น เพราะคุณครูคอยดูอยู่
- ค. ตั้งใจเล่น เพื่อแสดงความสามัคคี
- ง. ตั้งใจเล่น เพื่อให้เพื่อนๆ ชื่นชม

18. ในการทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ครูมอบหมายให้ ด.ญ.วราพรรณ คอยจัดซื้อเพื่อนนักเรียนที่ไม่ตั้งใจทำกิจกรรม มีเพื่อนหลายคนไม่ตั้งใจทำกิจกรรม ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.วราพรรณ นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ไม่จัดซื้อเพื่อน เพื่อไม่ให้เพื่อนถูกครูลงโทษ
- ข. ไม่จัดซื้อเพื่อน เพื่อให้เพื่อนชื่นชม
- ค. จัดซื้อเพื่อน เพราะกลัวคุณครูตำหนิ
- ง. จัดซื้อเพื่อน เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

19. ในการเล่นกีฬาแฮร์บอล ด.ญ.นิศาสล ถูกเพื่อนดึงมือขณะกำลังยิงประตู แต่คุณครูไม่เห็น จึงให้เล่นต่อไป ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.นิศาสล นักเรียนจะอย่างไร
- เล่นต่อไป เพราะคุณครูสั่ง
 - เล่นต่อไป จะได้ไม่เสียเวลา
 - เล่นต่อไป เพราะควรปฏิบัติตามคำตัดสิน
 - เล่นต่อไป เพื่อให้เพื่อนๆ เห็นความอดทน
20. ในการฝึกซ้อมกิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ เพื่อนๆ ในกลุ่มของ ด.ช.พลพิทักษ์ ชวนกันไปเล่นฟุตบอล ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.พลพิทักษ์ นักเรียนจะอย่างไร
- ชักชวนเพื่อนๆ ให้ไปทำการฝึกซ้อม
 - ไม่ไป เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
 - ไปเล่นฟุตบอล เพราะเพื่อนๆ ชวน
 - ไปเล่นฟุตบอล เพราะสนุกกว่าการฝึกซ้อม
21. ในชั่วโมงพลศึกษา ลูกบอลของกลุ่ม ด.ช.พรเทพ หายไป 1 ลูก เพื่อนในกลุ่มคนหนึ่งบอกว่า กลุ่มที่อยู่ข้างๆ เอาไป ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.พรเทพ นักเรียนจะอย่างไร
- เชื่อเพื่อน เพราะเป็นเพื่อนสนิทของตน
 - เชื่อเพื่อน เพราะเพื่อนในกลุ่มก็คิดเหมือนกัน
 - ไม่เชื่อเพื่อน เพราะควรสอบถามให้แน่ใจ
 - ไม่เชื่อเพื่อน เพราะกลุ่มข้างๆ ตัวโตกว่า
22. ในการแข่งขันกีฬาแฮร์บอล ทีมของ ด.ญ.เกวลิน ต้องแข่งขันกับทีมคู่แข่งที่ชอบเล่นรุนแรง ทำให้ทีมของ ด.ญ.เกวลิน พ่ายแพ้การแข่งขัน คุณครูให้นักเรียนจับมือกันเมื่อการแข่งขันสิ้นสุดลง ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.เกวลิน นักเรียนจะอย่างไร
- จับมือกับคู่แข่ง ถ้าเพื่อนๆ ทุกคนจับ
 - จับมือกับคู่แข่ง เพื่อแสดงความยินดี
 - จับมือกับคู่แข่ง เฉพาะคนที่ไม่เล่นรุนแรง
 - จับมือกับคู่แข่ง เพราะคุณครูสั่ง

23. ในช่วงเวลาพักกลางวัน คุณครูอธิบายวิธีการปฏิบัติ แล้วถามว่าใครไม่เข้าใจบ้างให้ยกมือขึ้น ด.ช.ประณพ ฟังไม่เข้าใจเพราะไม่ได้ฟังและเพื่อนชวนคุย ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.ประณพ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่ยกมือ เพราะไม่มีเพื่อนคนไหนยกมือ
- ข. ไม่ยกมือ เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
- ค. ยกมือ เพราะว่าคุณครูใจดี
- ง. ยกมือ เพราะไม่ได้ตั้งใจฟัง

24. ในการแข่งขันกีฬาแชร์บอล ด.ญ.ชฎานันท์ เป็นนักกีฬาแชร์บอลของโรงเรียน เพื่อนๆ จึงหวังว่า ด.ญ.ชฎานันท์ จะสามารถช่วยให้ทีมชนะการแข่งขันได้ ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.ชฎานันท์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. พยายามเล่นเต็มที่ เพื่อไม่ให้เพื่อนโกรธ
- ข. พยายามยิงประตูให้มากที่สุด แล้วให้เพื่อนคอยป้องกันประตู
- ค. บอกให้ทุกคนช่วยการเล่น จะได้ชนะการแข่งขัน
- ง. ตั้งใจเล่นเต็มที่ เพื่อให้ทุกคนเห็นความสามารถ

25. ในการเล่นกีฬาแชร์บอล ด.ช.นพชัย ได้เป็นผู้เล่นสำรองของทีม ทั้งๆ ที่เล่นได้ดีกว่าเพื่อนร่วมทีมคนอื่น ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.นพชัย นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่พอใจ เพราะไม่ได้เป็นตัวจริง
- ข. ไม่พอใจ เพราะครูไม่เห็นความสามารถ
- ค. เล่นเป็นผู้เล่นสำรอง เพราะกลัวถูกไล่ออกจากทีม
- ง. เล่นเป็นผู้เล่นสำรอง เพราะมีความสำคัญต่อทีม

26. ในการฝึกซ้อมกีฬาแชร์บอล คุณครูให้ ด.ญ.พรชนก ขยันฝึกซ้อม เพื่อจะได้เป็นนักกีฬาของโรงเรียน แต่เพื่อนๆ ของ ด.ญ.พรชนก ไม่มาฝึกซ้อมเวลาที่คุณครูไม่อยู่ ถ้านักเรียนเป็น ด.ญ.พรชนก นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่ทำการฝึกซ้อม เพราะจะได้ไม่เหนื่อย
- ข. ไม่ทำการฝึกซ้อม เหมือนกับเพื่อนๆ
- ค. ฝึกซ้อมต่อไป เพราะคุณครูสั่งไว้
- ง. ฝึกซ้อมต่อไป เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถมากขึ้น

27. ในการเรียนพลศึกษา คุณครูให้นักเรียนทุกคนแต่งกายให้เรียบร้อย แต่ ด.ช.นราวัฒน์ ไม่ได้สวมรองเท้ากีฬาที่ถูกต้องจึงกลัวถูกคุณครูลงโทษ ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.นราวัฒน์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เข้าเรียนตามปกติ และให้คุณครูลงโทษ
- ข. เข้าเรียนตามปกติ เพื่อให้ทุกคนชื่นชม
- ค. ไม่เข้าเรียน เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
- ง. ไม่เข้าเรียน จะได้เล่นอยู่ที่ห้อง

28. ในการเล่นเกมพลศึกษา ด.ช.นนทกร มักถูกเพื่อนๆ ขอร้องให้ไปช่วยเล่นแทน ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.นนทกร นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่ไป เพราะไม่ยุติธรรมกับทีมอื่น
- ข. ไม่ไป เพราะกลัวคุณครูลงโทษ
- ค. ไปเล่น เพราะเพื่อนๆ ชวน
- ง. ไปเล่น เพราะอยากให้เพื่อนเลี้ยงขนม

การให้คะแนน

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	2	3	1	4	11	3	2	4	1	21	2	3	4	1
2	1	2	4	3	12	2	3	1	4	22	3	4	2	1
3	2	1	4	3	13	2	1	4	3	23	3	1	2	4
4	4	1	2	3	14	3	2	4	1	24	1	2	4	3
5	4	3	1	2	15	3	1	4	2	25	2	3	1	4
6	1	4	2	3	16	4	3	1	2	26	2	3	1	4
7	2	4	1	3	17	2	1	4	3	27	4	3	1	2
8	2	1	3	4	18	2	3	1	4	28	4	1	3	2
9	2	1	3	4	19	1	2	4	3					
10	1	2	4	3	20	4	1	3	2					

ภาคผนวก ง

ตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

ตารางการวิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อ	กลุ่ม	ตัวเลือก			r	อำนาจ จำแนก	P	ระดับ ความยาก
		ก	ข	ค				
1	สูง	0	(7)	3	0.6	มี	0.40	ปานกลาง
	ต่ำ	3	(1)	6				
2	สูง	0	6	(4)	0.2	มี	0.30	ยาก
	ต่ำ	2	6	(2)				
3	สูง	(8)	1	1	0.3	มี	0.65	ง่าย
	ต่ำ	(5)	1	4				
4	สูง	(10)	0	0	0.5	มี	0.75	ง่าย
	ต่ำ	(5)	5	0				
5	สูง	2	(7)	1	0.3	มี	0.55	ปานกลาง
	ต่ำ	1	(4)	5				
6	สูง	1	0	(9)	0.6	มี	0.60	ปานกลาง
	ต่ำ	4	3	(3)				
7	สูง	0	(9)	1	0.3	มี	0.75	ง่าย
	ต่ำ	2	(6)	2				
8	สูง	0	0	(10)	0.7	มี	0.65	ง่าย
	ต่ำ	2	5	(3)				
9	สูง	(10)	0	0	0.6	มี	0.70	ง่าย
	ต่ำ	(4)	3	3				
10	สูง	0	0	(10)	0.7	มี	0.65	ง่าย
	ต่ำ	2	5	(3)				
11	สูง	0	0	(10)	0.8	มี	0.60	ปานกลาง
	ต่ำ	2	6	(2)				
12	สูง	0	(10)	0	0.5	มี	0.75	ง่าย
	ต่ำ	3	(5)	2				
13	สูง	3	(7)	0	0.2	มี	0.60	ปานกลาง
	ต่ำ	3	(5)	2				

ข้อ	กลุ่ม	ตัวเลือก			r	อำนาจ จำแนก	P	ระดับ ความยาก
		ก	ข	ค				
14	สูง	0	0	(10)	0.8	มี	0.60	ปานกลาง
	ต่ำ	5	3	(2)				
15	สูง	(10)	0	0	0.7	มี	0.65	ง่าย
	ต่ำ	(3)	5	2				
16	สูง	(10)	0	0	0.4	มี	0.80	ง่าย
	ต่ำ	(6)	4	0				
17	สูง	2	(6)	2	0.2	มี	0.50	ปานกลาง
	ต่ำ	5	(4)	1				
18	สูง	(10)	0	0	0.4	มี	0.80	ง่าย
	ต่ำ	(6)	1	3				
19	สูง	1	(9)	0	0.3	มี	0.75	ง่าย
	ต่ำ	4	(6)	0				
20	สูง	1	(9)	0	0.5	มี	0.65	ง่าย
	ต่ำ	6	(4)	0				
21	สูง	(7)	1	2	0.3	มี	0.55	ปานกลาง
	ต่ำ	(4)	3	3				
22	สูง	(8)	1	1	0.6	มี	0.50	ปานกลาง
	ต่ำ	(2)	6	2				
23	สูง	5	(5)	0	0.2	มี	0.40	ปานกลาง
	ต่ำ	6	(3)	1				
24	สูง	1	2	(7)	0.3	มี	0.55	ปานกลาง
	ต่ำ	5	1	(4)				

หมายเหตุ

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $KR_{20} = .7480$

ยอมรับค่าอำนาจจำแนก (r) คำนวณ มากกว่า 0.2

ยอมรับค่าความยาก (P) คำนวณ ระหว่าง 0.2 - 0.8

ตารางการวิเคราะห์รายข้อของแบบทดสอบความมีน้ำใจนักกีฬา

ข้อ	กลุ่ม	คะแนน				\bar{X}	SD	t	อำนาจ จำแนก
		4	3	2	1				
1	สูง	4	5	1	0	3.30	0.67495	2.138	มี
	ต่ำ	2	2	5	1	2.50	0.97183		
2	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.118	มี
	ต่ำ	2	4	2	2	2.60	1.07497		
3	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.000	มี
	ต่ำ	4	3	2	1	3.00	1.05409		
4	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	2.586	มี
	ต่ำ	5	2	2	1	3.10	1.10050		
5	สูง	5	4	1	0	3.40	0.69921	2.377	มี
	ต่ำ	2	2	5	1	2.50	0.97183		
6	สูง	9	0	1	0	3.80	0.63246	5.014	มี
	ต่ำ	1	1	5	3	2.00	0.96609		
7	สูง	9	0	1	0	3.80	0.63246	3.051	มี
	ต่ำ	2	4	3	1	2.70	0.94868		
8	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.498	มี
	ต่ำ	3	4	2	1	2.90	0.99443		
9	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.323	มี
	ต่ำ	3	0	3	4	2.20	1.31656		
10	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.323	มี
	ต่ำ	3	0	3	4	2.20	1.31656		
11	สูง	6	4	0	0	3.60	0.51640	3.902	มี
	ต่ำ	1	3	2	4	2.10	1.31656		
12	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.539	มี
	ต่ำ	4	0	2	4	2.40	1.42984		
13	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.323	มี
	ต่ำ	2	3	1	4	2.20	1.31656		

ข้อ	กลุ่ม	คะแนน				\bar{X}	SD	t	อำนาจ จำแนก
		4	3	2	1				
14	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	6.000	มี
	ต่ำ	1	6	3	0	2.80	0.63246		
15	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.284	มี
	ต่ำ	4	1	3	2	2.70	1.25167		
16	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.284	มี
	ต่ำ	1	2	5	2	2.70	1.25167		
17	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.323	มี
	ต่ำ	2	3	0	5	2.20	1.31656		
18	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.025	มี
	ต่ำ	2	4	1	3	2.50	1.17851		
19	สูง	9	0	1	0	3.80	0.63246	5.532	มี
	ต่ำ	1	0	8	1	2.10	0.73786		
20	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.583	มี
	ต่ำ	1	6	1	2	2.60	0.96609		
21	สูง	4	6	0	0	3.40	0.51640	2.309	มี
	ต่ำ	3	0	1	6	2.60	0.96609		
22	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	6.708	มี
	ต่ำ	0	4	2	4	2.00	0.94281		
23	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	3.284	มี
	ต่ำ	4	1	3	2	2.70	1.25167		
24	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	4.636	มี
	ต่ำ	2	2	3	3	2.30	1.15950		
25	สูง	10	0	0	0	4.00	0.00000	6.042	มี
	ต่ำ	1	2	4	3	2.10	0.99443		
26	สูง	9	0	0	1	3.70	0.94868	3.791	มี
	ต่ำ	1	2	3	4	2.00	1.05409		

ข้อ	กลุ่ม	คะแนน				\bar{X}	SD	t	อำนาจ จำแนก
		4	3	2	1				
27	สูง	9	0	0	1	3.70	0.94868	2.224	มี
	ต่ำ	3	2	4	1	2.70	1.05935		
28	สูง	9	1	0	0	3.90	0.31623	3.919	มี
	ต่ำ	2	3	1	4	2.30	1.25167		

หมายเหตุ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น $\alpha = .9102$
ยอมรับค่า t คำนวณ มากกว่า t = 1.734

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ร.ท.ดนัย ดวงกุมเมศร์ เกิดวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2517 ตำบลทับคาง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-พลศึกษา) ปี พ.ศ.2540 และสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา) ปี พ.ศ.2545 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เข้าศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ.2548

ปัจจุบัน รับราชการทหาร โรงเรียนนายสิบทหารบก ค่ายชนะรัษฎ อำเภอบางบาล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์